

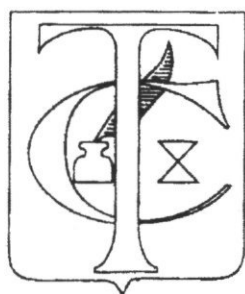


**TER CUERE
BREDENE**

**JAARBOEK
1994**

uitgave :
HEEMKRING TER CUERE

Sekretariaat :
Sluisvlietlaan 100, 8450 Bredene



JAARBOEK 1994

Heemkring
"Ter Cuere" v.z.w.
8450 Bredene



Sekretariaat :
Sluisvlietlaan 100

JAARBOEK TER CUERE 1994.

INHOUDSOPGAVE.

- | | |
|---|--------------------|
| 3. De Belgische visserij gedurende 1949 | L. Vande Castele |
| 35. Bredense straatnamen | Jean Marie Cuypers |
| 79. Bange dagen en zwarte bladzijden uit de Bredense oorlogsjaren
1940-1941-1942 | Raoul Eeckhout |
| 80. Intocht van de vijand | |
| 83. Duitse bombardementen | |
| 95. Gesneuvelde Bredense militairen | |
| 97. De doden kwamen ook uit zee | |
| 97. De bezetting | |
| 100. De slag om Engeland en operatie "Seelöwe" | |
| 101. De Engelse bombardeenten | |
| 103. De zeer bedrijvige Duitse Flak | |
| 105. Koerswijziging | |
| 106. De eerste emester van 1941 | |
| 109. Het tweede halfjaar van 1941 | |
| 120. 1942- Met Amerika als nieuwe bondgenoot | |
| 132. Vijf dodelijke slachtoffers | |
| 141. Ook Bredense zeelieden en vissers sneuvelden | |
| 144. Bronnen | |
| 145. Pottenbakkerij Bourgoignie te Bredene-Oostende | W. De Baere |
| 145. Over Eeklo naar Bredene | |
| 145. Op zoek | |
| 147. De pottenbakkersfamilie Roesbeke | |
| 149. Guillaume Bourgoignie | |
| 152. Bredense pottenbakkers | |
| 153. Molendorp Bredene genaast door Oostende | |
| 153. Financiers zagen er brood in | |
| 153. Société anonyme des Poteries flamandes te Oostende | |
| 159. Werking gedurende 1994 | |
| 161. Heemkring | |
| 162. Ledenlijst | |

Bij het Afscheid van Dicky Verbanck

Op Woensdag 21 december 1994 is in zijn woning Driftweg 65 te Bredene overleden Richard Verbanck, vishandelaar op rust, echtgenoot van Maria Devisch, geboren te Berkhamstead (G.B.) op 20 februari 1915.

De plechtige uitvaartmis heeft plaats gehad op Dinsdag 27 december 1994 in het St. Annakerkje te Stene-Dorp, gevolgd door de crematie en de asuitstrooiing op de gemeentelijke begraafplaats te Bredene-Dorp.

Bij zijn afscheid in het oude dorpskerkje van Stene, dat hem zo nauw aan het hart lag, lazen we op zijn doodsprentje volgende tekst:

“Vandaag verlaat ons een werkzaam, rustig en gelukkig man en vader, want gelukkig was hij. De krachtige en sterke man van weleer, die zwoegde om zijn gezin tot deugd en welvaart op te tillen, was sedert enkele maanden gaan aanvoelen dat zijn levensavond naderde en wilde ons, hoe hard het ook was, toch duidelijk maken, hoe mooi zijn leven is geweest en hoe gelukkig hij was.

We weten dat vader een goed mens was, hij wist te waarderen wat ze hem hebben gegeven. Hij beminde allen en was dankbaar voor wie hem goed deed.”

Met Dicky, zoals hij door al zijn vrienden werd genoemd, verliezen wij niet alleen een goed mens, maar tevens een begaafde en zeer verdienstelijk man. Hij was gedurende vele jaren niet enkel de zeer gewaardeerde ere-voorzitter van Ter Cuere, maar heeft deze heemkring in ruime mate helpen groot maken. Als belezen man heeft hij met vlotte pen tientallen waardevolle heemkundige bijdragen geleverd en op stijlvolle manier heel wat facetten van de plaatsgeschiedenis uit de duisternis gehaald en toegelicht.

Hij was de perfectionist die geen enkele bron over het hoofd zag en bij wie velen te rade zijn gegaan. Hij was een kunstminnaar in zijn genre die in de loop der jaren een kostbare bibliotheek en een uitgebreid fotoarchief heeft aangelegd, die op gebied van plaatshistorie wellicht uniek is.

Hij was tevens de bedreven boekbinder die heel wat van zijn boeken zelf van een prachtige lederen band heeft voorzien. Van enkele van zijn pennevruchten maakte

JAARBOEK TER CUERE 1994.

hij op veredeld papier en geïllustreerd met eigen tekeningen, op 10 à 15 exemplaren, voor zijn naaste vrienden, kunstvolle cahiers. Dit was o.m. het geval voor "Bredense kerstlegende", "Zegher Janszone", "Van ene Zeemeerminne en de Sluyze van Slyckens" en "De Nekkerbrug". Het zijn ware pronkstukjes die als een blijvende herinnering de boekenkast van zijn trouwe vrienden sieren.

Dicky was een gulhartig man, die de natuurlijke eenvoud zeer op prijs stelde en die een oeverloze liefde had voor zijn Vlaanderenland. Hij hield niet van bla-bla en tierelantijntjes maar wel van ongekunstelde gemoedelijkheid. Achter zijn schalkse, ja soms bittere uitspraken, verborg hij een innige gevoeligheid en zelfs een brokje weemoed en kinderlijke tederheid.

Aan zijn voordeur hing de spreuk: "Weer of geen weer, altijd WELKOM!" en als je er, zelfs onaangekondigd, binnenstapte dan vond je er bij hem en zijn minzame vrouw Maria, altijd die warme Vlaamse gastvrijheid en welwillende partners voor een gezellig babbeltje rond een opbeurend glaasje.

Dicky, wij zullen je missen. Vergeten kunnen we je niet, want in het grote merendeel der jaarboeken en in ettelijke nummers van Roepsteen zullen we je telkens weer tegenkomen en je zeer dankbaar blijven raadplegen.

Zo zal men U altijd blijven waarderen als de man die een onuitwisbare stempel heeft gedrukt op het heemkundig vorsen rakende ons gewest.

Ter Cuere deelt met Maria, kinderen en kleinkinderen in het verdriet.

We wensen Maria veel sterkte en hopen dat ze zich de zondagvoormiddag in ons heem verder zal blijven thuis voelen.

R.E.

DE BELGISCHE VISSERIJ

GEDURENDE 1949

1949.01.01: De Belgische vissersvloot bestaat uit 481 eenheden. Gedurende het jaar 1948 werden er 21 schepen toegevoegd aan de vloot en 24 onttrokken.

Overzicht per haven.

Oostende	244 schepen.
Zeebrugge	138 schepen.
Nieuwpoort	82 schepen.
Blankenberge	17 schepen.

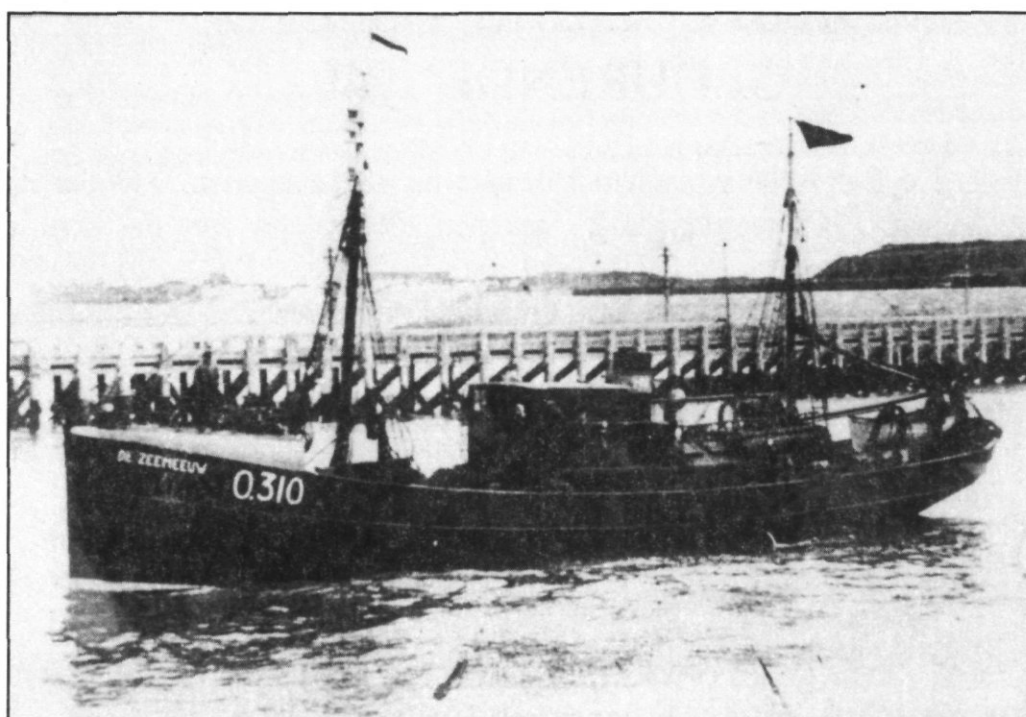


1949.01.07: De **Z.459 BRABO** van de rederij Westkust krijgt er nu een vennoot bij nl. Louis Haerinck.

1949.01.09: **BOU.33 DE ZES GEBROEDERS** wordt door Achille Ryckaert verkocht aan Theophiel Van Wynsberghe uit Zeebrugge. Dit vissersschip werd gebouwd op de scheepswerf Chantier Naval de Rupelmonde S.A. in 1943 en meet 32.15 brt en 13.52 nrt en wordt voortbewogen door middel van een motor ABC van 60 pk.

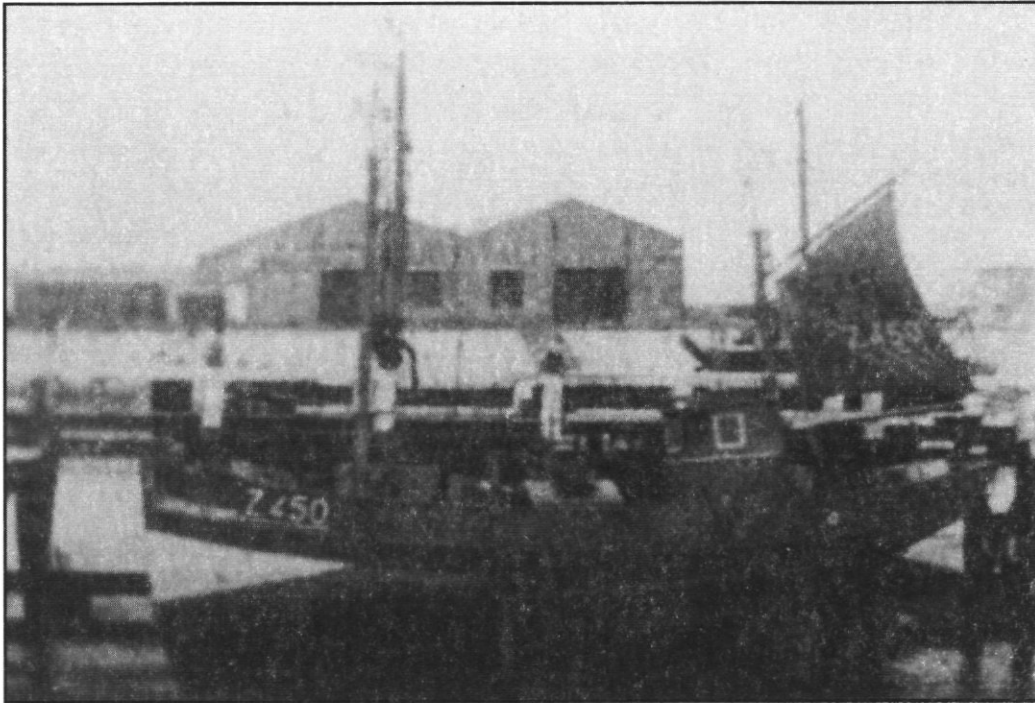
1949.01.10: **Z.423 ALINE-BERTHE-ANTOINETTE** wordt wegens overlijden van de reder, eigendom van de weduwe August Vantorre en kinderen. Een houten garnaalschip, gebouwd in 1922 op de scheepswerf A. Loy en metende 19.45 brt en 5.87 nrt

1949.01.12: **O.314 VREDEMAN**, eigendom van Raphael Nyville, wordt voorzien van een nieuwe motor ABC van 270 pk en gebouwd in 1948.



- 1949.01.22: **O.325 CHARLES DARWIN** vertrekt naar Chili om aldaar de visserij te beoefenen en wordt hernaamd **ALBATROS**. Dit stalen vissersvaartuig, de ex **O.310 DE ZEEMEER** werd gebouwd in 1930 op de scheepswerf van Van Praet & Verschueren te Boom en meet 102.68 brt en 42.02 nrt en is voorzien van een motor **LISTER** van 320 pk en gebouwd in 1946. Dit schip, eigendom van Robert en Julien Dewulf zal later de visserij gaan beoefenen vanuit Peru
- 1949.01.22: **O.748 OCEAN'S GIFT**, ex **N.748 LILIANE**, eigendom van Pierre Boels vertrekt eveneens naar Chili. Een houten vissersschip, gebouwd in 1945 op de scheepswerf van Richard Panesi te Oostende en metende 42.53 brt en 13.90 nrt en is voorzien van een motor **Ruston** van 125 pk, gebouwd in 1948.
- 1949.01.23: Matroos **COENYE Albert** is aan zijn verwondingen bezweken aan boord van de **O.274 LEA** van de rederij **Versluys-Deconinck**. Het schip was vissende in de omgeving van boei **IF 7** toen het ongeval zich voordeed.

1949.01.25: **Z.450 ANNA-MARIA-THERESE** wordt ingevolge het overlijden van Jozef Savels eigendom van zijn weduwe, mevrouw Laura Van Hulle.

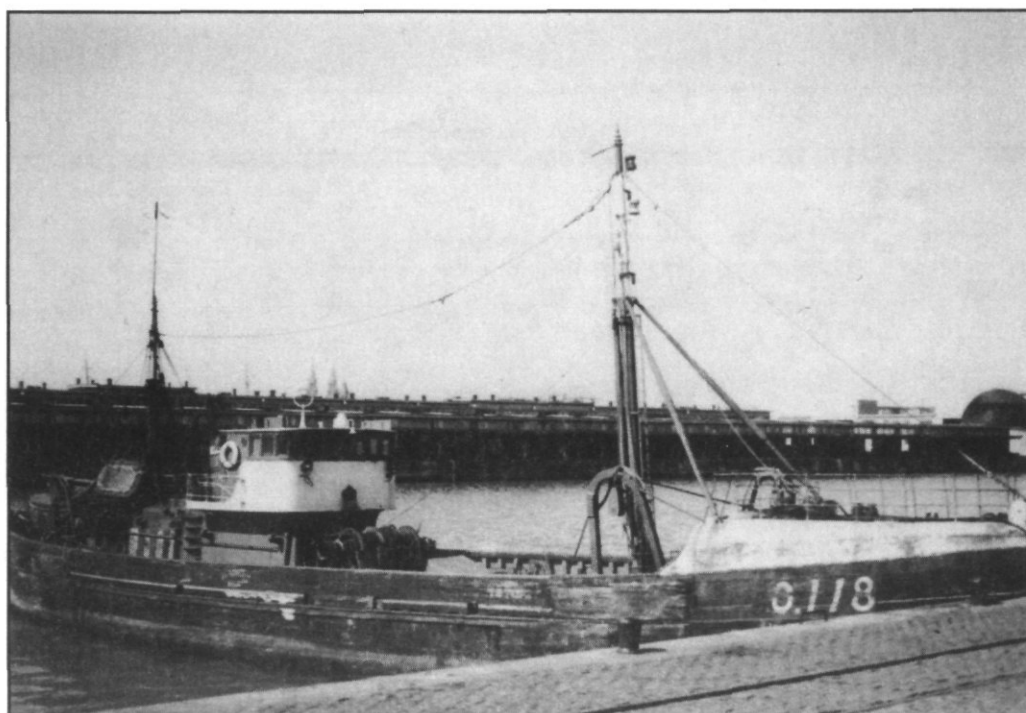


1949.01.29: **N.742 FLORINA** wordt door Engel en Albert Calcoen verkocht aan Angèle Schoolaert en Aline Dewitte. Dit garnaalscheepje werd gebouwd in 1939 op de scheepswerf van Provoost te Nieuwpoort en meet 5.68 brt en 2.226 nrt.

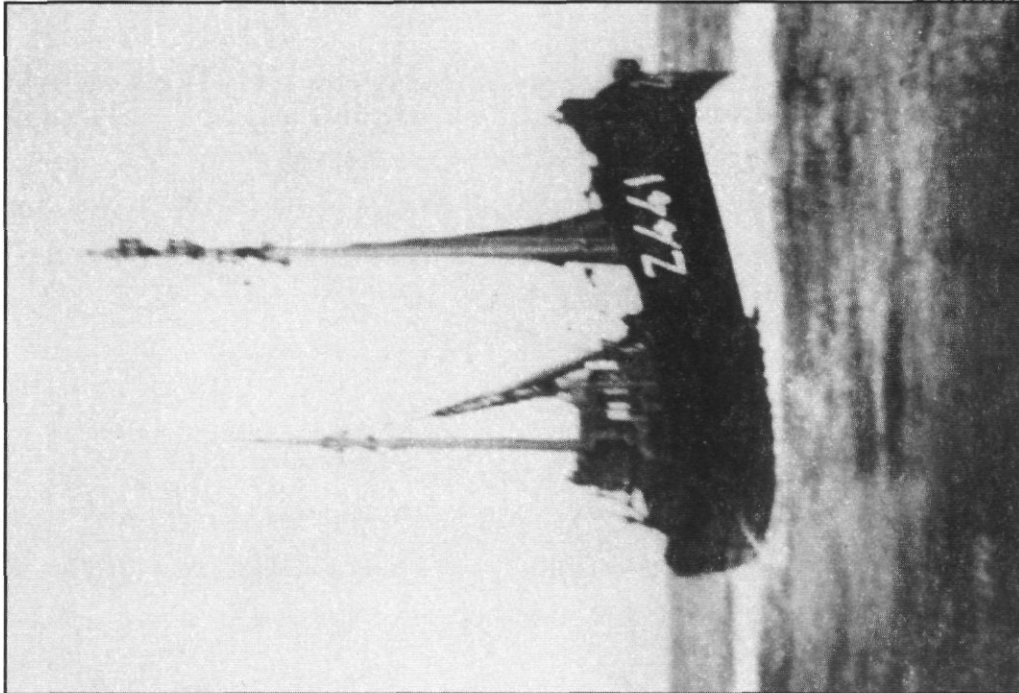
1949.01.30: **N.757 ZULMA-MARIA** is gestrand te Oostduinkerke en wordt als verloren beschouwd. Door de firma Seghers werden vele onderdelen gered. Dit garnaalscheepje werd in 1943 gebouwd op de werf van weduwe Ch. Meert- De Decker uit Boom en had een lengte o.a. van 12.25 m, een breedte van 4.25 m en een brt van 22.99 ton en een nrt van 11.11 ton. Ze was voorzien van een motor INDUSTRIE van 60/65 pk.

1949.01.XX: **O.116 BIJOU** is te Oostende in het Montgomerijdok gezonken tijdens een storm. Dit houten garnaalscheepje werd gebouwd in 1927 op de scheepswerf van Richard Panesi en meet 7.73 brt en 2.37 nrt. Een motor CLAEYS van 14 pk en gebouwd in 1941 was voorzien.

- 1949.02.11: **O.118 BALTIC III** komt de vloot van de rederij NV A. Brunet ver-voegen. Het schip was gebouwd te St. Johns, Newfoundland in 1943 en werd omgebouwd tot vissersschip in 1948 op de scheepswerf van Seghers. Met een lengte o.a. van 31,27 m en een breedte van 7.52 m meet het resp. 198.98 brt en 71.87 nrt. Ze was tevens voorzien van een motor CROSSLEY van 300 pk en gebouwd in 1946.

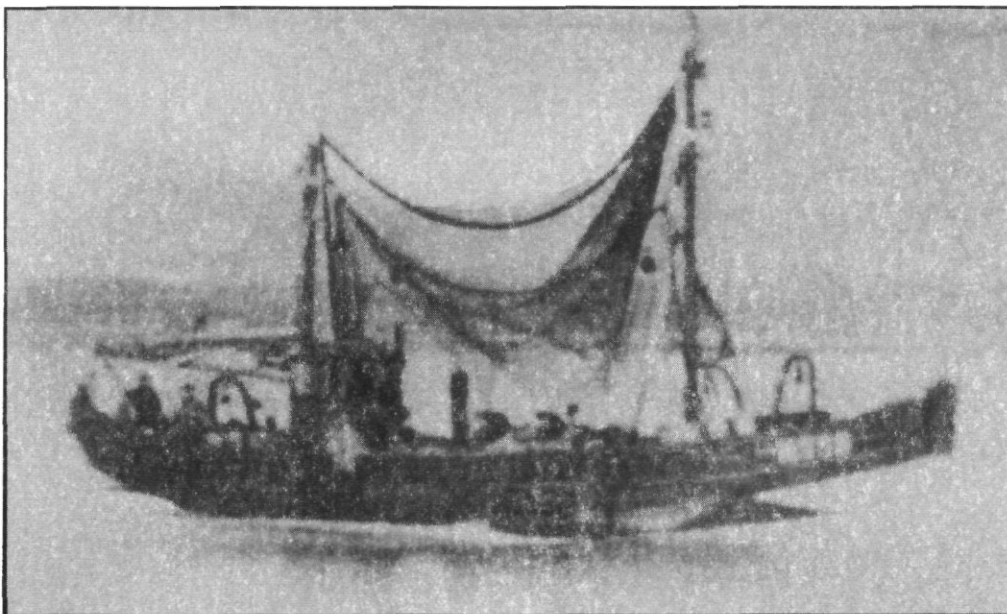


- 1949.02.16: Aanvaring tussen de **O.301 JAMES ENSOR** en de Belgische baggerboot **RUPEL**.
- 1949.02.XX: Gedurende deze maand werd de **O.116 BIJOU** dan gelicht en openbaar verkocht door het Bestuur der Domeinen om de kosten van het lichten te dekken. Het schip werd verkocht voor afbraak en is daardoor geschrapt uit de Belgische registers.
- 1949.03.09: **Z.441 ANDRE-HELENE** wordt zwaar beschadigd door een mijnontploffing op 2 mijl NNO van de boei GH 7. Dit schip is eigen- dom van Alfred Van Waes en de motor was volledig onherstelbaar.

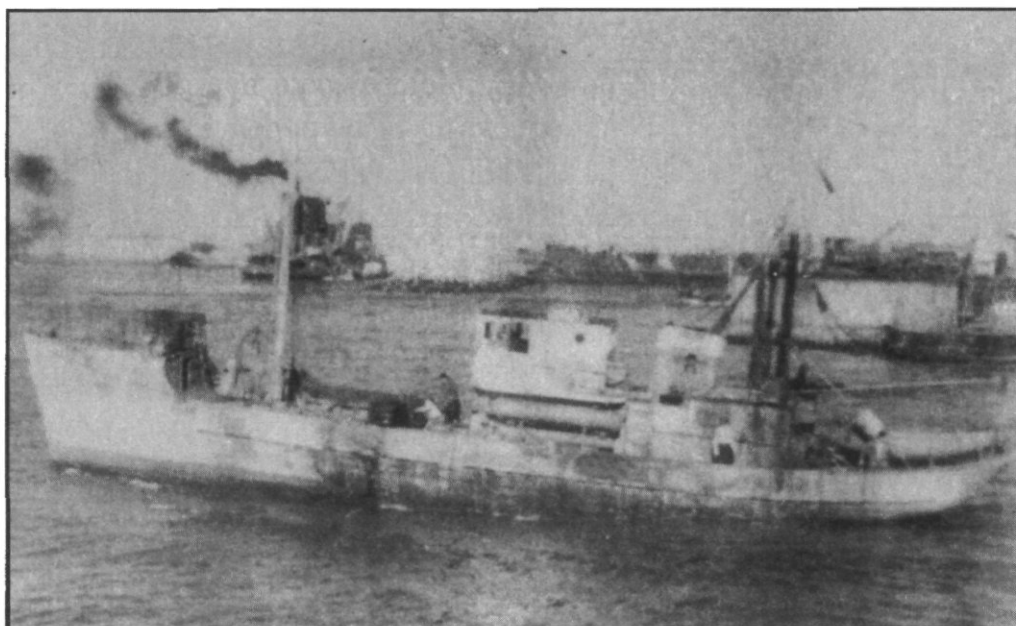


1949.03.09: **N.759 HENRI-ROGER** wordt door Raymond Neyt verkocht aan Gerard Deckmyn en overgebracht naar Oostende als de **O.759 HENRI-ROGER**. Dit houten garnaalschip werd in 1942 gebouwd op de scheepswerf van Jules Denye en meet 17.16 brt en 6.37 nrt.

1949.03.11: **N.741 HOOP OP VREDE** is vastgeslagen aan een onbekend wrak even buiten de Fairybank. Volgens de vaststellingen zou het hier gaan om het wrak van de **N.738 ONS GEDACHT** die verging op 04.01.47.



- 1949.03.15: **O.314 VREDEMAN**, eigendom van Raphael Nyville is vertrokken naar Zuid Amerika. Het schip lag voordien met een gebroken motor te Oostende en werd voorzien van een nieuwe motor ABC van 270 pk. Dit 23.15 m lang, 6.60 m breed en 3.50 m diepe vaartuig werd gebouwd in 1944 op de scheepswerf van A. Hillebrandt en meet 97.51 brt en 34.91 nrt. Bij zijn vertrek werd het schip omgedoopt tot **SAN JUAN BOSCO**.



- 1949.03.17: **N.709 SACRE COEUR DE JESUS** wordt door L. Weerbroeck en P. Coulier verkocht aan Maurice, Georges en Joannes Vandenbohede. Bij de hermeting wordt de nrt gebracht van 3.06 naar 3.75 ton.
- 1949.03.17: **N.719 MIJN GEDACHT** wordt door Germain Puis verkocht aan Marcel Blondeel en voorzien van een nieuwe motor SKODA van 40 pk en gebouwd in 1943. Hierdoor wordt de nrt van 3.29 naar 2.61 ton gebracht en de brt blijft 12.32 ton.

1949.03.20: **N.722 ANGELE-ALINE** wordt door Gerard Schoolaert verkocht aan A. Vandenbroucke uit Breskens en geschrapd uit de Belgische registers. Dit vissersschip werd gebouwd in 1921 te Fecamp en mat 30.65 brt en 10.40 nrt en was voorzien van een motor DEUTZ van 61 pk.

1949.03.20: **O.194 REMI-MARCEL** is vergaan op de visgronden rond Beachy Head na vermoedelijk een aanvaring te hebben gehad met de Britse coaster **THE BARON** op 20 km WSW van Dungeness en dit rond 21.30 uur. De vier bemanningsleden werden vermist.

Schipper	PINCKET Adolf	54 jaar
motorist	BRIEMONT Edgard	47 jaar
matroos	HEINDERSON Armand	28 jaar
matroos	BOGAERT Adolf	24 jaar

Het gaat hier om een houten vissersschip gebouwd in 1943 op de scheepswerf van Jules Denye te Oostende en eigendom van de weduwen Eyland G, en J. Janssens. Het schip meet 34.16 brt en 14.33 nrt en was voorzien van een motor A.B.C. van 120 pk.



HEINDERSON Ar. BRIEMONT Edg. PINCKET Ad. BOOGAERT Ad.

1949.03.22: **O.282 ADRONIE-CAMIEL** is vastgelopen op de kop van een golfbreker ter hoogte van de kursaal te Oostende. Bij een volgend getij is het schip weer vlot getrokken. Deze stalen middenslagtreiler werd gebouwd in 1936 op de scheepswerf van Beliard Crighton te Oostende en meet 138.51 brt en 38.99 nrt.

1949.03.23: Aanvaring tussen de **O. 82 RAYMOND** van de rederij NV Pecheries à Vapeur en de **O.204 MADELEINE-HUBERT** van de rederij Henri Cloet.

1949.03.23: Eveneens op deze dag krijgen we een aanvaring tussen de **O.78 ALINE** van de rederij Albert Gonzales en de **N.807 SUZETTE** van

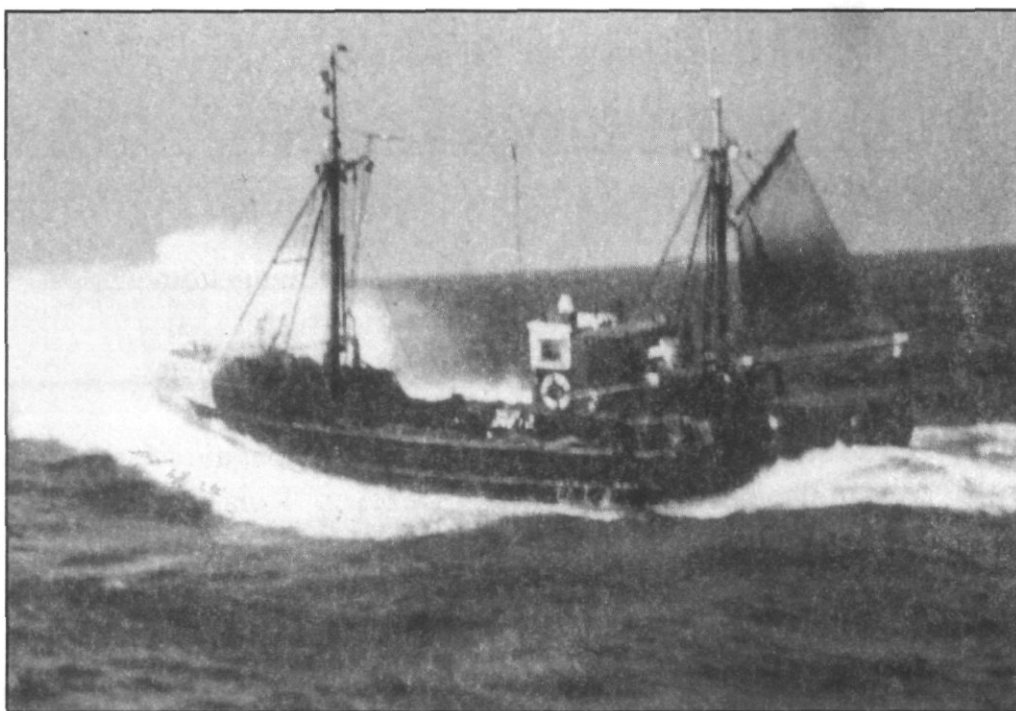
de rederij Karel Vyaene en mevrouw H. Schokaert in de omgeving van de Fairy Bank.

- 1949.03.31: **O.197 POLYDORE** wordt door Adolf Pieters en Hélène Verburgh verkocht aan Richard Savels uit Heist en overgebracht naar Zeebrugge met als registratie **Z.197 POLYDORE**. Dit houten vissersschip werd gebouwd op de scheepswerf van J. Borrey in 1926 en meet 21.90 brt en 7.96 nrt
- 1949.03.31: **BOU 7 JONGE ERNST**, een open boot, eigendom van Ernest Plog, is gezonken na stranding op de Schelde. Een houten garnaalvanger, gebouwd op de scheepswerf van Graauw in 1910 en metende 10.46 brt en 3.26 nrt en voortbewogen door een motor KROMHOUT van 20 pk.
- 1949.03.31: **Z.422 DERUYTER** wordt in de registers ingeschreven als zijnde een vaartuig gebouwd op de scheepswerf van Leon De Graeve te zeebrugge. Het schip is eigendom van de rederij Demeester Pierre en Jan. Het schip meet 69,31 BT en 23,83 Nt en is voorzien van een motor Deutz van 150 pk en gebouwd in 1938.
- 1949.03.XX: De ex-Duitse treilers worden door de Belgische staat in huur gegeven aan de Oostendse Rederij, NV Motorvisserij en NV Pecheries à Vapeur voor een bedrag van 117.000 fr per maand. De uitbating van deze schepen is zeer duur:
- onkosten voor de reis naar IJsland :
- | | |
|--------------|------------------|
| lonen: | 150.000 fr. 30 % |
| fuel : | 130.000 fr |
| olie : | 20.000 fr. |
| netten e.d.: | 60.000 fr |
- dus een globale prijs van ongeveer 500.000 fr. per reis.
- 1949.03.XX: **N.703 NYMPHE DES FLOTS**, eigendom van Marcel Blondeel wordt onttakeld. Dit houten garnaalschip werd gebouwd in 1927 te Calais en meet 7.39 brt en 2.29 nrt en werd voortbewogen door middel van een motor SKODA van 25 pk en gebouwd in 1943.
- 1949.04.04: **O. 57 KAREL I**, eigendom van Ernest Bourgain wordt opgelegd en geschrapt uit de registers. Dit garnaalschip werd gebouwd in 1942

op de scheepswerf van Beliard Crigton te Oostende en meet 9.58 brt en 3.44 nrt en was voorzien van een motor DEUTZ van 25 pk.

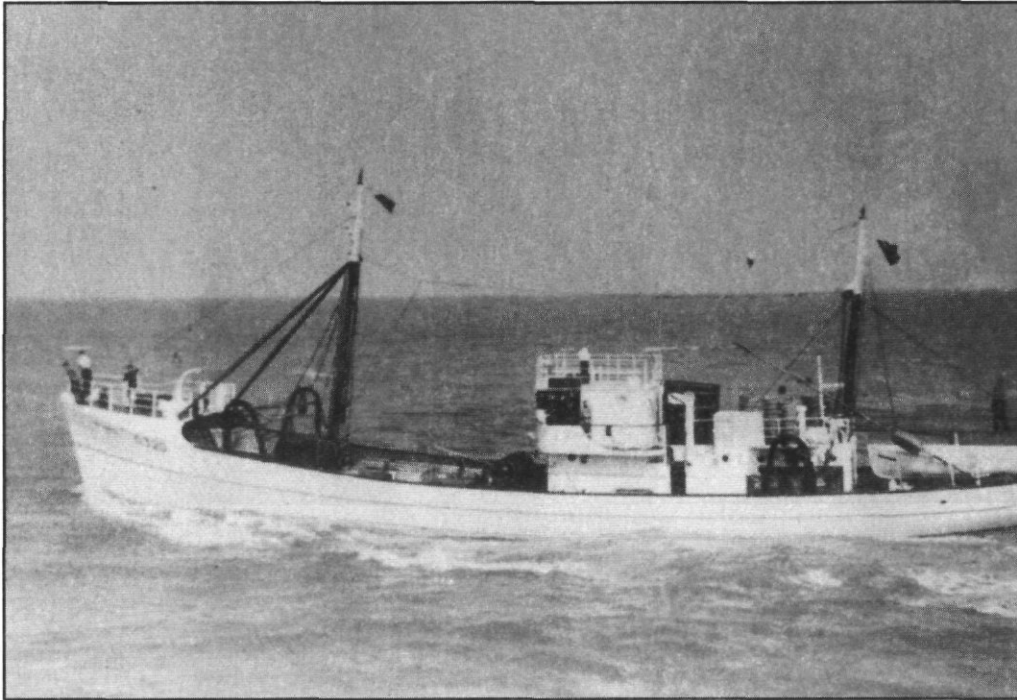
- 1949.04.04: **O.129 AMANDA** wordt door Gerard Deckmyn overgelaten aan Alfons Deckmyn en omgedoopt tot **O.129 MONIQUE-GISELE**. Een houten vissersschip, gebouwd in 1919 op de scheepswerf van Van Torre te Oostende en metende 18.35 brt en 7.93 nrt . Als afmetingen krijgen we: lengte o.a. 12.92 m, breedte 4.30 m en een holte van 1.74 m. Een motor DEUTZ van 25 pk zorgt voor de voortstuwing.
- 1949.04.07: **O.271 DE VIER GEZUSTERS**, eigendom van Laurent Verbiest is gestrand tijdens een storm ten westen van de haven van Oostende. Door de mensen van de werf A. Loy werd het schip ter plaatse hersteld en daarna terug vlot gebracht.
- 1949.04.11: **O.325 CHARLES DARWIN (ALBATROS)** is te Talcahuano aangekomen.
- 1949.04.11: **O.748 OCEAN'S GIFT** is te Talcahuano aangekomen.
- 1949.04.15: **O.328 RAMSKAPELLE** te Oostende aangekomen.
- 1949.04.16: **O.328 RAMSKAPELLE** wordt door Compagnie Maritime du progrès toegevoegd aan de vloot. Deze ex T.class trawler TANGO werd gebouwd door Smith dock Co voor rekening van de Britse Admiraliteit en werd tijdens de oorlog gebruikt als mijnenveger. Door de scheepswerf St. Pieters te Hemiksem werd het omgebouwd en verlengd tot vissersschip. Met een lengte o.a. van 49.79 m, een breedte van 8.46 m en een holte van 4.42 m, meet het schip 515.66 brt en 165.32 nrt. De triple expansie stoommachine levert een vermogen van 850 pk.
- 1949.04.22: Aanvaring tussen de **O. 65 SOPHIE-FRANÇOIS** en het Franse vissersvaartuig D.812. Alleen stoffelijke schade.
- 1949.04.28: Het Oostends westerstaketsel wordt na 5 jaar werken, officieel geopend.

- 1949.05.29: Officiële inhuldiging van de nieuwe vismijn van Zeebrugge en plechtige doop door Mgr. Lamiroy, bisschop van Brugge. De nieuwe vismijn had een lengte van 180 m en een breedte van 29 m.
- 1949.04.30: de **B.606 VICTORINE** wordt door mevrouw weduwe Frans Goes overgedragen aan Albert Goes en voorzien van een nieuwe motor. Dit houten vissersschip werd gebouwd in 1932 op de scheepswerf van R. Reyns te Blankenberge als **de B. 13 VICTORINE** en meet 15.33 brt en 5.48 nrt. Een nieuwe motor DEUTZ werd geplaatst.
- 1949.05.03: **Z.554 YOLANDE-ANNE**, wordt door Ernest Debra verkocht aan Maurice Degroote. Deze eerste bouw van de scheepswerf L. De Graeve is pas vijftien maanden oud en meet 50.22 brt en 19.90 nrt.



- 1949.05.23: **N.809 JULIETTE** wordt door Jules Hennaert verkocht aan Petrus Dewaele uit Heist en naar Zeebrugge overgebracht waar het weldra een andere naam zal krijgen. Het gaat hier om een houten kustvisser, gebouwd in 1943 op de scheepswerf van Jules Denye te Oostende en metende 28.43 brt en 12.04 nrt.

1949.05.29: **O.320 NOORDENDE III.** verlaat Banane, Congo met bestemming Oostende onder bevel van kapitein Jean Lauwereins. De wetenschappelijke expeditie was ten einde en het schip moest naar België terugkeren.



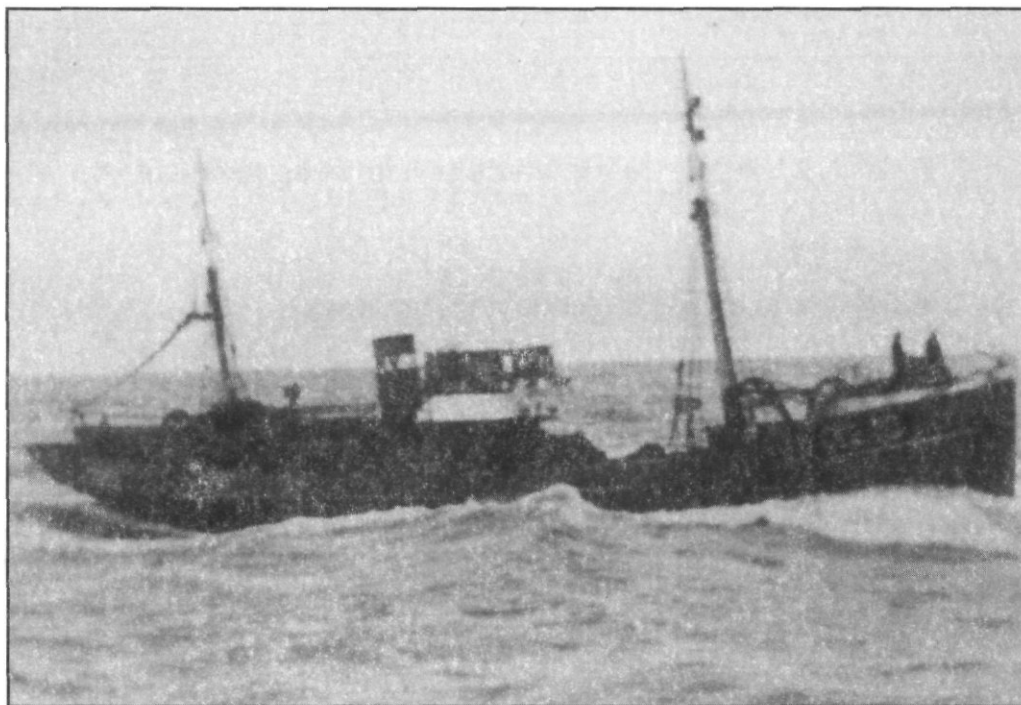
1949.05.XX: **Z. 24 GENADE.** De nrt wordt na hermeting gebracht van 14.13 ton naar 15.06 ton.

1949.05.29: **Z.540 ORION** wordt gedoopt te Zeebrugge.

1949.06.01: **Z.540 ORION** wordt door Jan Beernaert terug aan de vloot toegevoegd. Dit houten schip was gebouwd in 1945 op een scheepswerf te Boom en in 1949 omgebouwd op de scheepswerf L. Haerinck te Zeebrugge. Het schip heeft een brt van 72.44 ton en een nrt van 27.32 ton. Er werd tevens een motor MAN van pk ingebouwd, vervaardigd in 1948.

1949.06.07: **Z.171 IRENE-MARIE** was eigendom van Romain Faleyn en Leon Vandierendonck. Het wordt nu alleeneigendom van Romain Faleyn. Een middenslagvisser, gebouwd in 1931 op de scheepswerf van A. Hillebrandt en metende 73.49 brt.

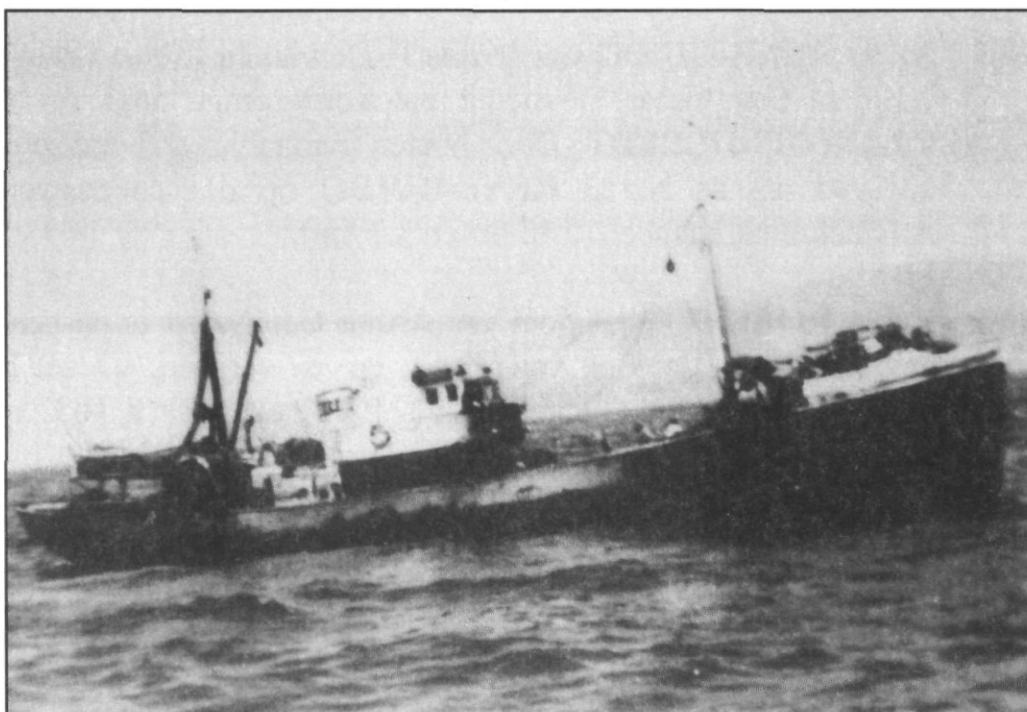
- 1949.06.08: **B.629 ALBERIC II, ex O. 87 MARIA-ISABELLA** wordt geschrapt uit de Belgische registers en door Gustaaf De Jonckheere verkocht aan de maatschappij N.V.Ponts, tunnels et Terrassements uit Genval voor afbraak.
- 1949.06.08: **Z.484 MADELEINE-LOUISE**, is eigendom van Henri Demaecker. De motor CLAEYS van 30 pk en gebouwd in 1937 wordt vervangen door een motor DEUTZ van 30 pk van het bouwjaar 1932. Dit houten garnaalschip van 9.59 brt werd gebouwd in 1937 op de scheepswerf van Deweert te Oostende als de **Z.145**.
- 1949.06.11: **N.804 DE VIJF GEBROEDERS** wordt door het overlijden van Louis Legein, geregistreerd als zijnde eigendom van zijn weduwe. Een houten garnaalschip gebouwd in 1945 op de scheepswerf van Provoost te Nieuwpoort en metende 11.96 brt.
- 1949.06.16: De eerste paal wordt geheid te Oostende voor de bouw van de nieuwe vismijn waarvan de kostprijs rond de 52 miljoen zal liggen. Het gebouwd wordt opgetrokken door de firma TRA.



O.295

- 1949.06.21: **O.295 MEMLING** wordt verkocht door de N.V. Motorvisserij aan Prosper Geryl en wordt omgedoopt tot **O.295 HUGO VERRIEST**. Een grote stalen middenslagtreiler van 28.5 m lang, 6.23 m breed en met een holte van 3.50 m, meet dit schip resp.128.98 brt en 42.44 nrt en werd in 1931 gebouwd in Nederland.(Vlaardingen).
- 1949.06.22: **N.809 JULIETTE** wordt door Jules Hennaert verkocht aan Petrus Dewaele uit Heist en wordt omgedoopt tot **Z.809 LEON-LYDIE**. Deze houten kustvisser werd gebouwd door J. Denye in 1943 als de **N.157 JULIETTE** en meet 28.43 brt en 12.04 nrt en is voorzien van een motor ABC van 80 pk.
- 1949.06.24: Een Ministerieel Besluit betreffende de definitie VAARTDAGEN is verschenen in het Belgisch Staatsblad.
- 1949.06.28: **N.791 RENE-GUIDO** wordt door P. Dewulf en J. Van Craeylinghe verkocht aan Oscar Devriendt en wordt omgedoopt tot **O.791 FRANÇOIS-HUBERT**. Deze houten garnaalvisser werd gebouwd in 1945 als de **N.123 RENE-GUIDO** op de scheepswerf van A.Hillebrandt en meet 10.13 brt en 3.79 nrt.
- 1949.06.29: **Z.476 ROBERT**, eigendom van Arthur Couhyzder is op een wrak gelopen nabij de Bol van Heist en is vergaan. Deze houten garnaalvisser werd gebouwd in 1942 als de **Z.103** op de scheepswerf Vanhoywegen te Steendorp en meet 9.83 brt.
- 1949.06.30: **Z.476 ROBERT** wordt door de firma EHBA vlotgebracht en op de kuisbank te Zeebrugge geplaatst. Wegens de grote schade wordt het schip als verloren beschouwd.
- 1949.07.02: **Z.501 LEOPOLD-RAYMOND**, eigendom van Theodore Neyt komt in aanvaring met de **BOU. 9 MADY II** eigendom van Constant Soreyn. De **Z.501** is een houten kustvisser gebouwd in 1926 als de **H.29** op de scheepswerf van J. Denye en de **BOU. 9** is de ex **O. 90** gebouwd in 1941 op de scheepswerf van J. Borrey te Oostende.
- 1949.07.02: **O.320 NOORDENDE III** is na een voorspoedige reis teruggekeerd vanuit de Congo waar zij deelgenomen heeft aan een wetenschappelijke expeditie.

- 1949.07.14: **O.290 TENIERS** wordt door N.V. Motorvisserij verkocht aan Engel Lycke en omgedoopt tot **O.290 ONZE TOEKOMST**. Dit stalen vissersschip werd gebouwd in 1929 op de scheepswerf van Beliard te Oostende en meet 73.80 brt en 28.83 nrt en is voorzien van een originele motor SULZER van 160 pk.
- 1949.07.29: **Z.469 WALBURGA TER ZEE** is geschrapt uit de vloot en in 1950 afgebroken door de gebroeders Coppens uit Gent.
- 1949.07.30: **N.716 SAINT LOUIS**, eigendom van Aloïs Maes, wordt voorzien van een nieuwe motor GM van 50/55 pk. Deze houten kustvisser werd gebouwd in Gravelines in 1923 en heeft vroeger gevaren als de **N. 26 SAINT LOUIS**.



- 1949.07.04: **O.241 IRENE-RAPHAEL** is onder Chileense vlag afgevaren naar haar nieuw thuisland vanwaar ze de visserij zal uitvaren vanuit Antofagosta. Deze treiler van 138.51 brt is gebouwd in 1936 op de scheepswerf van Beliard te Oostende, en is voorzien van een motor CARELS van 300 pk. Het schip is eigendom van de weduwe Henri Ghys en L. Zonnekeyn.

- 1949.08.18: Door de rechtbank van Koophandel wordt de faling uitgesproken van de rederij N.V.Zeenios, eigenaar van de **O.317 O.L.VR. VAN FATIMA**. Deze houten ex-mijnenveger werd gebouwd in 1942, meet 181.45 brt en is voorzien van een motor FAIRBANKS van 500 pk.
- 1949.08.19: **Z.542 ANGELUS** wordt door reder Raphael Degroote in dienst genomen. Deze houten middenslagtreiler werd gebouwd op de scheepswerf van weduwe J. Denye en meet 87.34 brt en 35.47 nrt en is voorzien van een motor RUSTON van 240 pk .

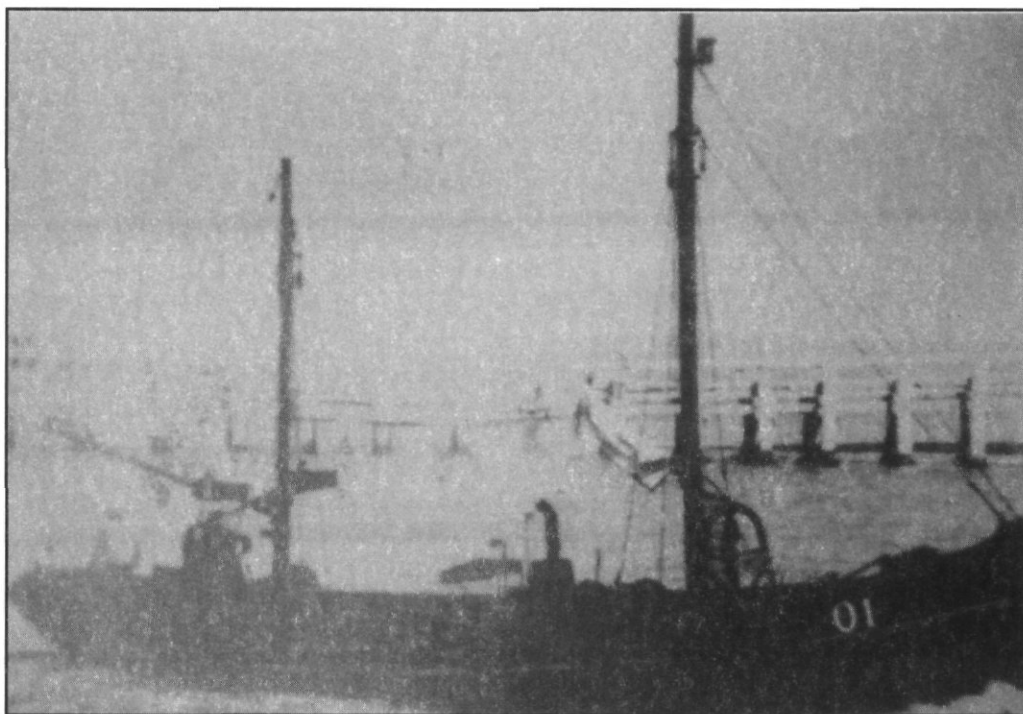


- 1949.08.20: **O.339 LUC** wordt door de PVBA Flandria in dienst genomen. Deze middenslagtreiler werd gebouwd op een scheepswerf te Hemiksem gedurende 1944/1945 en werd pas in 1949 omgebouwd en voorzien van een Motor AWA van 150 pk te Oostende. Het schip meet 72.44 brt en 25.30 nrt.
- 1949.09.01: **O.292 VAN EYCK** wordt door de rederij N.V.Motorvisserij verkocht aan Joannes Verhaeghe en wordt omgedoopt tot **O.292 NARWAL**. Deze grote stalen middenslagtreiler werd in 1931 gebouwd op een scheepswerf te Vlaardingen in Nederland en meet

131.63 brt en 42.28 nrt en is voorzien van zijn originele motor SULZER van 240 pk.

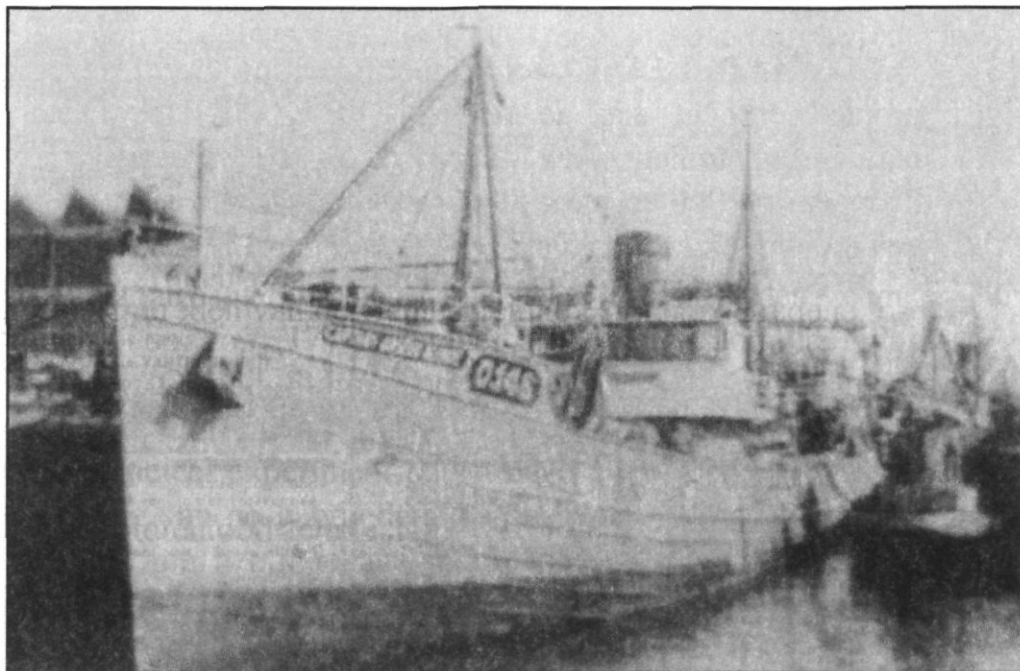
1949.09.01: Op de nieuwe scheepswerf van H.Deweert te Oostende aan de vissershaven wordt hun eerste nieuwbouw te water gelaten voor rekening van reder August Lenaers. Deze houten middenslagtreiler heeft volgende afmetingen: lengte o.a. 28.5 m, breedte: 6.50 m en een holte van 3.30 m. Met zijn 118 brt en 45.33 nrt beschikt dit vaartuig over een motor RUSTON van 270/ 300 pk en gebouwd in 1949.

1949.09.01: **O. 76 ANNIE-ALBERT** wordt door Medard Fonteyne verkocht aan Robert Deckmyn en omgedoopt tot **O. 76 PASCAL**. Dit houten garnaalschip werd gebouwd in 1942 door Vandycke te Koolkerke en meet 9.53 brt en 3.67 nrt en is voorzien van een motor ABC van 34 pk.

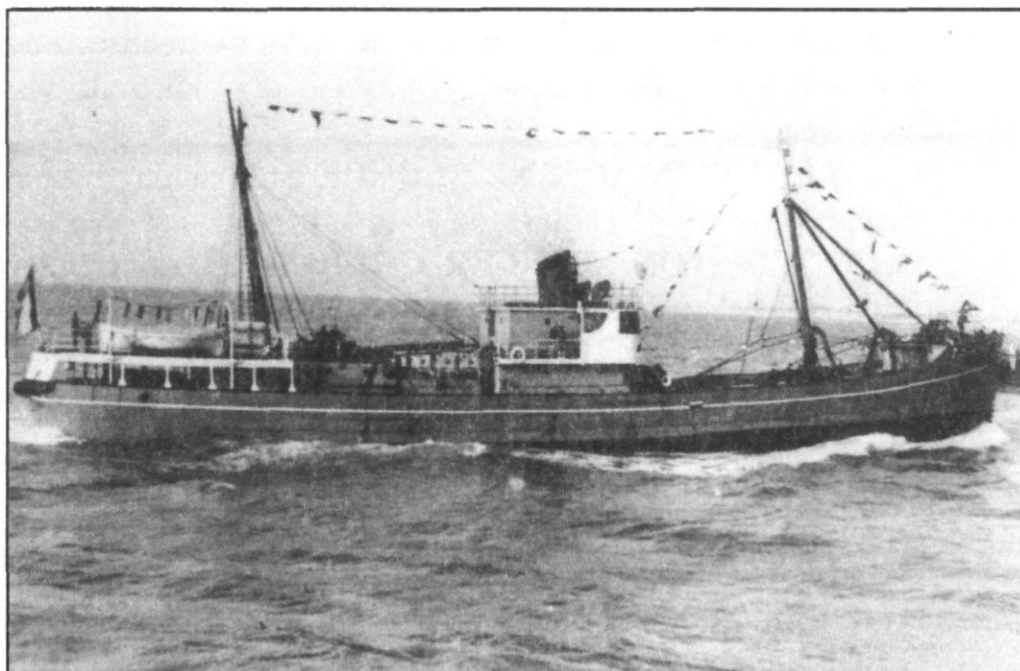


1949.09.01: **O. 1 OSCAR**, een houten garnaalschip, is door A. Devriendt, P. Dewulf en J. Van Craeyelinghe verkocht aan Henri Logghe. Dit scheepje werd gebouwd in 1928 op de scheepswerf van J. Borrey te Oostende en meet 11.05 brt en 3.99 nrt. en is voorzien van de originele motor ABC van 25/28 pk, bouwjaar 1928.

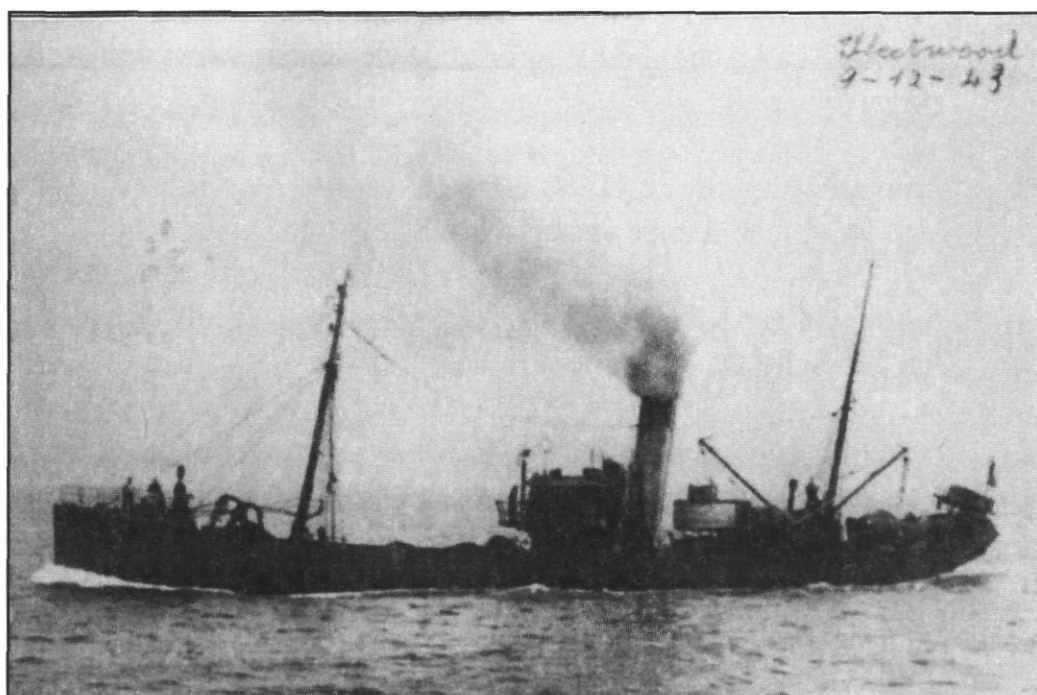
- 1949.09.13: **O.152 MADELEINE** wordt door mevrouw weduwe Jozef De-groote verkocht aan de rederij PVBA VENUS. Deze houten middenslag treiler werd gebouwd op de scheepswerf van H. Deweert in 1946 en meet 50.62 brt en 19.21 nrt en is voorzien van een motor ABC van 135 pk.
- 1949.09.15: **Z.480 MARCEL-ANDRE** wordt door Hector Demunter verkocht aan Camiel D'Hauw en omgedoopt tot **Z.480 ANDRE**. De oude motor DEUTZ van 120 pk, bouwjaar 1942 wordt vervangen door een motor MAYBACK van 120 pk en door die verandering komt de nrt van 14.69 ton naar 15.03 nrt.
- 1949.09.16: **O. 97 THERESE** wordt door Maurice Fonteyne verkocht aan Alfons en Hubert Mestdagh. Deze houten garnaalvisser werd gebouwd in 1941 op de scheepswerf van J. Provoost te Nieuwpoort en meet 8.72 brt en 3.32 nrt en is voorzien van een motor ABC van 28 pk, bouwjaar 1945.
- 1949.09.24: Volgende schepen, eigendom van de N.V. Oostendse rederij zijn vertrokken naar Bremerhaven, Duitsland om aldaar de visserij te bedrijven.
O.148 CAPTAIN ARSENE BLONDE onder leiding van schipper Arthur Verbist.
O.157 WINSTON SPENCER CHURCHILL onder leiding van schipper Michel Vermeersch.
O.158 EDOUARD ANSEELE, onder leiding van schipper Isidoor Belpaeme.
- 1949.09.27: **O.185 KLEINE THERESE**, eigendom van Eduard Pieters, wordt geschrapt uit de registers. Het schip is verkocht aan Jean Blondé uit Grand Fort Philippe (Frankrijk). Deze houten kustvisser van 15.25 brt en 6.44 nrt is gebouwd in 1942 op de scheepswerf van A. Loy te Oostende en was voorzien van een motor A.W.A. van 40 pk.
- 1949.09.30: **B.610 JEAN-ANDRE**, eigendom van Engelbert Goderis wordt geschrapt uit de registers. Dit houten vissersschip werd gebouwd in 1910 te Lowestoft in Engeland en meet 57.61 brt en 20.21 nrt en was voorzien van een motor DEUTZ van 100 pk, bouwjaar 1930. Voor de hernummering heeft het gevaren als de B.30.



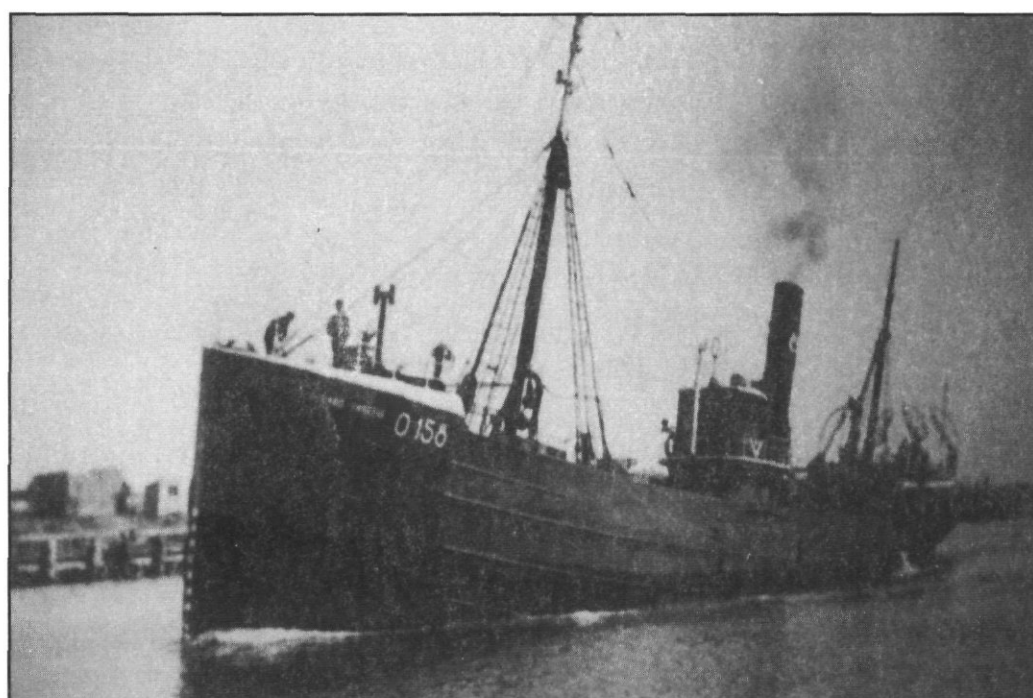
O.148 CAPTAIN ARSENE BLONDE



O.157 WINSTON SPENCER CHURCHILL.

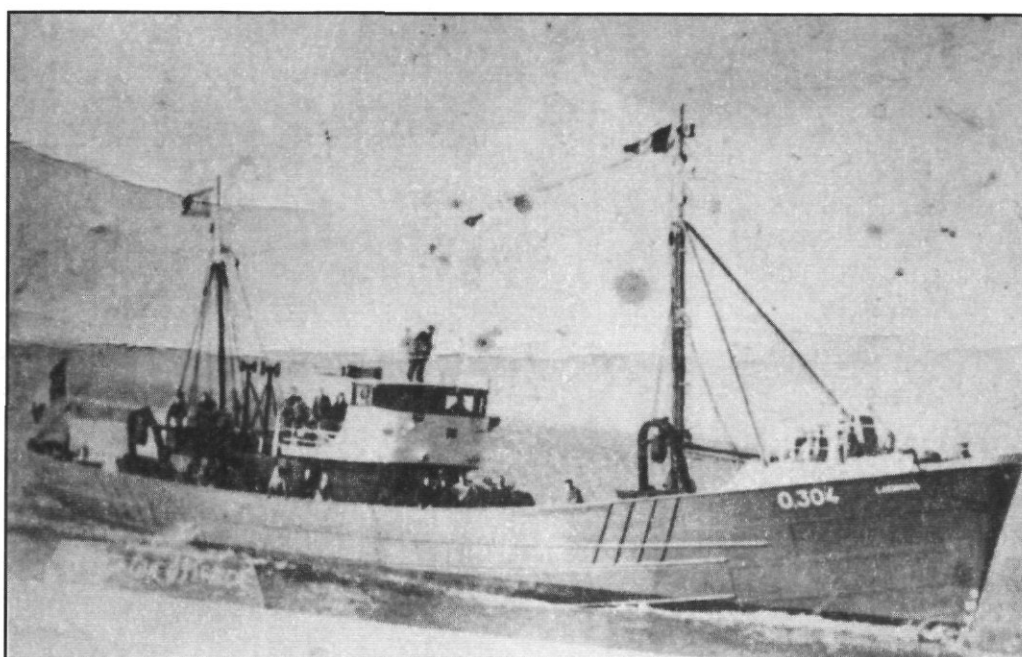


O.158 EDUARD ANSEELE in 1943



O.158 EDUARD ANSEELE.

- 1949.10.02: Doopplechtigheid van de **Z.542 ANGELUS**, gebouwd voor rekening van Theophiel Degroote op de scheepswerf van weduwe J. Denye.
- 1949.10.03: Aanvaring tussen de **O. 88 CURIE** van de rederij N.V.Pecheries à Vapeur en het deense vissersschip S. 128 uit Skagen.
- 1949.10.11: **Z.456 GERARD-HELENE**, eigendom van Adolf Verrecas krijgt Jan Gheselle als deelgenoot in de rederij.
- 1949.10.12: **O.206 RENILDE** wordt door Albert Desmit verkocht aan Henri Vanhoecke.
- 1949.10.14: **Z.404 LAURA-CAMIEL-ANNIE** wordt door Constant Vantorre verkocht aan Leon Savels en in de vaart gebracht onder dezelfde naam en nummer.
- 1949.10.14: **Z. 54 CECILE** wordt door Leon Savels verkocht aan Constant Vantorre, de eerdere eigenaar van vorig schip, de Z.404.
- 1949.10.22: **O.304 LAERMANS** is vermist opgegeven op deze dag met 10 man aan boord. Het schip verliet Oostende op 18 oktober 1949 voor het beoefenen van de haringvisserij op de Doggerbank onder bevel van schipper Georges Verburgh.
- 1949.10.24: **O.304 LAERMANS** geschrapt uit de Belgische registers.
- 1949.10.22: proefreis van de **O.336 YARMOUTH**.
- 1949.10.25: **N.713 CARNOT** wordt door Karel Jungbluth verkocht aan Charlotte Mallefeydt en wordt **Z.713 CARNOT**. Een houten garnaalvisser gebouwd door Dupuis te Calais in 1922, metende 12.60 brt en 3.10 nrt en hebbende een motor Moës van 45 pk, gebouwd in 1945.
- 1949.10.26: **O.340 CHRISTIANE II** wordt door de PVBA Flandria in gebruik genomen. Een composiete middenslagtreiler gebouwd te Hemiksem in 1944-45 en omgebouwd te Oostende in 1949 en voorzien van een motor AWA van 160 pk. Het schip meet 72.44 brt en 25.30 nrt.



† Ter Zaliger Gedachtenis van
Mijnheer

Georges Verburgh
Kapitein.

Vereerd met de
Herinnerings- en Weerstands medalie 1940-45.
Echtgenoot van Mevrouw Florine DEPECKER,
geboren te Oostende de 18 November 1909.

Mijnheer

Frans Vanhoucke
Stuurman.

Echtgenoot van Mevrouw Georgette FONTEYNE,
geboren te Oostende de 7 Maart 1921.

Mijnheer

Gerard Vandenbergen

Echtgenoot van Mevrouw Jeane VANTHOURNOUT,
geboren te Oostende de 18 Mei 1925.

Mijnheer

Robert Deburggraeve

Matroos,
Echtgenoot van Mevrouw Anna VEREECKE,
geboren te Veurne de 3 October 1924.

Mijnheer

Walter Debruyne

Matroos,
Zoon van Karel en Magdalena DEWACHTER,
geboren te Snaeskerke de 11 September 1928.

Mijnheer

Arthur Hubrechtsen

Matroos,
Echtgenoot van Mevrouw Olive GOORMACHTIG,
geboren te Montigny-s-Sambre de 4 Mei 1925.

Mijnheer

Victor Eylandt

Matroos.

Echtgenoot van Mevr. Simone VAN CAUWENBERGHE,
geboren te Oostende de 9 Juli 1926.

Mijnheer

Lucien Morlion

2e Motorist.

Echtgenoot van Mevrouw Sylvia BUSSENS,
geboren te Steene de 24 November 1921.

Mijnheer

Roger Duyck

Licht Matroos.

Zoon van Firmin en Marie RONDELEZ,
geboren te Veurne de 11 Maart 1932.

Mijnheer

Gamiel Verburgh

Jongen.

Zoon van Georges en Florine DEPECKER,
geboren te Breedene de 8 Februari 1933.
allen, manschappen van het M.S. "Laermans" O. 304
der N.V. Motorvisserij, tijdens een ramp op einde
October 1949 in de Noordzee vergaan.



Het mooie schip, werktuig en woonst van jeugdvolle
manschappen werd de tempel van hun dood.

En zó zijn ze heengegaan in de duisternis van de
Oceaan : Ilen zonen van ons zeemansvolk, de besten
onzer mensen !

"En niemand moest naar 't graf hen leiden en nie-

† Ter Zaliger Gedachtenis van

Mijnheer

Gerard Vanden Bergen

1^o Motorist,

Vereerd met de "British Empire Medal",
de gouden palmen van de Kroonorde
en het Zee-Ereteken 1940-1945 ;

Echtgenoot van Mevrouw **Jeanne VANTHOURNOUT**.

geboren te Oostende de 18 Mei 1925 en vermist met de
O. 304 "LAERMANS" sedert 18 October 1949.

De duurzame overledene had zich opgewerkt tot een flink techniek, 'n sellmade man. Hij stond aan de motor, de ziel van die zeereus. Zijn veileden sprak van moed en zelfopoffering onder den oorlog, 't geen hem de gelukwensen deed toekennen van de Engelse Zeemachtsoversten. De toekomst lachte hem veelbelovend tegen.

Maar de Heer riep hem in de volle fleur van 't leven, midden zijn arbeid op zee, ver van huis. De motor viel stil. Nu nam hij koers naar God.

En de goede en barmhartige God ermerkte zijn trouwen dienaar, met het onderscheidingsteken der eeuwige bestemming in Gods vreugde.

Vaarwel, **Teergeriefde Echtgenote**, die ik zo lief had, pijnlijk en hartverscheurend is voor U deze plotse scheiding, maar troost U in de schat onzer liefde, die ik aan Uwe tedere zorgen overlaat. Mijnne liefde zal hierboven bij God waken over U allen.

Dierbare Ouders, en Familieleden, die mij en mijn gezin ter harte nam, troost en steunt mijn echtgenote in hare verdere zorgen. Dank voor alles.

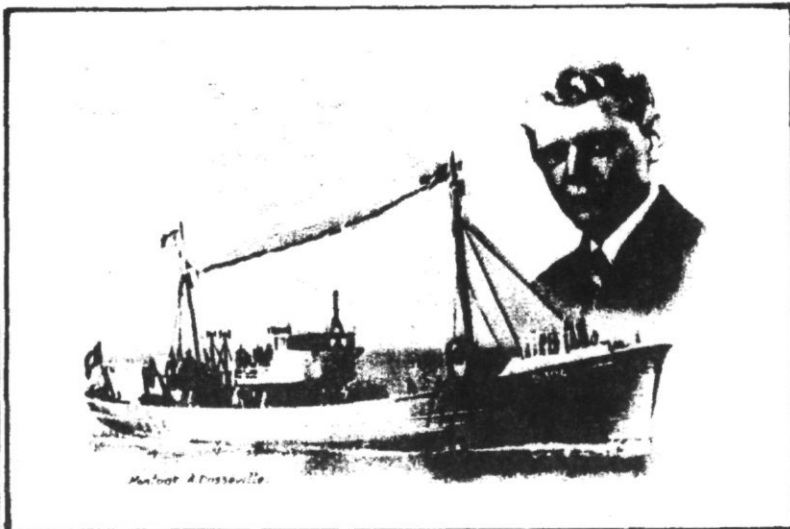
Bemide Broeder, Bloedverwanten, Medevissers en Vrienden, bidt voor mij.

Mijn Jezus barmhartigheid.

(300 dagen all.)

De familie dankt voor uwe deelneming en blijken van genegenheid.

Druk, Smislaert, St Sebastiaanstr., 6, Oostende



Mantout A. Dussanville

† Ter Zaliger Gedachtenis van

Mijnheer

Arthur Hubrechtsen

Matroos,

Echtgenoot van Mevrouw **Olive GOORMACHTIG**,

geboren te Montigny-sur-Sambre, de 4 Mei 1925, en vermist met de O. 304 "LAERMANS" sedert 18 October 1949.

De zee in hare machtige grootheid en eindeloze schoonheid, vroeg wederom meedogenloos wreed haar offers.

Wat is het leven van de mens ? Een onruste zee, waar storm en kalmte op elkander volgen en wisselen als ebbe en vloed. - Noch het ene noch het andere blijft duren.

Voor hem alleen die op God berust en zijn leven richt naar God, voor hem alleen is er ware rust, ook in 's levens stormen, omdat zijn oog en roer gericht blijft onveranderlijk vast, op het onveranderlijke levens-compas : God, de Meester van tijd en eeuwigheid.

Dierbare Echtgenote, vaarwel. - Ik werd U zoo plots en verraderlijk ontnomen ; hoe graag was ik nog bij U gebleven, we waren samen zoo gelukkig ; doch de Heer heeft er anders over beschikt en roept mij tot Hem terug. Waakt goed over ons dochtertje.

En gij, **mijn lief kind**, ontvang mijn laatste zegen. Weest Moeder een troost in deze zo harde als medogenloze beproeving. Tot wederziens hierboven.

Bemide Ouders, Bloedverwanten, Medevissers en Vrienden, hard is ons scheiden, maar weest U mijner indachtig.

Mijn Jezus barmhartigheid.

(300 dagen all.)

De familie dankt voor uwe deelneming en blijken van genegenheid.

Druk, Smislaert, St Sebastiaanstraat 6, Oostende



Mantout A. Dussanville

Heer, redt ons, wij vergaan.

† Ter zaliger gedachtenis van
MIJNHEER

VICTOR EYLAND

MATROOS

Echtgenoot van Mevrouw
Simonne VAN CAUWENBERGE

geboren te Oostende, de 9 Juli 1926 en vermist
met de O.304 "LAERMANS" sedert 18 October 1949

Het was een vrolijke jongen, ieders vriend, de zee en het harde vissersleven zat hem in 't bloed. Ook met de oorlog was hij op zee, zonder schrik, lachend met de gevaren.

Het ging een korte reis zijn, een week, misschien minder, zij gingen hard werken om met volle vangst, spoedig weer 't huis te zijn. Sedertdien zijn maanden voorbij. O Heer, uw wil geschiede.

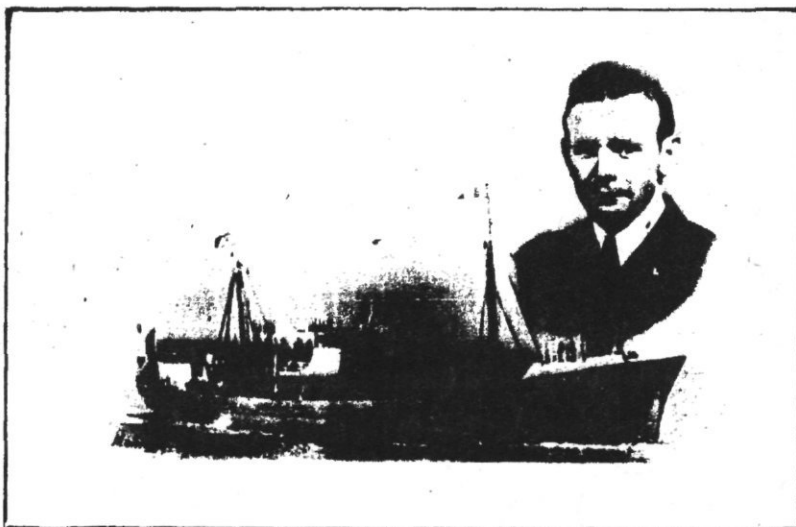
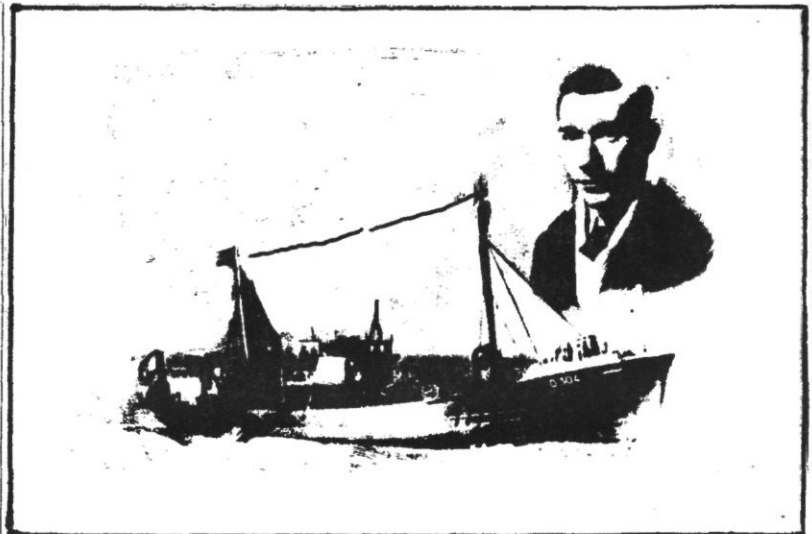
Bemide Echtgenote, ons geluk hier op aarde is maar van korte duur geweest, de toekomst beloofde ons veel geluk... helaas! Hard is de slag voor U. Ween niet als een hopeloze. Eens zullen wij terug verenigd zijn om nooit meer te scheiden.

Liefde Moeder, Broeders, Zusters en familie
vaarwel, wees mij indachtig in uwe gebeden.

Liefbare Vrienden - Vissers, bidt voor mij.

De familie dankt voor uwe deelneming en blijken
van genegenheid.

Druk. V. Holvoet-Cazaux, Oostende



† Ter Zaliger Gedachtenis van

Mijnheer

LUCIEN MORLION

Motorist,

Gewezen Onder-Officier van de Royal Navy,
houder van herinneringsmedaille met gekruiste bronzen ankers,
en Vrijwilligersmedaille 1940-45.

Echtgenoot van Mevrouw Sylvia BUSSENS,

geboren te Steene op 24 November 1921 en vermist met
de O. 304 "LAERMANS" sedert October 1949.

O God, dit verlies treft ons zeer zwaar. We aanvaarden
echter deze beproeving met gelatenheid.

De zee trok hem aan. Hij zocht er zijn brood, en vond er,
helaas zijn dood!

O verraderlijke zee, hoeveel bloeiende en gezonde vissers-
levens hebt U niet medogenloos geknakt? Stormen en winden
zijn de meesters van het leven van diegenen die U bevaren.
Stille helden zijn onze vissers, die op de onzekere baren, ver
van huis en hun familie, hun dagelijks brood gaan zoeken.

Teergeliefde Echtgenote, hard is deze plotsche scheiding. Hoe
vurig had ik nog met U samen lief en leed gedeeld en voor
onze kleine Vera gezorgd. De Heer heeft er anders over be-
schikt, dat Zijn Wil geschiede, hoe hard dit ook weze!

Lieve Vera, mijn teerbemind dochtertje, uw vader wordt U
te vroegtijdig ontruikt. Weest een troost voor uwe moeder en
gedenkt mij steeds in uwe gebeden.

Bemide Ouders, Bloedverwanten, Medevissers en Vrienden,
hard is ons scheiden, maar weest U mijner indachtig.

Mijn Jezus barmhartigheid. (300 dagen all.)

De familie dankt voor uwe deelneming en blijken van
genegenheid.

Druk. Smisaert, St Sebastiaanstr., 6, Oostende.

† Ter Zaliger Gedachtenis van
Mijnheer

Georges Verburgh

Kapitein ter Zeevisserij.

Politieke Gevangene.

Lid van de Witte Brigade "Fidelio".

Vereerd met de gouden medalie der Kroonorde en
de Herinnerings- en Weerstands medalie 1940-45:

Echigenoot van Mevrouw Florine DEPECKER,

geboren te Oostende de 18 November 1909

en van hun zoon, Mijnheer

Gamiel Verburgh

Scheepjongen.

geboren te Breedene de 8 Februari 1933;

beiden vermist met de O.304 "LAERMANS" sedert

18 October 1949.

Vol hoop op rijke vangst en blij te moede, om 't afscheid
voor moeder gemakkelijker te maken, waren zij weer
vertrokken, vader en zoon: De vader als Kapitein, 'n sterke
zeeman, met liefde zwoegend op zee voor 't welzijn der
zijnen, een ervaren en een goede kapitein. De zoon, als
scheepjongen, staande aan vaders zijde, opziende naar
zijn voorbeeld van durf en moed, onbevreesd, want vader
stond aan 't roer.

Als een diel in de nacht kwam over hen de storm en
't mysterieus geweld van de zee en 't was of een stem
klonk in dien nacht: "Waakt op, mannen, want de Heer
is nabij".

BID GOD VOOR DE ZIEL
van Mijnheer

ROBERT DEBURCHGRAEVE

Echigenoot van

MEVROUW ANNA VEREECKE

Visser-Matroos op de "O. 304 Laermans"

geboren te Veurne den 3 October 1924

en vermist op zee sedert de 18 October 1949.

God's wegen zijn ondoordringbaar: laten wij zijn Voor-
zienigheid aanbidden, zelfs wanneer Hij ons pijnlijk slaat.
Het mooie schip voer op den Oceaan en het stevende
ver weg in de duisternis... "en niemand moest naar 't graf
hem leiden en niemand de kist dragen."

Weg bleef hij — het woord vol angst en smart, het
woord dat ramp betekent voor hen, die hem zo dierbaar
waren.

Onwankelbaar trouw aan de plicht, eenvoudig in heel
zijn optreden, vol levenslust, blijmoedig van karakter en
goedhartig voor iedereen, bracht hij vrede en vreugde in
zijn omgeving.

Vroeg wankte hem de Heer en hij is tot Hem gegaan
met op zijn handen het offer van zijn werk; van zijn
levensdroom en zijn leven...

Moge God die meet naar lijden en verdiensten, die in
de herten ziet en leest, zijn ziel opnemen in de oneindige
diepte van zijn Barmhertigheid.

Dierbare Echigenote, we droomden ons leven zo
schoon; voor mij is het heen, voor U begint het pas. Dat
God U behoede en bescherm om moedig door het leven
te varen. Steek in volle zee, richt U naar God, Hij zal U
brengen in veilige haven. Bid voor mij.

Beminde Ouders, Zuster en Familieleden, een diepe
wonde werd geslagen in uw ouderhart. Voor het laatste
riep ik uit zee; 't was de stem uit de verte, die galmde
en sprak van liefde en toch bracht ze het wee. De psalm
- Miserere... Heer, heb medelijden... - heb ik aangeheven,
toen we binnenvaarden in den tempel van den dood.
Hebt dank om uw vele goede zorgen, die ik van U ont-
vangen mocht. Bidden we voor elkaar.

H. Hart van Jezus, ons toekome Uw Rijk. 300 d. a.



* ZALIGE GEDACHTENIS
van Mijnheer

Frans VANHOUCKE

STUURMAN

Oud-Strijder der Brigade Piron - houder der Herin-
nerings- en Vrijwilliger med. 40-45 - Defense medal
France-Germany Star en 1939-45 Star

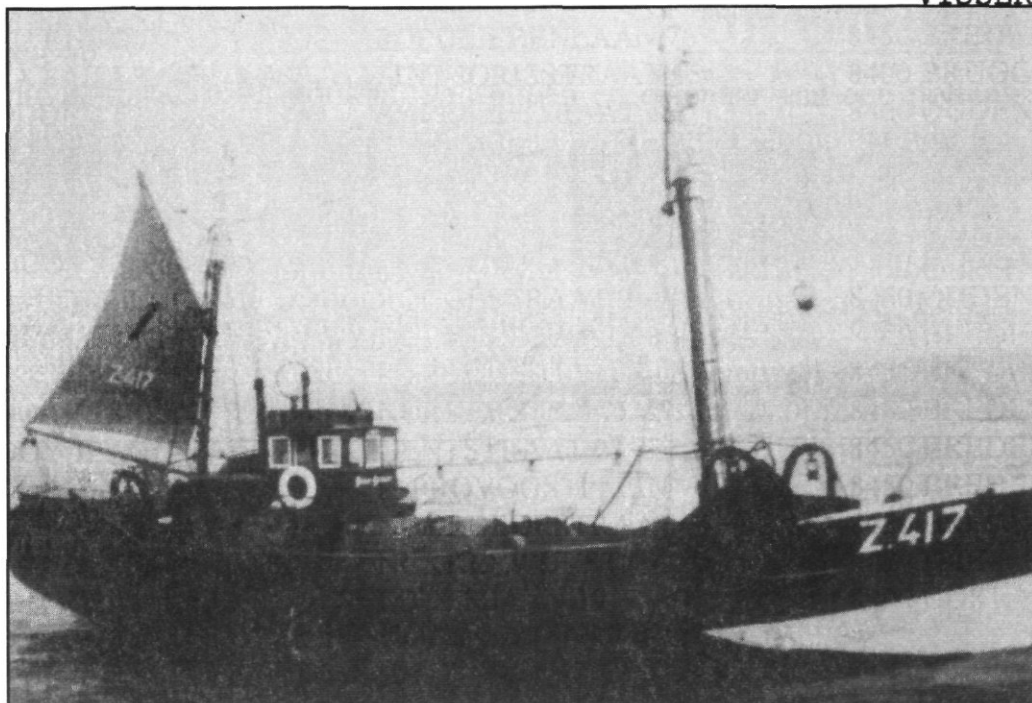
Echigenoot van Mevr. Georgette FONTÉYNE

geboren te Oostende de 7 Maart 1921

vermist met de O.304 "LAERMANS",
sedert 18 October 1949

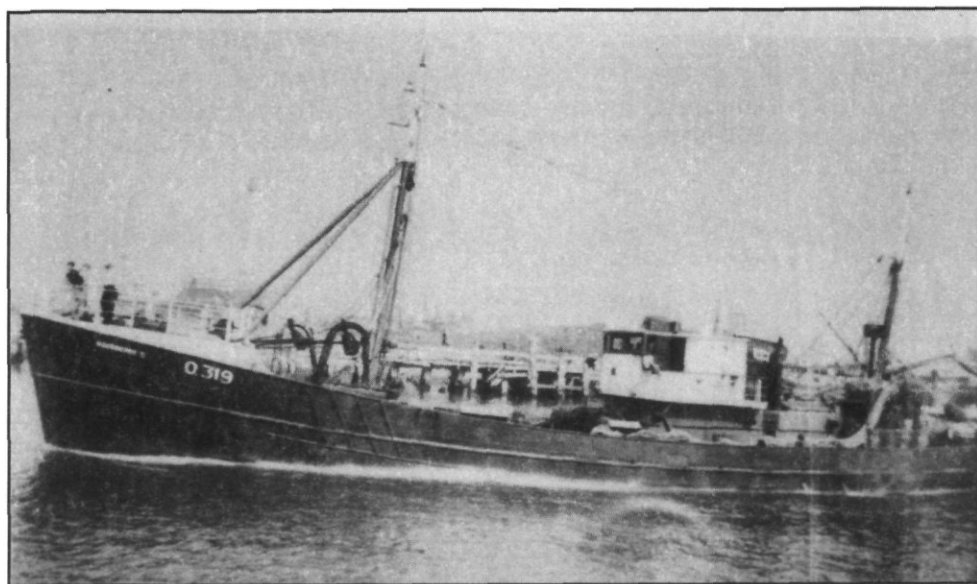
- 1949.10.27: **O.212 MARIA LUDOVICA**, eigendom van Isidoor Geryl en kinderen wordt nu alleeneigendom van Isidoor Geryl.
- 1949.10.28: **O.305 FRANÇOIS MUSIN** ramde de Schotse treiler PROSPECT AHEAD en deze laatste zonk. De tienkoppige bemanning werd gered en aan de wal gebracht. Het schip werd aan de ketting gelegd in Engeland voor verder onderzoek.
- 1949.10.28: **O.336 YARMOUTH** wordt in de registers ingeschreven. Deze grote diepzeetreiler werd in Fleetwood aangekocht door Chantiers et Armement Seghers en was gebouwd te North Shields in 1907 als de stoomtreiler YARMOUTH. Het schip werd omgebouwd te Oosten-de door de scheepswerf Seghers en dit onder het toezicht van de scheepvaartinspectie. Alleen de romp bleef intact, alles werd verwijderd en zelfs de schottenindeling werd gewijzigd. De nieuwe treiler heeft een tonnemaat van 241.52 brt en 97.18 nrt en heeft een lengte tussen de loodlijnen van 36 m, een breedte van 6.5 m en een diepgang van 4.2 m. De schottenindeling is als volgt: voorpiek, magazijn voor netten, visruim, machinekamer, verblijf voor 10 mannen. Voor het eerst werd hier het visruim op een gans andere manier opgebouwd. Er werd gebruik gemaakt van "light alloy" van de firma James Booth uit Birmingham, een legering die onder de algemene term van aluminium valt. De schotten van het visruim zijn opgebouwd als volgt: een laag hout, vervolgens een laag kurk van 10 cm, weer een laag hout en vervolgens een blad aluminium van 1.5 mm dik. Het visruim wordt in 18 vaste schotten verdeeld. De hoofdmachine is een enkelwerkende, rechtstreeks omstuurbare 4takt- 8 cylinder Uniporn dieselmotor van Porn & Dunwoody Ltd, Engeland. Ze ontwikkeld 450 pk bij een omwentelingssnelheid van 330 t/minuut. Een brevo-wrijvingskoppeling maakt het mogelijk de schroefas uit te schakelen daar de hoofdmachine tevens de vislier aandrijft. De zes gasoliebunkers hebben een capaciteit van 55.000 l gasolie. De smeerolietanks bevatten 1.5000 l en de drinkwatertank bevat 3.000 l. Een Neptune vislier is voorzien van 2 trommels waarop telkens 600 vadem staaldraad van 18 mm kunnen geplaatst worden. SALT zorgde voor de radio en navigatiemiddelen.
- 1949.10.28: **O.160 NAUTILUS** van de Oostendse rederij vertrekt onder bevel van schipper Gerard Laforce naar Bremerhaven.

- 1949.10.28: **O.163 CHRIST MAHLMAN** van de Oostendse rederij vertrekt onder bevel van schipper Gustaaf Vanderwal naar Bremerhaven om van daaruit de visserij te bedrijven.
- 1949.10.28: Een tweede stoomreiler aangekocht door Chantiers et Armements Seghers uit Oostende komt te Oostende toe. Het gaat hier om de **VALESCA**, gebouwd in 1917 en metende 170 brt en heeft een lengte tussen de loodlijnen van 33 m, een breedte van 6.5 m en een diepgang van 3.8 m.
- 1949.10.XX: **O.301 JAMES ENSOR**, eigendom van de Belgische staat en beheerd door de N.V. Motorvisserij wordt opgelegd.
- 1949.10.XX: **O. 81 COMTE DE HAINAUT**, eigendom van de Belgische Staat en beheerd door de N.V. Pecheries Vapeur wordt opgelegd.
- 1949.10.XX: **Z.447 LYDIE-SUZANNE** is eigendom van Petrus Everaert. De motor A.B.C. van 90 pk uit 1936 wordt vervangen door een motor A.B.C. van 90 pk en gebouwd in 1949. De nrt wordt gebracht van 5.50 ton naar 6.80 ton.
- 1949.10.XX: **O.342 NORMANDIE** wordt door August Lenaers in de vaart gebracht. Deze houten middenslagtreiler werd gebouwd op de scheepswerf van weduwe H. Deweert & Zonen te Oostende en meet 118 brt en 45.33 nrt. Ze is voorzien van een motor RUSTON van 270/300 pk.
- 1949.10.XX: Aan boord van de **Z.506 BERTHA-LEON**, eigendom van Leon Demunter is de motor DEUTZ van 70 pk van 1931 vervangen door een motor GM van 70/77 pk van 1949.
- 1949.11.01: **O.28 AUGUSTA** wordt verkocht aan Aime Janssens en wordt omgedoopt tot **O.28 WILLY-ALBERT**. Een houten garnaalvisser gebouwd in 1925 op de scheepswerf Ackein te Oostende en meet 9.27 brt en 3.98 nrt en voorzien van een motor ABC van 34 pk.
- 1949.11.01: Het nieuw licht van de vuurtoren van Oostende wordt terug ontstoken.



Z.417 DENISE-GERMAINE

- 1949.11.04: **Z.417 DEVYZO** van de rederij N.V.DEVYZO wordt verkocht aan Cesar Devoogt & Co en wordt omgedoopt tot **Z.417 DENISE-GERMAINE**.
- 1949.11.04: **N.739 FRANS NYVILLE** wordt geschrapt uit de vloot wegens vertrek naar Argentinië. Een oorspronkelijk houten mijnenveger, gebouwd te St. Andrews in Canada en omgebouwd te Oostende en eigendom van weduwe Frans Nyville. Het schip meet 289.09 brt en 116.61 nrt en is voorzien van een motor SUPERIOR van 500 pk.
- 1949.11.09: **O.319 NOORDENDE II** en **O.320 NOORDENDE III** worden te Oostende aan de ketting gelgd wegens een uitstaande schuld van 3 miljoen aan de scheepswerf Beliard Crighton.
- 1949.11.14: **O. 52 AZIATIC** wordt door August Brunet en Adolf Ackein verkocht aan weduwe Willem Rammeloo en omgedoopt tot **Z. 52 AZIATIC**. Een kleine kustvisser van 19.69 brt en gebouwd in 1942 op de scheepswerf van R. Panesi.



- 1949.11.21: Openbare verkoop van de **O.317 O.L.VR.VAN FATIMA** uit de faling van de N.V. ZEENIOS. Het gaat hier om en houten diepzee-reiler van 181.45 brt en 65.01 nrt en voorzien van een motor FAIR-BANKS van 500 pk. Het schip wordt verkocht voor 1.900.000 fr terwijl de waarde van het schip geschat wordt op 6.680.000 fr.
- 1949.11.26: **O.612 WIKING** geschrapt uit de registers. Een houten open boot, de ex B.612, gebouwd in 1937 en eigendom van Maertens en A. Labeau en metende 6.16 brt en 3.27 nrt en voorzien van een motor CLAEYS van 20/24 pk.
- 1949.11.28: aan boord van de **O.102 MATHILDE-SIMONNE**, eigendom van weduwe Blondé H en Alexis Blondé, overleed stuurman Johannes LABEKE. De ongelukkige was geboren te oostende op 9 februari 1899.
- 1949.11.29: Heden om 17.00 uur vertrok de **N.739 FRANS NYVILLE** naar Mar Del Plata, Argentinië met 13 bemanningsleden en 25 passagiers.
- 1949.11.30: **N.778 SUZANNE** wordt door Suzanne Lombaert verkocht aan Maria Vansteene en wordt omgedoopt tot **O.778 SANTA MARIA**.

†
Bid God tot ziellafenis
van Mijnheer
Jan-Leopold LABEKE
 Echtgenoot van Mevrouw Angèle CLASEN
 geboren te Oostende, op 9 Februari 1899,
 en schielijk overleden op zee, aan boord van de « O.102
 Mathilde-Simonne », op 29 November 1949.

 Pijnlijk valt ons het afsterven van de dierbare over-
 ledene. Zo plots, zo onverwachts, zo geweldig wreed...
 Doch wij durven hopen dat God, die hem de droefheid
 van het afscheidnemen gespaard heeft, hem voor de
 grote reis heeft voorbereid en dat Hij hem nu in
 genade en barmhartigheid zal ontvangen. Zo treuren
 wij niet als hopelosen, maar door onze tranen heen,
 zien wij betrouwend ten Hemel op.
 O God! wat is het leven toch broos en zijn vreug-
 den kortstondig. De dood beheerst alles, en nu hier,
 dan daar, zonder keus of wet, maait hij goeden en
 kwaden, jongelieden en mensen van hoge ouderdom.
 O Heer Jezus! die vissers hebt gekozen als stichters
 van Uw Kerk, wees hem genadig die de ruwe zee
 trotseerde om het brood voor vrouw en kinderen te
 winnen. Maar ook, o Heer, werp Uw genadige ogen
 op dezen die een teergeliefde echtgenoot, vader en zoon
 verloren, op dezen wier hart bloedt en wier smart
 grievend is, op dezen die hun steun en geleider missen.
 Geef hen sterkte om die beproeving te dragen, opdat
 zij niet zouden wenen als dezen die geen hoop hebben.
 Vaarwel, beminde echtgenote, heb dank voor uw
 liefde. Wij hoopten lange jaren samen gelukkig te
 leven, doch troost u, eens worden wij wederom
 verenigd om nooit meer te scheiden. *Mijn kinderen en
 kleinkind, troost moeder en vergeet uw vader niet.*
Bloedverwanten en vrienden en gij allen die mij ge-
kend hebt, gedenkt mij met een gebed.
Zoet Hart van Maria, Ster der zee, wees mijn zaligheid.
 Drukk. L. Janssens, Torh. stg. 134
 C. Vandergunst, begr., Torh. 265

28 november 1949. Overlijdensprentje van Johannes LABEKE.

- 1949.12.01: **O.205 MONTREAL** is op deze dag naar Mar Del Plata, Argentinië vertrokken.
- 1949.12.03: **N.774 IRENE-CHRISTIANE** wordt door Valère Pyliser verkocht als jacht en daardoor geschrapt uit de vloot. Deze houten open boot werd in 1936 te Oostende gebouwd en meet 1.86 brt en 0.63 nrt en was voorzien van een motor De Dion Bouton van 10 pk.
- 1949.12.05: **O.342 NORMANDIE** komt in de vaart.
- 1949.12.06: **N.789 MARIA** wordt door Polydore Vanhoutte verkocht aan André Dasseville uit Oostende en omgedoopt tot **O.789 MARIA**. Een houten kustvisser gebouwd in 1942 op de scheepswerf P. Vinck te Boom en metende 16.90 brt en 5.20 nrt.
- 1949.12.07: **B.607 YVONNE**, open boot, eigendom van Alfons Verstege en gebouwd in 1936 op de scheepswerf van Alfons Verstege te Blankenberge als de B.19 wordt geschrapt uit de vloot. Het schip

meet 11.09 brt en 6.14 nrt en was voorzien van een motor DEUTZ van 30 pk.

1949.12.07: **B.619 IDALIE**, een kustvisser, eigendom van en gebouwd op de scheepswerf van Alfons Verstege is geschrapt uit de vloot. Het schip werd gebouwd in 1942 als de B. 68 en meet 18.02 brt en 7.16 nrt en is voorzien van een motor SKODA van 40 pk.

1949.12.07: **B.604 MARIE JOSE**, een houten garnalvisser gebouwd in 1909 te Oostende en eigendom van Jozef Reingoudt wordt geschrapt uit de vloot. Het schip meet 13.55 brt en 3.77 nrt en is voorzien van een motor OTTO DEUTZ van 25 pk, gebouwd in 1934.

1949.12.09: **O. 35 IRENE**, een open houten boot, gebouwd in 1937 en eigendom van Robert Provost wordt geschrapt uit de registers. Het schip meet 4.60 brt en 2.60 nrt en is voorzien van een motor CLAEYS van 7/9 pk en gebouwd in 1941.

1949.12.09: **B.609 ST.ANTONIUS**, eigendom van Camiel Devlieghere is geschrapt uit de vloot. Deze houten garnalvisser werd gebouwd in 1942 als de B.21 op de scheepswerf R Reyms te Blankenberge en meet 10.98 brt en 3.68 nrt en is voorzien van een motor DEUTZ van 50/40 pk en gebouwd in 1946.

1949.12.12: **N.754 MICHEL** wordt door Emile Gaupen verkocht aan Jozef Vigne en omgedoopt tot **O.754 IRENA**. Een houten garnalvisser, gebouwd in 1942 als de **N. 76 DENISE** en metende 13.08 brt.

1949.12.17: Heden is overleden de heer Jules BAELS, beheerder van de N.V. Motorvisserij, Pescator NV en andere meer.

1949.12.20: **O. 16 FERDINAND**, eigendom van Pierre Vandenbroucke wordt geschrapt uit de vloot daar hij zijn schip onder de Engelse vlag zal laten varen vanuit Brixham. Een houten garnaalschip, gebouwd in 1926 en metende 11.02 brt en 5.37 nrt. en voorzien van een motor DEUTZ van 15 pk, gebouwd in 1930.

1949.12.22: **B.618 MARIE-LOUISE**, eigendom van R. Reyms en E. Joly wordt geschrapt uit de vloot. Een open houten boot, gebouwd in 1942 als de B. 66 op de scheepswerf te Blankenberge van R. Reyms en me-

tende 9.06 brt en 3.64 nrt en voorzien van een motor ABC van 25 pk.

- 1949.12.24: **Z.423 ALINE-BERTHE-ANTOINETTE**, eigendom van weduwe August Vantorre en kinderen wordt eigendom van Louis Vantorre.
- 1949.12.31: Aan boord van de **O. 41 CHARLES**, eigendom van Fernand Vandenbrouck wordt de motor ABC uit 1925 vervangen door een motor KROMHOUT van 40 pk, bouwjaar 1935.
- 1949.12.XX: Aan boord van de **Z.431 VALERIE-OCTAVE**, eigendom van Leopold Vantorre wordt de motor SCANDIA van 100 pk, bouwjaar 1929, vervangen door een motor GM van 130 pk, bouwjaar 1949.
- 1949.12.XX: Aan boord van de **Z.410 ZWALUW**, eigendom van Jules Serie, wordt de motor Anglo Belge van 60 pk vervangen door een motor Bohn & Kahler van 80 pk uit 1949 en de nrt wordt van 12.56 naar 9.54 ton gebracht.
- 1949.12.XX: De motor ABC van de **Z.809 LEON-LYDIE**, wordt vervangen door een motor BENZ van 80 pk , bouwjaar 1938.
- 1949.12.XX: **N.761 VREDE IN CHRISTUS** wordt in dienst gesteld door Raphael Vercoutter. Een houten treiler gebouwd in 1949 op de scheepswerf van A. Hillebrandt te Oostende en metende 56.87 brt en 17.97 nrt voor een lengte o.a. van 18.10 m, een breedte van 5.70 m en een holte van 2.80 m. De motor DEUTZ van 100 PK en met een bouwjaar van 1931.



Aan boord van de O.298 VAN DYCK.

BREDENSE STRAATNAMEN.

Als we het stratenpatroon van onze gemeente, dat we terugvinden op de kaart van Ferraris {1778} , vergelijken met het patroon dat we terugvinden op een kaart van omstreeks 1900, zien we dat er zeer weinig veranderd is. Na 1900 breidde ons wegennet zich gestaag uit, voor W.O. 1 te Bredene-Sas en tussen beide wereldoorlogen , te Bredene-Duinen. De uitbreiding nam pas een hoge vlucht na W.O. II en gaat nu nog stug door. In dit artikel zullen we een, poging wagen om onze straatnamen te verklaren, we zullen de straten alfabetisch behandelen. De straten die op sommige gemeentelijke plannen te vinden zijn, maar die nog niet aangelegd zijn laten we echter links liggen.

AALSTSTRAAT: Deze straat werd pas na de W.O. II aangelegd. Zij ontleent haar naam aan de stad Aalst, een stad van 78.000 inwoners, die heden ten dage een gekend centrum is voor snijbloementeel en de carnavalstad van België bij uitstek.

ACACIALAAN: Omstreeks 1924 werden de gronden gelegen aan de Klemskerkestraat verkaveld door de maatschappij "Belgian littoral cie. S.A.". Zo ontstond ondermeer boven genoemde laan. Een acacia (feitelijke naam: robinia) is een boom of struik die in het voorjaar bloeit, met meestal roze-rode bloemen.

ALBRECHT RODENBACHLAAN: werd genoemd naar de schrijver met dezelfde naam, geboren te Roeselare op 27/10/1856 en er overleden op 23/06/1880. Hij had een grote invloed op de Vlaamse beweging en is vooral bekend om zijn strijdlieden, onder andere: "Het lied der Vlaamse zonen". Deze laan, gelegen in de Vicognewijk, werd aangelegd in 1978-79.

ANTWERPENSTRAAT: werd genoemd naar de hoofdstad van de gelijknamige provincie. Deze cultuur-historische stad, die zich ontwikkeld heeft tot een wereldhaven, is vermoedelijk ontstaan uit twee woonkernen, gelegen aan de Schelde. Op een verkavelingsplan van omstreeks 1920 vinden we deze straat terug onder de naam: "*Rue Germaine*". Een naam die deze straat waarschijnlijk nooit gedragen heeft, daar zij pas na de 2de W.O. in haar huidige verharde staat werd aangelegd.

AUGUST PLOVIEPLEIN: Genoemd naar de overleden burgemeester A. Plovie. Hij werd geboren te Oostende op 12/11/1919 en overleed op 24/02/1965 tijdens

zijn overbrenging naar een Brussels ziekenhuis. Tijdens de 2de W.O. richtte hij samen met Jules Pourquaet het tegen de bezetter gerichte blad "Uilenspiegel" op. Het eerste nummer daarvan verscheen in 1940. In 1943 werd hij hiervoor door de Duitsers opgepakt. Eens terug vrij kreeg hij verbod terug te keren naar Bredene en vestigde zich te Berlaere. Na de bevrijding keerde hij terug en werd op 01/01/1947 aangesteld als eerste socialistische burgemeester van Bredene. Onder zijn ambt, dat hij bleef uitoefenen tot 20/12/1964, kwamen ondermeer de vernieuwde Nukkerbrug en de voetgangerstunnel onder de Koninklijke baan tot stand. Het A. Plovieplein ontstond bij de aanleg van de Fritz Vinckelaan in 1964-65. Het wordt begrensd door die laan, de Dorpstraat en ten Oosten door de Witte Brigadestraat. Tijdens de gemeenteraadszitting van 14/02/1966 besliste men deze laatste twee namen af te schaffen en de naam A. Plovieplein in te voeren. Noteren we ook dat men toen het nieuwe gemeentehuis op dit plein plande.

BATTERIJSTRAAT: Ooit werd deze straat nog Heyeweg genoemd, haar huidige naam herinnert ons echter aan batterij Deutschland uit W.O. I. Deze geschutsstelling, waarvan de bouw begon in 1915, werd gebouwd ten zuidoosten van het Jacobinessenhof. Ze bestond uit 4 stukken scheepsgeschut en voor de bediening stonden 600 man in. Veel hebben de kanonnen niet gevuurd, het eerste schot werd gelost op 20 mei 1917 (in 1916 werden er wel proefschoten af gevuurd), het laatste werd af gevuurd op 17 oktober 1918. Na de oorlog werd de batterij als museum ingericht. In 1939 werden de laatste 2 kanonnen als schroot verkocht en in de jaren 50 werden de betonwerken gesloopt zodat er nu niets meer van die geschutsstelling over blijft.

BEDEVAARTSTRAAT: Deze straat, gelegen in de wijk Maria Duyne, ontstond bij een verkaveling omstreeks 1965. Haar naam verwijst naar de jaarlijkse bedevaart (voettocht van de kerk van Bredene-Dorp naar het kapelletje), die plaats heeft op de derde Zondag van mei. De eerste bedevaart werd ingericht door E.H. Sengier, hij was pastoor van de Sint-Rikierkerk van 1882 tot 1980.

BENEDIKTIJNENSTRAAT: De benedictijnen vestigden zich te Bredene omstreeks 950, ze stichtten hier een priorij waarvan ze in 1087 het eeuwig eigendomsrecht kregen. Hun naam is afgeleid van de Heilige Benedictus van Nursia, die in 528 de eerste monikkenorde van de westerse kerk oprichtte. De straat gelegen in de Priorijwijk, werd aangelegd in 1967-68.

BEUKENLAAN: Een tamelijk recente straat, genoemd naar de beuk, een midden-europese blad verliezende bosboom. Hij is traag groeiend en draagt pas na 40 à 60

jaar (eetbare) nootjes. De gemeenteraad kende in 1976 de naam beukenlaan toe. In 1987 wordt aan straat A van, de verkaveling N.V. Immobielen van België, gelegen in het verlengde van deze laan, dezelfde naam toegekend.

BLAUWVOETLAAN: De blauwvoet, een Noorse stormvogel, was het symbool van de Vlaamse nationalisten, hij wordt ook geassocieerd met A. Rodenbach. Deze laan werd, evenals de Rodenbachlaan, aangelegd in 1978-79.

BLEKKAERTSTRAAT: Deze straat ontleent haar naam waarschijnlijk aan de 36 m hoge Spanjaardduin, op de grens van Bredene en De Haan. Die wordt wel eens verkeerdelijk de blekkaert genoemd. Een blekkaert(blekken = van ver zichtbaar) is een onbegroeide duin landinwaarts gelegen. In de atlas der buurtwegen (1844) vinden we al een voetwegel (nr.13) terug, die hetzelfde tracé volgt als onze Blekkaertstraat. Deze zandweg werd pas verhard na W.O. II.

BLOEMENLAAN: Deze laan aangelegd na W.O. I, droeg oorspronkelijk enkel het nummer 6 bis. Ene baron Louis de Locht, bouwde er op nr. 3 de eerste villa. Daardoor werd haar eerste naam: "*Avenue de Locht*". Tijdens de gemeenteraadszitting van 14/03/1939 werd beslist de persoonsnamen af te schaffen en deze laan voortaan *Bloemenlaan* te noemen. Bloemen kennen we allemaal, volgens Van dale zijn ze: het uitgebot deel van een naaktzadige plant, dat voornamelijk ter voortplanting dient en zich veelal onderscheidt door schoonheid van vorm en kleur der bladeren of door een kenmerkende vaak aangename geur. Een hele hap om een simpele bloem te omschrijven.

BOSDUIVENSTRAAT: De aanleg van deze straat, genoemd naar de houtduif of wilde duif, werd gestart in 1979. Haar naam werd tijdens de gemeenteraadszitting van 20/12/1979 definitief toegekend.

BREENDONKLAAN: Breendonk is een deelgemeente van Puurs, gelegen in de provincie Antwerpen. De naam van deze laan, aangelegd omstreeks 1952, verwijst naar het kamp van Breendonk. Dit voormalig fort werd, gedurende W.O. II, door de Duitsers als strafkamp ingericht. Dit nationaal gedenkteken is sedert 1948 een museum. In de tuin van het patersklooster, gelegen in deze straat, bevindt zich een gemetste kapel met mooie terra cotta beelden, gemaakt door de Nederlandse beeldhouwer Koos van der Kaay.

BRUGGELAAN: Genoemd naar onze provinciale hoofdstad, een historisch en toeristisch belangrijke stad, met 118.000 inwoners. Vanaf de 12de eeuw groeide de stad geleidelijk uit tot het administratief centrum van het graafschap Vlaanderen. Ze kende een economisch verval in de 19de eeuw, zodat er geen industrie kwam en de binnenstad bewaard bleef. Zoals alle lanen in de villawijk werd ook deze laan omstreeks de 1ste W.O. aangelegd en met een nummer aangeduid, namelijk 2 bis, later kreeg ze de naam: "*Avenue de Bruges*". In 1939 besluit de gemeente, rijkelijk laat, de taalwet van 1931 toe te passen en krijgt deze laan haar huidige naam.

BRUGSE STEENWEG: Met de aanleg van deze steenweg werd gestart in 1765, onder Oostenrijks bewind. Men startte in Brugge, maar geraakte niet verder dan de "strooien haan" (de splitsing naar Wenduine). Deze werken werden hervat in 1818 en voltooid in 1820. In 1850 heet deze weg nog: "*Kalzijde van Oostende naar Brugge*". Wanneer dit Brugse Steenweg werd, weten wij niet.

BRUSSELSTRAAT: Brussel, gelegen in de provincie Brabant en hoofdstad van dit landje, evolueerde van een handelsdorp in de 10de eeuw tot een Europees metropool. In 1906 noemde men deze straat, op een verkavelingsplan, "*Rue Renee*". Dit plan werd echter nooit uitgevoerd en de toenmalige aardeweg kreeg pas zijn huidige naam na W.O. II.

BUURTSPOORWEGSTRAAT: Deze straat verwijst naar de buurtspoorweg, bij ons beter gekend als: "de tram", die sedert 1886 Oostende, via Sas Slijkens en Bredene Dorp, met Blankenberge verbond. De spoorlijn volgde vanaf 1887 het trace van de huidige Buurtspoorwegstraat, vanaf de Nukkerbrug tot aan de Wagenmakerstraat. Deze tramdienst die Bredene Dorp en Sas bediende, werd op 3 juni 1956 afgeschaft. Een eerste gedeelte van deze straat (van de Nukkerbrug tot de wagenmakerstraat) werd aangelegd na W.O. I. De verdere doortrekking, vanaf de wagenmakerstraat tot de Prinses Elisabethlaan, werd pas in 1960 door de gemeenteraad goedgekeurd.

COUPURESTRAAT: Na het instorten van de sassen van Slijkens in 1752, begon men in 1756 met het graven van een voorlopige verbinding, een coupure, om verdere scheepvaart tussen Oostende en Brugge mogelijk te maken tijdens de bouw van een nieuw sluizencomplex. Deze boogvormige verbinding begon aan het Ibisbruggetje en mondde uit in de vaart ter hoogte van de huidige Spaarzaamheidstraat. De aanleg van de Coupurestraat begon in 1911. Na W.O. I werd ze verlengd, zodat ze aansloot op de eveneens verlengde Nieuwstraat.



De Dorpstraat omstreeks 1935.



Op een foto genomen in 1994 zien we dat de huizenblokken op de linkerkant plaats hebben gemaakt voor een groene zone.

Vermelden we hier dat er te Bredene een Coupurewijk was, namelijk de huidige Bredense steenweg. Die werd echter in 1897 geannexeerd door Oostende.

DANKAERTSTRAAT: In het woordenboek der toponymie van Karel de Flou vinden we al een vermelding van de "*dankaerds weghe*" in 1364. We mogen dus gerust stellen dat deze weg één der oudste is van onze gemeente. Danckaert is een familienaam, de Flou vermeldt te Bredene in 1534 ene Anthuenis f Jan dankaerts. Die naam kwam in onze streek wel meer voor, we vinden ze onder ander terug te Assenede, Zevenkote, Adegem, Zonnebeke en Aardenburg.

Na de 10de eeuw begon men schapen te kweken in de kuststreek. Mogelijk is deze weg, die van de duinen naar Klemskerke liep en aansloot op de Heyeweg (de huidige Batterijstraat), ontstaan als een schapedrift, dit is: een weg waarlangs men schapen drijft.

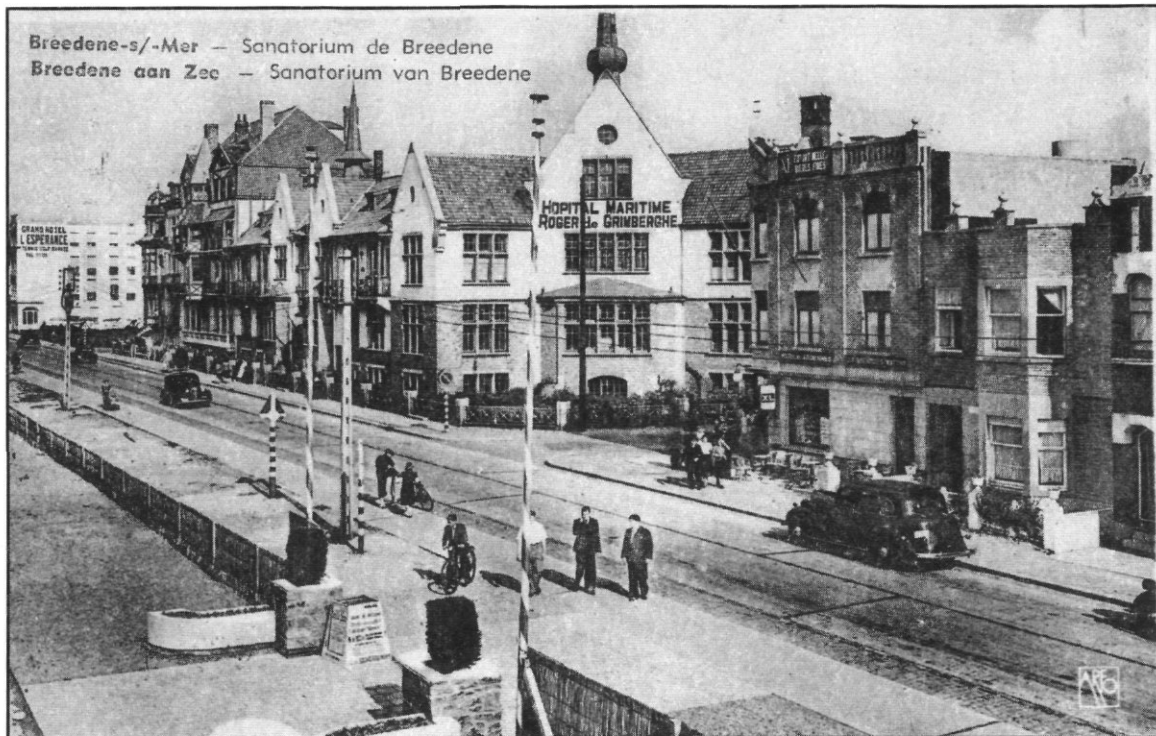
DARWINLAAN: Darwin werd geboren in Shrewbury (Engeland) op 12 februari 1809 en overleed te Down op 16 maart 1882. Als jong natuuronderzoeker maakte hij van 1831 tot 1836 een reis mee, rond de wereld, met het Britse oorlogschip Beagle. Hij is vooral bekend voor het ontwikkelen van de evolutie theorie.

Dit kleine zijstraatje van de Frits Vinckelaan, is een priveweg. het is gelegen in een verkaveling die dezelfde naam draagt, het eerste huis werd omstreeks 1955 gebouwd.

DERBYLAAN: Langs deze laan zijn nu nog de stallingen te zien van de vroegere hippodroom. Deze laan kreeg waarschijnlijk haar huidig tracé rond 1923 ij de aanleg van de renbaan. de naam derby verwijst naar de paardenwereld, oorspronkelijk was het een wedren voor driejarige paarden, over anderhalve mijl, die de week voor of na Pinksteren werd gehouden te Epson in Engeland.

Wanneer de naam Derbijlaan werd ingevoerd weten we niet, op een gemeentelijke stratenlijst van 1936 kwam ze nog niet voor.

DOORNEBILKSTRAAT: De naam duidt op de duindoorn, waarvan er vroeger hele weiden (= bilk) te vinden waren. Aanplantingen van deze stekelige heester werden vroeger als verdediging gebruikt. De naam *Doornebilkstraat* valt voor de eerste maal tijdens de gemeenteraadszitting van 07/02/1939, men stelt voor om de zijstraat van de Groenendijk zo te noemen. Dit straatje was toen 100 m lang, het werd in 1978 verlengd.



Deze foto van de Driftweg werd omstreeks 1935 genomen ter hoogte van de Kasteellaan.



De vergelijkingsfoto uit 1994 toont ons dat het sanatorium verdwenen is, het café op de hoek van de Driftweg en de Kasteellaan is blijven bestaan.

DORPSTRAAT: We vinden ze reeds terug op de kaart die Pieter Pourbus in 1565 in opdracht van het Brugse Vrije schilderde (een copy van deze kaart geschilderd door Pieter Claessens bevindt zich te Brugge). vroeger werd ze "*Heerwegh van Oostende naar Breedene*" genoemd, of ook nog "*Straet van het Sas Slijkens naar Breedene*". Het gedeelte van achter de kerk tot aan de Zandstraat, maakte deel uit van de "*Straet van Breedene naar Clemskerke*". Op een affiche, uit 1903, wordt dit stukje Dorpstraat "*Kloosterstraat*" genoemd. De straat werd voor het eerst gekasseid in 1858. Omstreeks 1900 spreekt men al van de Dorpstraat. Van het oorspronkelijke dorp (volgens Van dale: een bebouwde kom van een gemeente op het platteland) blijft na de uitbreidingen van de jongste jaren niet veel meer over.

DRIFTWEG: Op de kaart van Pourbus {1565} is deze weg reeds getekend. In de Atlas der Buurtwegen {1844} krijgt ze nummer 11 bis en wordt als volgt beschreven: Een weg langs de duinen van de wijk Turkijen naar de kapelle (bijzondere benaming: "Duineslag"). Op de kaart Popp, uit dezelfde periode, vinden we ze terug als: den Driftweg of te handweg (dit laatste, waarschijnlijk ten gevolge van een schrijffout). We spreken hier wel over een weg die merkkelijk langer is dan de huidige Driftweg. Bedoelde weg besloeg: de huidige Driftweg, Kapellestraat, Koningin Astridlaan en de Kapellestraat tot aan het kapelletje.

Een drift is een kudde vee die voort gedreven wordt, of een weg waarlangs dit gebeurt, of het recht om dit vee over een stuk grond te drijven.

In de Michelingids van 1929 noemt men de Driftweg: "*Rue de la Turquie*". Dit zal wel aan de fantasie van de schrijver ontsproten zijn, want we vinden deze naam nergens elders terug.

DR. M. VANDEN WEGHEPLEIN: Na de bouw van de nieuwe saskerk, in 1953, werd het kerkplein aangelegd, dat later de naam: *Dr. M. Vanden Wegheplein*" kreeg. De heer Michel Vanden Weghe, geboren te Passendale op 3 juli 1898 en overleden te Bredene op april 1953, was de derde dokter die zich te Bredene vestigde. Hij moet behoorlijk wat aanzien genoten hebben daar men hem met een plein bedacht.

DUINDOORNSTRAAT: Ze ontstond in de twintiger jaren, bij de verkaveling van gronden aan de Koerslaan. Onze duindoorn is dezelfde heester die we bespraken bij de Doornebilkstraat.



De Duinenstraat omstreeks 1935, de foto werd genomen vanaf de hoek van de Frankrijklaan in de richting van de duinen.



Foto genomen in 1994 op dezelfde plaats als hierboven, we vinden nog weinig van de oorspronkelijke bebouwing terug.

DUINENSTRAAT: Deze straat werd aangelegd op de Zijdeling, een der drie oudste dijken in de polderstreek. Deze dijk, opgeworpen in de 10de-11de eeuw, liep vanaf de duinen, via het Dorp en de Blauwe Sluis naar Plassendale. Later kreeg die dijk als naam : "*dijk van de wateringhe van Blankenberghe*". Omstreeks 1900 vinden we dan onze dijk terug onder de naam *Duinenstraat*, naam die verwijst naar de zandheuvelds gelegen langs de zee, waarvan er spijtig genoeg niet veel meer resten, langs onze kust.

De straat werd voor het eerst gekasseid in 1936. In 1983 was het gedaan met de kinderkopjes, in dat jaar werd de straat verbreed en kreeg ze haar huidig wegdek.

In 1976 werd het stuk Duinenstraat, van de driftweg tot de Prins Karellaan, op proef verkeersvrij gemaakt, gedurende de maanden juli en augustus. Er werden nogal wat bezwaarschriften geschreven, zodat deze proefneming na een maand werd stilgezet.

De winkelstraat zoals we ze nu kennen, van de Golfstraat tot aan de Driftweg, kwam pas tot stand in 1987.

DUINHEMLAAN: Deze laan werd genoemd naar het duinhelmgras, een zeer belangrijke duinplant. Dit gras met puntig, lichtgroen blad met opgerolde rand en wortelstokken van aanzienlijke lengte, heeft als eigenschap het zand vast te leggen. Deze grassoort wordt dan ook vooral aangeplant om zandverstuiving tegen te gaan en zo de duinen te verstevigen.

De laan werd aangelegd na W.O. I en droeg tot 1940 de naam: "*Willemslaen*", naar Henri Willems, een verzekeraar die woonachtig was in de villa "*La Brise*", nu "*'t Kapoentje*".

DUINHOEVELAAN: Deze laan ontstond tijdens een verkaveling in de 20tiger jaren. In deze verkaveling lagen ook de gronden van de oude hoeve van De Breyne, genoemd "*de duinenhoeve*". Misschien verwijst de straatnaam naar deze hoeve. Duinhoeven waren kleine hoevetjes die in onze duinenstrook gelegen waren. Deze lage huisjes, waarvan de achtergevel naar het noorden gericht was, waren typisch voor onze kuststreek, ze zijn echter reeds lang verdwenen.

DUIVEKETESTRAAT: De naam Duivekeet, die letterlijk duivenhok betekent, vinden we al van oudsher terug in onze gemeente. De ommeloper van 1707 vermeldt reeds een "*Duyvecot stick*" te Bredene. We kennen ook een Duivekeet-heule, een Duivekeetwegel en meer recent (sedert 1947) de Duiveketehoeve. Het gedeelte van de Duiveketestraat lopende vanaf de Klemsterkestraat tot aan 'het kruispunt met de Zuid Oostwijk, was in 1845 bekend onder de naam "*Kalsijdeweg*" (plan Popp), in de atlas der buurtwegen stond ze vermeld als "weg nr.5". Het gedeelte gelegen in het verlengde van de Zuid Oostwijk, kennen we als buurtweg nr. 5, op het plan Popp staat dit gedeelte vermeld als "*Duivekeetstraat*". Het gedeelte vanaf het kruispunt met de Zuid Oostwijk, dat zuidelijk verder loopt

naar Klemskerke, was gekend als buurtweg nr. 1. Wanneer de straatnaam officieel werd toegekend weten we niet.

EENDESTRAAT: Deze straat werd in 1978 aangelegd en haar naam werd definitief toegekend tijdens de gemeenteraadszitting van 20/12/1979.

Eenden zijn zwemvogels, waarvan de poten voorzien zijn van zwemvliezen. Ze hebben een platte snavel met gekartelde randen, die ze gebruiken om voedsel uit het water te zeven. Hun poten staan naar achteren waardoor ze een waggelende gang hebben.

EIKENSTRAAT: Deze straat werd aangelegd als straat B van de verkaveling "N.V. Immobiliën van België". De naam werd toegekend tijdens de gemeenteraadszitting van 30/03/1987. De eik is een inlandse boom die zeer duurzaam timmerhout levert. Deze boom, die als een zinnebeeld van kracht geldt, brengt voor mensen oneetbare vruchten voort die door allerlei dieren gegeten worden.

EKSTERSTRAAT: In 1978 werd deze straat aangelegd en haar naam werd door de gemeenteraad definitief toegekend op 20/12/1979. De ekster is een inlandse vogel van de kraaienfamilie. Hij heeft een contrasterend zwart en wit verenkleed. Deze standvogel is aangetrokken tot glinsterende voorwerpen en wordt dan in verband gebracht met bijgeloof.

EUROPASTRAAT: Omstreeks 1904 werden hier de eerste huizen gebouwd. De straat werd echter pas, onder zijn huidige naam, ingehuldigd op 20/07/1959. Ze ontleent haar naam aan het kleinste van de drie werelddelen die samen "de oude wereld" vormen (Azië, Afrika en Europa). Europa (een figuur uit de Griekse mythologie) is gelegen tussen de Atlantische oceaan en de Oeral en heeft een oppervlakte van ongeveer 10.000 km²

FAZANTENLAAN: Genoemd naar een vogel uit de orde der hoenderachtigen. Op deze op de grond levende vogel wordt veel gejaagd. De vogel heeft een lange puntige staart, het bont verenkleed van het mannetje is schitterend gekleurd. De straat werd aangelegd in 1976 en de gemeenteraad kende haar naam toe op 30/04/1976.

FRANKRIJKLAAN: Deze laan die na W.O. I werd aangelegd, heette oorspronkelijk "Avenue de France". Die naam heeft niets met Frankrijk te maken, want deze laan was genoemd naar ene Antoine de France, een landmeter, die een groot deel van de gronden in deze wijk heeft opgemeten. In 1939 werd besloten alle persoonsnamen in deze wijk af te schaffen. Blijkbaar wist er tegen dan niemand meer dat "de France" een persoon was, zodat onze Frankrijklaan



Op deze foto uit de zestiger jaren is er nog geen spoor van de Frits Vinckelaan. Centraal op de foto zien we de met gras overgroeide trambedding en rechts daarvan de oude Dorpstraat.



De foto uit 1994 toont ons de Frits Vinckelaan, die werd aangelegd in de vroegere trambedding, de watertoren steekt eveneens in een nieuw kleedje.

geboren werd. Deze vertaling gebeurde waarschijnlijk (rijkelijk laat) in naleving van de taalwetten van 1931.

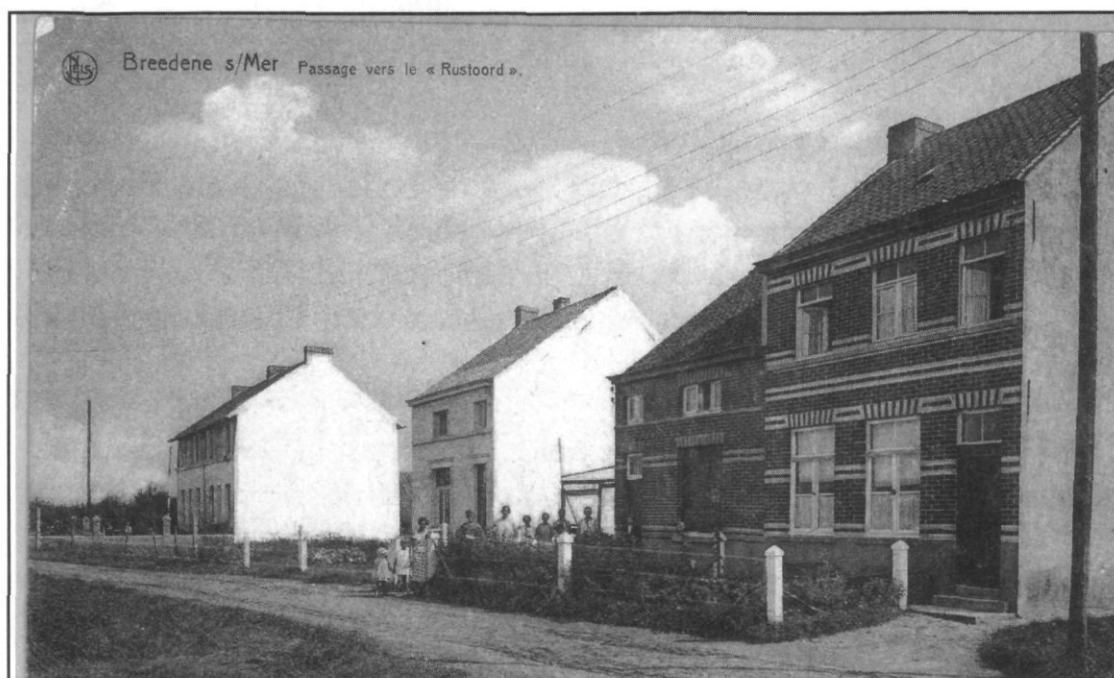
FRANS HALSSTRAAT: Deze straat ontstond in een verkaveling aangelegd door de maatschappij "de Oostendse haard", voor de bouw van sociale woningen. Ze werd genoemd naar de schilder Frans Hals, geboren te Antwerpen (?) tussen 1580 en 1585 en te Haarlem begraven op 1 september 1666. Deze portret- en genreschilder behoorde tot de grootmeesters van de 17de-eeuwse Hollandse schilderkunst.

FRANS HALSPLEIN: Dit plein werd aangelegd in 1986. (zie ook Frans Halsstraat).

FRANS PROVOOSTPLEIN: Dit plein ontstond eveneens in de verkaveling aangelegd door de maatschappij "de Oostendse haard" voor de bouw van sociale woningen tussen 1952 en 1958. Het werd genoemd naar de Bredense veldwachter Frans Provoost, geboren te Bredene op 30 juni 1894 en gestorven te Dachau op 3 februari 1945. Deze oud-strijder van W.O. I trad tijdens W.O. II toe tot het verzet. Hij behoorde tot "schuiloord Oostende", groep 42 (De titel schuiloord was een eretitel, die na de oorlog verleend werd aan een verzetsgroep, wegens uitzonderlijke prestaties). Hij was ingedeeld bij de 1ste escouade (een groep van 10 man en een overste) van het eerste peloton Bredene. Hij werd aangehouden te Bredene op 03/04/1944 en overgebracht naar Brugge. Uiteindelijk werd hij op transport gezet naar het concentratiekamp van Dachau, waar hij overleed.

FRITS VINCKELAAN: De aanleg van deze laan startte in 1959, ze werd aangelegd in verschillende fazen, op het tracé van de voormalige tramlijn. Ze werd uiteindelijk voltooid in 1969. Deze laan werd eveneens genoemd naar een verzetstrijder, namelijk Frits Vincke (geboren te Bredene op 29/07/1903 en overleden tussen 10 en 12 februari 1945, tijdens zijn overbrenging naar Gross-Rosen, naar het kamp Dora). Hij maakte deel uit van de verzetsgroep "schuiloord Blankenberge". Hij werd opgepakt te Klemskerke op 30 augustus 1943 en overgebracht naar Gent. Uiteindelijk kwam hij in het concentratiekamp Gross-Rosen terecht en overleed op weg naar kamp Dora.

GANZESTRAAT: Deze straat die in 1979 werd aangelegd, kreeg haar naam tijdens de gemeenteraadszitting van 20/12/1979. Ze werd genoemd naar de gans, een zwemvogel die behoort tot de familie van de eendachtige. Het is een vogel



De foto van de Golfstraat werd genomen in de dertiger jaren.



Op de foto uit 1994 vinden we nog drie huisjes terug die we hierboven aantreffen, zij het een weinig verbouwd.

met een gedrongen lichaam, dikke hals en een korte bek, die vrij hoog op haar poten staat.

GENTSTRAAT: Deze straat werd genoemd naar de stad Gent. Deze historische stad werd omstreeks de 10de eeuw gesticht, ze speelde een grote rol in onze geschiedenis. Gent is de hoofdstad van de provincie Oost-Vlaanderen en telt ongeveer 250.000 inwoners. Op een verkavelingsplan van voor W.O. I, vinden we onze straat al terug als "*Rue de Gand*", de straat werd echter pas na de oorlog aangelegd.

GERANIUMLAAN: Deze straat ontstond omstreeks 1924 bij een verkaveling, door de maatschappij "Belgian Littoral cie S.A.". De straat was nog onverhard en de bebouwing kwam pas goed op gang na W.O. II.

Deze sierplant, waarnaar de straat genoemd werd, is afkomstig uit Zuid-Afrika, de bloemen komen in verschillende kleuren voor. De plant wordt bij ons vooral gebruikt als balkonplant.

GOLFSTRAAT: In 1911 vinden we deze straatnaam al terug, de straat was dan echter niet meer dan een zandweg. De oorsprong van de straatnaam is ons niet geheel duidelijk, sommige bronnen denken dat men ooit plannen had om een golfterrein aan te leggen en veronderstellen dat de naam daar naar wijst. Wij zouden liever zien dat de naam naar onze zee verwijst, namelijk naar de baren, het staat de lezer natuurlijk vrij, zijn persoonlijke keuze te maken.

GROENENDIJKSTRAAT: De straat werd aangelegd op de plaats van een oude dijk, waaraan ze trouwens haar naam ontleent. Tussen 1612 en 1620 werd de "*Dijk van de grote polder*" of de *Groenendijk* opgeworpen. In 1915 werd een gedeelte van de dijk afgegraven voor de aanleg van batterij Deutschland, in 1919/20 werd de rest van de dijk genivelleerd, zodat onze straat ontstond. Op het eind van de jaren zeventig kreeg ze haar huidige vorm en besliste de gemeenteraad op 20/12/1979, om de uitbreiding ook Groenendijkstraat te noemen.

GUIDO GEZELLESTRAAT: Deze straat werd genoemd naar de schrijver-dichter Guido Gezelle (geboren te Brugge op 1 mei 1830 en aldaar overleden op 27 november 1899). Bekende werken van deze priester-dichter zijn onder andere: *Kerkhofblommen* {1858}, *Tijdkrans* {1893} en *Rijmsnoer* {1897}. Hij richtte ook het tijdschrift "*Rond den Heerd*" op (1865-1871).

De straat werd aangelegd na W.O. I, de eerste huizen werden er gebouwd omstreeks 1930.

HASSELTSTRAAT : Genoemd naar Hasselt, de hoofdplaats van de provincie Limburg. Deze stad, die in 1232 de stadskeure verwierf, telt ongeveer 65.000 inwoners en is een snel groeiend administratief- en nijverheidscentrum aan Demer en Albertkanaal.

Op een plan van 1920 zien we dat deze straat reeds gepland is onder de naam "*Rue Lonque*", deze Langestraat werd echter nooit aangelegd. Pas in 1978 wordt de straat bouwrijp gemaakt, maar dan wel onder de naam Hasseltstraat, naam die ze definitief krijgt tijdens de gemeenteraad van 20/12/1979.

HEIDEWEG: Deze straat is genoemd naar het gebied dat men te Bredene "d'heye" noemt. Dit heidegebied is gelegen op de grens van Bredene en Klemskerke. Na de Duinkerke II transgressie verstoven de oude, landinwaarts gelegen duinen. De duinen vervlakten en een dunne zandlaag zette zich op de aarde vast. Zo ontstond een echt heidegebied met schrale begroeiing

In 1844 noteren we te Bredene een Heyeweg en een Heyewegel.

De huidige Heideweg zou gedeeltelijk liggen waar vroeger de "Heyewegel" liep, dit was een voetweg van Bredene naar Klemskerke.

HENDRIK CONSCIECELAAN: Bij de aanleg, na W.O. I, droeg deze laan het nummer 1 bis. Daarna kreeg ze de naam "*Avenue Vandersmissen*". Vandersmissen die een groothandelaar te Schaarbeek was, woonde tijdens de zomer in villa "*Les allouettes*", hij was tevens medeoprichter van de "*société anonyme de Breedene*", die instond voor de verkaveling van de villawijk te Bredene Duinen.

Op 14/03/1939 werd een naamverandering doorgevoerd en kreeg de laan zijn huidige naam. Ze werd genoemd naar de Vlaamse schrijver Hendrik Conscience (geboren te Antwerpen op 03/12/1812 en overleden te Brussel op 10/09/1883. Deze Vlaamse romanticus, van wie men zegt dat hij zijn volk leerde lezen, schreef onder andere volgende succesromans: "*De leeuw van Vlaanderen*" {1838}, de loteling {1850}, De kerels van Vlaanderen.

HENRI VANBLAERESTRAAT: De straat die eind jaren vijftig werd aangelegd, werd genoemd naar Henri Vanblaere, een verzetstrijder uit W.O. II. Deze mekanieker werd geboren te Oostende op 02/07/1911 en was gehuwd met Marcella van Haverbeke. Tijdens W.O. II was hij leider van het O M B R (Organisation militaire Belge de Résistance), te Bredene. Hij werd er aangehouden op 09/09/1943 en naar Duitsland gedeporteerd. Hij kwam via Gross-Strehlitz in het kamp van Gross-Rosen terecht; In dit laatste kamp overleed hij, vermoedelijk begin december 1944.

HENRI ZWAENPOELSTRAAT: De straat was reeds aangelegd in 1911, ze werd genoemd naar Zwaenepoel Henricus Josephus, bijgenaamd hinten-dries, een oud burgemeester van Bredene. Deze landbouwer die later steenbakker werd, werd geboren te Bredene op 22/09/1846 en overleed er op 24/05/1918, hij was gehuwd met Nathalie Du Mon. Op 24/04/1879 verving hij Rotsaert Henri als burgemeester. Bij de verkiezingen van 1884 werd de benoeming van deze liberaal niet hernieuwd, zodoende was hij van 1884 tot 1890 dienstdoende burgemeester? In 1890 werd hij terug officieel benoemd. Hij bleef zijn ambt uitoefenen tot 17/04/1896, hij werd opgevolgd door de man die hij vervangen had: Rotsaert Henri.

HOEFIJZERLAAN: Deze laan maakt deel uit van de Maria Duynewijk, ze werd halverwege de zestiger jaren aangelegd. Ze is genoemd naar het hoefijzer; een ijzer dat, vooral bij paarden, wordt aangebracht onder de hoeven om te snelle slijtage te voorkomen.

IBISLAAN: Deze laan werd aangelegd in 1978 en werd genoemd naar het Koninklijk werk IBIS. De IBIS werd op 6 juli 1906 gesticht onder voorzitterschap van Z.K.H. Prins Albert. Het was aanvankelijk een kwekelingschool ter visserij (voor visserswezen), die gehuisvest was in het opleidingsschip "IBIS I". Eind 1923 werd aangevangen met de bouw van de Ibisschool, die een jaar later voltooid was. Het gebouw werd in 1988 gerenoveerd.

IJZERLAAN: Na W.O. I werd deze laan aangelegd, aanvankelijk werd ze enkel aangeduid als "laan nr.8", daarna werd ze "*Avenue de l'Yser*" genoemd, naar de rivier de IJzer.

De IJzer is een rivier die door Frankrijk en België stroomt en ongeveer 75 km lang is. Ze ontspringt in Frans-Vlaanderen op het grondgebied van de gemeenten Broksele, Lenderzele en Buisscheure uit verscheidene bronnen en mondt in zee te Nieuwpoort. De rivier speelde een belangrijke rol tijdens W.O. I, eind oktober 1914 kwam hier het Duitse offensief tot stilstand. Hier vormde zich het zogenoemde IJzerfront, dat de gehele oorlog vrijwel stationair bleef.

Tijdens W.O. II waren de Duitse bezetters niet erg opgetogen met deze straatnaam, ze gaven te kennen dat ze liever een ander naambord zagen. Op 04/11/1940 werd onze laan "*Jakob van Maerlantstraat*" voor de duur van de oorlog, na de oorlog kreeg ze haar huidige naam.

JACHTSTRAAT: Met de aanleg van deze straat werd in 1986 aangevangen, ze maakt deel uit van de verkaveling N.V. Extensa onder de naam "straat C". Op de gemeenteraadszitting van 13/10/1986 werd beslist haar de naam *Yachtstraat* toe te kennen (men wilde verwijzen naar nabij gelegen bedrijvigheid met betrekking tot

de Spuikom, de visserij en de vijver palende aan de verkaveling). De naam werd definitief toegekend op 30/03/1987, op aanraden van de provinciale commissie werd de y van yacht vervangen door een j.

Een jacht is een sierlijk vaartuig dat vaak weelderig is ingericht en meestal dienst doet als pleziervaartuig.

JAGERSPAD: Dit stukje weg is alles wat er rest van de Sluizeweg. De Sluizeweg was een voetwegel die van Bredene Dorp naar de Blauwe Sluis liep en vandaar verder naar Oudenburg en Klemskerke. Op de kaart der buurtwegen vinden we haar terug als voetweg 12 bis.

Wanneer deze weg, genoemd naar de jager (iemand die dieren vervolgt om ze met behulp van verschillende middelen te vangen en te doden), haar huidige naam kreeg weten we niet.

JAN VAN EYCKSTRAAT: Omstreeks 1980 werd deze straat aangelegd, ze maakt deel uit van een verkaveling van de "Oostendse Haard". Ze werd genoemd naar de Vlaamse schilder Jan van Eyck, hij was afkomstig uit de streek van Maaseik en overleed te Brugge op 9 juli 1441. Eén van zijn bekendste werken is "het lam Gods", dat zich in de St-Baafskerk te Gent bevindt.

JOOS DE TER BEERSTLAAN: Deze laan, aangelegd na W.O. I, draagt de naam van jonker Joos de ter Beerst, hij werd geboren op 15/11/1850 en overleed in 1931. In 1900 was deze grootgrondbezitter beheerder van de "wateringe van Breedene" (een vereniging van grote landeigenaars, die instond voor de aanleg en het onderhoud van het dijken- en grachtenstelsel). Hij bezat ondermeer gronden aan de huidige Joos de ter Beerstlaan en de Noordlaan. Op 07/02/1939 stelt het schepencollege voor alle persoonstraatnamen te wijzigen; indien de betrokkenen hun straatnaam wensen te behouden, dienen zij de gemeente 3.000 Fr. te betalen. Joost de ter Beerst had reeds in 1929 een aanvraag gedaan om zijn naam aan een straat te geven en daarvoor 2.500 Fr. betaald, zo was hij de enige die na 14/03/1939 zijn straatnaam behield.

KAPELLESTRAAT: We vinden deze weg reeds terug op de kaart van Pourbus {1565}; in 1902 heette ze nog Driftweg (zie ook Driftweg), wanneer ze precies van naam veranderde konden we niet achterhalen. Deze straat werd genaamd naar het "kapelletje" (een kapel is een bedehuisje aan de weg). Het ontstaan van ons visserskapelletje gaat terug tot 1710, vanaf dan , tot 1715, troffen we hier reeds een O.L.Vrouwbeeld aan, geplaatst op een staak. In 1717 werd er een eerste houten kapel opgetrokken en in 1736 werd het huidige gebouwtje neergezet. Merken we terloops even op dat dit het enige beschermde gebouw is te Bredene.

KASTEELLAAN: Deze laan die na W.O. I werd aangelegd, droeg het nr. 2 bis, daarna kreeg ze de naam "*Avenue Mon Castel*". De naam werd ontleend aan de villa "Mon Castel"; deze villa behoorde toe aan de familie Samdam en was gelegen in de Prinses Marie Josélaan, ze werd in 1981 afgebroken. Op de gemeenteraadzitting van 14/03/1939 werd de naam klakkeloos vertaald in *Kasteellaan* (een kasteel is een versterkte woning van en adellijke heer, zoals in de middeleeuwen gebouwd werd).

KEERWEG: We vinden dit straatje al terug op de kaart van Pourbus {1565}, het maakte deel uit van en weg die van de duinen naar Klemskerke liep (Parklaan-Keerweg- Duinenstraat- Zandstraat). Op kaarten uit 1850 vinden we haar respectievelijk terug onder de naam "*Creeckweg*" of "*Heerweg*". Ze heeft haar naam waarschijnlijk te danken aan een schrijffout van een ambtenaar, die de "H" van Heerweg aanzag voor een "K".

KERKHOFSTRAAT: deze straat is waarschijnlijk ontstaan uit een voetwegel omstreeks 1877; in dat jaar werd er aan de kerkfabriek van St. Jan Molendorp een terrein geschonken voor de aanleg van een kerkhof. Er werd tevens een eeuwige en altijd durende doorgang verleend naar het kerkhof, over het terrein van de schenkster. De doorgang werd prompt Kerkhofstraat gedoopt naar het nabij gelegen kerkhof (kerkhof, vroeger een hof rond een kerk voor begravingen, wordt nu gebruikt voor begraafplaats in het algemeen). de eerste bouwvergunning voor het oprichten van een woonhuis in deze straat, werd gegeven op 03/01/1881.

KERKSTRAAT: Deze straat ontwikkelde zich tezamen met de dorpskern, op de kaart der Buurtwegen {1844} vinden we haar terug als weg nr. 13, op een lijst uit 1902 vinden we dan voor het eerst de naam *Kerkstraat*. Ze ontleent haar naam aan de kerk (een gebouw dat aan de openbare christelijke eredienst gewijd is). De eerste kerk, of kapel, werd hier gebouwd omstreeks de 11de eeuw. Later werd een Romaanse kerk gebouwd en in 1871 werd gestart met de bouw van de huidige St. Rikierkerk; ze werd voltooid in 1907.

KLAPROZENSTRAAT: Deze straat ontstond omstreeks 1924 bij een verkaveling. Ze werd genoemd naar de klapproos, deze plant van de papaverfamilie is een eenjarige plant, met harige stengel en hangende bloemknoppen, de bloem is felrood. Ze komt als onkruid algemeen voor in korenvelden, langs wegkanten en op bouwlanden.

KLEMSKERKESTRAAT: Deze straat behoort tot de oudste wegen van Bredene, ze komt reeds voor op de kaart van Pourbus, het gedeelte vanaf de duinen tot aan het kruispunt Klemskerkestraat/ Zuidoostwijk. Batterijstraat maakte toen deel uit van een weg die van de duinen naar Oudenburg liep. Deze straat was vroeger

gekend onder de naam "*Westerhauweweg*", in 1499 vinden we al een *Westerhaeuwech*: "in bredene, noort vander kerke, metten oostende anden Westerhaeuwech" (Terriers van de kerk van Bredene). In 1299 was er reeds een plaats die "westenhauwe" genoemd werd: "Orphanis jacobi de Westenhouwe" (rek Brug, f 37,v). De straat werd genoemd naar een hauwe of auwe, dit is een met water doorsneden land of vlak veld. In 1844 (atlas der buurtwegen) vinden we onze straat terug als straat nr. 2 ze is ook veranderd van naam, ze heet nu *Kapellestraat*. Sedert dan is ze nogmaals van naam veranderd, het is nu *Klemskerkestraat* geworden, genoemd naar het polderdorp Klemskerke, dat deel uitmaakt van onze buurgemeente De Haan.

KOERSLAAN: De rechtstreekse oorzaak voor het aanleggen van deze weg is W.O. I. Tijdens de oorlog bouwden de Duitsers "batterij Deutschland", ze legden tevens een verbindingsweg aan van de kustbaan tot aan deze geschutspost, een voorloper van de Koerslaan. In 1923 legde men een paardenrenbaan aan, ten noorden van batterij Deutschland. De weg, aangelegd door de Duitsers, werd aangepast als toegangsweg voor de renbaan en kreeg de naam *Koerslaan*. Haar naam herinnert ons aan de renbaan (koers is een wedstrijd van paarden).

KONINGIN ASTRIDLAAN: Begin 1900 werd de Driftweg rechtgetrokken, de afgesneden lus werd de *Koningin Astridlaan*. deze laan behoort tot de oudste wegen van onze gemeente (zie ook Driftweg). Ze werd genoemd naar koningin Astrid, geboren te Stockholm op 17/11/1905 en overleden te Kussnacht 29/08/1935. Op 4 november 1926 huwde ze met kroonprins Leopold, ze schonk het leven aan drie kinderen: prinses Jozefina Charlotte, prins Boudewijn en prins Albert. Ze kwam om het leven in Zwitserland bij een auto-ongeval.

De laan kreeg waarschijnlijk haar naam bij het overlijden van de koningin. In 1989 startte men met de werken om de laan in een nieuw kleedje te stoppen, de officiële opening van de vernieuwde laan had plaats op 2 juni 1990.

KONINKLIJKE BAAN: Deze baan werd omstreeks de eeuwwisseling aangelegd, onder impuls van koning Leopold II. Eind 1904 was het traject tussen Wenduine en de grens Bredene-Oostende afgewerkt in macadam. De naam van deze baan is ontleent aan onze vorst Leopold II. Eind zestiger jaren werd deze baan ontdubbeld, men legde een noorder- en een zuiderstrook aan gescheiden door een tramlijn. In 1994 gaan er terug stemmen op voor een ontdubbeling, men wil de 4 rijstroken terugbrengen tot 2. Merken we nog op dat de feitelijke naam van onze baan "*Koningsweg*" schijnt te zijn.

KROONLAAN: Zoals de ganse villawijk werd deze laan na W.O. I aangelegd. Het gedeelte van de Noordlaan tot aan de Bloemenlaan was gekend onder Avenue 9, het gedeelte van de Bloemenlaan tot aan de Zeelaan als Avenue 7 bis. Later kregen

beide delen de naam Avenue G. Hendrickx, een architect-landmeter en expert in onroerende goed. Op 14/03/1939 kreeg de laan haar huidige naam, genoemd naar de kroon, een hoofdsieraad dat vorsten dragen als teken van hun waardigheid.

KRUISNETSTRAAT: Deze straat werd omstreeks 1970 aangelegd en werd genoemd naar een kruisnet, een ondiep vierkant visnet, dat uitgespannen gehouden wordt door twee kruisende stokken.

KUSTLAAN: Deze laan die na W.O. II werd aangelegd, droeg oorspronkelijk de naam "*Avenue des Princes*". We hebben er geen idee van waarom deze laan van naam veranderde of wanneer dit geschiedde. De laan is genoemd naar de kust, een strook vaste wal die door de zee bespoeld wordt, de grens tussen land en zee.

KWADE WEG: Deze naam komt reeds van oudsher voorin Bredene, we vinden ze reeds in 1499: in bredene zuudoost vander kerke in eene jeghenode heet te quaedweghe (Terr. kerk Breedene, f. 4). In 1594 vinden we ook een Kwadeweg: In breedene,...over den heerewech ghenaempt den quawech (Terr. Canonic, f.325). Deze weg, die nu de grens vormt tussen Bredene en Oudenburg, komt voor op het plan Pourbus {1565}, rond 1850 vinden we haar terug in de atlas der buurtwegen als weg nr. 9 en op het plan Popp als Quaden weg. Het tracé van deze weg is sedert de middeleeuwen quasi ongewijzigd gebleven, we kunnen ook stellen dat deze weg zijn naam van af de 16de eeuw tot heden, bewaard heeft. We kunnen enkel gissen naar de betekenis van de naam, misschien was de weg in zeer slechte staat en deugde niet meer, zodat men van "Kwadeweg" sprak. Het staat de lezer vrij en eigen betekenis te verzinnen.

KWARTELSTRAAT: de aanleg van deze straat werd gestart in 1979. De straat kreeg haar naam tijdens de gemeenteraadszitting van 20/12/1979. Ze werd genoemd naar de kwartel, een hoenderachtige trekvogel met overwegend bruine veren.

LANDWEG: In 1660 kennen we te Bredene reeds een "Landtwech" (oml. Breed., f. 38), dit is niet verwonderlijk in een landbouwgemeente. Op de kaart van Ferraris {1775} vinden we de huidige Landweg terug als een gedeelte van de voetwegel, die loopt vanaf de Dorpstraat tot aan de Zuid-Oostwijk. In 1850 vinden we haar terug onder de naam "halven landweg", nu heet ze kortweg Landweg, genoemd naar een weg die door een veld loopt, vroeger een niet bestrate weg voor klein verkeer, voornamelijk landbouwvoertuigen.

LELIELAAN: Deze laan ontstond omstreeks 1924 bij en verkaveling, ze werd genoemd naar de lelie, een bolgewas met trompetvormige bloemen. De plant wordt ook veelvuldig als snijbloem geteeld.

LIEFKEMORES LAAN: de aanleg van dit straatje startte in 1967, de naam is een vervorming van "Lissemores". Lissemores is de naam van een schorregebied dat in 1584 gevormd werd, de schorre besloeg het grondgebied van de Vuurtorenwijk tot aan de Groenendijk. In 1707 draagt dit gebied de naam Lissemores (...de schorre poldere genaemt Liefkemorrens - 1707 oml. Breed.). In dit gebied vormde zich een wijk met dezelfde naam. Deze wijk die vroeger Bredens grondgebied was, is sedert 1897 volledig ingelijfd bij Oostende.

Over de oorsprong van de naam zijn onze heemkundige het oneens, sommigen denken dat de naam is afgeleid van een persoonsnaam. D. Farazijn stelt dat deze naam afgeleid is van ene Loyske Morre, hij staft dit aan de hand van een 17de eeuwse kaart waarop staat: "schorre daer Loyske Morre woonde nu genaemt thouxken".

Een tweede groep stelt dat de naam afgeleid is van een moerassig stuk land waar lis en riet groeit.

LINDESTRAAT: Op het plan van de verkaveling "NV Immobielen vennootschap van België" stond onze straat als straat C gemerkt. Op de gemeenteraadszitting van 30 maart 1987 kreeg ze de naam *Lindestraat* toegekend. De straat werd echter pas in 1988 aangelegd.

De linde is een snelgroeiende boom die een ouderdom van 300 à 400 jaar kan bereiken. In de middeleeuwen speelde de boom een belangrijke rol in het volksleven.

LODEWIJK PARET LAAN: In 1967 werd met de aanleg van deze straat begonnen. Ze werd genoemd naar Ludovicus Franciscus Josephus Paret, geboren te Kapelle ten Briele op 08/06/1777 en overleden te Bredene op 24/08/1859. In 1803 vestigde hij zich te Bredene en werd brouwersgast bij de familie Marrysael. De man ontwikkelde zich door zelfstudie tot een gekend natuurvorser. Na zijn huwelijk, in 1805, bewoonde hij een huis te Sas Noord 136 (nu Prinses Elisabethlaan, naast het oud gemeentehuis. Hij bekwaamde zich in het opzetten van allerhande vogels en kleine dieren. De groeiende verzameling werd ondergebracht in een museum: "Le cabinet d'histoire naturelle". Het museum bevatte, naast opgezette dieren ook skeletten, een rariteitenkabinet, munten en medailles, delfstoffen, een etnologische afdeling, enz. Hoogtepunt voor dit museum was het bezoek van koning Leopold I in 1836. Na het overlijden van Paret werd de verzameling geveild en raakte zo verspreid.

LOUIS VANDER SCHRAEGHESTRAAT: Deze straat die in 1952 werd aangelegd, is genoemd naar een Bredens verzetsstrijder uit W.O. II. Ludovic Vander Schraeghe werd geboren te Oostende op 07/07/1910, hij was gehuwd met Josephine Mechele. Hij behoorde tot de verzetsgroep "schuiloord Oostende"

(groep 42), in het peloton Bredene, dat onder bevel stond van Predhom Francois, was hij leider van de 2de sectie. Op 04/04/1944 werd hij aangehouden en overgebracht naar het concentratiekamp Flossenburg. In mei 1945 werd hij bevrijd en keerde terug naar België. Hij overleed te Bredene op 17/06/1946.

MAURICE LAGRAVIERESTRAAT: Evenals de vorige straat werd deze aangelegd in 1952 en genoemd naar een Bredens weerstander. Maurice Lagravière (geboren op 08/01/1914) behoorde tot het peloton Bredene, 2de sectie 1ste escouade, onder bevel van Louis Vander Schraeghe. Op 17/02/1943 werd hij te Bredene door de Gestapo opgepakt en naar Brugge overgebracht en bleef opgesloten tot 10/09/1943. Bij zijn vrijlating kreeg hij bevel de kust te verlaten en begaf zich naar Hasselt. Enige tijd later dook hij terug op aan de kust en op 13/07/1944 werd hij opnieuw door de Gestapo van Brugge gearresteerd. Op 01/09/1944 werd hij naar Duitsland overgebracht, naar het kamp Neuengamme. Hij overleed er in gevangenschap in april 1945.

MEEUWELAAN: Deze laan die na W.O. I werd aangelegd droeg eerst het nummer 6, daarna werd het *Avenue de Segonac* (de Segonac, een verzekeringsinspecteur die in Frankrijk woonde, had een familieband met Le Grand, medestichter van de société anonyme de Bredene sur mer). In 1939 kreeg ze haar huidige naam, genoemd naar de meeuw : een krachtig gebouwde zwemvogel met lange vleugels en een vierkante staart.

MEIBLOEMPJESLAAN: Ze ontstond omstreeks 1924 bij een verkaveling een heette oorspronkelijk *Muguetlaan* (Frans voor lelietje van dalen). Ze is genoemd naar het meibloempje of lelietje van dalen, een doorlevende tuinplant van de lelie familie, met witte welriekende bloemen in trosvorm. Wanneer onze laan een Nederlandse naam kreeg konden we niet achterhalen.

MEIDOORNLAAN: Omstreeks 1990 werd dit straatje aangelegd. Het werd genoemd naar een heester uit de familie van de appelachtigen; deze traaggroeiende heester met doortakken heeft welriekende schermbloemen, hij kan tot 500 jaar oud worden en is geschikt voor de aanleg van hagen.

MERELSTRAAT: Deze straat werd aangelegd in een verkaveling van de gelukkige haard nabij de Sluizenstraat. Haar naam werd definitief vastgelegd tijdens de gemeenteraadszitting van 20/03/1985.

De merel is een standvogel van de lijsterfamilie, het gitzwarte mannetje met oranje snavel is erg herkenbaar.

MOLENSTRAAT: Deze straat ontstond na W.O. I, toen er door dr. Kesteloot enkele huisjes gebouwd werden, men noemde die straat dan ook "de reke van

werd ze verlengd tot aan de Dorpstraat. Ze ontleent haar naam aan de dorpsmolen (een toestel dat onder andere gebruikt wordt om graan te malen). Op de plaats waar we nu het tuincenter Diederik vinden (Sluizenstraat nr. 15) troffen we sedert 1720 de dorpsmolen aan, beheerd door de familie Beaumont. De molen werd gesloopt in 1932 (noteren we ook dat er reeds een dorpsmolen voorkomt op de kaart van Pourbus in 1565).

MONNIKENSTRAAT: Deze straat werd in 1967 aangelegd, de naam monnik (een man die gebonden door kerkelijke geloften buiten het wereldse leeft, gewoonlijk in een klooster met meerdere gelijkdenkenden) verwijst naar de Benedictijnen, die hier in de 11de eeuw een priorij stichtten.

MORINENLAAN: Deze laan, die in 1978-79 werd aangelegd, werd waarschijnlijk genoemd naar de Morini of Moriniërs, een Keltische stam die ten tijde van Julius Caesar langs de Vlaamse kust woonden. Zoals de naam nu geschreven wordt, betekent ze echter, ofwel een gele kleurstof gemaakt uit de wortels van een Indische boom, of het hout van de Zuidamerikaanse verfmoerbezieboom.

NIEUWSTRAAT: De straat werd rond de eeuwwisseling aangelegd en na W.O. I verlengd tot aan de Coupurestraat. Haar naam betekent: pas gemaakt, pas aangelegd.

NIJVERHEIDSTRAAT: In 1911 werd deze straat aangevangen, na W.O. I werd ze verlengd om op de eveneens verlengde Nieuwstraat aan te sluiten. Nijverheid of industrie zijn bedrijven waarin grondstoffen worden verwerkt.

NOORDEDESTRAAT: Ooit noemde deze straat "Booneemswegh". Omstreeks 1620 werd deze weg verhoogd en vormde een gedeelte van de "Dijk van de grote polder", ook genoemd Groenendijk. Nu is deze straat genoemd naar het riviertje, de Noordede, die begint aan wat we nu kennen als de "strooien haan", loopt ongeveer evenwijdig met de Brugse steenweg tot aan de Blauwe Sluis, vandaar onder de Nukkerbrug en mondt dan via het Sas van Maarten uit in de havengeul.

NOORDHOFSTRAAT: Deze straat werd in de zeventiger jaren aangelegd. Ze kreeg de naam tijdens de gemeenteraadszitting van 27/09/1973. Waarom deze straat Noordhofstraat heet is ons onduidelijk, er is te Bredene een boerderij die deze naam reeds van voor 1900 draagt, maar die is gelegen in de Sluizenstraat 126. Een nabij gelegen boerderij, gelegen langs de Noordedestraat heeft sedert 1981 de naam "Noordedehof" aangenomen, misschien ontleent de straat haar naam aan deze hoeve, maar vond men de hoevenlaan wat te lang voor de naamborden en heeft men ze enigszins ingekort.

NOORDLAAN: deze laan, die na W.O. I werd aangelegd, was eerst gekend als *laan nr. 10*, daarna werd ze *Avenue Gielen* (Alexandre Gielen was één van de oprichters van de société anonyme de Breedene-sur-mer). Haar huidige naam kreeg ze op 14/03/1939. Ze is nu genoemd naar het noorden, één van de vier hoofdstreken van het kompas.

NOORDZEEESTRAAT: In het begin van de jaren vijftig werd deze straat aangelegd. Ze werd genoemd naar de Noordzee, de zee die door Noorwegen, Denemarken, Engeland, Nederland en België wordt ingesloten.

NUKKERSTRAAT: In de atlas der buurtwegen {1844} vinden we haar terug als een gedeelte van weg nr. 1. We kennen haar ook als "*Breedense straat*" of als "*straet van het Slijckens naer Breedene*". Op een lijst uit 1902 vinden we haar dan terug onder haar huidige naam, een naam die ze deelt met de gelijknamige brug. Over de betekenis van Nukker zijn de meningen nogal verdeeld, het is een feit dat de naam nukker pas opduikt in 1822, in dat jaar vermeld men voor het eerst de "Nukkerbrug", voordien heette ze "Duykers brugge". Sommigen denken dat de naam een vervorming is van nekker, een boze watergeest, anderen denken dat de naam afkomstig is van gehurkt zitten, "op je nuk zitten" om onder de brug door te kunnen, we laten de keuze aan de lezer.

NUKKERWIJKSTRAAT: Op de kaart van Pourbus vinden we de *Bredenwegh* die van Bredene naar Zandvoorde liep. De huidige Nukkerwijkstraat maakte daar deel van uit, later werd op dezelfde tracé de "Groenendijk" opgeworpen. Bij de aanleg van de Spuikom werd die dijk tussen de glooiing van de spuikom en de Nukkerbrug afgegraven en omstreeks 1904 verschenen de eerste huizen. Wanneer de straat, die genoemd werd naar de wijk waarin ze gelegen is, haar huidige naam kreeg weten we niet (zie ook Nukkerstraat).

PARKLAAN: We vinden onze laan reeds terug in 1565 op de kaart van Pourbus. In 1707 is ze gekend als de "*Creeckweg*". Rond 1850 staat ze in de atlas der buurtwegen onder *nr. 3* en nu heet ze "*Breeweg*". Wanneer ze de Polderstraat opgeplakt kreeg weten we niet, want ook die naam heeft ze niet mogen behouden. Op 31/12/1970 kreeg ze haar huidige naam, ontleend aan het nieuw aangelegd park (een park is een terrein dat beplant is met bomen en heesters en tot publieke wandelplaats is ingericht).

PATER DEFEVERSTRAAT: Deze straat werd in het begin van de jaren zestig aangelegd. Haar naam werd goedgekeurd op 02/1/1964. Ze werd genoemd naar Gerard Defever (geboren te Bredene op 15/05/1920 en overleden te Kilembe-Zaïre op 22/01/1964). Gerard was de jongste uit een gezin van 15 kinderen, één van zijn

Gerard Defever (geboren te Bredene op 15/05/1920 en overleden te Kilembe-Zaïre op 22/01/1964). Gerard was de jongste uit een gezin van 15 kinderen, één van zijn broers was Robert, die later het familiebedrijf, wasserij Defever langs de Prinses Elisabethlaan, voortzette. Hij liep college te Oostende en na zijn collegetijd besloot hij pater te worden. Hij wilde pater worden bij de Eskimo's, daardoor verkoos hij ervoor om oblaat te worden daar zij de enige congregatie waren die missiewerk verrichtten in Alaska. Op 08/07/1945 werd hij te Velaines tot priester gewijd (roepingen waren de familie niet vreemd, zijn broer Albert was eveneens oblaat en zijn zuster Marie-Alberta was non). Zijn wens om in Alaska te werken ging niet in vervulling want, op 16/10/1946 werd hij missionaris in het toenmalige Kongo. Tijdens de onlusten van 1964 werd hij op 22 januari, tezamen met twee medepaters, vermoord in zijn missie te Kilembe.

PAUWHOFLAAN: de aanleg van deze straat startte in 1979. Haar naam kreeg ze tijdens de gemeenteraadszitting van 20/12/1979. Ze ontleent haar naam aan "Poorters hof" (deze in 1737 gebouwde hofstede werd bewoond door de familie Depoorter). Daar men er ook een pauw (een uit het oosten afkomstige siervogel met prachtig gekleurde staart) hield, noemde men de boerderij soms het Pauwhof. In 1978 werd de boerderij grotendeels gesloopt, in de overgebleven gebouwen heeft de heemkring Ter Cuere haar onderkomen gevonden; nu wordt ze het "Turkeyenhof" genoemd.

PESCATORSTRAAT : deze straat die omstreeks 1976 werd aangelegd, werd genoemd naar het visverwerkende bedrijf "Pescator". De N.V. Pescator vestigde zich in 1928 in de gebouwen van de voormalige ijsfabriek S.A. Froid Industriel. (de fabriek werd in 1888 gesticht door de firma Denayer uit Willebroek, in juni 1908 werd ze door dr. Hamese overgenomen; tenslotte werd ze op 01/11/1921 door de Froid Industriel overgenomen) gelegen langs de Prinses Elisabethlaan. Het bedrijf verwerkte hoofdzakelijk visafval tot vismeel. Het produceerde ook visolie en levertraan; Omstreeks 1970 hield het bedrijf op te bestaan. De laatste gebouwen werden in 1975 gesloopt zodat ons nu enkel nog een straatnaam aan het bedrijf herinnert. In het Spaans en het Portugees is een pescador een visser, in het Italiaans is het een pescatore, misschien kortte men de italiaanse naam in, of was men niet erg goed in het schrijven van Spaans (of Portugees).

PETER BENOITLAAN: deze laan die na W.O. I werd aangelegd, was aanvankelijk gekend als *laan nr. 1*. Wat later kreeg het gedeelte vanaf de Driftweg tot aan de Prinses Marie-Josélaan de naam: "*Avenue A. Pede*". A. Pede was medestichter van de S.A. de Breedene-sur-mer, hij was vis- en wijnhandelaar te Oostende. Zijn wijngroothandel was gelegen in het straatje-Zonder-Eind te Oostende (Men vindt er nog steeds de gevelsteen die vermeldt: distillerie August Pede).

Het gedeelte van de Prinses Marie-Josélaan tot aan de Frankrijklaan werd *Avenue de Liège* (genoemd naar de stad Luik of de gelijknamige provincie). Op 14/03/1939 kregen beide delen de naam *Peter Benoitlaan*. Peter Benoit, geboren te Harelbeke op 17/08/1834 en overleden te Antwerpen op 18/03/1901, was een Vlaams componist, pedagoog en dirigent. Hij onderstreepte het belang van de moedertaal en het volkslied. Zijn belangrijkste werk was de Rubenscantate {1877}.

PIETER BREUGHELSTRAAT: deze straat ontstond in een verkaveling van de Gelukkige Haard in de zeventiger jaren. Ze werd genoemd naar één van de drie schilderende Pieter Breughel. Misschien werd ze genoemd naar Pieter Breughel de oudere, geboren in de Brabantse Kempen ca. 1528 en overleden te Brussel op 05/09/1569, enkele van zijn bekende werken zijn: kinderspelen {1560}, boerenbruiloft {1565} en boerendans {1566}. Ofwel werd ze genoemd naar zijn oudste zoon: Pieter Breughel de Jongere, geboren te Brussel in 1564 en overleden te Antwerpen in 1638. Hij kopieerde voornamelijk het werk van zijn vader, van hem zijn ook enkele hellescenes bekend, vandaar waarschijnlijk zijn bijnaam: "de helse Breughel". Een derde Pieter Breughel is de zoon van de Helse Breughel. Hij werd geboren te Antwerpen op 06/07/1589. Van hem zijn weinig werken bekend.

PLASSEDALESTEENWEG: De weg ligt op een van de oudste dijken van de kuststreek (opgeworpen in de 10de-11de eeuw). Omstreeks 1850 kennen we die dijk als de "Dijk van de Wateringhe van Blankenberghe". Wat later wordt onze straat *Oudenburgsesteenweg* genoemd. Op 20/11/1970 kreeg ze haar huidige naam. Ze is genoemd naar een wijk van de stad Oudenburg. De naam Plassendale vinden we reeds terug in 1611 en ze betekent waarschijnlijk moerassige laagte.

PLOEGSTRAAT : In 1974 werd deze straat aangelegd in een verkaveling van de PVBA Dermul. Ze kreeg haar naam tijdens de gemeenteraadszitting van 06/09/1974. Ze werd genoemd naar de ploeg, een landbouwwerktuig dat gebruikt wordt om de aardoppervlakte om te keren.

POLDERSTRAAT: De huidige Polderstraat vinden we al terug op de kaart van Ferraris {1775}. Omstreeks 1850 is ze gekend onder de naam "*Heerweg*", later werd ze *Polderstraat* genoemd, naar de polders, stukken land die na indijking op de zee zijn gewonnen en door waterscheidingen zijn begrensd.

POPULIERENLAAN: De aanleg van deze laan begon in 1975. Ze kreeg haar naam op 30/04/1976. Ze werd genoemd naar de populier, een boom van de familie der wilgenachtigen, die zelden ouder wordt dan 100 jaar en geen vruchten draagt. Het zachte hout werd vroeger veel gebruikt door de klompenmaker.

PRINSES ELISABETHLAAN: deze weg is vermoedelijk ontstaan na aanleg van het kanaal Brugge-Oostende {1623} als jaagpad. In 1850 noemde ze "*Kalzijde van Oostende naar Brugge*" en omstreeks 1900 heette ze "*Sas Noord*" (soms sprak men ook van Slijckens Noordlaan). Toen in 1906 het Koninklijk Werk IBIS werd gesticht, onder bescherming van Prins Albert, werd de weg, ter ere van zijn echtgenote, omgedoopt tot Prinses Elisabethlaan. (Prins Albert kreeg ook zijn straatnaam, het voormalige "*Sas Zuid*" - toen gelegen op grondgebied Bredene, nu Oostende - werd Prins Albertlaan). prinses Elisabeth, later koningin, werd geboren te Possenhofen op 25/07/1876 en overleed te Brussel op 23/11/1965. Op 02/10/1900 huwde ze kroonprins Albert. Ze verwierf enorme populariteit door de verzorging van de gekwetsten achter het IJzerfront gedurende W.O. I. Later verwierf ze bekendheid met het uitbouwen van de befaamde "muziekwedstrijd koningin Elisabeth".

PRINSES MARIE-JOSELAAN: Laan nr. 3 van de villawijk werd na W.O. I aangelegd. De Gentenaar Marc Samdam bezat nogal wat villa's in deze laan, daarom werd ze al snel "*Avenue Marc Samdam*" genoemd. Op 14/03/1939 kreeg ze haar huidige naam. Ze werd genoemd naar Prinses Marie-José, dochter van Koning Albert I en Elisabeth, geboren te Oostende op 04/08/1906. Door haar huwelijk met kroonprins Umberto werd ze koningin van Italië. Na de val van de monarchie, in 1946, vestigde ze zich in Zwitserland.

PRINS KARELLAAN: Evenals de vorige laan, werd laan nr. 2 na W.O. I aangelegd. Ze droeg echter al snel de naam *Avenue van Welssenaers*, naar de eigenaar van het in 1905 voltooide hotel "l'Esperance", gelegen langs de Driftweg. Op 14/03/1939 werd ze genoemd naar Prins Karel, hij was de tweede zoon van Koning Albert I en koningin Elisabeth. Hij werd geboren te Brussel op 10/11/1903 en overleed te Oostende op 01/06/1983. Hij droeg de titel Graaf van Vlaanderen en was regent van België van 1944 tot 1950. Daarna trok hij zich terug op zijn domein te Raversijde.

PRIORIJHOFSTRAAT: deze straat die in de zeventiger jaren werd aangelegd draagt de naam als de nabijgelegen hoeve. De hoeve werd gebouwd tussen 1707 en 1757. De naam herinnert aan de boerderij die aan de voormalige priorij (gesticht in de 11de eeuw) van Bredene verbonden was. De huidige hoeve is dus niet het oorspronkelijke priorijhof, het is zelfs weinig waarschijnlijk dat dit nieuw hof op dezelfde plaats van de oude hoeve gebouwd werd.

REIGERSTRAAT: de juiste datum van aanleg ontsnapt ons, ze kreeg wel haar naam toegekend op 20/12/1979. ZE werd genoemd naar de reiger, een trekvogel die vliegt met langzame vleugelslagen, ingetrokken hals en gestrekte poten. Hij keert elk jaar terug naar dezelfde reigerkolonie waar hij nestelt in hoge bomen.

RENBAANSTRAAT: In 1985 werd deze straat aangelegd in de verkaveling "militair tehuis". De naam werd voorlopig toegewezen op 17/12/1985, het duurde echter tot de gemeenteraadszitting van 07/07/1986 voor ze definitief werd goedgekeurd. Haar naam verwijst naar de paardenrenbaan die even ten noorden van deze straat gelegen was.

RIETSTRAAT: Op het verkavelingsplan van de N.V. Extensa staat deze straat getekend als *straat B*. Tijdens de gemeenteraadszitting van 13/10/1986 besluit men die straat voorlopig *Windsurfstraat* te noemen. De provinciale commissie van West Vlaanderen van advies voor plaatsnamen geeft echter ongunstig advies en wel voor de volgende reden: "omdat men in de straat zelf niet aan deze sport kan doen". Op 30/03/1987 beslist men om de straat dan maar voorlopig *Rietstraat* te noemen; De aanleg was nog niet begonnen, die ving pas aan in mei 1987. De naam werd definitief vastgelegd op 29/07/1987. Ze wordt dus genoemd naar het riet, een plantensoort van de familie der grassen die algemeen voorkomt in vijvers en grachten.

RODE KRUISSTRAAT: Deze straat werd waarschijnlijk na W.O. II aangelegd. Haar eerste naam was *Ontworpenstraat*. Omdat met die naam verwarring mogelijk is met nog aan te leggen straten, stelt men in 1979 voor om de naam te wijzigen in *Rode Kruisstraat*. De wijziging wordt goedgekeurd tijdens de gemeenteraadszitting van 20/12/1979, de naamswijziging wordt echter pas van toepassing op 1 januari 1981. Haar naam verwijst naar het rode kruis, een geheel van humanitaire organisaties, die in de eerste plaats tot doel hadden gewonde militairen te helpen. In vredetijd breidden ze hun activiteiten uit tot hulp bij natuurrampen en hulp op sociaal terrein.

ROZENLAAN: Deze weg, die ontstaan is als een landbouwweg, was al gekend onder haar huidige naam in 1936. Ze is genoemd naar de roos, een welriekende bloem uit het geslacht *rosa* die in vele variëteiten gekweekt wordt.

RUITERLAAN: zoals meerdere lanen in de Maria Duyne wijk, verwijst deze laan naar de vroegere paardenrenbaan. De laan die omstreeks 1965 werd aangelegd is genoemd naar de ruiter, dit is: de persoon die een paard of ander rijdier berijdt.

SCHELLENLAAN: de laan die pas in 1978 werd aangelegd, kreeg haar naam reeds tijdens de gemeenteraadszitting van 27/09/1973. Ze is genoemd naar de schelp, een kalkachtig omhulsel dat bij weekdieren de functie van een uitwendig skelet vervult.

SCHOOLLAAN: de laan ontleent haar naam aan het nabij gelegen schooltje. Een school is een gebouw waarin onderwijs wordt gegeven. De naam werd haar toegekend op 30/04/1976.

SCHOONHEIDSLEERLAAN: Volgens bepaalde bronnen noemde de laan vroeger "*Rue de l'Esthétique*". Het lijkt ons echter zeer onwaarschijnlijk dat ze die naam ooit officieel gedragen heeft. Op een kaart van 1942 vinden we de straat niet terug. In 1951 bestaat er reeds een aardeweg maar het is weinig waarschijnlijk dat die een naam had, laat staan een Franse, daar men in 1939, in navolging van de taalwetten alle straten met een Nederlandse naam bedacht.

Halfweg de zestiger jaren vinden we haar dan onder haar huidige naam, die volgens Van Dale, de leer van het schone betekent.

s' HEER WOUTERMANSLAAN: Voor de naamverklaring van deze in 1978-79 aangelegde laan moeten we een heel eind in de tijd terug. Reeds in de 13de eeuw waren de plattelandsparochies ingedeeld in een soort kantons, die ambachten werden genoemd. Ene heer Wouterman van Gent was beheerder van s' Heer Woutermansambacht waartoe het gedeelte van Bredene ten Westen van de Zijdeling behoorde (de zijdeling lag op het tracé van de huidige Duinenstraat, Sluizenstraat en Plassendalesteenweg), verder behoorden ook nog Oudenburghoek, Ettelgem, Zandvoorde, St. Katherine en Mariakerke. Eind 18de eeuw, onder de Franse bezetting, werden de ambachten afgeschaft.

SINT-RIQUIERSTRAAT: met de aanleg van deze in de Priorijwijk gelegen straat werd gestart in 1967. Ze werd genoemd naar de patroonheilige van de dorpskerk. St. Rikier leefde in de 7de eeuw in de streek van de Somme. Hij was een vrij man en behoorde tot de kleine grondbezitters. Hij werd bekeerd door twee Ierse monniken en werd later, waarschijnlijk door een bisschop op doortocht, tot priester gewijd. Zijn zorg ging vooral uit naar de melaatsen, maar hij trok op verschillende keren naar Engeland om krijgsgevangenen vrij te kopen. Ouder geworden vestigde hij zich als kluizenaar in het woud van Crécy, nabij Centule. Hij overleed er op 26 april 645. Hij werd begraven op een plaats die hij zelf aanduidde, zes maand later werd de kist terug opgegraven en het lichaam bleek intact te zijn. Het lijk werd in triomftocht overgebracht naar Centule, volgens de toen geldende normen had dit de waarde van een heiligverklaring. Hij werd herbegraven in de O.L.V. kerk van Centule, waar later de bloeiende abdij van Saint-Riquier verrees.

SLOEPENSTRAAT: De straat is gelegen in de verkaveling NV Extensa. Op het plan staat ze aangeduid als *straat A*. In 1986 wordt voorgesteld om ze Sloepenstraat te noemen. (Een sloep is een licht vaartuig, zonder dek, dat meestal voortbewogen wordt met riemen en gewoonlijk voorzien is van een kleine mast).

De naam wordt definitief aanvaard op 30/03/1987, het jaar waarin ook de aanleg startte.

SLUISVLIETLAAN: Het noordelijke gedeelte van de straat werd in 1975 aangelegd. Toen werd dit gedeelte "*Pauwhoflaan*" genoemd. In 1977 werd de laan verlengd tot aan de Zijdeling. Tijdens de gemeenteraadszitting van 20/12/1973 werd beslist om met ingang van 01/01/1981 de ganse laan "*Sluisvlietlaan*" te noemen. De "Sluysvliet" was een kreek te Bredene. In de 17de eeuw werd de kreekarm, via de "Blauwe Sluis" met de oorsprong van de Noordede verbonden (de Noordede ontsprong op de plaats die we nu kennen als "de grote palingpot". Met de tijd verdween de naam Sluisvliet en was er enkel nog sprake van de Noordede (zie ook Noordedestraat).

SLUIZENSTRAAT: Deze straat is evenals de Duinenstraat en de Plassendalesteenweg gelegen op de Zijdeling (aangelegd in de 10de- 11de eeuw), later genoemd "dijk van de waeteringhe van Blankenberghe". Haar huidige naam, die we reeds terugvinden in 1902, verwijst naar de "Blauwe Sluis". Het kunstwerk werd gebouwd in 1626, het werd genoemd "Sluyze van de Waeteringhe van Blankenberghe", later kreeg het zijn huidige naam, waarschijnlijk genoemd naar de blauwe arduinstein waarin ze werd gebouwd. Er is ook nog een theorie die beweert dat da naam afgeleid zou zijn van "blauwers sluis", men zou op die plaats rechten ontdoken hebben, gesmikkeld (= geblauwd) hebben.

SNIPPESTRAAT: De straat werd omstreeks 1985-87 aangelegd. Ze kreeg haar naam reeds op 20/12/1979. Ze is genoemd naar de snip, een waadvogel met zeer lange en buigzame snavel.

SPAARZAAMHEIDSTRAAT: De straat werd na W.O. I aangelegd. Haar naam betekent: behoedzaam zijn in het uitgeven. Ze dankt haar naam aan de Oostendse coöperatieve S.E.O. (Spaarzaamheid Exelsior Oostende) die in 1892 werd gesticht en in de zeventiger jaren ter ziele ging. De S.E.O. had een bijhuis te Bredene Sas in deze straat.

SPANJAARDSTRAAT: Tussen beide wereldoorlogen vinden we onze straat reeds, maar ze is nog niet meer dan een "boereslag", ze werd pas verhard na W.O. II. Ze werd genoemd naar de Spanjaardduin (zie ook Blekkaartstraat). Ze kreeg haar naam waarschijnlijk tijdens of na het Spaans beleg van Oostende (1601-1604). We vinden haar naam voor het eerst terug in 1702 in een akte van het notariaat Van Caillie. Ook nog even vermelden dat de duin op een Nederlandse zeekaart voorkomt onder de naam Meyssens Duin.

SPORTSTRAAT: Deze straat maakte deel uit van de "Heerwegh van Slijckens naar Breedene", later werd ze *Dorpstraat* genoemd. Bij de aanleg van de Frits Vinckelaan werd de Dorpstraat voor een gedeelte opgeslorpt door die laan. In 1965 stelt men voor om het gedeelte van de Dorpstraat gelegen tussen het Darwin complex en de Witte Brigadestraat (het huidige Plovieplein), *Sportstraat* te noemen, omdat in de omgeving een nieuw sportterrein zou worden aangelegd. De naam werd aanvaard op 13/08/1965. Sport is een ontspanning ie meestal in openlucht wordt beoefend, met de bedoeling vaardigheid en kracht te bevorderen.

SPIUKOMLAAN: De laan kwam tot stand bij de aanleg van het sportcentrum (geopend in 1974), en werd genoemd naar de nabij gelegen spuikom, een reservoir waarin het water opgehoopt wordt om het daarna met kracht te kunnen spuien. De aanleg van de spuikom startte in 1899 (dit stukje Bredens grondgebied werd door Oostende geannexeerd in 1877). De kom, die 80 ha groot is, was voltooid in 1904 en de sluizen waren afgewerkt in 1910. De bedoeling was om door het spuien de Oostende havengeul voor verzanding te behoeden. Het proefspuien begon in 1912 en werd in 1913 stopgezet na een instorting achter het spuisluis, de "pit" heeft dus nooit de functie vervuld waarvoor ze werd aangelegd.

STAESSENSTRAAT: Met de aanleg van de straat werd begonnen na W.O. I. In 1970 werd ze verlengd tot voorbij de kerk. Ze dankt haar naam aan de familie Staessens uit Oostende. Deze grootgrondbezitters bezaten op een paar uitzonderingen na, alle percelen gelegen langs de Prinses Elisabethlaan, vanaf de Kerkhofstraat tot aan de Nukkerstraat.

STEENOVENSTRAAT: De straat werd rond de eeuwwisseling aangelegd. Haar naam betekent letterlijk oven waarin stenen worden gebakken, een steenbakkerij. Haar naam verwijst dus naar de talrijke steenbakkerijen die er te Bredene-Sas waren en waarvan we reeds in 1490 sporen vinden : "stic daer de teghelhovene up staet" (cheyns K en D Breedene f 14).

STEENSTRAAT: de aanleg van deze straat werd gestart in 1911. Haar naam verwijst naar de talrijke stenen die hier gebakken werden. Rond de eeuwwisseling vond men, op het grondgebied van de latere electriciteitsfabriek, de steenbakkerijen van de familie Billiouw en zonen en die van Pottier en zonen. Nabij de Vaartstraat was de steenbakkerij van Henri Zwaenepoel te vinden. Er werd dus nogal wat afgebakken op 't Sas.

STRANDLAAN: Ze werd na W.O. I aangelegd, en werd al snel *Avenue André Daniels* genoemd, naar de Oostendse architect, die instond voor de bouw van de eerste twee villa's langs de Driftweg, namelijk l'Aube et Les Allouettes. Op

14/03/1939 kreeg ze haar huidige naam. Ze wordt nu genoemd naar het strand, een strook zand gelegen tussen de zee en de voet van dijk of duinen.

TER CUEREPLEIN: De aanleg werd gestart in 1967. Het werd niet genoemd naar onze heemkring, maar naar een verdwenen gehucht, ter kuere of Blutsie genoemd. Men heeft jaren aangenomen dat beide namen op een verzwolgen vissersgehucht duiden, recentelijk werd echter aangetoond dat ter cuere of cuere duidt op een rechtsgebied, een gebied onder het beheer van een graaf, cuere werd dus verkeerdelijk gebruikt als een andere naam voor het gehucht Blutsyde. We zouden Blutsyde moeten zoeken in de havengeul, ter hoogte van de "halve maan". We mogen dus stellen dat er nooit een in zee verdwenen gehucht was, genaamd Ter Cuere of Blutsyde.

TOEKOMSTSTRAAT: Het tracé van de straat werd vastgelegd in 1920. Ze kwam er echter pas na W.O. II, met de aanleg van het sportcentrum. Begin jaren zeventig werd ze doorgetrokken tot aan de Spuikomlaan. Ze is genoemd naar de toekomst, de tijd die komen moet.

TORENVALKENERF: in de periode 1985-87 werd dit "erf" aangelegd door de maatschappij "de kleine landeigendommen". Op 20/03/1985 keurde het schepencollege de naam goed. Een erf is een onbebouwd stuk grond, al dan niet omheind, behorende bij een boerenwoning. Wat dit nog met een straat te maken heeft is ons een compleet raadsel. Het "erf" werd genoemd naar de torenvalk, een gedeeltelijke stand- en trekvogel, die broeit in oude kraaie- en eksternesten in hoge bomen en torens, hij voedt zich voornamelijk met kleine vogels en muizen.

TULPENLAAN: Deze straat, gelegen in de wijk Maria Duyne werd omstreeks 1924 aangelegd. Ze werd genoemd naar de tulp, een bolplant die afkomstig is uit Turkije. Ze bloeit met kelkvormige bloemen op stengels van 15 tot 80 cm lengte, volgens de variëteit.

TURKYENLAAN: de straat, die omstreeks 1970 werd aangelegd, is genoemd naar de wijk Turkijen die was gelegen langs de Driftweg, tussen de Groenendijk en de Parklaan. De wijk heeft haar naam waarschijnlijk te danken aan een huis dat we terugvinden op een landmeterskaart uit 1789 en genoemd werd "Cleen Turquie". Het huis was misschien een hoeve of een herberg.

UNESCOSTRAAT: de straat kwam tot stand bij de bouw van de Europaschool (voltooid in 1959). Ze werd genoemd naar de UNESCO (United Nations Educational Scientific and Cultural Organization). Deze organisatie van de Verenigde Naties werd in 1946 opgericht en heeft tot doel de internationale



Deze foto van de Nukkerstraat werd omstreeks 1965 genomen vanaf de H. Zwaenepoelstraat in de richting van de Noordede.



Op de foto uit 1994 zien we dat de kinderkopjes bewaard bleven. Het straatzicht is echter compleet gewijzigd.

samenwerking op gebied van onderwijs, wetenschap en cultuur te bevorderen. De straat is reeds verscheidene jaren afgesloten voor het verkeer.

VAARTSTRAAT: Ze werd rond de eeuwwisseling aangelegd en is genoemd naar "de vaart", dit is het huidige kanaal Oostende-Brugge. Na de verzanding van het Zwin werd in 1618 de Ieperleet (een riviertje tussen Brugge en Plassendale) gekanaliseerd. Te Plassendale werd een zeesluis gebouwd. vanaf de sluis werd een kanaal gegraven dat verbinding gaf met de havengeul van Oostende. De vaart werd in 1623 in gebruik genomen.

VELDSTRAAT: De aanzet van de straat werd gemaakt ter hoogte van de Nukkerbrug, in 1911. Na W.O. I werd de straat verlengd. Ze werd genoemd naar het veld, open land buiten steden of dorpen.

VERBONDENENLAAN: de *laan nr. 9* werd na W.O. I aangelegd, ze kreeg al snel de naam *Avenue des Alliés* (genoemd naar de bondgenoten van Frankrijk in de eerste W.O.). In toepassing van de taalwetten werd de naam vertaald in *Verbondenlaan* (in documenten vinden we ze wel eens als geallieerden- of bondgenotenlaan terug). Onder druk van de Duitse bezetter werd de naam op 04/11/1940 gewijzigd in *Arteveldelaan*. (Jacob van Artevelde was een Vlaams volksleider uit de 13de eeuw), een naam waaraan de Duitse overheid geen aanstoot aan nam. Na W.O. II kreeg de straat haar huidige naam terug.

VERDUNLAAN: In de laan die na W.O. I werd aangelegd, werd de eerste villa gebouwd in 1929. Ze werd toen *Avenue Louise* genoemd. Wanneer de lanen een andere naam krijgen, in 1939, vinden we haar niet terug op de naamlijsten. Misschien werd haar huidige naam pas officieel na W.O. II, want gedurende de oorlog maakten de Duitsers geen aanmerkingen op haar naam. Ze werd genoemd naar Verdun, een stad in Frankrijk. In 1916 brachten de Fransen in dit strategisch gebied een Duits hevig offensief tot staan. Dit gebeurde ten koste van zware verliezen aan beide zijden.

VERENIGINGSTRAAT: In 1936 was ze al gekend onder haar huidige naam. Ze is genoemd naar een vereniging, een gezelschap dat gevormd wordt door een aantal personen en een bestuur en eigen statuten heeft.

VICOGNELAAN: De laan werd aangelegd omstreeks 1980. Ze kreeg haar naam van de Vicognehoeve die werd genoemd naar een gelijknamig Frans klooster, gelegen nabij Valenciennes, dat de toenmalige eigenaar was van de hoeve. Omstreeks 1300 vinden we reeds de naam Vicogne te Bredene: "der moenke land van vicoengen (Rtb. S. Jansh. fl4).

VIJVERSTRAAT: *de straat D* van de verkaveling NV Extensa kreeg haar naam op 30/03/1987 en de aanleg startte in mei 1987. Ze werd genoemd naar de vijver, een klein, meestal gegraven waterbekken, veelal aangelegd in tuinen.

VIOLIERENLAAN: De laan die omstreeks 1924 werd aangelegd noemde eerst *Violettenlaan* (de Franse naam voor viooltjes, een tweejarige perkplant die in meerdere kleurencombinaties bestaat). Nu heet ze *Violierenlaan*. Indien dit bedoeld is als een vertaling van haar oude naam, dan heeft men zich toch van plant vergist. Een violier is een overblijvende halfstruik, de bloemen zijn paars, lila of wit. We onderscheiden zomer- en winterviolieren, naargelang de bloeitijd.

VISSERSTRAAT: Aan het begin van deze straat staat reeds een naambord, maar deze aardeweg wacht nog op een wegdek. Ze werd genoemd naar de visser, een persoon die vist, hetzij bij een bepaalde gelegenheid, hetzij beroepshalve.

VREDESTRAAT: Tussen beide wereldoorlogen vinden we de straat terug als een naamloze weg. Omstreeks 1950 vinden we haar dan onder haar huidige naam. Vrede is een toestand wanneer er geen vijandelijkheid heerst, wanneer er niet meer gevochten wordt, geen oorlog is.

WAGENMAKERSTRAAT: de weg ontstond in het begin van deze eeuw. Ze was er reeds in 1911 en ze werd genoemd naar een persoon die rij- en voertuigen maakt. Voor W.O. I waren meerdere wagenmakers bedrijvig te Bredene. De straat zou genoemd zijn naar de destijds hier gevestigde wagenmaker Waeghe.

WANDELWEG: Dit zijstraatje van de Pater Defeverstraat kreeg haar naam tijdens de gemeenteraadszitting van 06/09/1974. (wandelen= kuieren, gaan, lopen in het algemeen).

WATERLELIESTRAAT: Tijdens de gemeenteraad van 07/09/1989 wordt voorgesteld om aan een nieuwe straat in de uitbreiding van de verkaveling NV Extensa de naam *Waterleliestraat* te geven, daar de reeds bestaande straatnamen in betrekking staan tot de nabij gelegen vijver of spui. De naam wordt goedgekeurd op 22/01/1990. De straat werd dus genoemd naar de waterlelie, een waterplant met ronde, drijvende bladeren en meestal witte of lichtrode bloemen.

WATERVliegPLEINSTRAAT: de straat ontstond omstreeks 1970 bij de aanleg van het sportcentrum. Ze werd genoemd naar het watervliegplein, onze spui. Gedurende W.O. I werd de spui door de Duitse Kriegsmarine ingericht als een basis voor watervliegtuigen, vandaar onze straatnaam. De spui werd een tweede maal als vliegplein gebruikt in W.O. II door de Luftwaffe.

WILGENLAAN: de straat die halverwege de zeventiger jaren werd aangelegd kreeg haar naam op 30/04/1976. Ze werd genoemd naar de wilg, een zeer snel groeiende boom met buigzame takken. in ons land komen verschillende soorten voor die echter zelden ouder worden dan 100 jaar.

WULPESTRAAT: de straat werd in de periode 1985-87 aangelegd. Ze kreeg echter reeds haar naam op 20/12/1979. Ze werd genoemd naar de wulp, een steltloper uit de familie van de snippen, die als broedvogel vrij algemeen voorkomt.

ZANDHEUVEL: de straat ontstond bij de bouw van het flatgebouw "de Nautilus" omstreeks 1965. Ze werd toen *Zandheuvellaan* genoemd. Tijdens de gemeenteraadszitting van 06/09/1974 stelde men voor om alle pleinen en straten gelegen rond het appartementencomplex Nautilus en Callista (men was intussen bezig een tweede flatgebouw op te trekken) *Zandheuvel* te noemen. De naam Zandheuvel (een verhevenheid in zand, een duin) werd goedgekeurd op 22/11/1974.

ZANDSTRAAT: Dit is één van de oudste straten van Bredene. We vinden haar reeds terug op de kaart van Pourbus {1565}. In 1850 noemt men ze "*dorpstraet van Breedene naer Clemskerke*", later kreeg ze haar huidige naam. Ze werd voor het eerst verhard (met grove steenslag) in 1938. Eind jaren vijftig werd ze gedeeltelijk geasfalteerd. Ze is jarenlang niet meer dan een zandweg geweest en daar dankt ze dan ook haar naam aan (zand is steenstof dat uit losse kleine korrels kwarts en glimmer bestaat).

ZEELAAN: Deze laan werd omstreeks W.O. I aangelegd en begon haar carrière als "*Avenue centrale nr. 5*". Na korte tijd werd ze "*Avenue le Grand*" genoemd (Le Grand was een Gentse grootgrondbezitter en medeoprichter van de société anonyme de Breedene-sur-mer). Op 14/03/1939 kreeg ze haar huidige naam, genoemd naar de zee, een immense zoute watermassa die het grootste deel van het aardoppervlak bedekt.

ZEIPAADJE: dit weggetje ontstond in de twintiger jaren bij een verkaveling aan de Koerslaan. Het werd genoemd naar het pad, een voetwegel gelegen nabij of leidende naar de zee.

ZEESTERLAAN: Deze laan werd ooit gepland als "*Avenue Marie José*" maar werd nooit aangelegd. Op 27/09/1973 kreeg ze haar huidige naam maar het duurde nog tot 1978 voor men met de aanleg startte. Ze ontleent haar naam aan de zeester, een weekdier van de orde van de stekelhuidigen met een plat, stervormig lichaam, waarvan de mond steeds in het midden van de buikholte ligt.

ZEGELAAN: de laan die na W.O. I werd aangelegd noemde aanvankelijk "*Avenue de la Reine*". Zoals de meeste lanen in deze wijk kreeg ze in 1939 een andere naam, namelijk *Zegelaan*. Op; 04/11/1940 werd, onder druk van de Duitse bezetter, de naam gewijzigd in *Rubenslaan* (een welbekende 17de eeuws Vlaamse schilder). Na de oorlog herkreeg ze haar huidige naam, genoemd naar de zege, de overwinning

ZIJDELING: de straat die haar naam reeds op 27/09/1973 kreeg, werd pas aangelegd begin jaren tachtig. De Zidelinge was een waterloop te Bredene {1270}, de naam is afgeleid van zilen= lozen.

Mogelijk werd de straatnaam niet ontleend van de waterloop, maar van de Zijdelingdijk (zie ook Duinenstraat), een dijk die in de 10de-11de eeuw werd aangelegd.

ZIJDSTRAAT: dit straatje was er reeds in 1911. Haar naam is een verouderde vorm van "zijstraat", een straat die dwars loopt van de hoofdstraat.

ZUID-OOSTWIJK: we vinden onze straat al terug in 1775. Rond 1850 wordt ze *kalsijdeweg* of *weg van de Blauwe Sluis naar Klemkerke* genoemd. Haar naam verwijst naar de plaats in de gemeente waar ze gelegen is, namelijk de zuid-oostelijke hoek.

ZUIDSTRAAT: de straat was reeds aangelegd in 1911. Ze werd genoemd naar een van de vier hoofdwindstreken van het kompas.

ZWANESTRAAT: de straat die aangelegd werd halverwege de jaren tachtig, kreeg reeds haar naam op 20/12/1979. Ze werd genoemd naar de zwaan, een zwemvogel met een lange dunne hals, met meestal witte veren.

Sedert het neerpennen van dit gewrocht zijn er reeds verscheidene nieuwe straten bijgekomen (o.a. Waterlandstraat, Kleiveldstraat, Berkenstraat). Van een van onze oudste straten, de *Parklaan*, werd het tracé grondig gewijzigd en misschien zijn enkele van de straten die we niet bespraken intussen aangelegd. Eventuele correcties en aanvullingen zullen we graag in ons tijdschrift "Roepsteen" behandelen. Hopelijk hoeven we niet veel nieuwe straten te bespreken, want door de bouwwoede is Bredene bijna volledig bedekt met tarmac en bakstenen.

Bijlage:

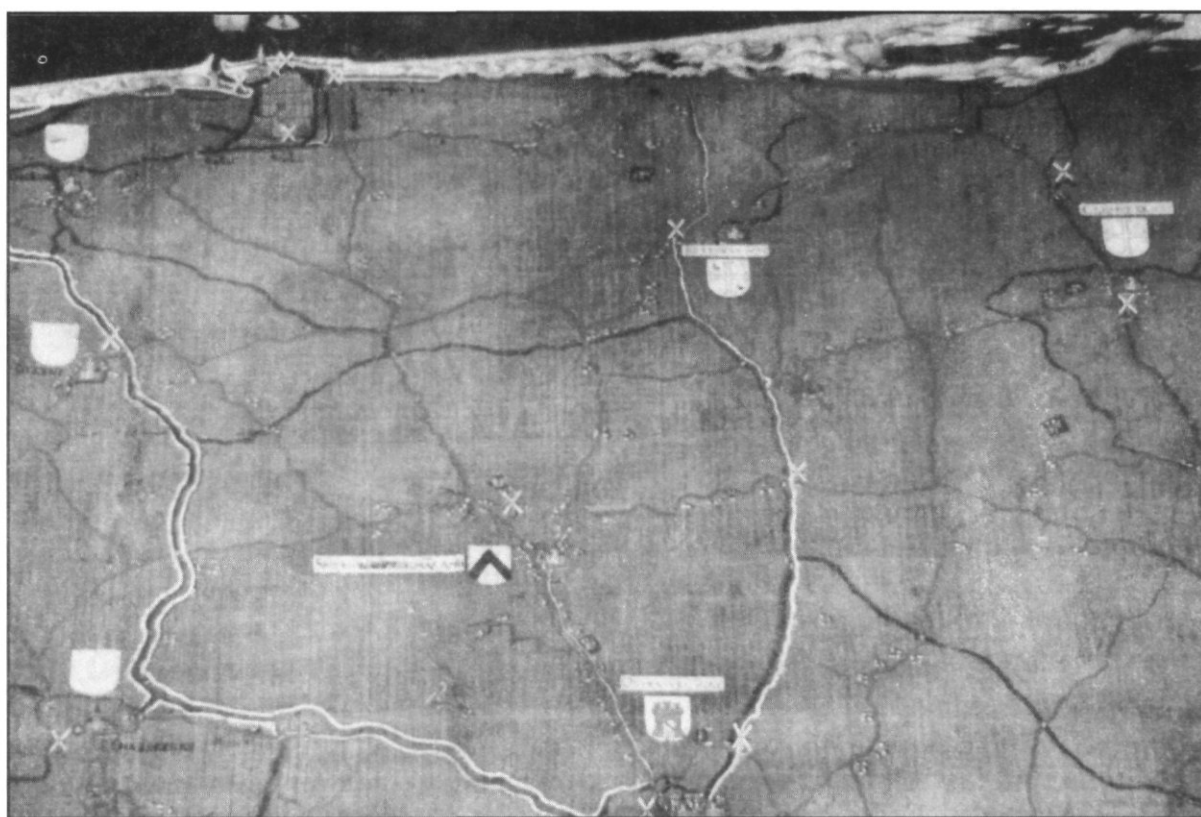
- Kaart Pourbus {1565}
- Kaart Ferraris {1775}
- Kaart der buurtwegen {1844}
- Kaart Bredene {1990}

BIBLIOGRAFIE:

- | | |
|---|---|
| A. Asseloos | Oostende onder nazibezetting |
| Robrecht de Beaucourt | |
| de Noortvelde | Breedene door de eeuwen heen. |
| K. Clybouw | Geschiedenis van de visserskapel O.L.V. ter Duinen. |
| Ter Cuere | publicaties (jaarboeken - roepsteen) |
| | Bredene door de eeuwen heen. |
| Van Dale | Groot woordenboek der Nederlandse taal. |
| Karel De Flou | Woordenboek der Toponymie. |
| Aleks Deseyne | Raversyde |
| Raoul Eeckhout | Zoeklicht op Bredene. |
| Ferdinand Gevaert | Ken Bredene Dorp |
| | 100 jaar tram te Bredene |
| Rob Herwig | Het groot tuin- en kamerplantenboek. |
| Alfred Leutscher | Elseviers basis natuurgids. |
| J. Van Overstraeten | Gids voor Vlaanderen. |
| Liane Ranieri | Leopold II urbaniste. |
| F. Rotsaert | 50 jaar St. Theresiaparochie te Bredene. |
| De grote Winkelprins encyclopedie | |
| Confretrie van 't Vynckx en Woutermansambacht | |
| | de Heraut |
| | Een oord genoemd Bredena |
| Sociaal fonds van de burgemeester | |
| | Bredeniana |
| Komitee 250 jaar visserskapel | |
| | Gedenkboek 250 jaar visserskapel. |

Jean-Marie Cuypers.

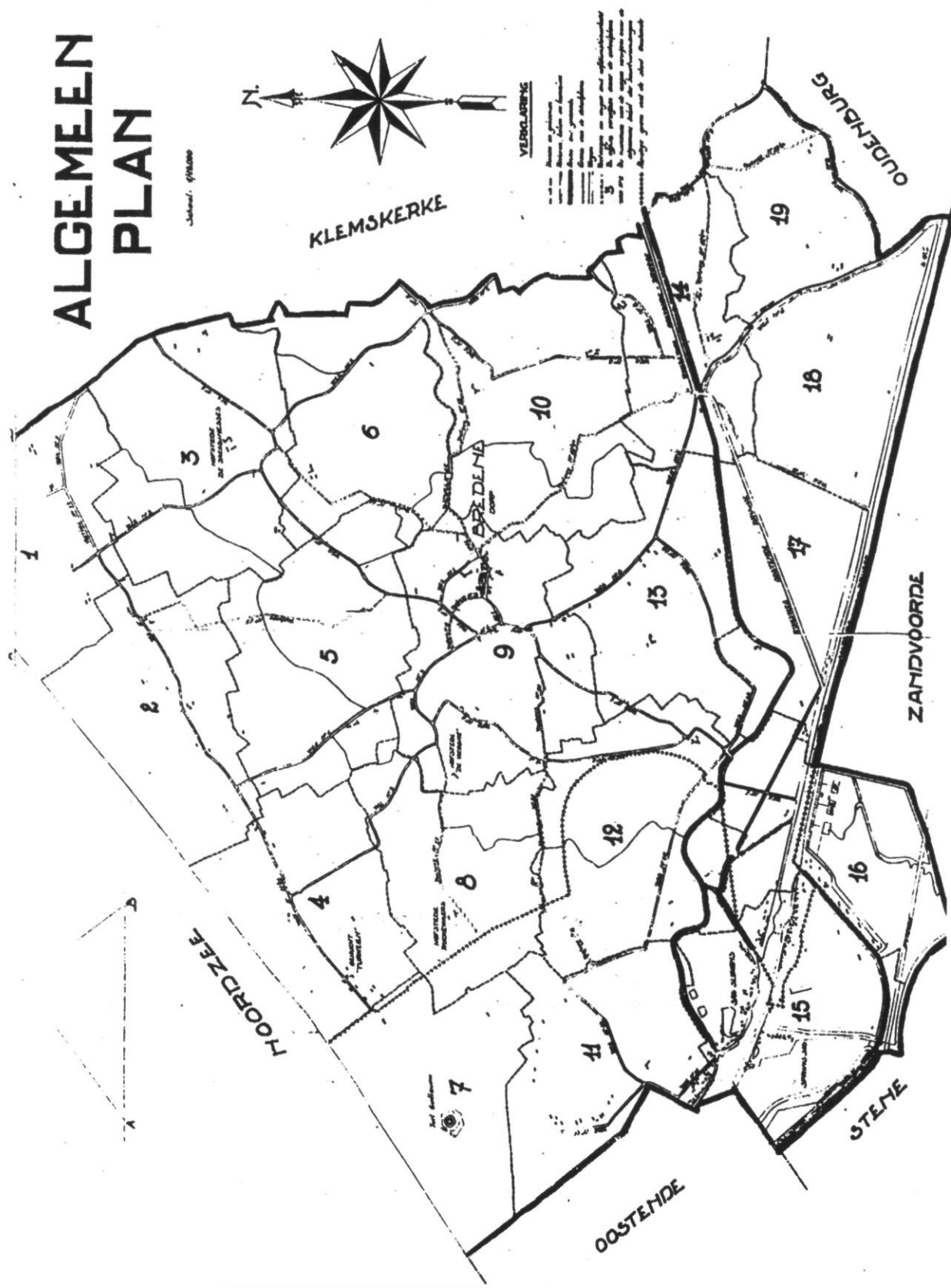
bijlage 1: Kaart Pourbus 1565



Bijlage 2: Kaart Ferraris 1775



Bijlage 3: kaart der buurtwegen 1844.



Bijlage 4: gemeenteplan 1990.

GEMEENTEPLAN BREDENE



SCHAAL 1/10 000

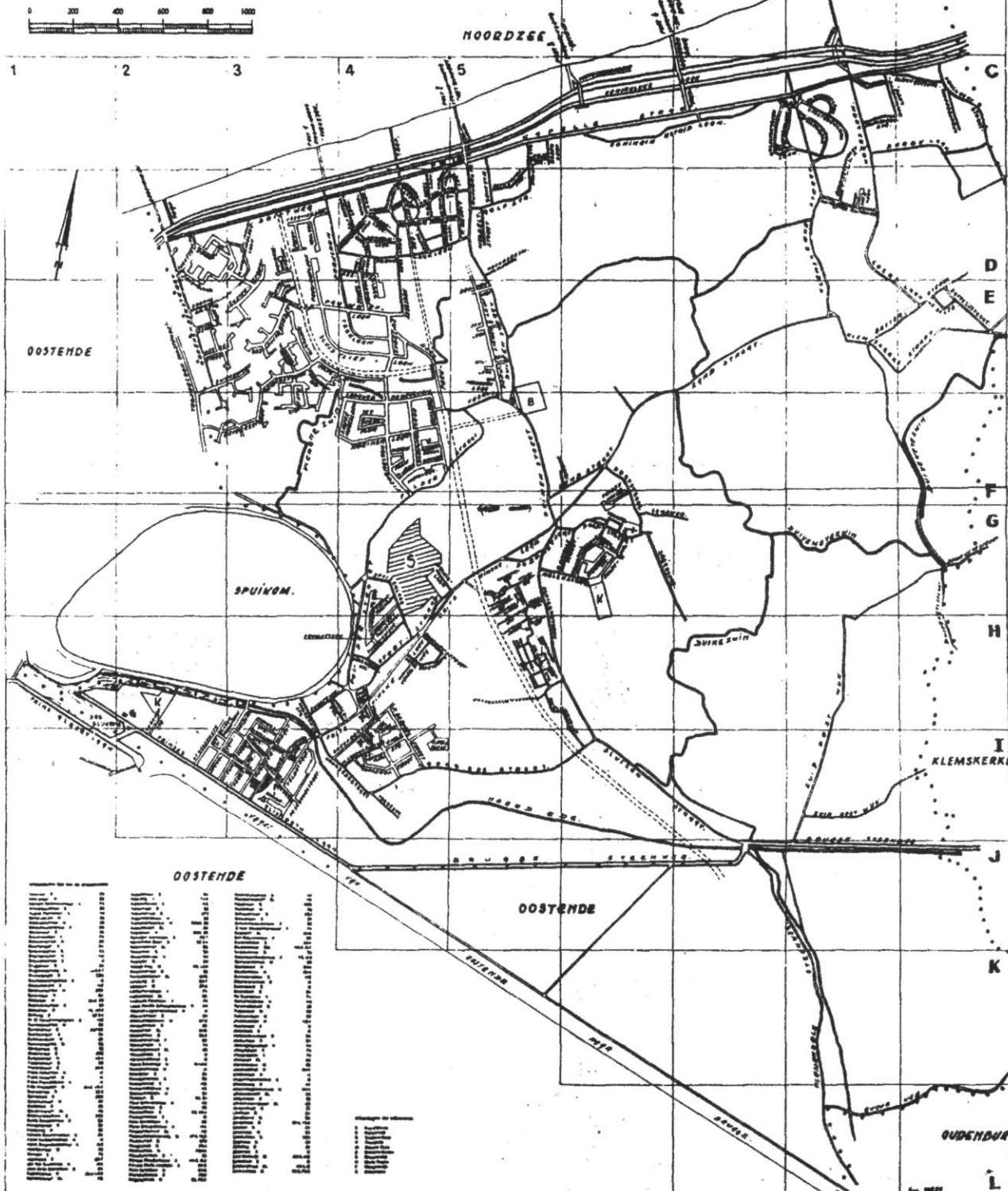


Telgegevens

Gemeentelijke diensten	0001 22 15 76
Postbus	20 07 48
Huisnummer	600
Wijknummer (n° 10000)	10 00 00
Sportcomplex 'Ter Polder'	20 20 77
Bejaardencentrum 'Westerhout'	20 08 43
en diensten O.G.M.W.	

Legende

—	Weg
P	Postbus
S	Gemeentebestuur
I	Industrie
S	Sportcomplex
K	Kerkhof
B	Bejaardencentrum



HELDENHULDE

AAN DE OORLOGSDOODEN VAN MOLENDORP-SAS SUIJKENS 1940-45



Ernest Vandecasteele



Amelie Noens



Victor Pollet



Joseph Vandenberghe



Albertine Menges



Pierre Vansteene



Pauline Noens



Emiel Ouyx



Paula Menges



Marie Ouyx



Marie Odette



Albertine Abodigo



Leon Oeyver



Georges Lanooye



Julien Stubbe



Albert Gumbier



Gustaf Timmerman



Ernest Lovaillé



Maurice Boman



Guyot Dazens



Guyot Dumote



Edward Van Overbeke



Maurice Van de Castelle



Oscar Lomas



August Van der Bussche



M. Louise Scheldadyn



Monique Scheldadyn



Sydie Verluyse



August Sny



Victor Scheldadyn



M. Louise Dumey



Anna Deynck



Henri Dumey



Thamiel Vandenberghe



Victor Gaillette



Joseph Van Buren



Denise Van Buren



Madeline Gattillon



Oscar Vansteenhilte



Leonie Zwanespoel



Eugénie Zwanespoel



Mathilde Heylindt



Georges Verluyse



Guillaume Van Duijck



M. Louise Dumey



Anna Deynck



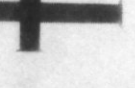
Henri Dumey



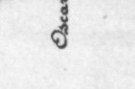
Thamiel Vandenberghe



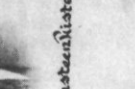
Victor Gaillette



Joseph Van Buren



Denise Van Buren



Madeline Gattillon



Oscar Vansteenhilte



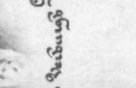
Gaston Verbeke



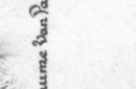
Henri Verluyse



Georges Verluyse



Guillaume Van Duijck



M. Louise Dumey



Anna Deynck



Henri Dumey



Thamiel Vandenberghe



Victor Gaillette



Joseph Van Buren



Denise Van Buren



Madeline Gattillon



Oscar Vansteenhilte



Leonie Zwanespoel

**BANGE DAGEN EN ZWARTE BLADZIJDEN
UIT DE BREDENSE OORLOGSJAREN
1940 - 1941 en 1942**

Raoul EECKHOUT.

Ter nagedachtenis van de talrijke Bredense slachtoffers van de tweede Wereldoorlog.

Voorwoord:

De viering van 50 jaar bevrijding in september laatstleden heeft heel wat herinneringen wakker geschud.

Mensen die na de tweede wereldoorlog geboren zijn, kunnen zich niet altijd een goed idee vormen van wat zij die er wel waren zo allemaal meegemaakt hebben.

Wat betreft gebeurtenissen van algemene aard hebben de meesten hun kennis wel kunnen bijschaven via film, televisie, musea, reportages, geschiedenisboeken en andere literatuur.

Maar wat specifiek Bredene betreft, bleven toch velen op hun honger zitten.

Is het hier ter plaatse ook zo erg geweest? Werd er veel gebombardeerd? Vielen er veel slachtoffers? Werden hier vliegtuigen neergeschoten? Dat zijn van die vragen die veelal worden gesteld..

Ten behoeve van hen die het niet hebben beleefd, heb ik deze kroniek samengesteld, waarbij aan de hand van betrouwbare documentatie, aangevuld met eigen belevenissen, een zo nauwkeurig mogelijk overzicht wordt gegeven van de tijd dat vijandige maar ook geallieerde bommenwerpers hier de bevolking deden sidderen en beven.

Ter verduidelijking ingekaderd in een greep krijgskundige gebeurtenissen die van bijzonder belang zijn geweest in de geschiedenis van de tweede wereldoorlog, handelt dit Bredens oorlogsdagboek bijgevolg in hoofdde over de luchtterreur. Een wijze van oorlog voeren waarbij de burgers als weerloze mieren verpletterd werden onder een nietsontziende bommenregen.

Zoals U zult zien, is de lijst der bombardementen lang. Die der slachtoffers ook.

Het zijn bladzijden van angst, gruwel en verschrikking, waarbij eens te meer kan vastgesteld worden dat in een oorlog fatsoen niet telt,...enkel meedogenloos om ter smerigst doen.

Als les voor een betere toekomst achtte ik het dan ook nuttig al deze beschikbare gegevens eens overzichtelijk op een rijtje te plaatsen.

Omdat wij het niet zouden vergeten!

DE INTOCHT VAN DE VIJAND.

Toen de Duitsers op 10 mei 1940 ons land binnenvielen zijn, al of niet beroepshalve, ook heel wat Bredenaars uitgeweken of op de vlucht geslagen. Sommigen over zee naar Engeland waar, voor zover zij bij de overlevenden waren, ze meer dan vier jaar verbleven. Veel anderen richting Frankrijk, maar deze waren over het algemeen sneller weer thuis.



Mei 1940. Onder de stroom vluchtelingen bevonden zich ook uitwijkende rijkswachters.

De Brugse steenweg (radiale weg n°10) was toen de grote verbindingsweg tussen Brugge en Oostende. Langs deze weg, die over de Blauwe Sluis en Sas-Slijkens loopt, zijn uit het binnenland duizenden vluchtelingen gekomen en zijn ook flarden van onze uiteengeslagen en wijkende legereenheden teruggetrokken.

De eerste stroom vluchtelingen liet zich reeds zien vanaf 12 mei, met voertuigen van de meest uiteenlopende aard. Weinige dagen later al volgde de eerder ordeloze aftocht van de geallieerden, die alles achterlieten wat te zwaar of onbruikbaar was geworden. De grachten en bermen langs de vluchtroute lagen dan ook bezaaid met allerlei legertuig.

Na enkele dagen oorlog werd het immers reeds duidelijk dat de verpletterende overmacht van de Duitsers niet te stuiten zou zijn. Een groot deel van de overheid was ook gevlucht. Alle wettelijke orde en gezag ontbrak. Er heerste chaos en paniek. Er werd gretig geplunderd; de stapelhuizen van de haven waren in een paar dagen volledig gepluimd. Men sleepte balen en kisten met allerlei voedingswaren naar huis. De gebleven bevolking achtte het best zichzelf te bevoorraden in plaats van alles aan de oprukkende vijand te laten.

Enkelen die in 1914-18 de nodige ondervinding hadden opgedaan gingen duchtig aan het hamsteren. Zo was de kruidenierswinkel van mijn moeder in een paar dagen uitverkocht aan koffie, chocolade, conserven, bloem enz. Mijn broer die op de Prinses Elisabethlaan café Antverpia uitbaatte, tapte voor vluchtelingen en militairen gratis al zijn resterende biervaten leeg.

Langs deze zelfde Bredense laan deden op 28 mei 1940 de eerste Duitse troepen hier hun triomfantelijke intrede.

Vooraleer het zo ver was, had de Duitse luchtmacht, met zijn gevreesde stuka's, Oostende en omgeving duchtig gebombardeerd. Vooral de laatste dagen van de 18 daagse veldtocht waren voor ons geweest penibele momenten, waarbij ook Bredene en vooral de bij het kanaal en achterhaven gelegen Saswijk ruim van de brokken hebben gedeeld.

Zij die gebleven waren, leefden in die dagen veelal als mollen in de met balken gestutte kelders. Het was dan ook met zeer grote opluchting dat op 28 mei, via de radio, vernomen werd dat Koning Leopold III gecapituleerd had. De capitulatie was op 28 mei om 5 uur 's morgens van kracht. Maar hoe ongeloofwaardig ook, dit bericht bleek niet doorgedrongen tot bij de Duitse luchtmacht, die in de vroege namiddag nog Oostende hevig bombardeerde. Daarbij vielen niet alleen Belgische slachtoffers maar ook doden van hun eigen landtroepen, die op dit uur reeds de stad hadden ingenomen. Een kenschetsend

voorbeeld dat de coördinatie in dit zogenaamd modelleger ook niet zo perfect was als men wel zou denken.

Op deze memorabele 28 mei, omstreeks 13u15 heb ik als 14 jarige knaap op het Sas de intocht van de sterk imponerende Duitse voorposten meegemaakt. Met andere inwoners stond ik samengetroeft op de hoek van de Nukkerstraat en de Prinses Elisabethlaan, aan de haag voor het huis van de toenmalige burgemeester André Zwaenepoel, toen ze in dichte formatie en aan geringe snelheid aangereden kwamen uit de richting van Brugge. Het betrof de gemotoriseerde voorhoede van het 3de bataljon van de 256 Infanteriedivisie, met motorrijders in hun grauw-groene, wijde regenmantels vooraan. We bekeken ze schuw en onzeker, maar omwille van hun indrukwekkende uitrusting terzelfdertijd met een zeker ontzag. Wat een contrast met onze verslagen militairen die wij kort voordien nog in ordeloze aftocht hadden gezien. Toen even werd halt gehouden, riep de dichtste motorrijder met een grote stofbril over de helm en een steelhandgranaat in de rechter laars, op luiden toon in onze richting: *"Wie weit ist es noch nach England?"*. Na enige aarzeling trad Gust, een oudere inwoner van de Nukkerwijk, een paar passen vooruit en de geopende rechterhand met wijd gespreide vingers opstekende, antwoordde hij in het Duits, dat hij wellicht nog kende van de eerste wereldoorlog: *"Nur noch fünfzig kilometer"*.

De Duitser lachte voldaan zijn tanden bloot en zich tot zijn soortgenoot naast hem richtende, zei hij op zelfverzekerde toon boven het motorgeronk uit: *"Dann sind wir bald da."* Enkele seconden later zette de feldgrauwe meute zich weer in beweging naar Oostende, waar ze nog geen uur later door hun eigen vliegtuigen zouden bestookt worden en enkelen onder hen door die heimatbommen werden gedood.

Dat was mijn eerste kennismaking met het grote Duitse leger. Zo zag ik voor het eerst hun "stiebels" op onze Vlaamse bodem zetten. Ik had het gevoel dat ze terzelfdertijd op mijn jeugdig hart traptten. Dat was toch schrijnend machtsmisbruik, dat was toch krijsend onrecht.

Ik vroeg mij af wat ze hier kwamen doen. We hadden ze niet gevraagd. Een vijftientig jaren vroeger, ik was er toen nog niet, waren ze hier ook al ongewenst gekomen en hadden dan ook dood en vernieling gezaaid. Toen werden ze na vier jaar bloedige strijd toch verslagen en tot onvoorwaardelijke overgave

gedwongen? En nu waren ze daar alweer om ons vredig bestaan te verstoren. Hoe was dat in godsnaam mogelijk?

Op school hadden we met fierheid over onze dappere soldaten aan de IJzer en over onze koene Koning Ridder Albert I geleerd en op 11 november hadden we met wapperende driekleurige vlaggetjes en met veel klaroengeschal al onze gevallen helden helpen herdenken. Hadden al die offers dan voor niets gediend? Waarom had men ons voorgelogen met die leuze van "Nooit geen oorlog meer!"? In welk wereldje leven we eigenlijk? Je vertrouwen in de mensheid krijgt een lelijke deuk. Je zou er willen tegen protesteren, je zou er iets willen aan doen, maar je voelt je machteloos. Je moet er noodgedwongen in berusten. Maar 't zal verdomme maar tijdelijk zijn; bittere wraakgevoelens laaien in je op, je wordt meer dan ooit patriot. En die eerstvolgende nacht lig je in je bed te woelen en in je droom zie je je als vrijwilliger met een platte Engelse helm op je kop bij de geallieerden in dienst treden en als een held de Moffen te lijf gaan. Maar 's morgens sta je met slaperige ogen plots weer met je neus op de werkelijkheid gedrukt en hoor je op de radio "der Führer" brullen, gevolgd door Duitse marsmuziek en luide soldatenkoorzang van "Wir fahren gegen England".

Laat ons de feiten evenwel niet voorlopen.

Zoals reeds gemeld hadden we de dagen voordien met de daver op het lijf al helse dagen meegemaakt onder de.....

DUITSE BOMBARDEMENTEN.

Oostende was een gretig mikpunt voor de Duitse bombardementen. Deze massale luchtaanvallen waren niet zo zeer gericht tegen militaire stellingen, maar hadden vooral tot doel paniek, dood en vernieling te zaaien onder de burgerbevolking.

De laatste twaalf dagen voor de capitulatie werden stad en omgeving bedolven onder een waar bommentapijt.

De moordende vliegtuigen Junkers 87, beter gekend als Stuka's sloegen zonder de minste tegenstand vreselijk toe en herschiepen het hart van onze Koningin der Badsteden in één grote ruïne. Speciaal met dat doel om nog meer angst en paniek te zaaien, waren deze duikbommenwerpers uitgerust met sirenes

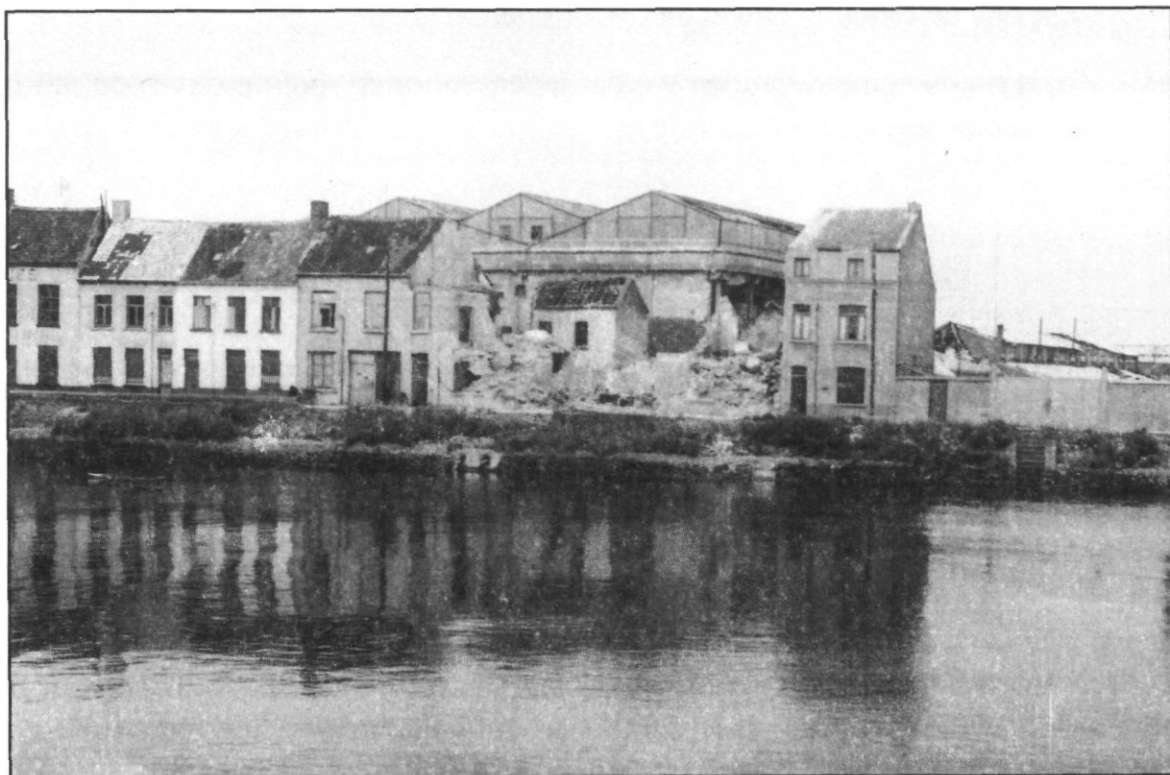
die tijdens de duikvlucht zo'n verschrikkelijk gehuil lieten horen dat het was alsof hemel en aarde verging.

Op 15 mei omstreeks 21u30 gebeurde de eerste luchtaanval op Oostende, die toen ook duizenden vluchtelingen herbergde. Vliegtuigen mitrailleurden de straten van het centrum en de eerste brisantbommen werden afgeworpen in de onmiddellijke nabijheid van het Fort Napoleon. Het erin ondergebrachte museum liep onherstelbare schade op. Op het klooster van de Opex vielen verscheidene brandbommen die gelukkig tijdig door Belgische soldaten konden geblust worden.

Op 18 mei om 10 uur 's morgens volgde een nieuw bombardement waarbij o.m. het nieuw Car-ferrygebouw zwaar werd beschadigd. Ook de straten werden weer met mitrailleurvuur bestookt. Erge paniek onder de bevolking. Velen besloten hun pakken te maken en vervoegden de vluchtelingenstroom die verder uitweek richting "bachten de kupe" en Frankrijk. Anderen poogden nog een plaatsje te bemachtigen op de laatste maalboot naar Dover.

De volgende dagen en nachten volgden de Duitse luchtaanvallen zich in versneld tempo op.

Zo werden op 21 mei rond 18u30 ook de Opex en 't Sas gebombardeerd en vielen er de eerste slachtoffers onder de burgerbevolking.



Bredensesteenweg (Coupure) . Vernielde huizen vóór de beschadigde gebouwen van de ijsfabriek.

BREDENSE OORLOGSJAREN.

In het huis nr. 21 van de Coupure (Bredensesteenweg) werden de gezusters **ZWAENEPOEL** gedood, nl.

Leonie, geboren te Dudzele op 23.12.1882 en

Eugenie, geboren te Dudzele op 30.06.1886.

en in het huis nr. 20 van dezelfde straat:

NEIRINCK Mathilde, geboren te Oostkerke op 21.08.1886 en

VANLOO Octavie, geboren te Oostende op 01.05.1918 (overleed vier dagen later in het hospitaal aan de opgelopen verwondingen).



En in de Schietbaanstraat op de Opex vielen als doden te betreuren:

Haevermaet Elodie,

Schroyen Margriet,

Rouzee Arthur en

Rosseel Flavie.

Op de wijk Sas, vooral in de Nukkerstraat en omgeving, werden verscheidene huizen platgelegd of zwaar beschadigd.

Wegens een gelukkig toeval waren er geen doden omdat de getroffen huizen op dit moment niet betrokken waren. De bewoners waren ofwel op de vlucht ofwel hadden ze in buitengemeenten tijdelijk een meer veilig onderkomen gezocht.

Op diezelfde 21 mei om 19u30 werden boven het centrum van de stad de brandbommen letterlijk uitgegoten en werd een onvoorstelbare ravage aangericht.

Het grootste gedeelte van de Kapellestraat stond in brand en alle grote magazijnen zoals Innovation, Savekoul, Grand Bazar, C.C.C., Ville de Londres en Uniprix werden in as gelegd. Ook in heel wat andere straten stonden gebouwen in brand. Dat was o.m. het geval voor de Zeedijk, Kemmelberg-, Lijnbaan-, Oost-, Christina-, Paulus-, Kaai-, Kerk- en IJzerstraten.

De brandweerkorpsen van Brugge, Wenduine Blankenberge en Nieuwpoort kwamen hun collega's van Oostende ter hulp om de talrijke branden te keer te gaan. De spuitgasten werden tijdens hun moedige tussenkomsten bestookt door de boordwapens van laag overvliegende vijandelijke vliegtuigen.

De Duitse propaganda verkondigde fier dat gans het Jodenkwartier van Oostende was platgelegd en in brand stond.



Mei 1940. Wat overbleef van hotel "De La Plage", waar tientallen Belgische militairen de dood vonden.

24 mei werd een nieuwe ramspoedige dag voor Oostende. Om 15u30 werd het hotel "De La Plage" dat als militair hulphospitaal dienst deed zwaar getroffen. In enkele minuten tijd stond het gebouw volledig in brand. Tientallen er verpleegde Belgische militairen kwamen om, alsook dokters en leden van het medisch personeel. Ook op talrijke andere plaatsen werden huizen plat gelegd of door brandbommen geteisterd, zoals op het Hazegras, in de Rome-, Amsterdam-, en Gerststraten en op het Catharinaplein. Overal werden slachtoffers onder het puin bedolven. De brandende stad bood een verschrikkelijk schouwspel. Ook in Bredene vielen bommen en om 16 uur werden in de Duinenstraat, ter hoogte van huis nr. 42, twee Belgische militairen gedood, nl. LISSENS Lodewijk uit Boom en HALLEMANS René uit Nijvel. Beiden liggen op het kerkhof van 't Dorp begraven.

Op 25 mei om 14u15 gooiden een dertigtal Stuka's hun bommenvracht uit op de nieuwe vissershaven. De vismijn en aanpalende bedrijven werden zwaar geteisterd en op de Opexwijk stonden verscheidene huizen in lichterlaaie. Ook op

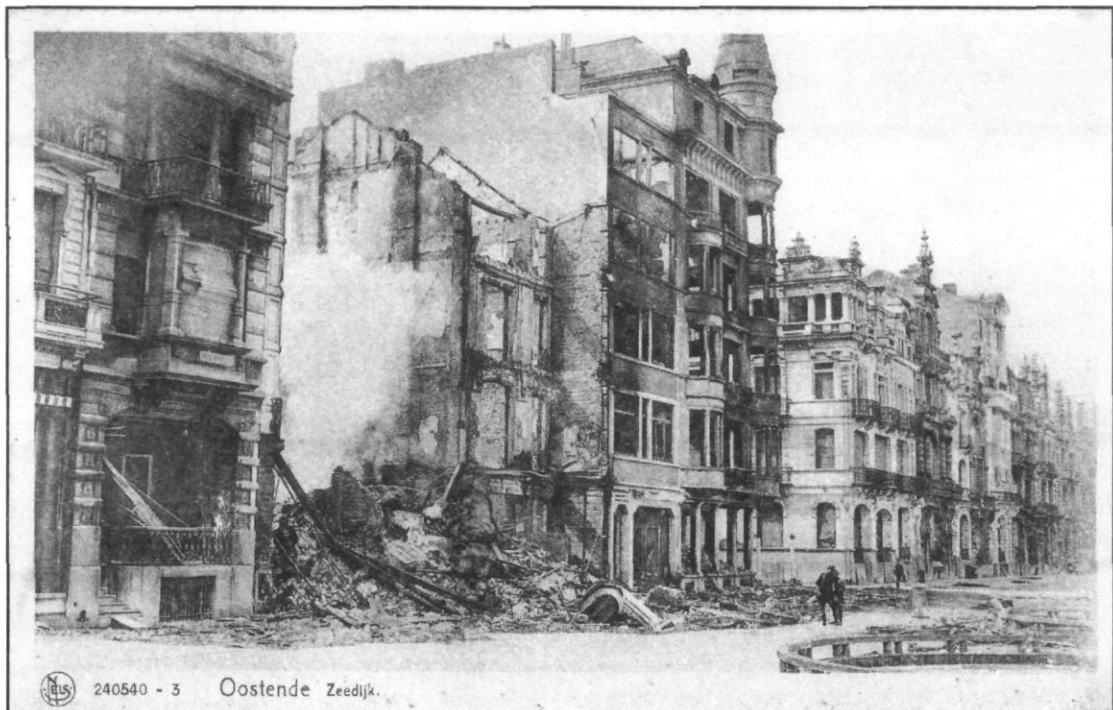
het stadscentrum vielen bommen, o.a. op de Groentenmarkt, de Louisastraat en op het internaat van het Atheneum.



De nacht van 26 mei was het de beurt aan de Kaaistraat, de Prins Boudewijnstraat en het Petrus- en Paulusplein.



(N) 240540 - 3 Oostende Christinasiraat



(N) 240540 - 3 Oostende Zeedijk.

Op 27 mei volgde een keten van bombardementen met talrijke doden en gewonden. Om 00u30 kreeg de Opex het opnieuw erg te verduren, vooral de Thomas Vanloostraat. Ook de Marineschool werd zwaar geraakt. Om 3 uur kregen de Vlaanderenstraat, de Langestraat en omgeving bommen en een half uur later werd het Hazegras bestookt. Om 7u30 werden in de Vindictivelaan verscheidene gebouwen geteisterd. De zwaarste ravage werd aangericht in de Conscienschool, waar tientallen jongelingen werden gedood, die daar onderdak hadden gekregen. Het betrof allemaal jonge Belgen die gevolg gegeven hadden aan de oproep d.d. 15 mei 1940 van de Minister van Landsverdediging, dat alle mannen tussen 16 en 35 jaar zich onverwijd, voorzien van de nodige mondivoorraad, naar Frankrijk dienden te begeven. In de toen heersende complete chaos geraakten velen niet verder dan onze kust. Een ganse groep had onderkomen gevonden in de Conscienschool, waar minstens een dertigtal van hen werden gedood bij dit Duits bombardement van 27 mei.

Op het Wapenplein brandde de stadsbibliotheek, met zijn schat aan boeken, volledig uit. Ook het stadhuis werd zwaar getroffen en de meeste archieven gingen in de vlammen op. Overal hing de stank van smeulende vuurhaarden.

De bombardementen bleven onverminderd voortduren. In alle delen van de onverdedigde stad werden bommen gedropt en vielen slachtoffers. De schade was enorm. Een dergelijke bommenregen op burgerhuizen, met overal dood en verminking breekt de taaiste weerstand. De bevolking smeekte dan ook om wapenstilstand.

Op deze memorabele 27 mei 1940 kreeg ook de Saswijk flink zijn deel van de bombardementen. De huizen van de Prins Albertlaan nrs. 25 en 26 werden volledig plat gelegd en op slag werd een ganse familie gedood, namelijk:



MARCUS Pauline, weduwe van Kreuger Fernand, geboren te Eernegem op 03.07.1862.

RYCX Emiel, echtgenoot van Kreuger Paula, geboren te Oostende 28.12.1901

KREUGER Paula, geboren Oostende 30.08.1898

VANSTEENE Franciscus, echtgenoot van Kreuger Adolphine, geboren te Oostende 09.03.1903.

KREUGER Adolphine, geboren te Oostende 19.05.1902

RYCX Pierre, geboren te Oostende op 04.12.1926, geboren te Oostende op 30.06.1928.

Het stoffelijk overschot van Kreuger Adolphine werd slechts op 12 juni 1940 van onder het puin opgedolven en Rycx Emiel en zijn zoon Pierre werden nog een dag later geborgen.

Rycx Pierre en zijn neef Vansteene Pierre waren twee jongens die ik goed gekend heb en waarmede ik tijdens het groot verlof van 1939 nog samen had gespeeld in de "vakantieschool" aan het militair hospitaal.

Tijdens zelfde bombardement van 27 mei werd ondermeer ook de touwfabriek van Ostend Stores door brand- en springbommen getroffen en werd aan verscheidene huizen in de omgeving van de toenmalige Saskerk heel wat schade aangericht.

Ook op de Nukkerstraat en omgeving werden een reeks bommen gedropt.



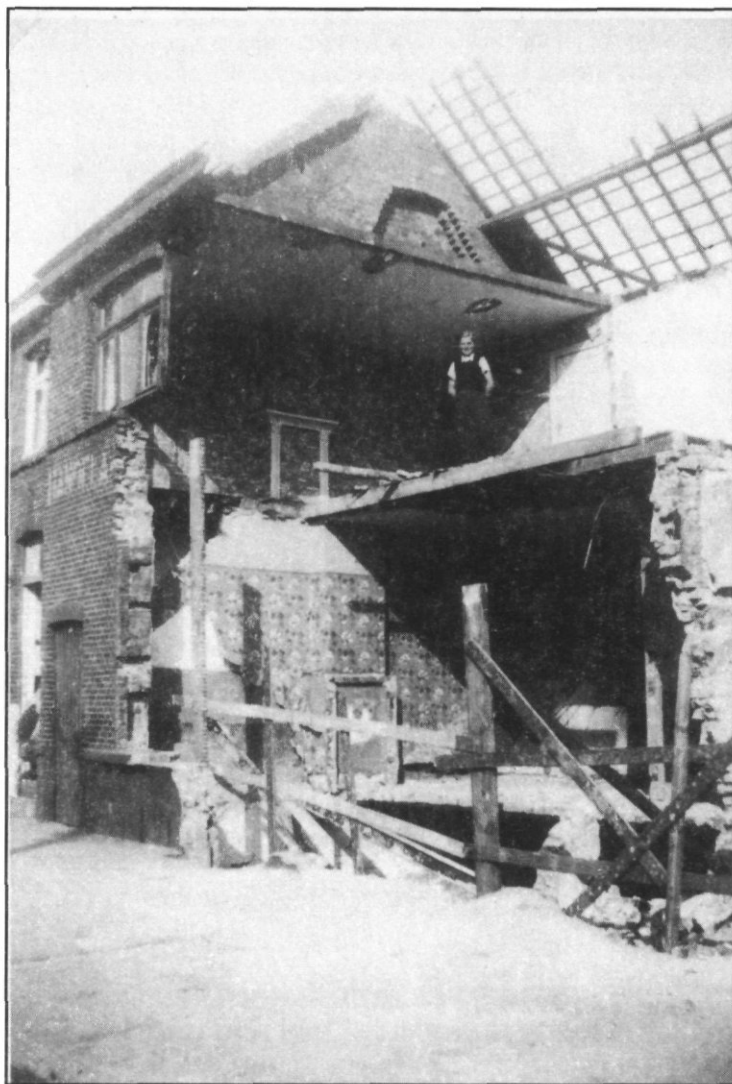
De bakkerij De Duytsche en andere vernielde huizen en fabrieksgebouwen in de Prins Albertlaan.



27.05.1940. Verwoesting in de Prins Albertlaan. Op de achtergrond de Sashuizen in de Prinses Elisabethlaan.

Ik was met mijn ouders op 't Sas gebleven. Zo heb ik in het ouderlijk huis gelegen Nukkerstraat 50, dit bombardement meegemaakt. Rond 15 uur had moeder in de achterkeuken de waterketel op het flinkbrandende kolenkacheltje, van het toenmaals goed gekend model "duiveltje", gezet om koffie klaar te maken, toen we opgeschrikt werden door sirenegeloei, gevolgd door het geronk van naderende vliegtuigen. Vader was afwezig en met moeder en schoonzus ging ik schuilen in de ruime kelder van ons huis. Kort daarop hoorden we het oorverdovend gehuil en geloei van vliegtuigen in duikvlucht, gevolgd door hevige bominslagen die ons huis deden schudden en daveren. Het gewelf van de kelder kraakte en scheurde op een paar plaatsen doch hield stand; wel zijpelde wat water door een der zijmuren. We stoven de trap op. In de winkel waren er twee etalageruiten verbrijzeld. Alle rekken waren omgeslagen en de diverse kruidenierswaren lagen met voor het merendeel kapotgeslagen flessen sterke drank, azijn en bleekwater, in een dikke kleverige poespas op de vloer en prikkelden neus en ogen. Moeder en schoonzus zijn in paniek de straat opgevlucht naar de grote schuilkelder in de Noordster. Ik rook brandgeur en liep naar de achterkeuken. Het kacheltje was uit de schouw geslagen en lag met gebroken poten midden de vloer. De brandende kolen hadden reeds een stoel en de houtmand aangetast. Ik kon alles op de koer sleuren en het vuur doven. Terug in de winkel komende, waren daar twee Belgische soldaten reeds hun zakken aan het vullen met pakjes sigaretten. Toen ze mij zagen schrokken ze en liepen weer de straat op. Buiten gekomen zag ik dat het huis naast het onze, nr. 52 volledig

plat lag en dat nr. 54 voor de helft was ingestort. Ik wist dat deze burenen enkele dagen vroeger naar elders waren uitgeweken zodat er zeker niemand onder het puin lag.



27.05.40: Wat restte van het huis Nukkerstraat 54.

Toen ik deze ravage zag, besepte ik dat wij op het nippertje aan de dood waren ontsnapt, te meer achteraf bleek dat in onze tuin ook nog twee blindgangers waren terechtgekomen.

In ons huis waren muren en plafonds gescheurd en gekraakt en liep ook de kelder onder water.

Het beeld van het keldergewelf dat ik boven mijn hoofd had zien kraken en scheuren is mij altijd bijgebleven. De gedachte van aldus levend onder puin begraven te kunnen worden is er oorzaak van geweest dat ze mij voor het overige van de oorlog bij overtochten van vliegtuigen en bombardementen nog zelden in een kelder hebben gekregen. Tenzij later bij de talrijke luchtalarms tijdens de schooluren in het Kon.

Atheneum te Oostende, toen we wel verplicht waren met al de leerlingen in de grote schoolkelders af te dalen.

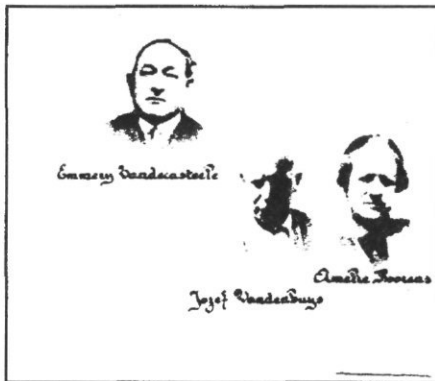
Maar bij de nachtelijke bombardementen bleef ik thuis, weliswaar met een zeer klein hartje, steeds in bed. Ik was de overtuiging toegedaan dat nu ik er die keer zo dicht was bij geweest mijn schutsengel er wel ging voor zorgen dat ik ook nog verder de dans zou ontspringen.

Een zaak had ik alvast bijgeleerd. Dat was dat je niet alles moet geloven wat men je wil wijs maken. Bij de eerste oorlogsdagen had een oud-strijder van 14-18 mij gezegd: "Als je de bom hoort schuifelen dan is hij niet voor jou". Ik had hem die fameuze meidag verdomme zeer goed horen "schuifelen". Het was

een geluid om nooit te vergeten. En 't heeft dan maar een paar meters gescheeld of ik ging dit alles hier niet meer hebben moeten neerschrijven.

De nacht van 27 op 28 mei bleven de bombardementen onverminderd doorgaan en werden nog talrijke huizen vernield of beschadigd en mensen gedood.

Ook op 't Sas in de kelder van woning Nukkerstraat 71 vielen nog drie dodelijke slachtoffers, namelijk:



VANDECASTEELE Emmery, geboren te Oudenburg op 23.12.1877

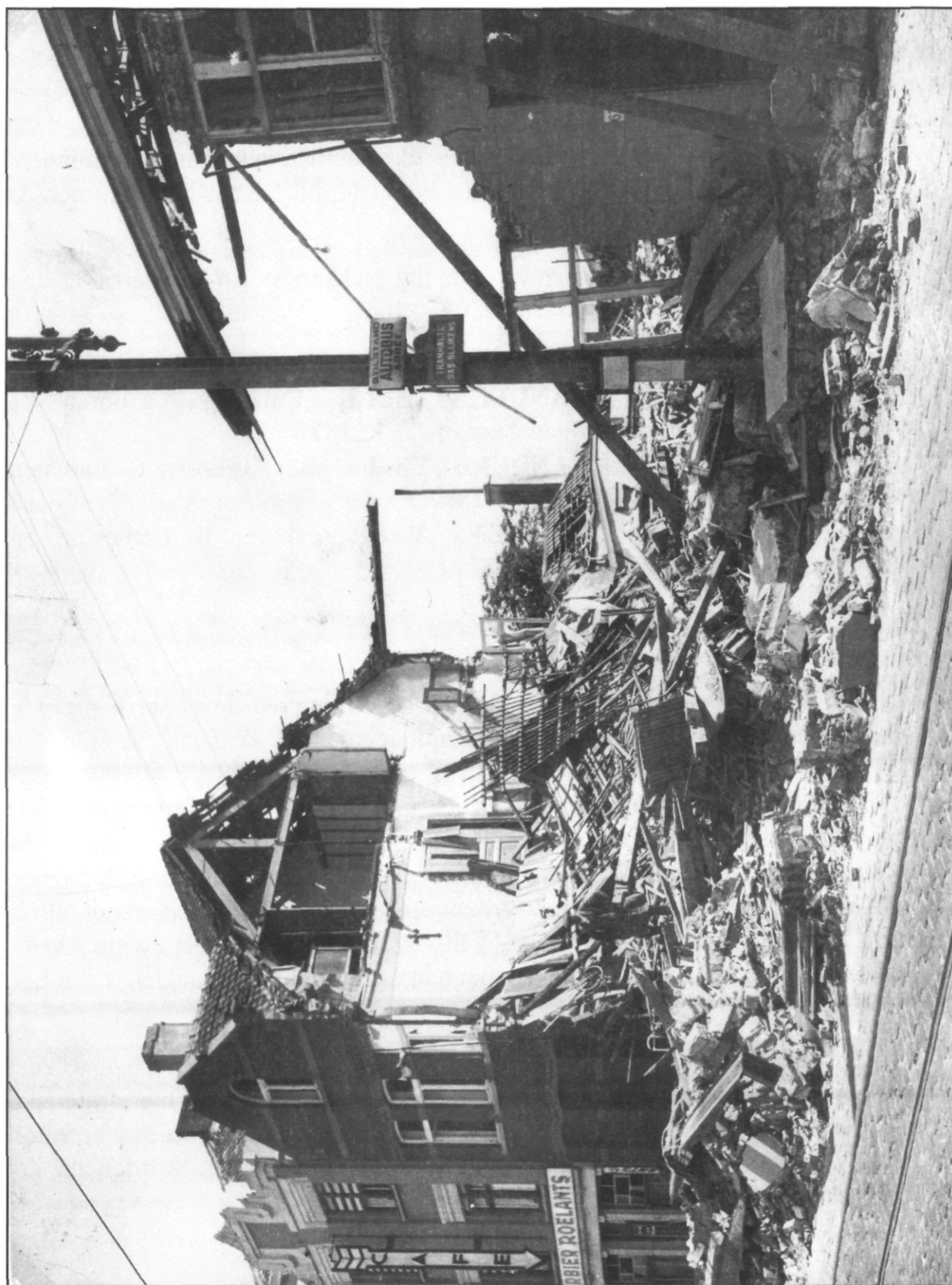
VANDEBUYS Josephus, geboren te Barchem op 21.01.1882

HOORENS Amelia, geboren te Eernegem op 04.03.1880.

Op 28 mei was het met een zucht van verlichting dat de zwaar beproefde kustbevolking vernam dat onze Koning gecapituleerd had.

Toen de Duitse voorposten om 14 uur Oostende al waren binnengereden, kwamen hun vliegtuigen toch nog bombarderen en wierpen bommen uit op de Van Isegemlaan, rond het Leopoldpark, de Vander Sweepplaats en de De Smet de Nayerlaan. Benevens burgers werden ook verscheidene Duitse militairen gedood, waaronder een kolonel. Onmiddellijk spreidden de bezetters witte lakens en hakenkruisvlaggen uit op de pleinen om hun aanwezigheid te melden, maar het onheil was reeds gesticht.

Dit bizarre toneel was de bedenkelijke apotheose van een paar weken wilde bommen-vogelpik, een onderdeel van een waanzinnige en mensonterend spel dat men oorlog noemt. Oostende en omgeving hadden een zeer zware tol betaald. In het verminkte gewest konden de doden geborgen worden en de puinen geruimd. Was dit de nieuwe orde?



De dag van de overgave werd er op de Prins Albertlaan ook nog de pastorie, het café "De Beurt" en de bieraftrekkerij van Camiel Luca-Geselle verwoest.



Op 31 mei 1940, drie dagen na de capitulatie, stierf in het hospitaal, Edith Cavellstraat te Oostende, nog een inwonster van Bredene aan de bij een Duits bombardement opgelopen verwondingen, namelijk **DELATTRE Madeleine**, naaister, geboren te Bredene op 28.09.1916.

GESNEUVELDE BREDENSE MILITAIREN.

Tijdens de achttiendaagse veldtocht sneuvelden volgende Bredense militairen:

- **DEFEVER Leon**, geboren te Bredene op 02.08.1918, korporaal bij het 3de linieregiment, gesneuveld te Willebroek op 19.05.1940
- **LINGIER Oscar**, geboren te Bredene op 12.07.1919, soldaat bij de D.T.C.A., 13de Artillerie. Door bomscherven zwaar gekwetst te Beveren aan de Leie en overleden in het militair hulphospitaal, kasteel wijk Het Veld te Aardooie op 23.05.1940
- **LANOYE Georges**, geboren te Edmonton (G.B.) op 28.11.1914, adjudant bij het 39ste linieregiment, gesneuveld te Maldegem op 27.05.1940.



† BID VOOR DE ZIEL
van Mijnheer
Leon DEFEVER

Korporaal bij het 3^e Linieregiment
zoon van

Mijnheer Cyrille en Mevrouw Louise LEKENS
geboren te Bredene den 2 Augustus 1918 en
gesneuveld te Willebroek den 19 Mei 1940.
Hij was lid van den bond van het H. Hart.



†
BID VOOR DE ZIELELAFENIS
van Mijnheer
Georges LANOYE

Adjudant bij het 39^e Linieregiment
Zoon van wijlen Charles LANOYE en van
Mevrouw Helena VANDENBROELE

geboren te Edmonton (Londen) den 28 November
1914 en gesneuveld voor 't Vaderland te
Maldegem den 27 Mei 1940.



op
 nent
 vaar
) en

op 30.05.1940 overleden in het militair noodgasthuis "Hotel Midland" te Raversyde.

Nog twee gemobiliseerde Bredense militairen stierven later:

- soldaat **CLAEYS Josephus**, echtgenoot van Vandenbroele Helena, geboren te Oostende op 27.07.1913, stierf op 20.08.1940 te Overijse-Tombeek waar hij ter verpleging verbleef voor letsels opgelopen tijdens de 18-daagse veldtocht.
- **STUBBE Julien, Frans**, geboren te Oostende op 25.11.1919, soldaat bij het 13de Artillerieregiment. Hij was als krijgsgevangene naar Duitsland gevoerd en stierf aldaar op 22 januari 1941 in het hulplazaret te Braunschweig, aan de verwondingen opgelopen bij de treinramp der krijgsgevangenen te Isenbüttel.

DE DODEN KWAMEN OOK UIT ZEE.

Op 24 mei 1940 bevonden de Duitse pantserstrijdkrachten zich reeds ten westen en ten zuidwesten van Duinkerke.

Op 26 mei begon dan ook in allerijl de Britse operatie "Dynamo", waarbij de geallieerde strijdkrachten, die massaal in het nauw gedreven waren op de stranden rond Duinkerke van daaruit met een geïmproviseerde vloot van allerhande uit Engeland ter hulp gesnelde vaartuigen geëvacueerd werden. Op 3 juni werden de laatste troepen ingescheept. Onder het vuur van de vijandelijke vliegtuigen werden heel wat van die boten gekelderd en sneuvelden veel Engelse en Franse militairen.

In de eerstvolgende maanden spoelden aldus ook op de Belgische stranden overal lijken van deze drenkelingen aan. Zo werden op het strand van Bredene tussen 8 juni en 16 september 1940 zeventien lichamen van geallieerde militairen geborgen, namelijk vijf Britse en drie Franse die konden geïdentificeerd worden en zeven die onbekend bleven. Allen werden begraven op het kerkhof te Bredene-Dorp

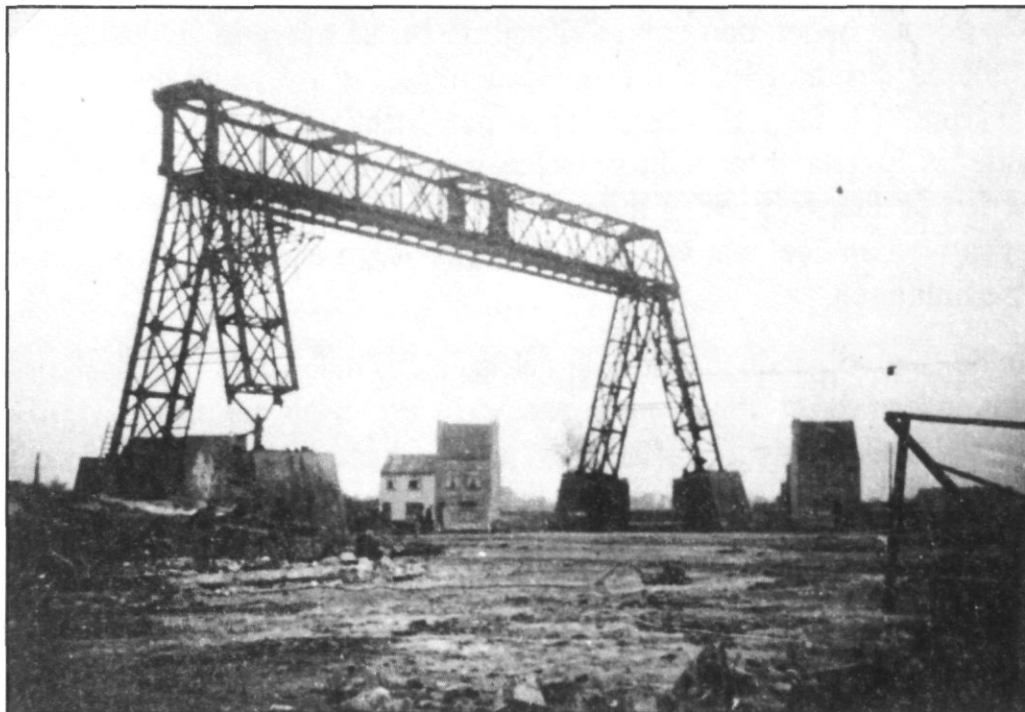
Er spoelden ook twee lijken van sleepbootkapiteins aan, nl. dit van **DICK** Henri, geboren te Rotterdam op 23.05.1888, van Nederlandse nationaliteit doch gedomicilieerd te Gent en dit van de Belg **DAUBRY** Joseph, geboren te Pommerouil op 24.02.1895 en eveneens wonende te Gent.

DE BEZETTING.

Na de capitulatie namen de Duitsers in ons land aanvankelijk een gematigde houding aan en werd in het sociale en economische bestel niet zo dadelijk drastisch ingegrepen.

Na enkele maanden kwam echter langzaam de nazifikatie op gang. Weldra drong het tot ons door dat ons door de bezetter een regime van onderdrukking opgelegd werd, zodat wij niet meer vrij waren van te handelen of ons te uiten. Wij langs de kust zouden dra ondervinden dat wij daarenboven in een spergebied waren gedrongen waarbij onze vrijheid nog strenger aan banden werd gelegd en grotendeels afhankelijk werd van een stukje papier dat "schein" werd genoemd. En 's avonds moesten we om 22 uur binnen zijn.

Net zoals in 1914-18 kwam de Luftwaffe op de Spuikom weer een basis voor watervliegtuigen inrichten, de "Küstenfliegerflugplatz". Alle huizen van de Polderstraat, palende aan de Spuikom, moesten vanaf september ontruimd worden en werden door militairen ingenomen. De ringdijk rond de "pit" evenals voornoemd gedeelte van de Polderstraat kregen een betonweg en nieuwe loodsen en militaire gebouwen werden opgetrokken;



De grote portaalkraan van het Watervliegplein Polderstraat werd na de oorlog gesloopt. De vier betonnen voetstukken staan er nog altijd.

Rond Oostende werd een krans van Flakbatterijen gebouwd, waarvan verscheidene op Bredens grondgebied. In de Bredense duinenzone werd zwaar geschut opgesteld en alle hotels werden met militairen bezet. Het hotel "l'Espérance" werd kommandatuur. Belangrijke fabrieken zoals de electriciteitscentrale stonden onder bestendige militaire bewaking. De Artic langs de Vaartblekerstraat werd de "Marineschlachtereij". Bijgevolg zag je overal in Bredene Duitse uniformen lopen. Zoals in alle andere kustplaatsen moesten wij ermee leren leven.

Sommige organisaties deden het met bewondering en verering, zoals het V.N.V. (Vlaams Nationaal Verbond) en De Vlag, zelfs al hadden ze uiteenlopende partijpolitieke leidmotieven. En in Wallonië waren het de rexisten van Leon Degrelle. Nog anderen, voor wie de portemonnee van groter belang was dan het vaderland, deden het zonder veel gewetensbezwaren als collaborateurs. Velen gingen evenwel om den brode voor de Duitsers werken.

Nog anderen verheelden hun antipathie voor de bezetter niet en maakten de Duitsers het leven zuur door allerhande pesterijen. Voor enkelen die gesnapt of verklikt werden, heeft het noodlottige gevolgen gehad.

De taaisten en de moedigsten, en dik liepen die er toen zeker niet, traden toe tot het ondergronds verzet en hielden zich bezig met sabotage, illegale bladen, verstoppertjes van onderduikers en geallieerde parachutisten, of het verzamelen en doorseinen van nuttige militaire informatie. Sommigen van hen hebben het ook met hun leven moeten bekopen. Al dient aangestipt dat onze druk met vijandelijke troepen bezette en overigens vlakke kuststreek zich bijlange niet zo goed leende voor een doorgedreven actief verzet als andere landsgedeelten waar goede schuilplaatsen konden geboden worden. Daarenboven werden alle verdachte personen of zij die niet op een of andere wijze in Duitse dienst stonden door de bezettende overheid uit de kustzone verwijderd en verplicht naar het hinterland gestuurd.

Zoals je merkt, was de bevolking verdeeld in "pro's" en "contra's", in Duits- en Engelsgezinden, in "zwarten" en "witten". Weliswaar met de grootste aanhang voor de eerder gelaten "contra's", waarbij trouwens veel twijfelaars zaten die voorzichtig de kat uit de boom keken. Meteen heerste onder onze mensen een voortdurende sfeer van onzekerheid en wantrouwen, die nog vermeerderde naargelang de oorlogsjaren vorderden.

Het werd een lange, zeer lange, periode waarin wij willens nillens kennis maakten met nieuwe begrippen en woorden zoals: rantsoenzegels, erzatsprodukten, zwarte markt, winterhulp, verduistering, weggevoerden, verplichte arbeidsdienst, politieke gevangenen, sabotage, represailles, kommandantuur, ausweis, "achtung minen", Gestapo en nog heel wat andere "scheissdingen", waarvan we voordien geen benul hadden.

Ondertussen kwam het er op aan te leven en te overleven. Zo goed en zo kwaad als het maar kon. Daartoe waren hoop, sluwheid en vindingrijkheid onmisbare wapens. Profiteurs zijn er altijd in dergelijke situaties; de woekerhandel tierde welig.

Maar niemand van de overtuigde "contra's" beseftte toen dat ze gedurende 57 lange maanden gebukt zouden gaan onder het Duitse bezettingsjuk. Al die tijd zouden velen de honger voelen knagen en harde noten te kraken krijgen. Maar met een niet aflatend greintje hoop bleven de meeste frauduleus luisteren naar radio Londen en de opbeurende dagelijkse sluitslogan van Jan Moedwil:

"We doen ons best zonder er op te boffen
en toch krijgen we ze wel de Moffen !"

DE SLAG OM ENGELAND EN OPERATIE "SEELÖWE"



De Duitsers kwamen zich overal inkwartieren en maakten gebruik van meubilair uit verlaten villa's.

Vanaf augustus 40 was boven Groot-Britannië tussen de Engelse Spitfires en Hurricanes van de R(oyal) A(ir) F(orce) enerzijds en de Duitse Stuka's (Junker 87) en de Messerschmitts 109 anderzijds de Slag om Engeland begonnen.

Wat onze kust betreft verliepen de zomermaanden 1940 eerder rustig. De Duitse troepen hadden zich overal ingekwartierd en begonnen in Oostende een invasievloot bijeen te brengen met het oog op een landing in Engeland. Deze operatie werd "Seelöwe" (Zeeleeuw) genoemd.

Volgens Duitse planning moest deze landing gebeuren tussen Folkestone en Greatstone-on-sea en zou het invasieleger uit de havens van Duin-

kerke en Oostende vertrekken.

Zo lag op een gegeven moment de Noorderoever van de vaart tussen 't Sas en Plassendale, en ook nog verder Brugge opwaarts, vol met een keten van tot landingsvaartuigen omgebouwde "binnenlanders". Deze plompe binnenschepen had men zogezegd zeewaardig gemaakt door de bodem vol te gieten met een betonnen vloer en de voorsteven van een neerklapbaar boegschot te voorzien. Onze oude, ervaren zeerobben lachten zich krom als ze deze geïmproviseerde landingsboten bekeken. Met zo iets bij de minste stevige bries het zeegat kiezen, was volgens hen pure zelfmoord.

De schuren van de langs de vaart gelegen Bredense boerderijen, alsook de cinemazaal "De Noordstar" in de Nukkerstraat, werden slaaplokalen voor de marine. Onder toezicht van heel wat hogere officieren werden landingsoefeningen uitgevoerd in het vissersdok en dicht in zee, maar gans het spel "Seelöwe" bleek weinig overtuigend. Niettemin was deze operatie oorzaak dat de R.A.F. verkenningsvluchten kwam uitvoeren en 's nachts met enkele schuchtere storingsaanvallen de haveninrichtingen kwam bestoken. Zo begonnen weer slape-loze nachten met hevig afweergeschut in een lucht doorspekt met zoeklichten en door de vliegtuigen uitgeworpen lichtfakkels.



Op 7 juli 1940 viel het eerste Bredens slachtoffer van een Engelse bom. In zijn woning Dorpstraat werd **POLLET Victor**, 53 jaar, dokwerker, echtgenoot van Sidonie Caestecker, zwaar verwond. Hij overleed 's anderendaags in het hospitaal te Oostende. Dat was het voorspel van hetgeen de komende maanden ons brengen moest.

DE ENGELSE BOMBARDEMENTEN.

Vanaf september 1940 kwamen vliegtuigen van de R.A.F. Oostende en randgemeenten geregeld 's nachts bombarderen.

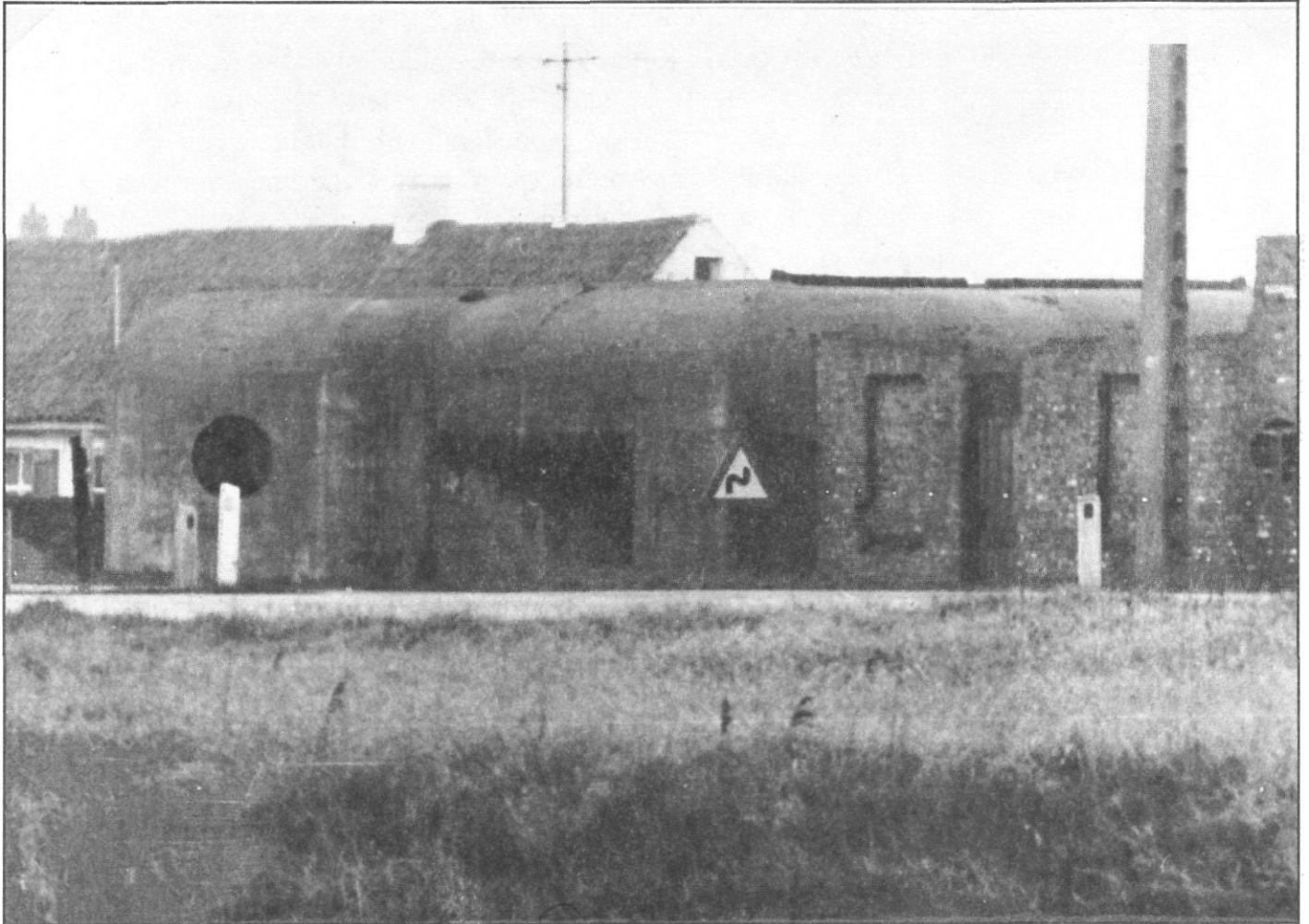
De volgende burgerslachtoffers vielen op 7 september in de Stuiverstraat. Enkele werkmanswoningen werden platgelegd, waarbij vijf personen gedood en een tiental gekwetst. Op zelfden datum om 23 uur telde ook Bredene een nieuw oorlogsslachtoffer: **THIENPOND** Suzanne, echtgenote van Honoré Dobbelaere, landbouwster, geboren te Watervliet op 08.12.1913 en wonende te Bredene, Zandvoordestraat 21, werd door een bomscherp gedood.

De hoeve Rapeseburg van landbouwer Vandenberghe, Klemskerkestraat 100 te Bredene werd in brand gesmeten. En toen de inwoners van 't Dorp die morgen van uit de oude bunkers van de batterij Deutschland, waar ze 's nachts gingen schuilen, naar huis terugkeerden, zagen ze langs de Zandstraat dat ook de tramlijn op een paar plaatsen geraakt was. De rails stonden als spookachtige vingers hemelwaarts gericht. Het tramverkeer was er dan ook enkele dagen onderbroken.

Gedurende gans het najaar bleven de bombardementen zich in één lange rij opvolgen. De haveninrichtingen, de stations en spoorlijnen, de scheepswerven Beliard Crighton en het Watervliegplein bleken de meest gezochte doelen. Maar meteen bleef geen enkele andere stadswijk gespaard. De Opex kreeg meer dan zijn deel en ook Sas-Slijkens, de Groenendijk, de Conterdam, de Meiboom, Mariakerke en Zandvoorde kregen regelmatig bommen te incasseren. Het dodencijfer liep op en de verwoesting van en schade aan gebouwen was enorm. Ook heel wat belangrijke stads- en andere gebouwen kregen rake klappen, zoals:

- op 20 september officiersmess van kazerne Mahieu, garage St. Sebastiaan en touwfabriek op 't Sas.
- op 22 september het badenpaleis en het Koninklijk Chalet
- op 23 september het oud station en de vismijn
- op 24 september het zeestation, het IJzerpanoramagebouw en de scheepswerven van Panesi.
- op 25 september de hippodroom Wellington
- op 27 september de kazerne Mahieu
- op 30 september de vismijn en de stapelhuizen van de houtwerf en de scheepswerf Beliard.
- op 11 oktober hotel de la Couronne en de magazijnen van de firma Valcke
- op 5 november het zeemanstehuis Godtschalk
- op 21 november brandbommen op het burgerlijk hospitaal waarbij in de kinderkamer drie wichtjes werden gedood
- op 23 november het postgebouw, de schouwburg, de H. Hartkerk en de sprotfabriek Excelsior
- op 10 december brandbommen op het kloostergebouw Opex

op 20 december een bijzonder hevig bombardement waarbij talrijke huizen vernield of zwaar beschadigd in Kapellestraat, Christinastraat, Alfons Pieterslaan, Veldstraat, Peter Benoitstraat, Slijkenssteenweg en Prins Albertlaan (Bredene). Ook het O.L.V. College en de Rijkswachtkazerne deelden toen van de brokken.



Duitse bunker langs de vroegere Oudenburgse Steenweg (nu Plassendalesteenweg) nabij de Blauwe Sluis.

Deze bunker werd gesloopt in 1983.

DE ZEER BEDRIJVIGE DUITSE FLAK **FLUG ABWEHR KANONE**

Zoals gemeld, beschikte de Flak in Oostende en randgemeenten over talrijke batterijen die bij het minste luchtalarm er duchtig op los knalden.

Voor degenen die het dierven bekijken, boden het afweergeschut en de zoeklichten 's nachts in het uitspansel een nooit eerder gezien vuurwerk.

Wanneer een vliegtuig in een der lichtstralen gevat werd en zich als een zilveren vogel in de hemel aftekende, richtten ook al de andere schijnwerpers zich onmiddellijk naar dat zelfde voortbewegende punt. Het vliegtuig zat als in een spinneweb van helle lichtstralen gevangen en kreeg direct met het volledige afweergeschut af te rekenen. Uit tientallen vuurmonden koersten lange reeksen lichtkogels als grote glimwormen naar het doelwit, waarrond ze met luide knallen uiteenspatten. Eens aldus in het nauw gedreven zag men de bommenwerper veelal zijn bommenvracht lossen en meteen ook met zijwaartse duikbewegingen uit het rag van schijnwerpers trachtten weg te komen. Bij voltreffers zag men soms stukken van het vliegtuig tollend en dwarrelend als een vallend blad naar beneden komen. Ofwel dook het onbestuurbaar geworden of brandend vliegtuig met een lange rookpluim als een pijl de diepte in. Soms zag men bemanningsleden die met het valschermscherm nog veilig konden dalen.

De Flak beschikte ook over mobiel geschut dat zich soms in de straten opstelde, van waaruit de projectielen gierend over de huizendaken vertrokken.

Zo werden bij de luchtaanvallen tijdens de laatste maanden van 1940 in ons gewest nog een viertal Engelse bommenwerpers neergehaald.

Zo werd in de nacht van 9 op 10.09.1940 even na middernacht een tweemotorige bommenwerper getroffen door de Flak en stortte neer aan de oever van de Spuikom. Twee bemanningsleden, de radiotelegrafist en de boordschutter, konden zich per valschermscherm redden en werden krijgsgevangen genomen. De bevelvoerder, Robert REED, en navigator Peter ROYLANCE, werden dood uit het wrak gehaald. Ze werden eerst begraven in de spuikomberm van de Polderstraat te Bredene, maar werden op 10.01.1941 weer ontgraven en overgebracht naar de stedelijke begraafplaats in de Stuiverstraat te Oostende.

Op 12 september om 4 uur 's morgens werd een tweemotorige Wellington-bommenwerper neergehaald en crashte op een braakliggend terrein op het Hazegras, tussen het Politiegebouw en het Kaaistation. De zes koppige bemanning kwam om. Slechts twee ervan konden ter plaatse geïdentificeerd worden, nl. R.G. Allen en C.T. Dufton. Allen werden op de stedelijke begraafplaats ter aarde besteld.

BREDENSE OORLOGSJAREN.

De nacht van 20 op 21 september bij het bombarderen van de haveninrichtingen en het stadscentrum werd weer een tweemotorige Wellington geraakt die neerstortte op grondgebied Leffinge. De zeskoppige bemanning kwam om. In het havengebied werden verscheidene Duitse militairen gedood.

En op 7 december om 21u50 stortte een door de Flak getroffen Wellington neer op een huis in de Gistelse steenweg op de wijk "Meiboom". De zeskoppige Canadese crew kwam om. De bewoners van het huis die in de kelder zaten, kwamen heelhuids van onder het puin.

KOERSWIJZIGING.

Winston Churchill die op 10 mei 1940 in Groot-Brittannië benoemd was tot minister-president, minister van defensie en leader van het Lagerhuis had in een historische rede aangekondigd dat hij het Britse volk niets anders te bieden had dan bloed, tranen, zweet en zwoegen.

Na het débâcle op het vasteland kwam het er op aan de Duitse pletwals van de Britse bodem te houden. Engeland zette zich schrap. Heel de weerbare bevolking schaarde zich manhaftig achter Churchill.

Onder de energieke leiding van deze grote staatsman wist de R.A.F. tijdens de maanden augustus en september 1940 en ook nog de volgende wintermaanden tegen de numeriek veel sterkere Duitse luchtmacht de Slag om Engeland op heldhaftige wijze in zijn voordeel te beslechten.

Zij zijn de eersten geweest die Nazi-Duitsland een halt wisten toe te roepen.

Dit was mede oorzaak dat Hitler zijn twijfels kreeg over het slagen van een directe invasie in Engeland en dat hij voorlopig deze invasieplannen liet varen.

Hij begon nu veeleer te denken aan de uitschakeling van Rusland. De Führer was de mening toegedaan dat Churchill rekende op steun van de grote

mogendheden Rusland en de Verenigde Staten en dat Groot-Brittannië wel zou capituleren als Rusland uitgeschakeld was.

Zo liet hij de voorbereidingen treffen voor een offensief tegen de Sovjetunie, genaamd operatie "Barbarossa". Op 22 juni 1941 trokken de Duitse troepen, bijgestaan door Finse en Roemeense legereenheden, de Russische grens over. De oorlog op het Oostfront was begonnen. Net zoals eerder voor Napoleon zou het ook voor Hitler een fatale misrekening worden. Maar laat ons de oorlogsgebeurtenissen weer niet vooruitlopen.

Ondertussen bleven immers de Duitse luchtaanvallen op de Engelse steden onverminderd doorgaan. Het zelfvertrouwen en de weerstand van de Tommy's moest de bodem ingeslagen worden. Maar spijs de verwoestingen en het enorme dodencijfer bleven de Engelsen onwankelbaar. De Britse oorlogsindustrie draaide op volle toeren. In zeer snel tempo werd de bewapening opgevoerd en de luchtvloot aangevuld. De R.A.F., de voornaamste Engelse troef, bleef kranig van zich afbijten. Niet enkel bij de luchtgevechten maar ook bij het beschermen en escorteren van de scheepsconvooien die, onder bestendige bedreiging van de Duitse U-boten, voor toevoer van de grondstoffen naar het Britse eiland moesten zorgen.

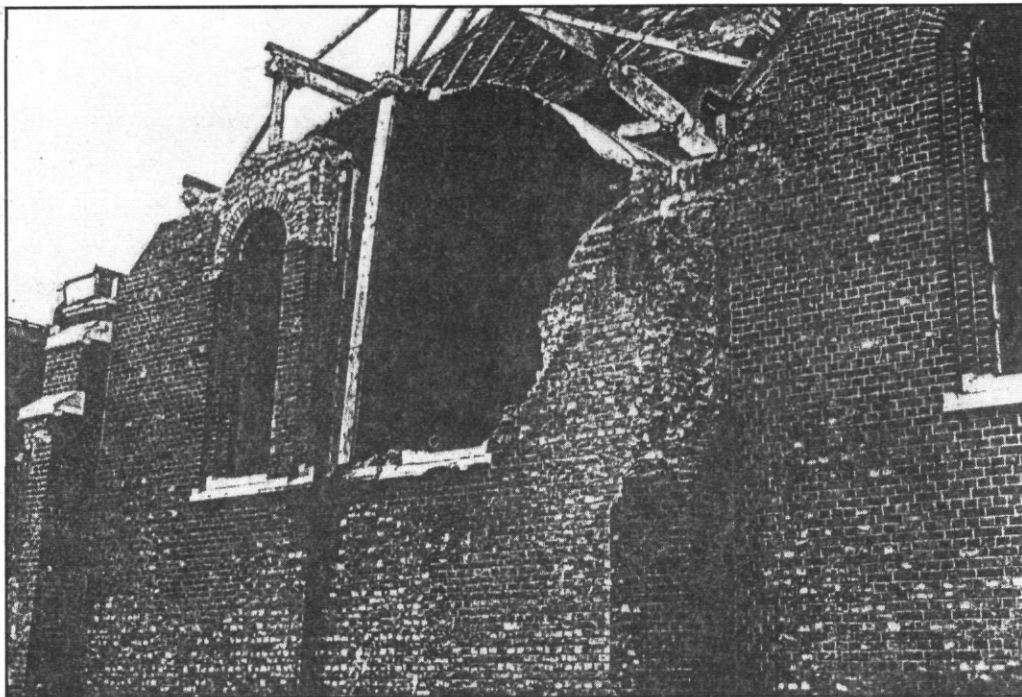
DE EERSTE SEMESTER VAN 1941.

Het jaar kondigde zich voor ons gewest zeer rustig aan. Gedurende gans de maand januari werd geen enkel schot gelost. De kustmensen herleefden. Het was lang geleden dat ze nog zo'n reeks van ongestoorde nachten hadden kunnen meemaken. Maar het mooie liedje bleef niet duren. Vanaf februari kwam de R.A.F. weer geregeld op bezoek.

De luchtaanvallen waren vooral gericht op de door de Duitsers afgezette sperzone rond de haven- en kustversterkingen. Dat was strikt verboden terrein voor de burgerbevolking. Ook de vliegtuigbasis van de Spuikom, het zeestation, de scheepswerven Beliard-Crighton, de electriciteitscentrale, de U.C.B. en het vliegveld van Raversijde behoorden tot de gezochte mikpunten. Zo waren er bij een bombardement van het vliegveld van Raversijde op 2 februari benevens militairen ook Belgen die daar tewerk gesteld waren onder de slachtoffers. Neemt

niet weg dat tijdens de hogervermelde periode ook de woonwijken af en toe van de brokken deelden, maar er vielen gelukkig geen doden te betreuren.

De nacht van 10 op 11 februari werd de sperzone rond de vuurtoren heftig uit zee beschoten. Een veertigtal projectielen sloegen in met dreunende slagen. Er kon niet uitgemaakt worden welke schade of vernieling er aangebracht werd. Wel troffen verder vliegende obussen op de Opex de noordelijke vleugel van het klooster en de Sint Antoniuskerk die buiten gebruik werden gesteld. In de patronaatszaal werd toen een noodkerk ingericht.



11.02.41: Een der uit zee afgeschoten projectielen trof de zijgevel van de Sint Antoniuskerk op de Opex.

Op 25 juni bij een bombardement van de handelsdokken kreeg een binnenschip een voltreffer en zonk. De schipper en zijn zoon konden zich redden, maar de schipperin Dewilde Irma, 55 jaar, en haar zesjarig dochttertje, Boey Simonne kwamen om het leven.

Op 10 maart 1941 werd te Oostende een bestendig luchtbeschermingskorps opgericht met het doel de burgers georganiseerde en kordate hulp te kunnen bieden bij bombardementen. Dit initiatief werd warm toegejuicht. De randgemeenten volgden. De L.B. bestond uit bestendige leden en uit vrijwilligers. Ze werden betaald aan 5 Fr. per uur prestatie. Deze L.B.'ers werden uitgerust met in 't zwart geverfde helmen, kapootjassen en uniformen van het Belgisch leger. Te Bredene bestond de L.B. uit een veertigtal bestendige leden en uit een

zestigtal vrijwilligers. Ze beschikten over verscheidene hulpposten, o.m. in de hoeve Derudder op de Nukkerwijk, het gewezen café "Antverpia" op de hoek van de Prinses Elisabethlaan en de Nieuwstraat op het Sas, in het gebouw van Lingier op 't Dorp en in een bijgebouw van de kerk te Bredene-Bad.

De administratieve diensten hadden hun bureel in het huis van co-leider Jacques Janssens in de Steenovenstraat.

Samen met de Oostendse brandweer heeft de L.B. gedurende de verdere oorlogsjaren een zeer nuttige rol gespeeld en in veelal gevaarlijke en moeilijke omstandigheden aan de getroffen bevolking hulp en bijstand gebracht.



L.B. lid Fernand Decroos op de puinen van een vernield huis in de Noord-Edestraat, waar zes Bredenaars de dood vonden.

Het is slechts vanaf oktober 1941 dat het gemeentebestuur in Bredene begonnen is met het laten bouwen van publieke schuilplaatsen. In totaal werden er negen gebouwd, verspreid over de ganse gemeente. Heel wat mensen kwamen er geregeld de nacht doorbrengen.

HET TWEEDE HALFJAAR VAN 1941.

Bracht voor de kustbevolking weer maanden van zware beproeving.

De Britse luchtmacht werd alsmear sterker en de overvluchten en bombardementen waren navenant.

De plaatsen van verwoesting en beschadiging werden steeds talrijker en tekenden zich af als gruwelijke littekens van doorstaan leed.

Vanaf juli 1941 was de administratie van de L.B. van Bredene zo ver op punt gesteld dat ze ons voor de tweede semester van dit jaar, wat onze gemeente betreft, volgende bilan kon nalaten:

overvluchten met afwerpen van bommen:	27
zonder afwerpen van bommen:	38
aantal bommen: springbommen:	216
blindgangers:	16
brandbommen:	± 1.000
blindgangers:	32
burgerlijke slachtoffers: doden:	8
zwaar gekwetsten:	4
licht gekwetsten	17
woningen: volledig vernield:	9
zwaar beschadigd:	56
licht beschadigd:	281

Aan de hand van verscheidene bronnen volgt hier nu in detail de lijst met de data waarop tijdens voornoemde periode te Bredene of dichte omgeving bommen werden afgeworpen of waarop geallieerde vliegtuigen in ons gewest werden neergehaald door het Duits afweergeschut.

10.07.1941 om 00u45

Whitley bommenwerper getroffen door afweergeschut en stortte in brokken neer in het veld in de nabijheid van de vaart te Snaaskerke. Slechts één van de vijf bemanningsleden kon zich met de valscherp redden en werd krijgsgevangen genomen.

21.07.1941 om 23u45

Wellington-bommenwerper getroffen door Flak en neergestort op het station van Snaaskerke. Geen overlevenden. In een van de twee aanpalende huizen die in brand vlogen, werd een jongeling verkoold.

Nacht van 23 op 24.07.1941 tussen 23u55 en 00u45

Bommen op Sas-Slijkens, kanaal en omgeving.

Zwaar beschadigd: sacristie kerk Molendorp.

Licht beschadigd: electriciteitscentrale,

Pr. Elisabethlaan de huizen nrs. 60,64, 68 en 70.

Staessenstraat nrs. 13 en 15

Spaarzaamheidstraat nr. 16

Talrijke brandbommen op Opexwijk, waar drie personen werden gedood, nl.:

Claerhoudt Anna, 33 jaar

Ooghe Liliane, 3 jaar

Andries Henri, 44 jaar.



Op zelfden datum werden in zee vóór Oostende in een kwartier tijd vier Blenheim-bommenwerpers neergeschoten bij een aanval op een Duits tankschip van 6.000 ton dat begeleid was door vier Flakschepen. De tanker bleef onbeschadigd. Het afweergeschut kreeg hulp van verscheidene Messerschmitts.

25.08.1941 rond middernacht

Bommen op Bredene-Duinen, omgeving Home Astrid, Kapellewijk en Hippodroom.

Eén zwaargekwetste: **BONQUET José** dochter van Gentiel en van Laura Tanghe, geboren te Middelkerke op 16.07.1924. Dit 17 jarig meisje is op 27.08.1941 aan haar

verwondingen overleden in het hospitaal te Brugge.

In het Astridgebouw te Bredene was toen het Oppercommando voor België en Noord-Frankrijk van de Duitse Luftwaffe gevestigd. Een tiental zware bommen ontploften in de omgeving van het gebouw, waarbij de telefoonlijnen erg werden toegetakeld. Na deze luchtaanval die kennelijk op hun commandopost was gericht, heeft dit hoofdkwartier daar onmiddellijk zijn biezen gepakt en een ons niet gekend ander onderkomen buiten Bredene gezocht.

29.08.1941 om 09u45

werd een Spitfire door Duitse jachtvliegtuigen gedwongen een noodlanding te maken op het St. Laurentiusstrand te Westende. De Poolse piloot werd gevangen genomen.



29.08.41: Spitfire na noodlanding op strand te Westende.

01.09.1941 om 2 uur

Bommen op Duitse kantonnementen in e duinenstrook tussen Fort Napoleon en militair hospitaal.

02.09.1941 omstreeks 22u30

Bommen op wijk Bredene-Duinen en Blauwe Sluis.

Zwaar beschadigd:

huizen Gentstraat nrs. 17 en 20

Duinenstraat: tien huizen tussen nrs. 119 en 273

Licht beschadigd:

dertien huizen in de Kapellestraat, gedeelte tussen Duinenstraat en Brusselstraat.

In de omgeving van de Blauwe Sluis vielen bommen in de landerijen:
Geen schade.

Op zelfde datum werden ook Oostende en Mariakerke gebombardeerd.

Een Wellington-bommenwerper werd door het afweergeschut geraakt, verloor hoogte en deed ver in zee een buiklanding, waarbij een vleugel afbrak. Alle bemanningsleden konden zich redden met de gummiboot. Ze zwalpten vier dagen op zee en werden dan voor de kust van Margate opgepikt door een geallieerd vaartuig en veilig aan Engelse wal gebracht.

02.09.1941 om 12u30

Bij een luchtgevecht tussen Spitfires en Messerschmitts wordt een der Duitse jagers de zee ingeschoten.

20.09.1941 tussen 22u30 en 23u20.

Op deze datum moest Bredene op verscheidene plaatsen een zwaar bombardement doorstaan en werden er in het huis nr. 80 van de Noordedestraat die een voltreffer kreeg zes personen gedood, nl.:

BAILLIERE Victor, geboren te Oudenburg op 13.04.1872, zijn echtgenote **LANNOYE Mathilde**, geboren te Klemskerke 16.02.1879.



VAN BUREN Joseph, geboren te Oostende op 07.09.1898, zijn echtgenote **CATTELLION Madeleine**, geboren te Oostende op 19.01.1906, **VAN BUREN Denise**, geboren te Marc en Baroeuil (Fr) op 03.07.1934 en **VAN BUREN Simonne**, geboren te Bredene op 15.08.1936.



Er waren ook nog verscheidene gekwetsten;

Vernielde woningen:

Noord-edestraat 80 en 88

Prins Albertlaan 67, 72, 73 en 74

Prinses Elisabethlaan nrs. 10 en 11

twee klassen van de aangenomen meisjesschool

Zwaar beschadigd:

In de Noord-edestraat: 7 huizen

In de Dorpstraat : 2

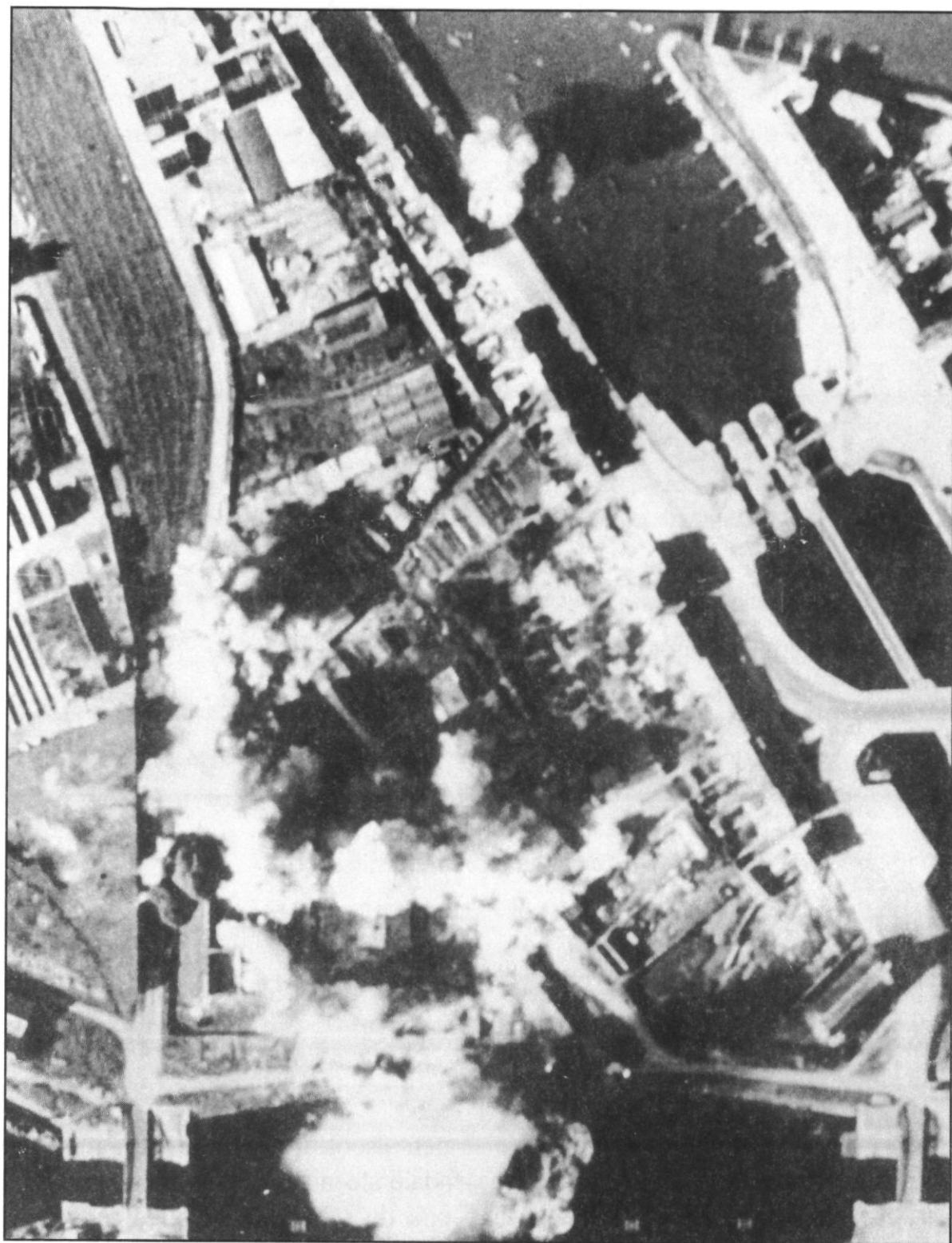
In de Brugse steenweg: 2

In de Prinses Elisabethlaan: 3

Verder werden in voornoemde straten alsook in de Sluizenstraat en de Oudenburgse steenweg (nu Plassendale steenweg) een vijftigtal huizen licht beschadigd. Die nacht ging ook de schuur met volledige oogst, van de hoeve Lievens, Brugse steenweg, in de vlammen op. De stal kon gevrijwaard worden daar de erop gevallen brandbommen tijdig konden gedoofd worden.

28.09.1941 omstreeks 22u30:

Een zestal bommen in landerijen wijk Blauwe Sluis: geen gekwetsten en geen huizen beschadigd.



03.10.1941: Luchtfoto bombardement van benzineopslagplaats Purina en hangars van houthandel Claeys en
aannemersbedrijf Degroote-Cattrysse.
(foto: Imperial War Museum G.B.)

03.10.1941 om 15u30:

Bombardement rond de sluizen van Slijkens en Molendorpkaai.

Eén dode: **CORVELEYN Jerome**, 34 jaar oud, wonende Nieuwpoortse steenweg Oostende.

Drie zwaar gekwetsten:

DESCHACHT Evarist

CATTELLION Julien

LIEVENS Achiel

Drie lichtgewetsten:

HAUTEKIET Richard

VERCRUYSSSE Angelus

CATTRYSSE Oscar.

Opslagplaats van houthandel Claeys vernield en hangars van Purfina en aannemersbedrijf Degroote-Cattrysse zwaar beschadigd. De benzine- en petroleumreservoirs van Purfina bleven evenwel intact.¹ Toch meldde B.B.C. dat de petroleuminstallaties van Oostende vernield werden.

In de Prinses Elisabethlaan werden 17 huizen licht beschadigd, nl. de nrs 34 tot 49.

09.10.1941 om 11u12

Bij een aanval op schepen voor de rede van Oostende wordt een Hurricane door de Flak geraakt en stort in zee.

10.10.1941 om 11u15

12 Hurricanes doen een aanval op haveninstellingen van Oostende, waarbij vijf Duitse flaksoldaten worden gedood. Eén Hurricane verdwijnt in de golven.

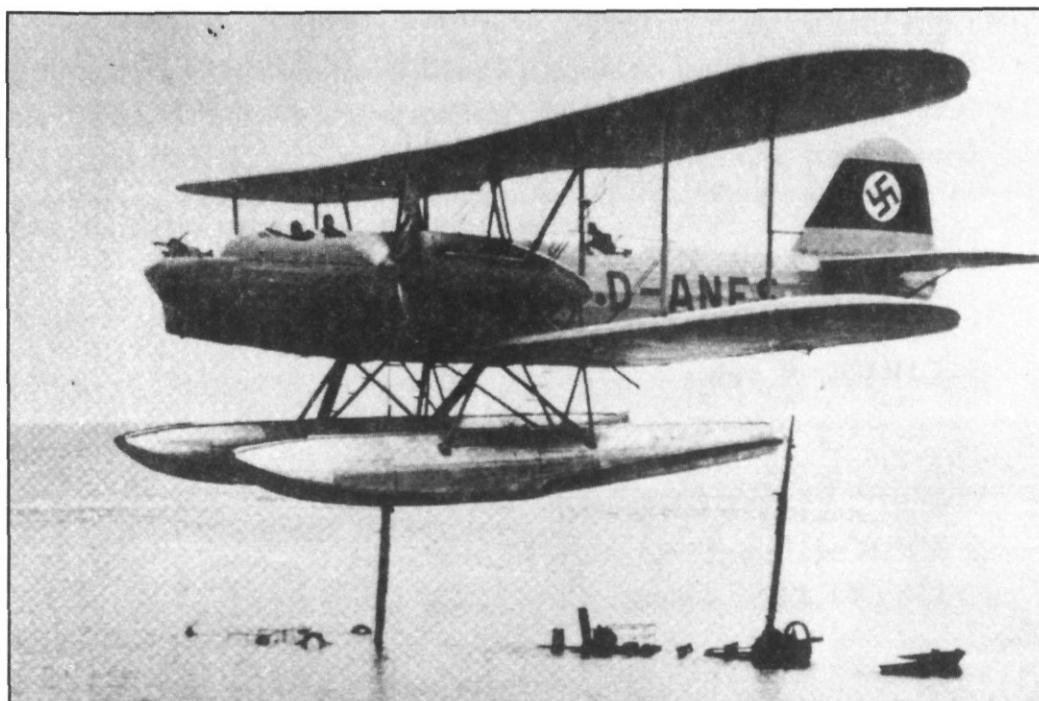
10.10.1941 om 21u25

Bommen in landerijen in de nabijheid van de hoeve van Nyssen Achiel, die beschadigd werd.

14.10.1941

Een Duits watervliegtuig Heinkel Hc 59 van de Seenotgruppe Oostende wordt aangevallen door twee Britse jagers en in brand geschoten. De Duitse officier-vlieger S. Wessel wordt gedood.

¹. Foto op pagina 114.



Duits watervliegtuig Heinkel Hc 59 vliegt boven een gezonken vaartuig. Deze logge vliegtuigen waren een gemakkelijk prooi voor de Britse jagers.

17.10.1941 om 18u30

Bij een aanval op de Oostendse haven worden twee Hurricanes in de golven geschoten.

Op Vrijdag 24.10.1941 om 23u15

Een overvliegende formatie geallieerde bommenwerpers wordt door het afweergeschut hevig onder vuur genomen. Een getroffen tweemotorige Wellington-bommenwerper scheerde met huilende motoren over de huizen van de Saswijk en boorde zich in de zuidelijke oever van de vaart, ongeveer ter hoogte van de Biekorfstraat. De wrakstukken hingen tot in de draden van de elektrische leiding. De piloot kwam om. De vijf overige leden van de bemanning konden tijdig met hun valschermspringen en werden krijgsgevangen genomen. De omgekomen piloot, sergeant Arthur PAGE, ligt begraven op de begraafplaats van de Stuiverstraat te Oostende.

27.10.1941 tussen 9 uur en 9u15

Luchtaanval door acht jachttoestellen Hurricane, waarvan er zeven in scheervlucht de scheepswerven van Beliard-Crighton, de gasketels en de U.C.B. mitrailleurden. Een der gasketels wordt in brand geschoten. Vervolgens werd de watervliegtuigbasis van de Spuikom aangevallen, waar twee watervliegtuigen in brand werden geschoten. De achtste Hurricane, die zich afgezonderd had, werd terwijl hij laagvliegend, ter

hoogte van de Koerslaan, de tram van de lijn Oostende-De Haan mitrailleurde, getroffen door de Flak. Het toestel raakte met een vleugel een trampaal en crashte aan de voet der duinen, links van de strandingang Hippodroom. De piloot werd gedood. Het betrof Flying Officer Claude STRICKLAND, stamnummer 91220 van het 615th Squadron Auxiliary Air Force. Hij werd begraven op het oud kerkhof te Bredene-Dorp.

Op de gemitrailleurde tram werden twee Duitse marinesoldaten gedood, nl. MARZI Kurt en WITT Fritz en waren er een zevental gekwetsten.

Op de watervliegtuigbasis werd een Duits militair gedood, HELZER August, en waren een zestal gekwetsten.

Van talrijke huizen in de Polderstraat en omgeving werden daken en vensters doorschoten.

Bij de aanval op de Spuikom werd ook een der Hurricanes geraakt maar kon toch nog veilig naar zijn basis op het vliegveld van Manston terugkeren.

Een ander piloot die aan deze raid deelnam was de Fransman René Mouchotte. Deze sneuvelde als squadroncommandant op 27 augustus 1943 in een luchtgevecht boven St. Omer en spoelde aan op het strand van Westende.

05.11.1941 om 20u30

Bommen in landerijen in omgeving Groenendijk. Geen gekwetsten en geen schade aan gebouwen.

07.11.1941 tussen 22 en 23u15

Spring- en brandbommen in landerijen in nabijheid van Spuikom en in omgeving Hippodroom. Geen gekwetsten en geen schade aan gebouwen.

In het centrum van Oostende viel één dode en werd zware schade aangericht.

09.11.1941 tussen 20u15 en 21u55

Afweergeschut voortdurend in werking bij overvlucht van talrijke vliegtuigen. Een der vliegtuigen bleek geraakt en loste zijn bommen in braakliggende gronden westwaarts van Groenendijk, waarbij een twintigtal huizen in deze straat eerder licht werden beschadigd.

Een geraakte tweemotorige bommenwerper Hampden van de Royal Canadian Air Force stortte neer te Roksem. De vierkoppige bemanning kwam om en werd begraven op het gemeentekerkhof te Westkerke. Dit kerkhof werd in 1994 ingevolge wegeniswerken ontruimd. Enkel de graven van de vier militairen hielden er hun ereplaats onder een treurwilg.

10.11.1941 om 20u55

Bommen in braakliggende gronden overzijde vaart grondgebied Oostende. Een dertigtal woningen in de Prinses Elisabethlaan liepen glas-schade op.

26.11.1941

Afweergeschut in werking van 18u45 tot 21u50. Een achttal bommen afgeworpen in landerijen tussen Spuikom en Groenendijkstraat. Geen gekwetsten noch schade bij de burgerbevolking.

28.11.1941

Afweergeschut vanaf 19u10 tot 's anderendaagsmorgens praktisch voortdurend in werking.

Omstreeks 22u50 werden bommen gedropt in de strand- en duinenzone een weinig oostwaarts van de Groenendijk. Geen gekwetsten noch schade bij de burgerbevolking.

30.11.1941

Afweergeschut in werking van 20u15 tot 21u47. Om 21 uur bommen in landerijen grensscheiding Bredene-Klemskerke. Geen gekwetsten noch schade aan gebouwen.

02.12.1941

Om 10u20 bommen op Duitse kantonnementen in strand- en duinenzone tussen Polderstraat (nu Parklaan) en Duinenstraat. Geen schade bij burgerbevolking.

Op Zondag 07.12.1941

Om 14u15 werd een overvliegende Spitfire getroffen door het afweergeschut en stortte neer in zee tegenaan de hoogwaterlijn links van het Duinengat (Espérance).

De omgekomen piloot werd geïdentificeerd als flying-officer Richard Fuller PATTERSON, geboren te Richmond op 21.09.1915 en wonende te Richmond, Virginia, USA.

Hij had als stamnummer J/2928 en behoorde tot het 121ste Squadron van de Royal Canadian Air Force dat samengesteld was uit Amerikaanse vrijwilligers. Hij werd begraven in de schaduw van het Dorpskerkje te Bredene bij de andere geallieerde gesneuvelden.

7 december 1941, de dag dat R.F. Patterson te Bredene om het leven kwam was tevens de historische datum waarop de Japs om 8 uur 's morgens Pearl Harbour, de Amerikaanse oorlogshaven op de Hawaieilanden, aanvielen. Bij deze totale onverwachte luchtaanval werd niet alleen de Amerikaanse Pacific Fleet grotendeels buiten gevecht gesteld maar sneuvelden ook 2.400 U.S.-militairen en werden er nog veel meer gewond. Zo werden de Amerikanen op slag bij wereldoorlog II betrokken.

08.12.1941

Afweergeschut in werking van middernacht tot 07u30. Bommen in kuststrook. Schade aan Home Astrid, Home de Bredene, een tiental huizen in de Astridlaan en twaalf huizen in de Kapellestraat. Drie licht gekwetsten bij de burgerbevolking.

Bij dit bombardement, waarbij ook het havengebied van Oostende betrokken was, werd om 01u40 een tweemotorige lichte bommenwerper van het type Blenheim door de Flak geraakt en stortte neer in landbouwgronden te Zandvoorde.

11.12.1941

Om 19u50 werd een viermotorige Halifax-bommenwerper gevangen in het rag der zoeklichten en door het afweergeschut neergehaald. Het vliegtuig stortte brandend in zee rechtover de vuurtoren. De zevenkoppige crew kwam om.

JAARBOEK TER CUERE 1994

Op 15.12.1941 omstreeks 10 uur spoelde het stoffelijk overschot van een van hen aan op het strand Astrid te Bredene. Het betrof Air-gunner sergeant Laurence William KETTERINGHAM, stamnummer 1153499, geboren te Guildford op 08.07.1920. Hij werd te Bredene-Dorp begraven. De zes anderen werden als vermist opgegeven.

15.12.1941

Om 20u48 na bommen uitgeworpen te hebben op kusttramlijn te Bredene en in omgeving van watertoren Opex, werd een der bommenwerpers getroffen door de Flak en stortte brandend in zee ter hoogte van het militair hospitaal. De vierkoppige crew kwam om.

16.12.1941

Afweergeschut in werking van 19u17 tot 21u38. Bommen in omgeving militair hospitaal en op braakliggende gronden overzijde vaart. Geen gekwetsten of schade.

In Oostende daarentegen werd het weer een ware slachting. In de Nieuwpoortsesteenweg ter hoogte van de Maria Theresiastraat werden zeven huizen platgelegd. Zeven personen werden gedood, waaronder ook een Duitse militair, en er waren talrijke gewonden.

17.12.1941:

Afweergeschut in werking van 19u02 tot 21u34. Bommen in landerijen Zuid-Oostwijk en Blauwe Sluis. Lichte schade aan enkele boerderijen

28.12.1941

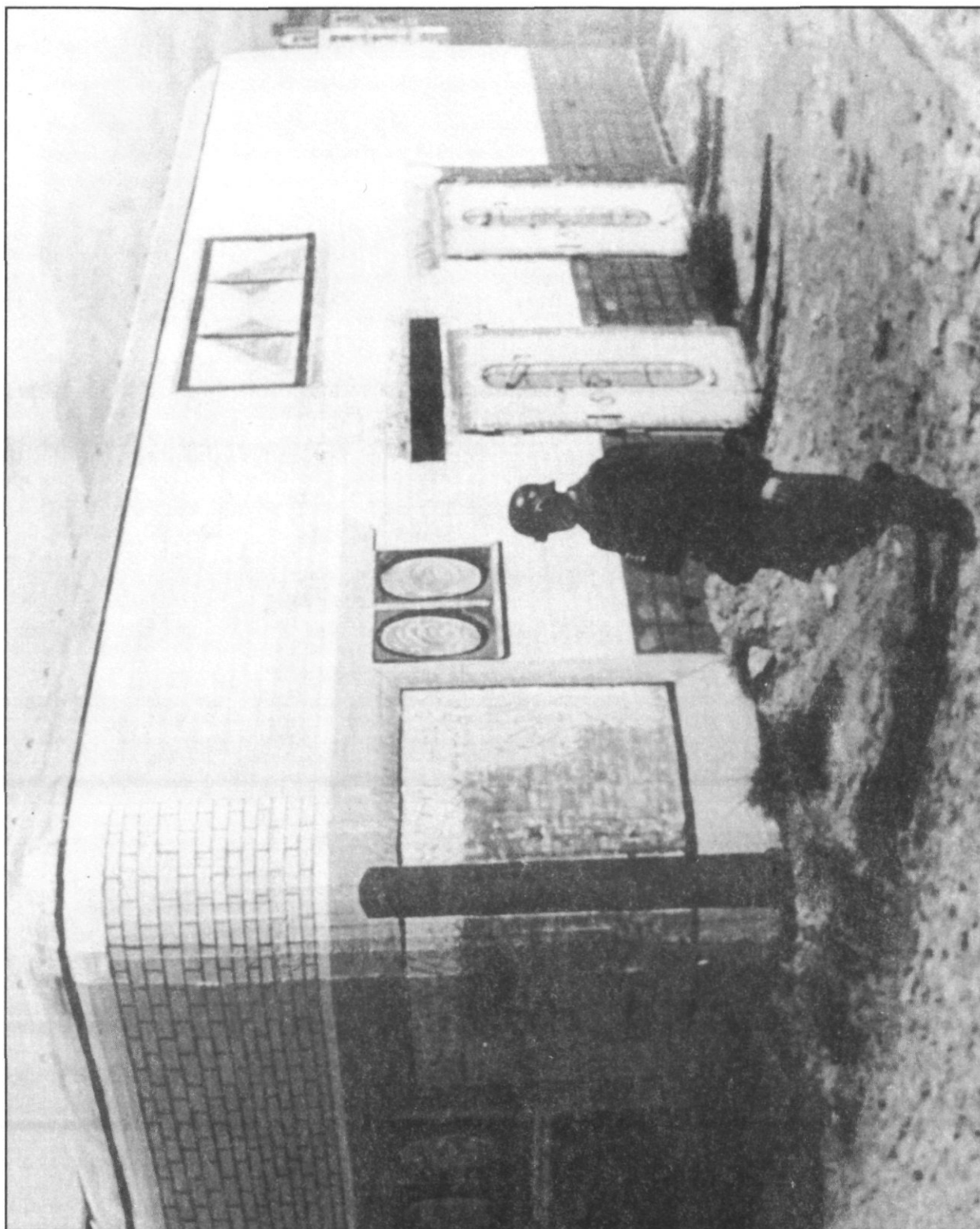
Afweergeschut in werking van 10u20 tot 11u57 en van 19u48 tot 20u27. Een vijftal bommen in omgeving van Spuikom. Geen gekwetsten noch schade.

1942. MET AMERIKA ALS NIEUWE BONDGENOOT.

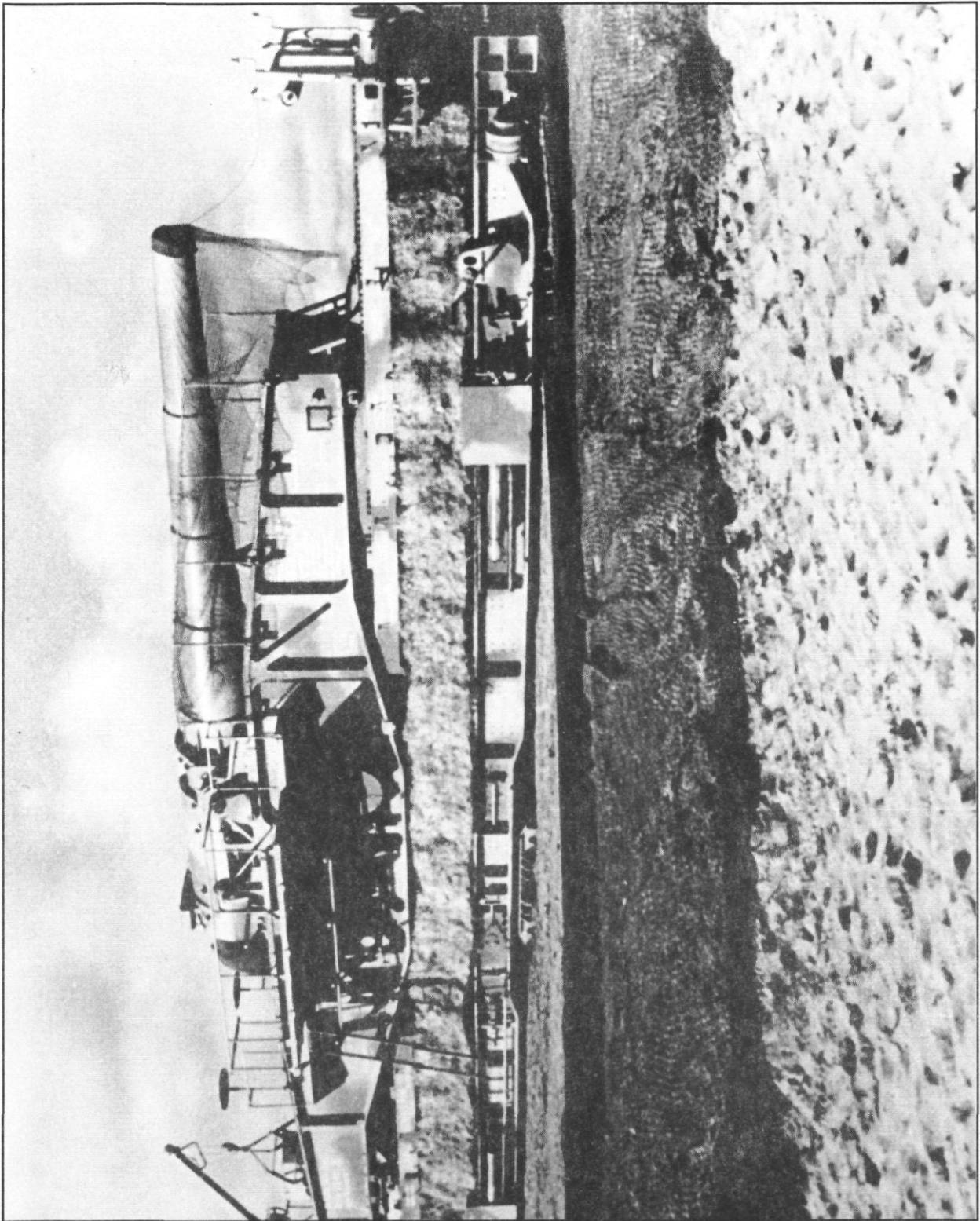
In 1942 namen de geallieerde luchtraids nog in hevigheid toe. Behoudens de maand januari, die net als het voorgaande jaar opvallend rustig bleef, waren er meer dagen van alarm en oorverdovend afweergeschut dan data waarop geen vliegtuiggeronk te horen was.



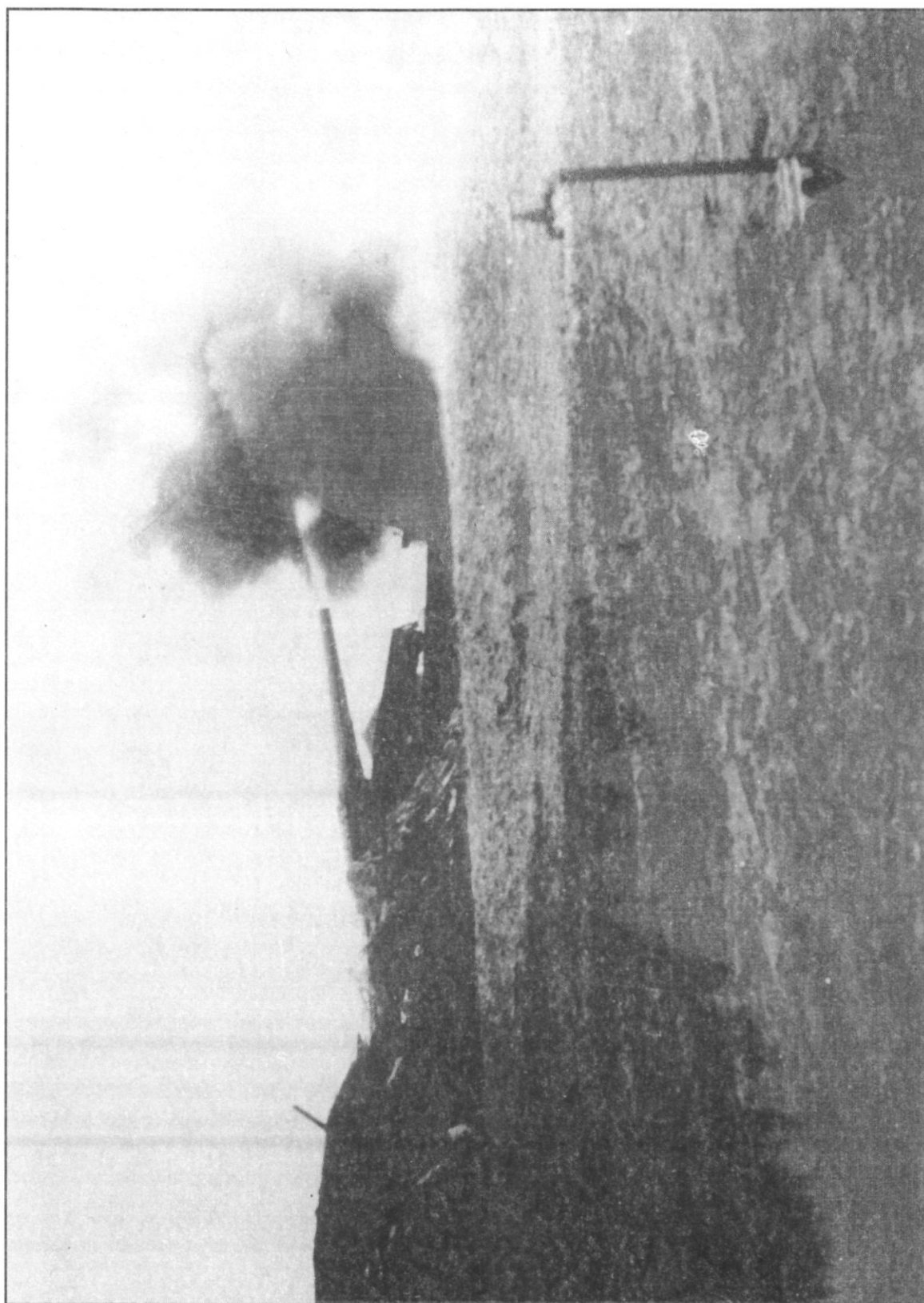
Hogere officieren komen de kustverdediging op het strand te Bredene inspecteren.



Als woonhuis gecamoufleerde bunker in de duinen te Bredene.



In de duinen te Bredene stonden vijf dergelijke 280 mm kanonnen van de spoorwegkustbatterij "Schwere Bruno" opgesteld.



Schwere Bruno schiet een projectiel het zeegat in.

Het toetreden van Amerika tot de oorlog tegen de Duitsers en de Italianen was daar natuurlijk niet vreemd aan. De Amerikaanse Achtste Luchtmacht kwam de geallieerde gelederen versterken. Strategische bombardementen werden nu ook over dag mogelijk. In december 1941 hadden de geallieerde oorlogsleiders op de Conferentie van Washington immers besloten eerst Duitsland te verslaan en daarna pas Japan.

Een van de gevolgen daarvan was dat niet alleen fabrieken van de oorlogsindustrie maar ook de Duitse steden het van langs om meer hard te verduren kregen onder de geallieerde luchtbombardementen. Bij deze opeenvolgende vergeldingsvluchten werden ze met dezelfde munt betaald waarmede Duitse vliegtuigen Londen en andere Engelse steden op de proef stelden. Het werd een wreedaardig "katje mien, katje joen". Steeds talrijker trokken formaties bommenwerpers oostwaarts als zwermen mensengeleide roofvogels op weg naar hun prooi. En op die tochten moesten ze veelal eerst over onze kust, waar ze opgewacht werden door de prijsschutters van de Flak-batterijen.

Meer dan ons lief was, was ons luchtruim dan ook het decor van een reusachtige schiettent, met een spinneweb van schijnwerpers, lichtkogels en andere projectielen.

De granaten van het afweergeschut zorgden voor spetterend vuurwerk en het regende schrapnels.

Af en toe liet een der metalen vogels zijn vernietigende eieren vallen. Af en toe werd een der vogels dodelijk geraakt en stortte vleugellam neer.

Voor de naar bevrijding smachtende Belgen betekende dit toenemende geallieerde luchtoffensief hoop en beven tegelijk.

Toen in dit zelfde jaar de Duitsers hun zomeroffensief aan het Russische front inzetten, werd door Stalin, ter ontlasting van zijn bedreigde troepen, bij de geallieerden aangedrongen dat zij een "tweede front" in Europa zouden openen. Het gevolg daarvan was een proeflanding op de kust van Noord-Frankrijk, die echter een volslagen mislukking werd. Bij Dieppe sneuvelden op 18 en 19.08.1942 duizenden Canadezen bij deze moedige doch totaal nutteloze aanval. Na deze mislukte landing begonnen de Duitsers over gans de lengte van de kuststrook in versneld tempo hun Atlanticwall te versterken met bunkers, mijnevelden en allerhande andere versterkingen. Zo werd ook het prachtige Oostendse Kursaal omgeblazen om plaats te maken voor een reusachtige bunker.

Net zoals overall elders langs de kust bracht het deel van de Bredense bevolking, dat nog ter plaatse was gebleven, het gros der nachten door in kelders of in de publieke schuilplaatsen, die in grote getale waren gebouwd.



Hier ziet men in de duinen voor hotel "De Meiboom" te Bredene, een der reusachtige geschutsstukken die op sporen liepen. Bemerkt het groot aantal manschappen dat het geschut bedient. Links achter de auto Citroën staat het post- en politiegebouwtje dat toen nog niet was afgebroken.

Het werd weer een lange rij van bange uren. We beperken ons andermaal tot de gebeurtenissen waarbij Bredene of onmiddellijke omgeving waren betrokken of waarbij vliegtuigen in ons gewest werden neergehaald.

08.02.1942

Om 13u20 Spitfire neergeschoten die crashte op het vliegveld van Raversijde. Piloot John Fletcher werd begraven op kerkhof van Middelkerke.

11.02.1942

Om 21u05 bommen in weiden en landerijen van Zuid-Oostwijk en Blauwe Sluis. Geen gekwetsten noch schade bij burgerbevolking.

28.02.1942

Om 17u20 zwaar bombardement op Oostende, omgeving zeestation. Vijf personen gedood, waaronder één Duitse spoorwegbeamte, en verscheidene gekwetsten.

15.03.1942

Om 16u14 kwamen uit richting binnenland zes geallieerde jachtvliegtuigen op geringe hoogte het gemeentelijk grondgebied overgevlogen. Vijf verdwenen zeewaarts.

Eén jager werd door de Flak een vleugel afgeschoten die een honderdtal meters ten oosten van de Duinenstraat in een weide terecht kwam. De romp van het vliegtuig stortte neer op het strand ter hoogte van de Polderstraat (nu Parklaan). De gedode piloot werd na identificatie door de Duitsers naar de lijkenhalle te Oostende overgebracht.

27.03.1942



Om 16u30. Een veertigtal bommen werden gedropt in de zone tussen de spoorlijn en het kanaal (grondgebied Oostende en Zandvoorde). Het huis Biekorfstraat 28 (hoek met Vlasstraat) kreeg een voltreffer. De bedlegerige inwonster werd dood van onder het puin gehaald. Het betrof Albertine LODRIGO, echtgenote van Edmond Van De Putte, geboren te Oostende op 21 januari 1878.

01.04.1942

Omstreeks 22u30 bommen in duinenzone rond vuurtoren. Boven de kom van het Dorp werd een der vliegtuigen door het afweergeschut geraakt, een duidelijke witte rookpluim kwam uit de staart.

Een bommenwerper van het type Wellington viel op het grondgebied van Wilskerke. Vijf bemanningsleden kwamen om. Eén overlevende werd krijgsgevangen genomen.

Dezelfde nacht rond 01u20 werden te Oostende in de Ieper- en Kairostraten huizen platgelegd en werden acht doden van onder het puin gehaald.

15.04.1942

om 06u15. Een Wellington-bommenwerper, behorende tot het Poolse squadron die door de Flak werd getroffen, stortte in zee ter hoogte van Middelkerke, met twee bemanningsleden aan boord die omkwamen. Vier leden van de crew konden tijdig met de valscherms uitspringen, waarvan er twee landden op het vliegveld van Raversijde waar ze gevangen werden genomen. Van de twee anderen die werden opgespoord is niet bekend of ze uit de handen van de vijand zijn kunnen bijven.

16.04.1942

om 04u50. Viermotorige Stirling-bommenwerper neergeschoten die te pletter stortte op het grondgebied van Snaaskerke. De achtkoppige bemanning kwam om.

25.04.1942

Omstreeks middernacht bombardement op Blankenberge, Marktplaatsen onmiddellijke omgeving waar elf doden en talrijke gewonden. Om 09u30 wordt de L.B. van Bredene door de Standartscommandantuur opgeëist om onverwijld hulp en bijstand te gaan verlenen aan hun Blankenbergse collega's.

Op Maandag 27.04.1942

Om 14u33 bommen op de werkhuizen van Wagons-Lits Oostende, waar een hangar totaal werd vernield.

Twee werklieden woonachtig te Brugge werden gedood:
MECHELAERE Dominique, geboren te Brugge op 01.02.1907
DEVRIESE Albert, geboren te Assebroek op 13.03.1908.

Een zwaar gekwetste, de genaamde DEKEERSGIETER, 34 jaar, wonende Kweekerstraat 11 te Brugge.

Deze aanval die normaal de electriciteitscentrale van Slijkens tot doel had moeten hebben, werd uitgevoerd door zes Boston bommenwerpers. Een dezer tweemotorige Bostons kreeg vanwege het afweergeschut een treffer onder de rechtervleugel en diende een buiklanding te maken op een veld ter hoogte van de Kromme Elleboog. De piloot off. Bill Keech die een perfecte landing lukte, bleef ongedeerd. De radiotelegrafist Sgt Donald Handford was dodelijk geraakt door de Flakgranaat. Het derde lid van de crew, airgunner Sgt Johnny Philips daalde ongedeerd met zijn valscherms op het vliegveld van Raversijde. Samen met Keech

verhuisde hij naar een krijgsgevangenkamp. Handford werd te Oostende begraven.



27.04.1942: De getroffen tweemotorige Boston na de geslaagde buiklanding.

29.04.1942

om 23u50. Een twaalfstal bommen gedropt in weiden en landerijen van hoeven Vanheecke en Depoorter in de wijk Turkeyen alsook in omgeving van hangars van het Watervliegplein. Geen gekwetsten noch schade aan gebouwen.

Veel erger was het gesteld te Oostende, waar in getroffen huizen van het Mac Leodplein acht doden en verscheidene zwaar gekwetsten te betreuren vielen.

Ook in de middenbeuk van de H. Hartkerk ontplofte een bom en veroorzaakte veel schade.

Op Zaterdag 7 mei 1942 om 19u23 beleefde de Saswijk in enkele minuten tijd een van zijn zwaarste bombardementen met vijf doden, verscheidene gewonden en zeer veel schade.

Op voornoemde datum zat ik met enkele vrienden te praten op het muurtje voor de woning van de familie Huys, gelegen op de hoek van de Nieuw- en Steenovenstraten, toen omstreeks 19u20 het afweergeschut in werking kwam. We zagen uit zeewaartse richting op tamelijk grote hoogte een zestal bommenwerpers naderen, vergezeld van een formatie jagers. Bijna ter onzer hoogte gekomen zagen we de bommen als een rij wiebelende potloden uit de romp van de bommenwerpers tuimelen.

We doken op een hoop in dekking achter het voortuinmuurtje en onmiddellijk daarop hoorden we een keten van bominslagen in onze omgeving. De grond daverde en schudde. Na enkele minuten bleek het bombardement al gedaan en durfden we rechtscharrelen. In het braakliggend stuk weke tuingrond op de andere hoek, op amper een achttal meter van ons was een verse put, kennelijk van een blindganger.

In de straten dreven wolkjes van gruis en stof en overal lag puin en gebroken glas. Er was paniek alom.

Ik liep naar het ouderlijke huis in de Nukkerstraat (nu Bacobbank). De oostelijke zijgevel was totaal ingestort en net zoals in mei 1940 lag de nu veel schaarsere winkelwaar ook weer over de vloer verspreid en waren alle ruiten verbrijzeld. Mijn ouders waren gelukkig ongedeerd.

Erger was het met drie buurhuizen, richting Noord-Ede, die volledig in puin lagen. Van onder de puinhoop van het huis nr. 58 klonk hulpgeroep van de bewoonster Blanche Belpaeme, die tussen de brokstukken gekneld zat. Toegesnelde L.B. leden en burens waren gejaagd aan het werk om de vrouw uit haar netelige toestand te bevrijden.

In het grotendeels ingestorte achtergedeelte van hun huis nr. 56, stond het echtpaar Georges Dekreyger-Helène Verdonck versuft tussen de puinen. De vrouw liep eerder lichte kneuzingen op aan het hoofd. Hun zoontje, in zijn wieg, bleef als bij wonder ongedeerd onder twee kruiselings gevallen balkjes die de rest van het ingestorte dak hadden opgevangen.

Derynck Silvie, wonende Zuidstraat, die als voetgangster in de Nukkerstraat passeerde op het moment van de bominslagen, werd geraakt door een gedeelte van de ingestorte gevel van het huis nr. 60 en liep kwetsuren op aan het linkerbeen alsook breuk van de enkel. Ze diende voor verpleging overgebracht naar het hospitaal te Oostende.

Enkele meters verder dan de verwoeste huizen in de Nukkerstraat was de hulpkapel van de Heilige Familie, die toen was ondergebracht in de vroegere cinemazaal van de Noordstar. Het gebouw bleef gespaard. wat een geluk mag genoemd worden want op het uur van het bombardement woonde er heel wat volk de avondmis bij.

Weldra verspreidde zich het onheilsbericht dat in verscheidene andere straten ook huizen vernield werden en dat er doden en gekwetsten waren.

Uit alle richtingen kwamen groepjes nieuwsgierigen de ravage en de reddings- en eerste opruimingswerken met verslagenheid bekijken. De meesten boden hulp waar ze konden.



De huizen Nukkerstraat 56 en 58 voor het bombardement.



De puinhopen van zelfde huizen na het bombardement van 07.05.1942. Op de achtergrond de achtergevels van de huizenrij van de Buurtspoorwegstraat.



Met leden van de plaatselijke L.B. worden in de Nukkerstraat puinen
geruimd na het bombardement van 07.05.1942

VIJF DODELIJKE SLACHTOFFERS

Werden dood van onder het puin van huis nr. 18 in de Coupurestraat
gehaald:

VERSLUYS Lydie, echtgenote van Gaston Schalandryn, geboren te Bredene op
09.10.1908 en haar drie kinderen:

SCHALANDRYN Marie-Louise, geboren te Oostende op 22.05.1933

SCHALANDRYN Victor, geboren te Oostende op 07.03.1936

SCHALANDRYN Monique, geboren te Oostende op 01.10.1937



alsook in nr. 16:

SEYS August, echtgenoot van Kimpe Valerie, geboren te Mariakerke op 31.03.1893.

Werden gekwetst doch niet levensgevaarlijk van onder het puin bevrijd:
KIMPE Valerie en haar drie kinderen **SEYS Esther**, **Fernand** en **Lisette**.

In het huis nr. 27 van de Nijverheidstraat konden eerder licht gekwetst van onder het puin gehaald worden:

COENYE Albert, zijn vrouw **DEVRIENDT Simonne** en hun twee kinderen **Jacqueline** en **Nora**.

Blanche BELPAEME kon slechts na drie uren onverdroten arbeid door de mannen van de L.B. van onder het puin van het volledig kapotte huis, Nukkerstraat 58, bevrijd worden. De vrouw was zwaar gekwetst aan het bekken en had kneuzingen over gans het lichaam. Tijdens gans de duur van de reddingswerken was ze bij bewustzijn gebleven. Ze werd voor haar letsels gedurende een ganse periode verpleegd in het hospitaal te Oostende. **Blanche** haalde het. Ze is nu nog in leven en woont te Oostende waar ze zich als "Meetje van de Kaai" zeer verdienstelijk heeft gemaakt in het verenigingsleven.

In het totaal vernielde huis van de familie **Lesaffre** in de Wagenmakerstraat hadden dochter **Raymonda**, **Henri Popelier** en de gebroeders **Alfons** en **Maurice Declercq** dekking weten te zoeken onder een werkbank in het magazijn en kwamen er als bij wonder met eerder lichte schrammen en kneuzingen onderuit.

De bommenregen richtte volgende vernielingen en beschadigingen aan:

In Coupurestraat: nrs. 16,18 en 20 totaal vernield
 nrs. 10 en 12 onbewoonbaar
 Een tiental andere huizen lichter beschadigd

JAARBOEK TER CUERE 1994

In de Nijverheidstraat:

nrs. 23, 25 en 27 totaal vernield
nrs. 29 en 31 zwaar beschadigd
Eerder lichte schade aan een tiental andere huizen

In de Nieuwstraat: nrs. 72, 74, 76, 78 en 80 zwaar beschadigd en voor het merendeel onbewoonbaar gemaakt

In de Steenovenstraat:

nrs. 10, 12, 14, 16, 18 en 20 zwaar beschadigd

In de Nukkerstraat: nrs. 54, 56, 58 en 74 totaal vernield
nrs. 52 en 60 zwaar beschadigd

In de Wagenmakerstraat:



07.05.1942: Wat overbleef van een der fabrieksloodsen van de Sardinerie Van Wallegem.

nr. 16 (Lesaffre) en opslagplaats van de sardinnerie Van Wallegem totaal vernield
Zware en minder zware schade aan huis nr. 5, de werkplaats van velomaker Vandenberghen en een achttal andere huizen

In de Buurtspoorwegstraat:

Viel een bom midden in de straat ter hoogte van huis nr. 57, waarbij verschillende huizen onbewoonbaar werden gemaakt

Fabriek Electriciteitscentrale:

Er vielen drie bommen op het koergedeelte waarbij lichte schade aan gebouwen

Er kwamen ook bommen terecht in landerijen achter electriciteitsfabriek, op de Kreekdijk, op de oevers van en in de Spuikom zelf.

Volgens schatting van de L.B.-diensten werden in totaal een veertigtal bommen uitgeworpen.

Het was duidelijk dat deze luchtaanval de vernieling van de electriciteitscentrale tot doel had. Maar ook deze keer werd er slecht gemikt en was het de bevolking van 't Sas die met de gebroken potten bleef zitten.

Vijf doden, waaronder een moeder met haar drie kinderen vulden de lijst der oorlogsslachtoffers aan.

Op Zondag 15.05.1842 omstreeks 13u15

Op het kanaal tegenaan Plassendale bestoken een zestal laagvliegende jagers met hun boordwapens, bij herhaling, een sleepboot met drie binnenschepen op sleeptouw en verdwenen dan weer zeewaarts.

Een schipper werd op slag gedood. Zijn vrouw en twee kinderen werden zwaar verwond naar het hospitaal te Brugge overgebracht.

De vaartuigen werden zwaar beschadigd en moesten tegen zinking gevrijwaard worden.

Op 01.06.1942 van 13u48 tot 13u52

dringen twee formaties Spitfires via Oostende ons gewest binnen. Ze beschieten de duinenzone en de Koninklijke Baan tussen Bredene en De Haan. Op de Flakberg te Bredene wordt een Duits soldaat gedood en een zwaar gewond

Op 01.06.1942 om 15 uur

Spitfire van het Belgische R.A.F. squadron na luchtgevecht neergeschoten in zee vóór Oostende. De piloot die sneuvelt is Georges LIVYNS, afkomstig uit Wevelgem.

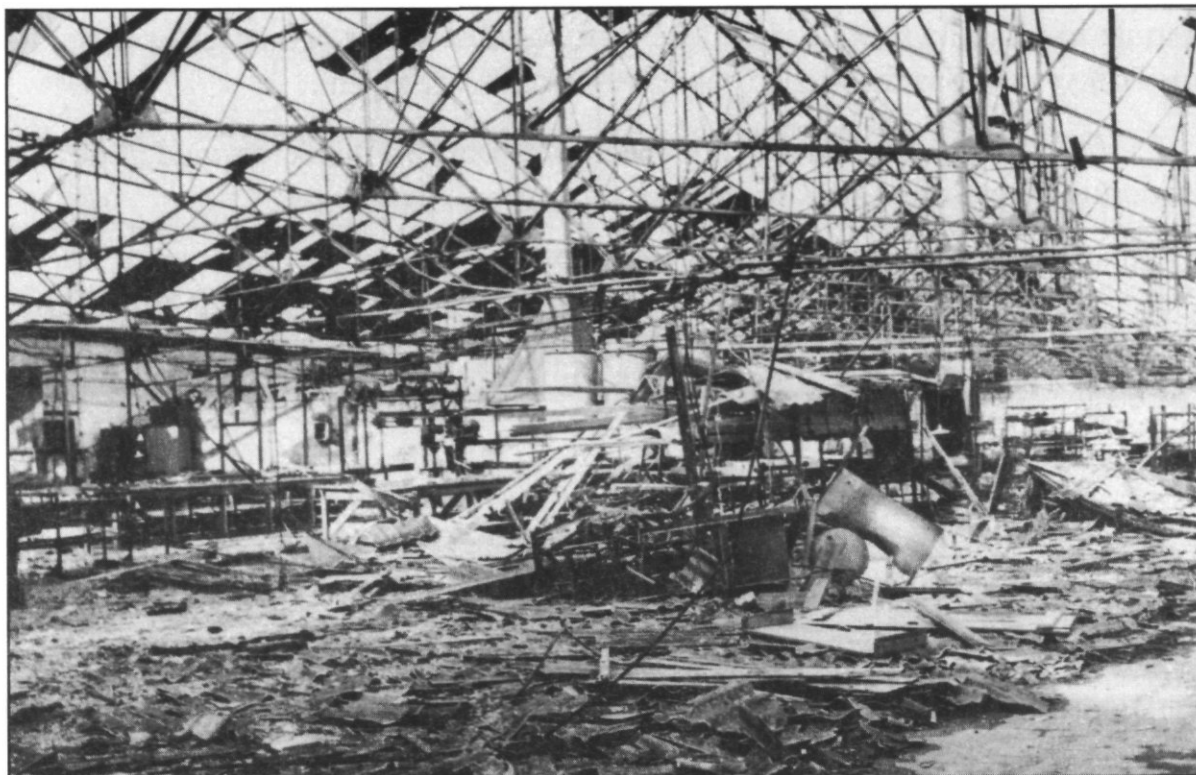
Op 05.06.1942 om 15u35

Kennelijk weer met de electriciteitscentrale als doelwit kreeg de Saswijk opnieuw een hevig bombardement te verduren, met enorme verwoesting doch waarbij als bij wonder noch doden noch gewonden te betreuren vielen.

Volgens het rapport van de L.B. zag de lange lijst van de plaatsen waar de bommen vernieling zaaiden er als volgt uit:

Prinses Elisabethlaan

Twee bommen in de hoven van de huizen 26 en 27. Alle omheiningsmuren vernield en achterhuizen beschadigd. Werkzaal van fabriek Ostendia vernield evenals de ingangspoort en het portiershuis;



05.06.1942: De fabrikagezaal van de Sardinerie Ostendia na het bombardement.

bom op huis nr. 34 dat volledig werd vernield. Zware schade aan huizen 35, 36 en 37.

acht bommen op noordelijke kanaaloever tussen Kerkhofstraat en Nieuwstraat. Zware schade aan L.B.-hulp post Antverpia en aan de huizen 67, 68, 69, 70 en 71. Fietspad en rijweg met tramsporen grotendeels onbruikbaar. Electriscne leidingen van tram en verlichting vernield.

Kerkhofstraat:

Een blindganger op het huis nr. 11 van de wasserij Defever, huis gedeeltelijk vernield. De bom boorde zich door de voorgevel en bleef niet ontploft steken in de bodem van de regenput.



05.06.1942: Een blindganger boorde zich door de voorgevel van het huis Defever in de Kerkhofstraat.

Electrciteitscentrale:

Kreeg zes bommen. Eén ontplofte in het ketelhuis van hoge druk en zware schade in stookzaal. Eén bom op het plein ervoor. Twee ontploft tussen de transformatoren van 36.000 V. Betonnen beschuttingen gescheurd. Twee bommen ontploft in de kolenbunkers.

Nieuwstraat:

Twee bommen op hoek Nieuw- en Zwaenepoelstraten. Volgende huizen in Nieuwstraat vernield: nrs. 34, 36, 38 en 40 en zwaar beschadigd de huizen 23, 25, 27, 32, 42 en 44, alsook nr. 17 van de Zwaenepoelstraat.

Nukkerstraat:

Twee bommen op huizen 1 en 3, die volledig werden vernield evenals de erachtergelegen werkplaats van burgemeester Zwaenepoel.

Zware schade aan woonhuizen en koterijen van huizen Zwaenepoelstraat 1 en 3.

Zuidstraat:

2 bommen op huis nr. 1 dat volledig werd vernield en zware schade aan nr. 3. Trampsporen naar omhoog geworpen.

Vaartstraat:

Door de bommen gevallen in de Nukkerstraat schade aan achterhuizen van de woonsten 12, 20 en 22.

Overzijde vaart (Oudenburgse Steenweg)

3 bommen: één op hangar van aannemer Vanhuele en één vóór en achter de gasketels.

Het feit dat er bij dit hevig bombardement geen slachtoffers waren, was vooral weer te wijten aan het feit dat de meeste bewoners van de getroffen woonsten tijdelijk uitgeweken waren naar buitengemeenten.

Op 17.06.1942 van 0u24 tot 3 uur

grote bedrijvigheid van geallieerde vliegtuigen boven het grondgebied van Bredene. Een vliegtuig kreeg voltreffer en stortte brandend in zee. Een stuk van een valscherp spoelde 's anderdaagsmorgens aan op het Bredens strand.

Op 21.07.1942 omstreeks 17 uur:

Laagvliegende jachtvliegtuigen mitrilleren luchtdoelbatterijen van de Blekkaert en bestoken met hun boordwapens ook binnenvaartschepen op de vaart Plassendale- Nieuwpoort.

Ter hoogte van de weverij Vermeire te Oudenburg werd het schip "Adhemar" doorzeefd en werd de schipper FOL Edmond zwaar gewond.

Op 25.07.1942 om 6 uur:

In de landerijen op 300 m zuidoostwaarts van de Dorpskerk werd landbouwerszoon Roger **ZWAENEPOEL**, geboren te Bredene op 12.01.1921 en er wonende Dorpstraat 303 door mitrailleurvuur van een overvliegende jager of door een granaat van het afweergeschut op slag gedood toen hij paarden naar de weide bracht. In de omliggende weiden werden ook twee koeien gedood.

Op 01.08.1942:

Een Engels vliegtuig werd neergeschoten te Leffinge. De drie gesneuvelde bemanningsleden werden te Leffinge begraven.

Nacht van 28 op 29.08.1942:

Viermotorige bommenwerper Halifax terugkerende van een R.A.F.-luchtaanval op Neurenberg stortte neer in zee op een vijftal kilometer van de kust ter hoogte van Middelkerke. Drie leden van de crew, nl. Alan BIRLEY, Arthur PRISTLEY en Gerald DOMAN, spoelden aan te Middelkerke en werden daar begraven.

Op 29.08.1942 om 11u25:

Een twaalfstal bombardementsvliegtuigen, vergezeld van talrijke jagers, bombarderen en bestoken de haven en spergebied te Oostende. Een Duits schip wordt in de grond geboord, een ander zwaar beschadigd. In de Graaf de Smet de Nayerlaan werd het monument van het 3de linie-regiment vernield. Ook op de Opex werd zware schade veroorzaakt aan gebouwen.

Vier bommen van 500 pond gelost uit een B17 "Flying Fortress" van de Amerikaanse luchtmacht vallen op het vliegveld van Stene

Op 17.09.1942 van 00u25 tot 02u11:

hevig geronk van vliegtuigmotoren, bundels van schijnwerpers die het luchtruim afzochten en bestendig spervuur door de talrijke afweerbatterijen. Over Bredene regende het letterlijk scherven van het Flakgeschut. Het werd een helse nacht.

Om 01u10 werd een viermotorige bommenwerper getroffen die neerstortte op de grensscheiding Wilskerke- Leffinge.

Op 18.09.1942 om 16u45:

scheerden een achttal jagers hevig mitraillerend over de Bredense duinen en over het havengebied. Een snelboot van de Duitse Marine wordt gekelderd.

Op 22.09.1942:

Tweemotorige lichte bommenwerper Boston getroffen door Flakgeschut en brandend neergestort nabij IJzerlaan te Middelkerke. De driekoppige bemanning kwam om, nl. Pilot Sgt Marcel DEMONT, Robert WILLIAM en William WAREHAM.

JAARBOEK TER CUERE 1994

Op 06.12.1942 om 08u45:

bombardement van havengebied in volle sperzone. Geen nadere inlichtingen bekend, gezien strikt verboden gebied voor burgers.

Op 07.12.1942 om 14u20:

werd in het kanaal Oostende-Brugge, ter Hoogte van 't Pompje een binnenschip doorzeefd met mitrailleurkogels en zonk. Geen gekwetsten.

Op 08.12.1942 om 08u20:

overvlogen twee Britse jagers, komende uit westelijke richting, de vaart tussen Slijkens en Plassendale en bestookten met hun boordwapens een vijftal binnenschepen. De schepen "Rapidité" en "Trois Frères" werden zwaar beschadigd doch niemand werd ernstig verwond.

In de vaart Plassendale-Nieuwpoort op 100 meter van de Plassendale-brug werd ook het binnenschip "Mathilde" gemitraillleerd. De schipperin PELLEMANS Leonie, oud 42 jaar, echtgenote van HOFFMAN Oscar en gedomicilieerd te Anderlecht werd op slag gedood.

Op 14.12.1942 om 17 uur:

daagden verscheidene Engelse jachtvliegtuigen op voor de ingang van de haven, scherende over de toppen van de golven en mitraillleerden een baggerschuit van de firma Decloedt. Er waren verscheidene gekwetsten.

De week tussen Kerstdag en Nieuwjaar bleef het hier rustig, als was het de tijd voor bezinning.

Als we na die dikke 2½ jaren oorlog door ons verminkt geweest dwaalden en overal de ruïnes bekeken, dan wisten we zelf niet zo goed meer wat nu het werk was geweest van Duitse bommen en wat van de Engelse luchtaanvallen.

Van een zaak waren we wel zeker, alles wat plat lag was Belgisch. Al die akelige puinhopen waren van ons. In dergelijke troosteloze toestand behoorden wij tot het Derde Rijk.

En het was nog niet gedaan, bijlange niet. Iedereen tastte in het duister over hetgeen ons nog te wachten stond. Ondanks de kerstsfeer was er van vrede op aarde nog geen sprake.

Sedert 10 mei 1940 was eens te meer gebleken dat ons landje als bufferstaatje zeer hard op de proef was gesteld.

Wij zijn maar een nietig puntje op de wereldkaart, maar onze aardrijkskundige ligging maakt van bij het minste conflict tussen de ons omringende grote mogendheden van ons Belgiëkske een dodelijk kruispunt.

We zouden ongetwijfeld liever hebben dat ze hun moordende ruzies in eigen huis uitvechten, maar heel de geschiedenis door komt het monster dat oorlog noemt steeds weer op ons landje neergestreken en dodenakkers vullen met mensen van de meest uiteenlopende nationaliteiten.

Om het met een modern woord te zeggen: België ligt op een pechstrook, die moeilijk neutraal te houden is. Onvoorstelbaar hoeveel eigen landgenoten deze ligging ook al met de dood hebben bekocht. De vrijheid wordt duur betaald.

OOK BREDENSE ZEELIEDEN EN VISSERS SNEUVELDEN.

Bij het uitbreken van de oorlog in mei 1940 zijn de schepen van het Staatszeewezen met hun bemanning en familie naar Engeland geëvacueerd.

De meeste Belgische zeelui hebben daar dan dienst gedaan op de koopvaardijvloot die voor de bevoorrading van het Britse eiland moest instaan.

Heel wat van die schepen zijn door Duitse duikboten gekelderd geworden. Onder de gesneuvelden bevinden zich ook Bredenaars, zoals:

VANDENBERGHE Achiël, geboren te Bredene op 07.12.1906, die als officier het leven liet op het Belgische vrachtschip m/s "Limbourg" dat op 29.03.1941 met 22 man aan boord getorpedeerd werd in de Noordatlantische Oceaan.

EEREBOUT Désiré, stoker loodsboten, geboren te Bredene op 22.02.1897, echtgenoot van Despiegelaere Alexandrine, die sneuvelde op het koopvaardijship "Belgian Fighter" dat op 09.10.1942 gekelderd werd.

Evenals **VANSTEENKISTE Oscar**, donkeyman, geboren te Mariakerke op 17.09.1879. Deze kwartiermeester-stoker van het Staatszeewezen en weduwnaar van Leontine Dubois, was bij het uitbreken van de oorlog woonachtig in de Polderstraat.

MAECKELBERGHE Maurice, matroos zeewezen, geboren te Bredene op 14.04.1914 en er woonachtig Nukkerstraat. Hij was als stoker een van de 46 bemanningsleden die sneuvelden op 16.12.1942 toen hun Belgisch vrachtschip "Emile Francqui" in de Noordatlantische Oceaan door een Duitse U-boot tot zinken werd gebracht.

Toen de Duitsers op 10 mei België binnenvielen, begon ook de uittocht van het overgrote deel van de Oostendse vissersvloot. Enkele namen de wijk naar Franse havens, waarvan er op mijnen zijn gelopen of bij Duitse luchtaanvallen gekelderd werden.

De meeste Oostendse vissersvaartuigen, ongeveer een honderdtal, bereikten evenwel Engeland. Ongeveer de helft ervan werd onder het beheer van de Britse Admiraliteit geplaatst. De overige werden ingedeeld bij de "Merchant Navy" en mochten de visserij blijven beoefenen. Om zich tegen de Duitse luchtaanvallen te verdedigen werden ze uitgerust met machinegeweren en andere boordwapens.

Tijdens deze visserij van uit Engelse havens zijn er verscheidene op mijnen gelopen of door Duitse vliegtuigen tot zinken gebracht.

Bij de aldus omgekomen vissers bevonden zich ook Bredenaars. Dat was ondermeer het geval op 3 november 1940 met de O.293 "Van der Weyden", die op een magnetische mijn liep vóór de rede van Milfordhaven en zonk. Een van de slachtoffers was de 17 jarige scheepsjongen Lucien VERKEMPYNCK. Hij was de zoon van Jules en van Vanden Eeckhaute Elvira, toen wonende in de Kapellestraat te Bredene, waar ze na de oorlog gedurende vele jaren camping nr. 10 en het bijbehorend nieuw gebouwd café hebben uitgebaat.

De namen van andere personen die eventueel voor hun uitwijking naar Engeland te Bredene zouden woonachtig geweest zijn en die als koopvaardijvaarder of visser hun leven op zee lieten, konden door ons niet achterhaald worden.

Wie evenwel al de slachtoffers uit de Oostendse vissersvloot wil kennen, kan dit in detail nagaan in het verbluffend naslagwerk van André Asseloos "Oostende onder de Nazi's 1940-44". Een ware aanrader.

÷÷÷÷÷

Daarmee besluiten we dit eerste deel over de Bredense oorlogsweeën.

De jaren 1943 en 1944 komen later nog wel eens aan de beurt.

Raoul EECKHOUT.



Bombardement 03.10.1941.

Vernielde conciërgerie en burelen van de N.V. Purfina, Handelsstraat.



Vernielde opslagplaats Purfina nabij hangar houthandel Claey's.

BRONNEN.

Rapporten brandweer Oostende van mei 1940 tot augustus 1941

Verslagen L.B. Bredene van 07.07.1941 tot 22.12.1942.

Oostende onder de Nazi's 1940-44. Deel I, André ASSELOOS. (met de daarin vermelde Bibliografie).

De registers van de Burgerlijke Stand van Bredene.

Standaard Encyclopedie. Deel 13; Wereldoorlog II.

Herinneringen uit de tweede wereldoorlog. Henri VERHELST, (Jaarboek Ter Cuere 1989).

Een stukje vergeten en verloren Sas - Georges DESOPPER (Jaarboek Ter Cuere 1989).

1939-1945. The war dead of the British Commonwealt at Bredene - Freddy POLLET.

Vrije school - Vuurtoren Oostende (1985) Henri DANGEZ

Luchtgevechten boven België 1941-42 - C. DE DECKER, J.L. ROBA (Erpa 1994).

Behoudens uit het archief van Ter Cuere werden ook foto's ter beschikking gesteld door volgende personen die we daarvoor hartelijk danken: Freddy Dekreyger, Henriette Terryn, Lucien Boey, Robert Defever, Freddy Pollet, Maurice Staelens, Willy Cattrysse, Louis Vande Casteele, Jan Willaert, Alice Doom en Richard Verbanck.

POTTENBAKKERIJ "BOURGOIGNIE" te Bredene-Oostende.

door W. DE BAERE

uit: Volks Aardewerk in Vlaanderen

Uitgeverij Marc Van de Wiele Brugge. 1987.

Over Eeklo naar Bredene.

Voor oud-Vlaams aardewerk hadden de antiquairs steeds belangstelling en cliënteel. De "Poterie flamande" moest naar boven kruipen langs de brocante-winkels. Bekendheid en verzamelinteresse kwamen pas door de opkomst van de brocante- en rommelmarkten in dorp en stad. Torhout en Maes kwamen op de eerste rang. Toegegeven: zij hadden reeds een verdiende bekendheid en herwaardering bekomen na de publicaties van R. Haelewyn, A. Botte en L. Cuvelier. Ook werden merkwaardige tentoonstellingen gehouden te Torhout en Brugge. In de antiekhandel werden ze aangeschoven bij het oud-Vlaams aardewerk.

De rest van potten en vazen, zelfs beelden, uit de "poterie flamande" volgden schoorvoetend onder de naam van "Kortrijks" of "Brugs" aardewerk, naar gelang van de marktplaats en "het gezicht van de klant". Ook de pottenbakkerswaar uit Sint-Niklaas viel hiertussen. Eén uitzondering: het "Eecklo's". Het kon niet bij de hoop geklasseerd worden door zijn opvallende afwijkingen in vorm, kleur en versiering. De vormen waren grillig, de kleuren afwijkend van het traditioneel geel, groen, bruin en blauw. Er was bijna nooit oplegwerk, maar altijd inkrassing (graffito). Steeds kwamen dezelfde versieringsmotieven terug: vogel, vlinder, zon en maan, molentje en varkentje. Dat het in elk geval Vlaams van oorsprong was, viel niet te betwijfelen!

Op zoek.

Wie oprecht verzamelde, wilde ook oprecht weten wie deze "poterie" maakte en waar? De naam volgend, zochten we in Eeklo. We kregen er meer dan welwillende hulp van "De Eik" (W. Hamerlynck, Chr. De Crop en E. De Smet), "Ons Meetjesland" (R. Tondat) en stadsarchivaris A. De Vos.

In het stadsarchief van Eeklo vonden we een verslag van het schepencollege in zitting van 9 augustus 1821. "Le college sur le rapport de Mrs. Van denbossche et Vrombaut accorde au Sr. Van Vlierberghe de pouvoir bâtir selon l'alignement lui donné par les dits Mrs. et moyennant de les avertir du moment

qu'il commence à construire le four qui doit servir à la poterie qu'il se propose d'établir pour y intervenir".

De pottenbakkerij werd gebouwd op de Westhoek van de Kaaistraat en de Zuidmoerstraat. De meester-pottenbakker was Franciscus-Secundus-Josephus van Vlierberghe, geboren te Stekene op 8 mei 1792. Hij kwam te Eeklo wonen in 1820-1821 samen met zijn moeder Sophie van Hese, zijn zuster Marie, zijn zoon Damianus, zijn dochters Pauline en Catherine en de dienstknecht-pottenbakker Benedictus Bodevijn.

Franciscus Van Vlierberghe huwde op 17 juni 1840 met de 24-jarige Coleta van Waesberghe. Ze kregen drie kinderen: Francies, geboren op 4 mei 1841, de vroeg gestorven Petrus, en Victorine, geboren op 18 augustus 1844. Zij huwde op 30 juli 1870 met de Kaprijkse bierbrouwer Desiderius Sistermans.

Pottenbakker Franciscus Van Vlierberghe stierf op 14 mei 1844. Zijn weduwe Coleta hertrouwde te Eeklo op 10 november 1945 met Eduard van Vlierberghe (° Axel, 15 maart 1820). Hij nam de leiding van de pottenbakkerij over.

De bedrijvigheid in de pottenbakkerij moet groot geweest zijn. Van de hand van archivaris A. De Vos lezen we in "Lokale Scheepvaart te Eeklo": "In de jaren 1853-1854 kwam er met scheepjes langs het Eeklose Leiken 1.220.000 kg. potaarde binnen, die gelost werd aan "'t Kaaiken", in de onmiddellijke buurt van de pottenbakkerij "van Waesberghe". Er werden toen 1.000.000 stuks aardewerk uitgevoerd. In de jaren 1861-1862 werkten er in voornoemde pottenbakkerij een 25-tal werklieden, die "alle soorten fijn en grof aardewerk" vervaardigden. Er werd zelfs uitgevoerd naar Nederland en Frankrijk". Het citaat werd overgenomen uit de stadsrekening 1861-1862.

Spijtig genoeg ontbrak elke nadere aanduiding omtrent de produkten zelf en konden wij die ook nergens vinden; noch bij de stedelijke diensten en heemkundigen, noch in handels- en private kringen. Enkel vonden wij, door mevr. Minne-Vermast aan het stedelijk museum geschonken en volgens familie-erfenis te dateren rond 1850, kinderspeelgoed in aardewerk. Het waren verkleinde weergaven van de toen gebruikte aarden potten, pannen, kannen, melkteems enz. Ze waren geglazuurd en in twee kleuren: witgeel en gebrande siënnà. Waren dit de mini-modellen van wat in de Eeklose pottenbakkerij vervaardigd werd naast de klassieke buizen en bloempotten?

Eduard van Waesberghe, ondertussen een populair sociaal figuur geworden in de stad, werd door zijn stiefzoon Francis van Vlierberghe opgevolgd in de pottenbakkerij. Hij overleed op 19 mei 1879. Zijn echtgenote Coleta stierf op 12 maart 1883.

Voor de pottenbakkerij werd het een teloorgang. Nog voor de dood van Francies van Vlierberghe, op 28 maart 1886, werd de pottenbakkerij openbaar verkocht. Dit gebeurde op 11 januari 1886, samen met de inboedel en zes woningen; zitting werd gehouden in café Sint-Hubertus te Waarschoot.



Eeklo's aardewerk in miniatuur?

Hetgeen in Eeklo gevonden werd, gaf geen enkele rechtstreekse aanduiding betreffende het in de brocante naar die stad genoemde aardewerk.

De pottenbakkersfamilie Roesbeke.

Toch gaf de zoektocht in Eeklo resultaat. In het bevolkingsboek, telling 1856, vonden wij, ingeschreven Kaaistraat, A231, dicht bij de pottenbakkerij van Waesberghe, de familie Roesbeke. Ze bestond uit:

1. Vital Roesbeke, pottenbakker, ° 3 november 1806
2. Anna Vander Haeghen zijn echtgenote, ° 24 februari 1819
3. Seraphin Roesbeke, wever, ° 22 februari 1841
4. Désiré Roesbeke, wever, ° 5 augustus 1844.

De oudste zoon, Léopold (° 18 juli 1838) werd niet vermeld. Volgens het bevolkingsregister vertrok deze familie op 9 februari 1859 naar Brugge, waar de mannen, alle drie nu als "pottenbakker", aan het werk gingen bij Jan Vanneste in de Smedenstraat. Enkele maanden later zakten ze verder af naar Bredene, waar einde 1858 de pottenbakkerij Bourgoignie was gestart. Op 7 juli 1862 werd in het gezin Roesbeke-Vanderhaeghen een dochter Rosalie te Bredene geboren. Dat het een trekkersfamilie was, werd door volgende adresveranderingen bewezen!

Op 17 september 1863 woonden ze opnieuw te Eeklo in de hondekotstraat. Vier manden later verhuisde het gezin naar Schoondijke (Zeeuws-Vlaanderen).

De pottenbakkerij te Bredene werd opnieuw werkterrein voor de ganse familie, Léopold inclus, vanaf 31 oktober 1866. Ze woonden in de Molenwijk 3. De vier mannen waren ingeschreven als "pottenbakkersknecht". Goed voor drie

jaar. Op 21 mei 1869 trok het ganse gezin naar Fives-Rijsel. In 1881 verblijft Seraphin te Doornik, Avenue de Maire, 18.

Vital Roesbeke kwam op 1 juni 1886 met zijn echtgenote uit Orchies-Frankrijk naar Eeklo terug, om negen dagen later naar Mortagne te vertrekken. In het bevolkingsregister van Eeklo staat in potlood genoteerd: *décédé en France*".

"Poterie flamande" in Bredene

Guillaume Bourgoignie, van beroep was hij handelaar in glijswerk in de Kapellestraat, 13, te Oostende, begon einde 1858 de uitbating van een pottenbakkerij te Bredene. Het zal wel juist zijn dat hij startte met de hulp van de ingehuurd Eeklose pottenbakkers Roesbeke. Wellicht kreeg het aardewerk van Bredene hierdoor het etiket van "Eeklo's" opgeplakt!

Het onder deze naam in de brocante opduikende aardewerk werd inderdaad te Bredene vervaardigd. We vonden hieromtrent onomstootbare bewijzen.

1. Als verzamelaars van deze "poterie" kochten we uit een nalatenschap te Oostende een zogenaamde "Eeklose" kolom met cachepot. Aan de verkopende dame deelden wij de kwalifikatie hiervan onder die naam mede. Het verontwaardigd antwoord was: "Neen, neen, mijn overgrootvader Guillaume Bourgoignie heeft dit gemaakt in zijn pottenbakkerij te Oudenburg". Wat niet juist was wat betreft het tweede gedeelte, wetend dat de pottenbakkerij gelegen was aan de Oudenburgse Steenweg, 1, te Bredene.

2. Dan maar op zoek in Bredene bij politiecommissaris Raoul Eeckhout, auteur van "Zoeklicht op Bredene", waarin o.a. de pottenbakkerij Bourgoignie vermeld werd, steunend op Robert de Beaucourt de Noortvelde. En? Boven op de commode zagen wij drie vazen staan, niet te loochenen produkten uit dezelfde pottenbakkerij. Twee ervan waren afkomstig van herbergbaas Charles Luca-Loete, gewezen meestergast in deze pottenbakkerij. De derde vaas kwam van een oudere inwoner van 't Sas te Bredene.

3. De pottenbakkerij Bourgoignie werd na de dood van Guillaume in 1900 overgenomen door de "Société anonyme des Poteries Flamandes". Wij brachten een bezoek aan de 87-jarige dochter van gewezen aandeelhouder en commissaris Adolf Van Parys. Ze bezat nog drie duidelijk te herkennen stukken uit de pottenbakkerij.

4. Te Kortrijk woonde een kleindochter van de gewezen voorzitter van de beheerraad van genoemde pottenbakkerij, Henri de la Kethulle de Ryhove. Ze bleek in het bezit van een duidelijk als "Bredens" te identificeren paraplubak, iets wat ze blijkbaar zelf niet wist.

De Bredense "poterie" werd vervaardigd uit een kleimengeling met een steeds identieke verhouding tussen rode en witte klei. De scherf heeft dan ook altijd een zalmkleurige tint.

Guillaume Bourgoignie.

Guillaume Bourgoignie werd geboren te Oostende op 14 februari 1828. Hij huwde met Justine Dubois op 2 april 1850. Hij was "marchand en faïence" in de Kapellestraat, 13, waar hij zijn vader Pierre en moeder Anne-Marie Halewyck opvolgde in de winkel. Hij was de kleinzoon van Norbert Jacques Bourgoignie, echtgenoot van Thérèse Casselman, een brouwer woonachtig in de Van Iseghemlaan, 40. Rechtstreekse stamvader was Jean Bourgoignie, landbouwer, te Sint-Pieters-Kapelle, geboren in 1662 en gehuwd met Cécile Vanhoorne.



Guillaume Bourgoignie.

Guillaume Bourgoignie wilde naast de verkoop ook zelf produceren. Hiervoor stichtte hij met reder Emile Cornelis te Bredene een vennootschap. De akte werd verleden voor notaris Serruys op 25 september 1857. Ze kochten op dezelfde datum, van brouwer-burgemeester August Valcke te Bredene: een huis, nog een kleinere woning, paardestallen, magazijn en brouwerij, koer en tuin, gelegen in een driehoekig blok. In het noorden en het noordwesten paalde het eigendom aan de dijk van het Oostendse kanaal, in het zuiden van het eigendom van Jean-Baptiste Debare uit Gent, in het zuidwesten aan dat van Jean-Léopold Declercq en de kapel van Bredene. Op 2 april 1860 nam Bourgoignie het aandeel van Cornelis over en werkte alleen verder.

Samen hadden zij op 7 december 1857 een gunstig advies bekomen van het gemeentebestuur en op 4 maart 1858 gaf de Bestendige Deputatie van West-Vlaanderen de vergunning voor het oprichten van een pottenbakkerij op het voormeld eigendom.

De pottenbakkerij was uitstekend gelegen aan de drukbevaren Brugse vaart, waarlangs de klei kon aangevoerd, en de afgewerkte produkten konden afgevoerd worden.

De bargies, Roos I en Roos II, zorgden voor de dagelijkse verbindingen met Brugge en Gent. De volksbuurt van 't Sas was dicht bewoonden men was er aan lage lonen gewend. Het verdwijnen van de zaagmolens - de laatste, waaraan het Molendorp zijn ontstaan te danken had, werd in 1841 afgebroken - liet een werkleemte achter.

Tijdelijk woonde Guillaume zelf te Bredene in de Molenwijkstraat, 37. Hier had hij een Gents echtpaar in dienst: Henri Jean Audenaert, hovenier, en Marie Elise Toussaint, huishoudster.

Steeds behield hij een tweede verblijf te Oostende. Na de Kapellestraat woonde hij vanaf 1886 op de hoek van de Groentemarkt en de Kaaistraat, 2. Op dit adres werd de faïencewinkel tot aan Wereldoorlog II uitgebaat door de dochters Marie, Adèle, Helene en Louise. Laatstgenoemde huwde op 4 juli 1899 met de Middelkerkse drukker André Lacour, die zich in de Kaaistraat, 10, vestigde.

Vader Pierre Bourgoignie (° Oostende 18 juli 1798) woonde eveneens van 1880 tot 1884 te Bredene op het adres: Sas-Slijkens-Zuid, 35.

Het Bredens aardewerk kreeg bekendheid en faam. Het werd gewaardeerd in de provinciale "Nijverheid-Tentoonstelling van West-Vlaanderen" welke van 21 augustus tot 30 september 1881 gehouden werd in de Brugse Hallezalen. Een groots opgezette tentoonstelling! Naast Brugge brachten ook Kortrijk, Oostende en Roeselare een "geldelijke" steun voor de inrichting. Ze werd na een schitterend gastmaal met vele toosten, officieel geopend door gouverneur Th. Heyvaert. Minister Rolin kwam op bezoek en hield zijn eerste pleidooi voor de bouw van Brugge-Zeehaven naar het ontwerp van De Maere-Limnader.



De Westvlaamse pottenbakkerij was op de tentoonstelling vertegenwoordigd door:

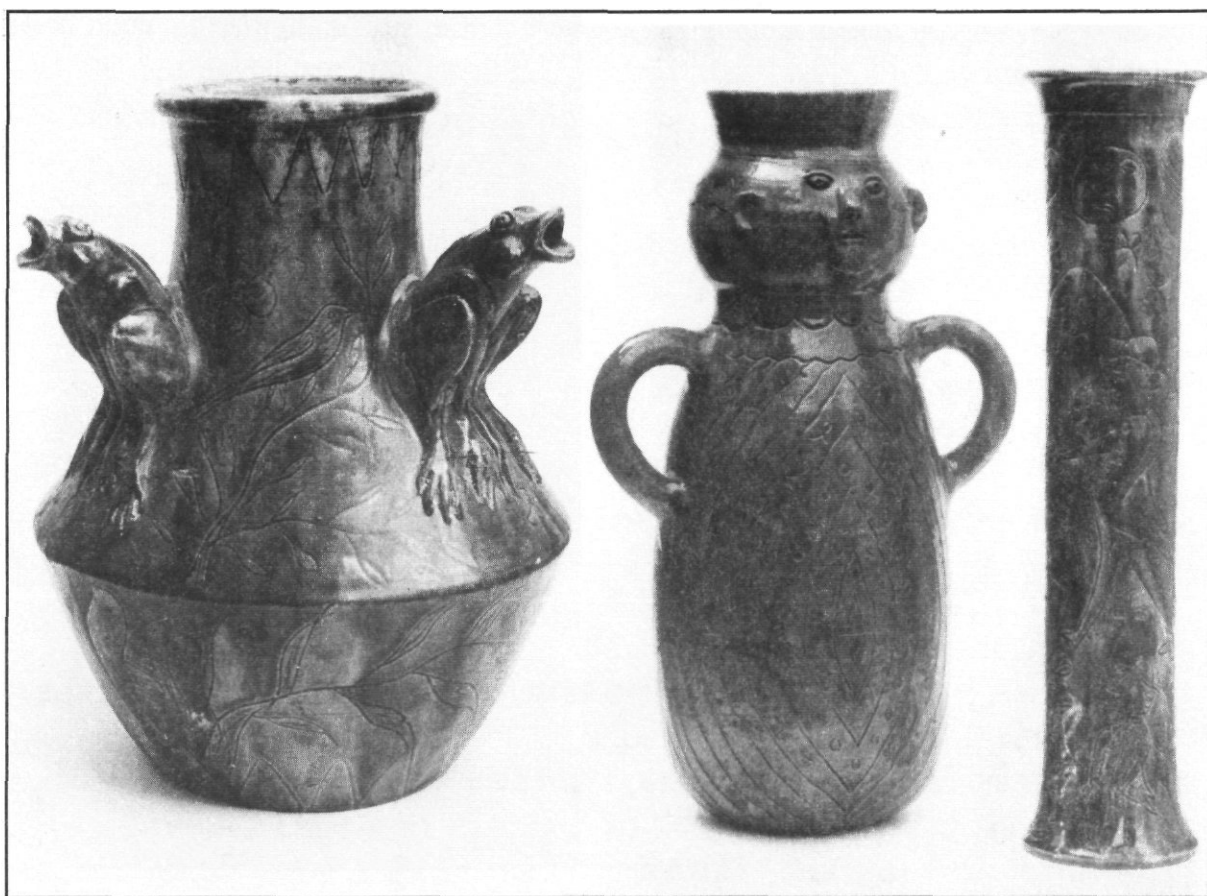
1. Josephus Seru, Roompotstraat, Brugge, die drie stukken in gebakken aarde voorstelde. "Het eerste was een soort vuurpot en de twee andere waren vazen, gemaakt naar het model die men als vuurpotten gebruikt vóór het uitvinden van de sulfers, en in herbergen of bijzondere huizen (?), dienende om met buschkolen of turf op de tafel te staan tot gebruik der smoorders, die er gemakkelijk pijp en cigar aan ontstaken. Deze voorwerpen werden door J. Seru, sedert 28 jaar werkmán in een pottenbakkerij, met de hand vervaardigd.

2. Pottenbakker Vandamme-Vanden Berge, Smedestraat, 22,

te Brugge. Uitgesteld waren "alle slach van aardewerk, vazen, corbeillen, bloempotten enz".

3. Muyle-Gryspeerd, fabrikant van pijpen en eigenaar van een pottenbakkerij te Roeselare, aanwezig met "een verzameling van pijpen in onsmeltbare aarde".

4. Pottenbakker Guillaume Bourgoignie-Dubois uit het Molendorp te Bredene, die de belangrijkste inzending had met een volledige verzameling bloempotten in gebakken aarde. Bloempotten van alle fatsoen, bloemkruiken, bloemkorfjes om te hangen, zaaaitelen en andere artikels voor hofbouwkundigen, een verzameling schouwbuizen en afleidingsbuizen, ellebogen, zuigers en andere stukken voor bouwwerken, verschillende ornamenten en menage-stukken.



Van links naar rechts: 1. Rond de eeuwwisseling werd te Oostende ook enig oplegwerk gebruikt. 2. Bredene ±1880. 3. Bredene vóór 1890.

De versierde bloemenkruiken uit die periode droegen reeds de altijd behouden gebleven Bredense kenmerken: zalmkleurige klei, aanvankelijk met een hoeveelheid zand gemengd, de primitieve inkrassing van een siervogel, (foto pag. 150), een vis en een paar vlinders, "Janneke uit de maan" en de kwartmaan, naast het steeds aangehouden bladmotief. De gebruikte kleuren waren roodbruin en blauwgroen, reeds een aanbreng van mangaanpaars en alles werd overgoten met lichtgekleurd glazuur. Een eerste "langenelle"-kan, naar de Oostendse uitdrukking voor een hoogopgeschoten vrouw en de vuurtoren genaamd, kreeg versiering bij met de inkrassing van enkele menselijke figuren, ten voeten uit getekend. Een

motief dat later zelden herhaald werd. Wel kwamen er de siermotieven met varkentjes en molentje bij en de vogel werd steevast een zingende kanarie, de pluimpjes rechtstaand op de borst. Liefde tot de natuur en bewondering van haar schoonheid waren altijd familietrekken van de Bourgoignies, wat terug te vinden was in de zorg voor hun tuinaanleg, ook te Bredene, en in de aangebrachte versiering.

Als uitzondering op het inkrassingswerk werd rond de eeuwwisseling enig oplegwerk toegevoegd, een rond de vaas gestrengelde paling, een siervis en een paar kikvorsen. Bourgoignie bakte ook bolvormige vazen in gekleurd steengoed. Daarvan was zelfs de onderkant van de bodem versierd. De Brugse beeldhouwer Gustaaf Pickery liet zijn eigenhandig geboetseerde beelden kleuren, glazuren en bakken bij Bourgoignie.

Bredense pottenbakkers

Naast de reeds vernoemde vier Roesbekes en Charles Luca werkten o.a. in de pottenbakkerij Bourgoignie:

Philippe Jonckheere, ° Leffinge 1845, wonende te Sas-Slijkens-Noord, nr.89.

Charles Vermeersch, ° Westkerke 1824, gehuwd met Sophie Bossant uit Wulveringham. Ze woonden in de Molenstraat, nr.2.

Yvo Lambert, ° Rijsel, 19 maart 1870, gehuwd met Esperance Marchand uit Bredene en wonende Sas-Slijkens-Noord, nr. 170.

Viktor Dobbelaere, ° Bredene, 5 juli 1879. Hij verbleef in de Nukkerstraat, nr. 2.

Léonce Dubois, ° Oostende, 20 maart 1875, gehuwd met Esther Velle uit Brugge. Zij huisden in Sas-Slijkens-Noord.

Johannes Franciscus Douvere, ° Bredene, 5 september 1880, gehuwd met Sophie Duyck.

Franciscus Vanpraet, ° Bredene, 15 februari 1847, gehuwd met Mathilde Cuypers. Hij was reeds vóór oktober 1866 "pottenbakkersknecht" bij Bourgoignie en woonde toen in de Molenwijk, 7. Het gezin verhuisde op 5 februari 1889 naar Brussel, Leuvense steenweg, 286, maar was op 19 oktober 1891 reeds in Bredene terug, waar ze een woning betrokken in Sas-Slijkens-Zuid, 5. Vanpraet was een zeer goed vakman en kreeg hiervoor een ereteken. In zitting van 18 november 1881 besloot: "Het Schepen Collegie te Bredene de Gemeente Raad te vermanen op Zondag 20 November aanstaande, om 4 uren namiddag, ter Estaminet van de kinders Van Dyck te Sas Slijkens, om er bij te wonen de uitreiking van het Eremetaal verleend bij zijne Majesteit besluit van 22 Augusty aan Franciscus Vanpraet, werkmán in de potbakkerij van den heer G. Bourgoignie-Dubois alhier". Dit document was ondertekend door de burgemeester-voorzitter: Henricus Zwaenepoel.

Molendorp Bredene genaast door Oostende.

Het Molendorp had jarenlang geijverd om een eigen kapel, gebouwd in 1758 en afgebroken in 1873, en later een eigen kerk te hebben. Ze werd toegewijd aan de H. Jozef maar in 1954 afgebroken! Zelfs werd in 1871, na het indienen van een petitie bij de kamer van volksvertegenwoordigers, de hoop gekoesterd om een zelfstandige gemeente te worden, iets waartegen Bredene zich verzette. Oostende, dat een grote bondgenoot vond in Leopold II voor de uitbreiding van zijn haveninrichting, kwam alle plannen dwarsbomen.

Het Molendorp kreeg het deksel op de neus toen het, na Lisjemorres in 1877, op 14 april 1896, samen met de Mosselhoek en 't Varretje bij de Koningin der Badsteden werd ingelijfd. In één geut werden 500 Bredenaars tot Oostendenaars herdoopt. In 1897 en 1900 werden ook de huidige Opex, de Spuikom en de nijverheidsgrond naar Zandvoorde toe, door Oostende ingepalmd. De stad moest voor het geheel van de annexaties een eeuwigdurende jaarrente van 2482 frank betalen. Ze stortte in 1987 nog altijd hetzelfde, niet geïndexeerde bedrag!

Gedaan dan ook met de pottenbakkerij te Bredene, welke nu op Oostends grondgebied gelegen was, en die ook zijn stichter-bestuurder Guillaume Bourgoignie verloor. Hij overleed op 28 maart 1899. Zijn echtgenote Justine Dubois stierf op 26 maart 1901.

Financiers zagen er brood in

Na de dood van Guillaume Bourgoignie kon de familie moeilijk alleen verder met de pottenbakkerij. Het was echter niet moeilijk om, naast de eigen inbreng, de steun van financiers te vinden voor het oprichten van een vennootschap.

"Société anonyme des Poteries flamandes" Oostende

Onder deze benaming werd p 28 december 1899, voor notaris Louis Vander Heyde, de vennootschap opgericht.

De aandeelhouders waren:

1. **Henri de la Kethulle de Ryhove**, eigenaar en erkend als voorzitter van de kerkfabriek te Sint-Michiels. Hij kocht 5 van de 60 aandelen met een waarde van 1.000 frank.

2. **Ridder Etienne de Vrière**, de bekende burgemeester van Beernem, eveneens goed voor 5 aandelen.

3. **Gustave de Vrière**, broeder van voornoemde, aan wie hij volmacht gaf. Hij woonde als eigenaar te Bonheiden en nam 1 aandeel.



Henri de la Kethulle de Ryhove



Ridder Etienne de Vrière

4. **Léon Coppieters**, schoonbroeder van Henri de la Kethulle de Ryhove, eigenaar en wonende te Loppem, schreef in voor 5 aandelen.

5. **Paul Coppieters de Madre de Maudeville**, broeder van Léon en als eigenaar wonende te Sint-Andries-Brugge, was goed voor 1 aandeel.

6. **Adolphe Van Parys**, kandidaat-notaris, gemeenteontvanger en werkend in dienst van de Vrière te Beernem, kreeg 1 aandeel op zijn naam.

7. **Charles Van Parys**, broeder van voornoemde, aan wie hij volmacht gaf, was eveneens bediende te Beernem. Hij kocht 5 aandelen.

8. Hotelier **Arthur Vandevelde** uit Oostende nam 1 aandeel op.

9. **Léonce Bourgoignie**, zoon van Guillaume en hoofdingenieur bij Bruggen en Wegen te Dendermonde, nam naast zijn familieaandelen er nog 2 bij voor eigen rekening.

10. De familie **Bourgoignie** bestaande uit **Justine Dubois**, weduwe van Guillaume, en de kinderen **Léonce**, **Céline**, die echtgenote was van **Felicien Dupuis**, **Marie**, **Adèle**, **Hélène** en **Louise**. Samen verwierven zij 34 aandelen, de waarde van hun inbreng in natura. Deze bestond uit de volledige pottenbakkerij op het Molendorp, met alle materialen o.a. stoommachine, draaibanken, "moulen" en grondstoffen. Cliënteel, fabricatieprocédés, boekhouding en handelsbetrekkingen werden eveneens aan de vennootschap overgedragen.

De familie Bourgoignie verwierf voor een periode van 30 jaar, termijn welke ook voor het bestaan van de vennootschap bepaald was, de alleenverkoop

POTTENBAKKERIJ "BOURGOIGNIE"

in Oostende van het veelkleurig aardewerk, waarvan Guillaume Bourgoignie de uitvinder en de ontwerper was. Zelf verbond de familie zich om het voormelde aardewerk niet in een andere fabriek te kopen of te vervaardigen en zich niet te interesseren in gelijklopende exploitaties. Wederzijds gaf elke inbreuk op voormeld akkoord recht op een schadevergoeding van 5 frank.



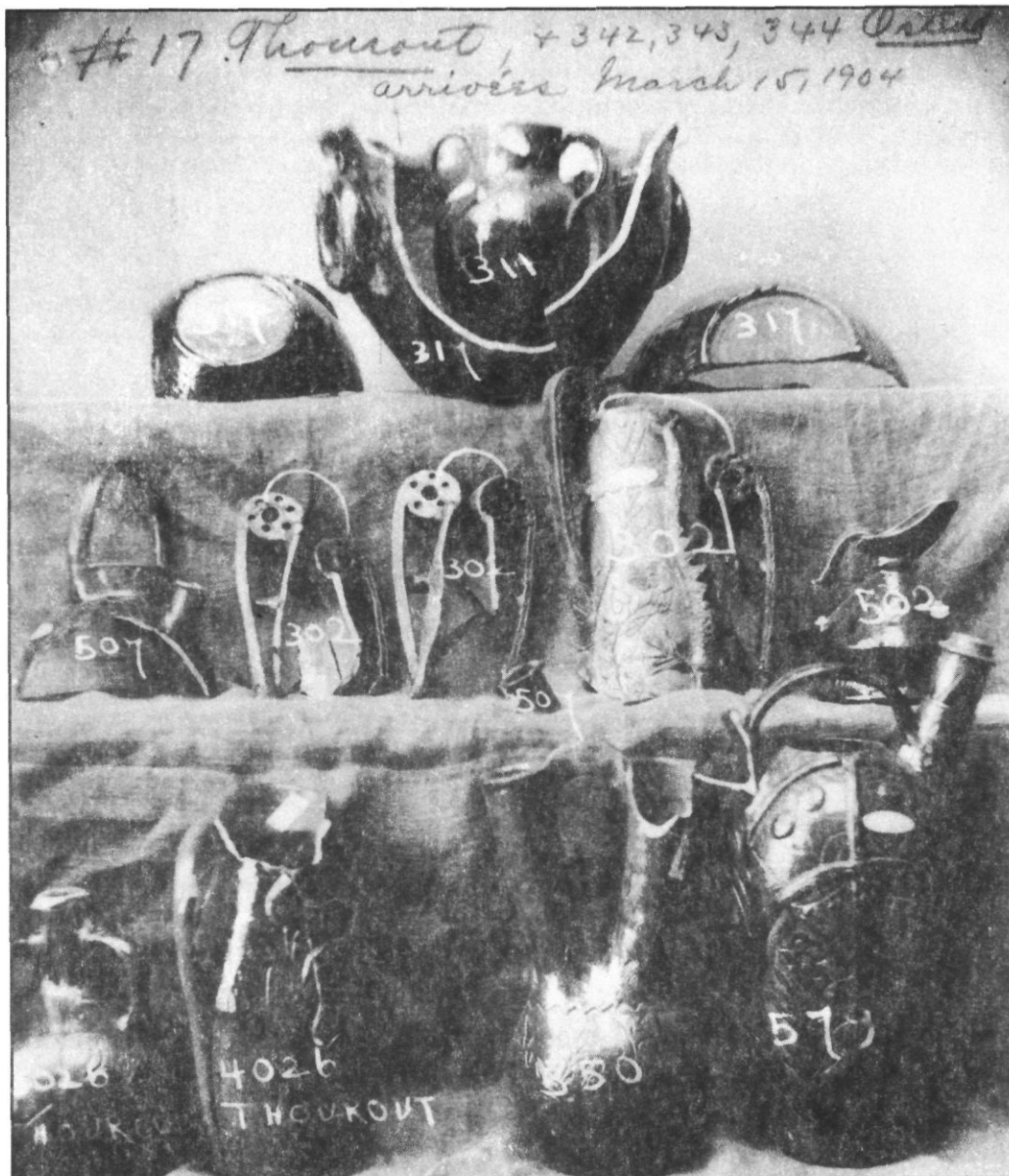
Winkel Bourgoignie Kaaistraat , 2, te Oostende.

De beheerraad van de vennootschap was samengesteld uit de leden ridder de Vrière, Charles Van Parys en Henri de la Kethulle de Ryhove, die voorzitter werd. Adolphe Van Parys werd aangesteld tot commissaris en had de volledige controle over het bedrijf.

Praktisch dezelfde producten, nu meer industrieel in grote hoeveelheid e gamma aangemaakt, maar trouw aan de vroegere trend, kwamen op de markt. Bekend is dat reeds in 1904, samen met Leo Maes uit Torhout, aardewerk naar Amerika verstuurd werd. In het binnenland kwam er echter sterke concurrentie uit Brugse en Kortrijkse hoek. Daarentegen maakte Oostende nu ook figuren.

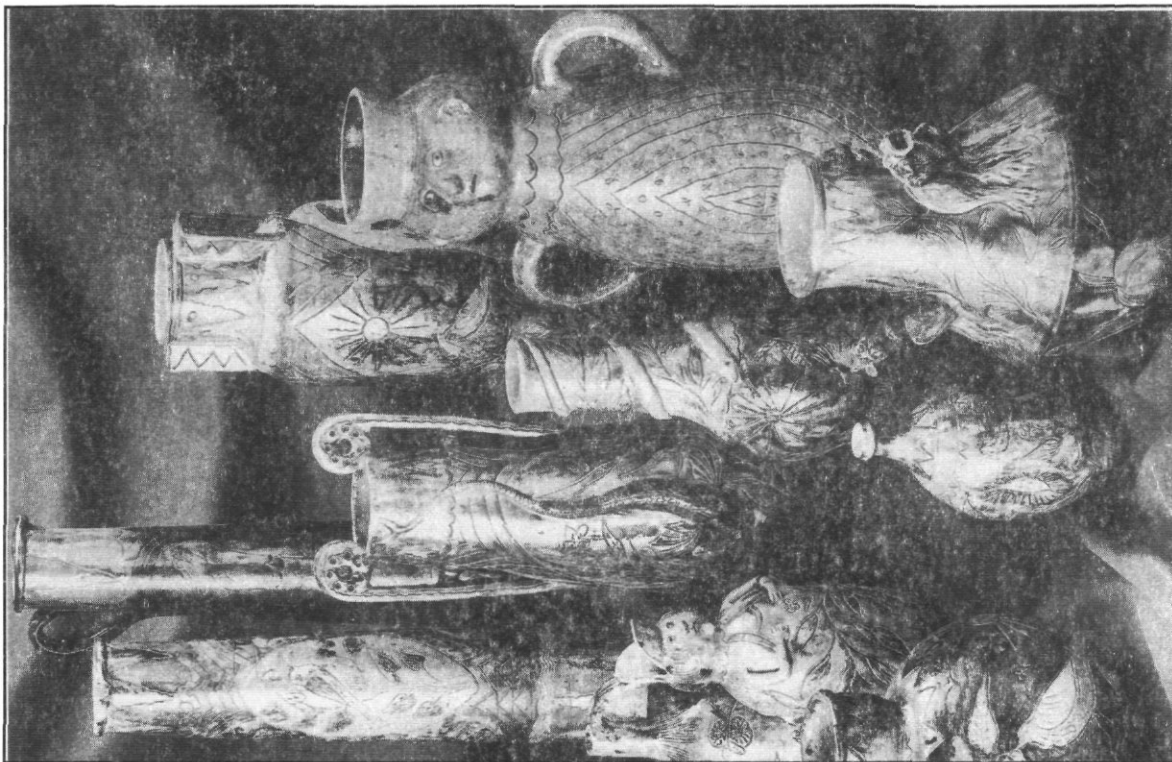
Einde 1900 werden de gebouwen vergroot en er kwam ook nieuwbouw bij. de totale waarde van de pottenbakkerij werd op 57.567 fr. geschat. De balans van dat jaar sloot af met 1614 frank verlies. De volgende acht jaar brachten in totaal

3800 frank winst op. Rond dit cijfermateriaal kan gesteld worden dat de 100 frank van 1914 in 1946 een muntwaarde vertegenwoordigde van 2363 frank.

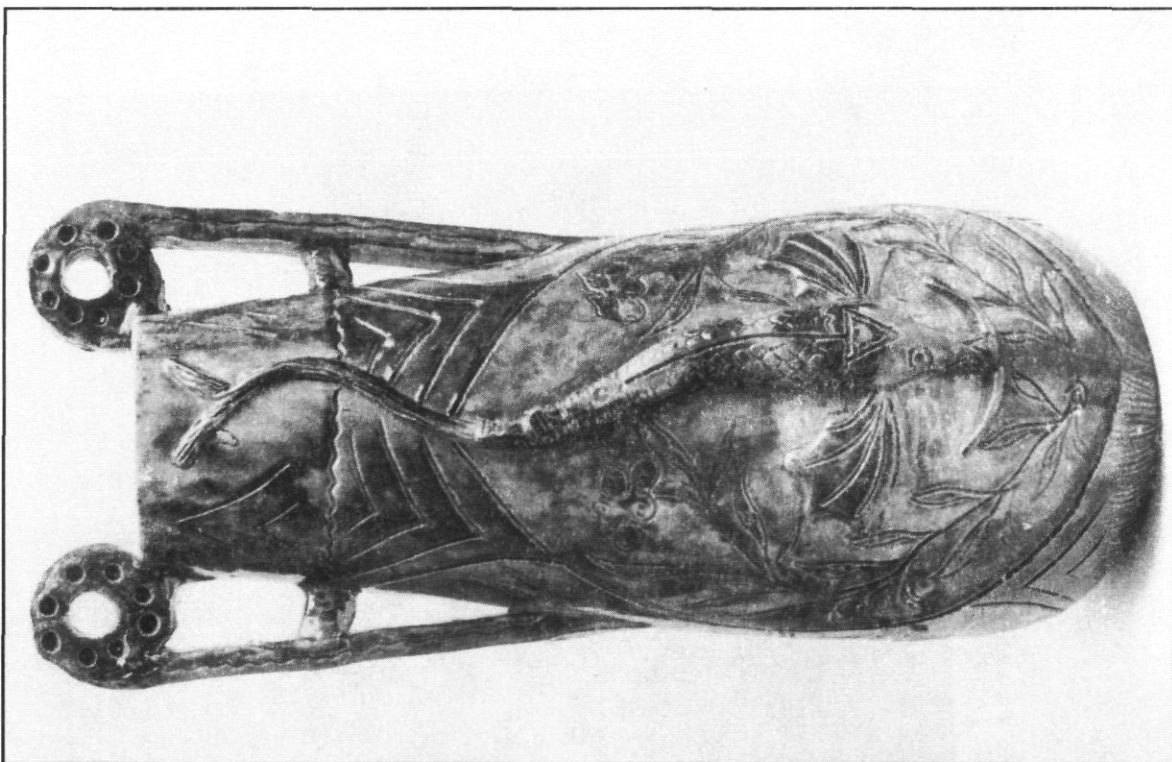


fotodocument als bewijs van braak bij een levering aardewerk in 1904 van Torhout en Oostende.

In 1986 betekende dat een waarde van 12.944 frank. Toen in 1909 andermaal verlies werd geboekt, besloot men op 8 maart 1910 de vennootschap te ontbinden. Ridder de Vrière en André Lacour, na zijn dood opgevolgd door Georges Dupuis werden aangesteld als vereffenaars. De aandelen waren toen voor het grootste deel in het bezit van Henri de la Kethulle de Ryhove, ridder Etienne de Vrière en André Lacour. Bij het beëindigen van de vereffening op 20 november 1926 had de familie Bourgoignie nog vier aandelen in haar bezit., de Vrière bezat er toen 24. Het materiaal werd grotendeels door de Brugse pottenbakkerijen opgekocht.



Ceramiek uit Bredene-Oostende.



Inkrassing en oplegwerk bij Oostends aardewerk.

Leo en Amand Maes uit Torhout kochten uit de vereffening twee draaibanken en "moulen". Hieronder één, voor het maken van een kolom op achthoekige voet, welke ze later met een eigen versiering dan, verder gebruikten. De andere "moulen" waren geschikt voor het maken van de figuren "Jantje lacht", "Jantje weent", een hansworst, een vrouwtje met paraplu, een visserskop en een marinekadet. Met deze "moulen" werden slechts een paar afdrucken gemaakt.

De gebouwen werden op 2 september 1926 verkocht aan de maatschappij Binje en Weemans uit Sint-Jans Molenbeek. Later werden ze meerdere malen doorverkocht, om op 17 september 1963 eigendom te worden van de "touwfabriek" "Ostend Stores and Ropeworks". Die was reeds sinds 1937 eigenaar van vier huizen uit het pottenbakkerscomplex.

Het financieel experiment dat in deze pottenbakkerij was gestart in 1900 kreeg navolging van de gebroeders Caesens en de groep Bevernage te Kortrijk. Voor alle drie liep het faliekant af met min of meer grote kleerscheuren. Het bakken van kunstvolksaardewerk was geen industrie, wel een kunstambacht, dat thuishoorde in een familiebedrijf.

Werner DE BAERE



Grillige vormen in het Oostends aardewerk.

WERKING GEDURENDE 1994.

- .01.1994 Uitgave Roepsteen 150
.01.1994 Uitgave Roepsteen 150 GROTE LETTERTYPE.
02.01.1994 Pralinezondag
08.01.1994 Deelname aan Driekoningenfeest.
.02.1994 Uitgifte van JAARBOEK 1994
- gebeurtenissen in de visserij 1948
- Het streven naar de bouw van een visserstuinwijk in de vuurtorenwijk.
- De oprichting van de parochie Mlendorp in Bredene
- Rekeningen van een wagenmaker
- Provinciale almanac 1904
- Werking gedurende 1993
- beheerraad
- ledenlijst.
.02.1994 Uitgifte van en lidkaart: foto van "Steen SLANDS MAGAZYN"
05.02.1994 Jaarlijks Ter Cuere feest in de feestzaal "De Benne".
Uitreiking van de Zilveren Tent aan Roger QUESTIER.
17.03.1994 Jaarlijkse algemene statutaire vergadering.
17.03.1994 Causerie door de heer Willy VERSLUYS over "De hedendaagse Vlaamse Visserij in het Europees Perspectief".
.04.1994 Uitgifte van Roepsteen 151
.04.1994 Uitgifte van Roepsteen 151 GROOT LETTERTYPE.
17.05.1994 Bezoek aan de Belgisch-Nederlandse mijnenbestrijdingsschool EGUERMIN.
03.06.1994 Vernissage tentoonstelling "Bredens Aardewerk".
juni tot september 1994
Tentoonstelling "Bredens aardewerk".
24.06.1994 Viering Henriette Terryn 80 jaar.
.07.1994 Uitgifte Roepsteen 152
.07.1994 Uitgifte Roepsteen 152 GROTE LETTER UITGAVE.

08.07.1994 Optreden internationale volksdansgroep APRILV PALAOUZOV uit Bulgarije.

31.07.1994 Optreden van de Gemeentelijke Harmonie Bredene.

06.08.1994 Optreden internationale volksdansgroep VSVACAN uit Tsjechië.

04.09.1994 Optreden van de Gemeentelijke Harmonie Bredene.

10.09.1994 Optreden van de internationale volksdansgroep HALICZ uit Kreszow (Polen) . Optreden afgelast wegens slecht weer.

10.09.1994 fototentoonstelling "Oorlogsgetuigenissen 40-45".

.10.1994 Uitgifte Roepsteen 153

.10.1994 Uitgifte Roepsteen 153 GROTE LETTERTYPE.

05.11.1994 Fototentoonstelling "Bredense gedenkplaten en gedenkstenen".
tot 13 november 1994.

- wekelijks openstellen van het Heem, bibliotheek en museum.
- dagelijks openstellen van museum.
- er werden 12 bestuursvergaderingen gehouden
- werkgroep Roepsteen kwam 4 maal samen.
- Gedurende het jaar hebben personen het heem en/of het museum bezocht en hebben het gastenboek getekend.

HEEMKRING TER CUERE.

BEHEERRAAD.

Hoofdman	Noël BELPAEME
Onderhoofdman	Willy CATTRYSSÉ
Secretaris	Roland VANSTEENKISTE
Penningmeester	Gilbert PITTEY

BEHEERDERS.

Lucien BOEY
Christiane BOLLENBERG
Jean Marie CUYPERS
Jeanine DAMMAN
Georges DESOPPER
Raoul EECKHOUT
Romain MEEZE
Henriette TERRYIN
Louis VANDE CASTEELE
Eugeen WEYNEN
Jan WILLAERT

BEHEERDERS VAN AMBTSWEGE.

Willy VANHOOREN, burgemeester
Roger BEECKAERT, 1e schepen
Willy VERSLUYS, 2e schepen
Jacky MAES, 3e schepen
Roger OPSTAELE, 4e schepen
Erwin FEYS, 5e schepen

ERELEDEN

Daniël FARAZIJN
Raoul EECKHOUT
Julia DEFEVER

MEDEDELINGSBLAD: ROEPSTEEN.

LEDENLIJST 1994

NAAM	ADRES	GEMEENTE
ADAM MICHEL	KWARTELSTRAAT 2	8450 BREDENE
AELBRECHT WILFRIED	ZWALUWSTRAAT 69	8400 OOSTENDE
ASPESLAGH L.A.	JOZEF II STRAAT 25	8400 OOSTENDE
BAELS EDUARD	WARCHAUSTRAAT 12 B8	8400 OOSTENDE
BAILLIERE HECTOR	A.RODENBACHSTRAAT 8	8400 OOSTENDE
BAILLIERE SIMON	KASTANJELAAN 37	8400 OOSTENDE
BAKKER ADOLF	ROGIERLAAN 69	8400 OOSTENDE
BALLIERE HENRI	LEOPOLD I PLEIN 9	8400 OOSTENDE
BARBAIX LOUIS	LAGRAVIERESTRAAT 43	8450 BREDENE
BARE LESLIE	FR. VINCKELAAN 36	8450 BREDENE
BAUWENS GERRIT	NIEUWSTRAAT 88	8450 BREDENE
BAUWENS HUYGHEBAERT	PARKLAAN 25	8450 BREDENE
BEAUMONT GASTON	H. SERRUYSLAAN 42 B7	8400 OOSTENDE
BECQUART FREDDY	SLUISVLIETLAAN 82	8450 BREDENE
BEECKAERT ROGER	SLUISVLIETLAAN 108	8450 BREDENE
BEIRENS DIRK	FLORALAAN 7	8400 OOSTENDE
BELLIGH RENE	KAPELLESTRAAT 125	8450 BREDENE
BELPAEME NOEL	BRUGGESTRAAT 408	8480 BEKEGEM
BENTEIN ROGER	ZANDHEUVEL 4 BUS J2	8450 BREDENE
BEUN GERMAIN	STEENOVENSTRAAT 13	8450 BREDENE
BEYEN AUGUST	ST. RIQUIERSTRAAT 12	8450 BREDENE
BILLIAU GEORGES	MEEUWENLAAN 3/10	8450 BREDENE
BILLIET GERMAIN	DUINENSTRAAT 86	8450 BREDENE
BLOMME A mevrouw	MEEUWENLAAN 3 B3	8450 BREDENE
BLOMME FERDINAND	IRISSTRAAT 12	8400 OOSTENDE
BLOMME RAYMOND	ORCHIDEELAAN 24	8400 OOSTENDE
BOEY JACQUELINE	DUINENSTRAAT 44	8450 BREDENE
BOEY LUCIEN	ZANDSTRAAT 31	8450 BREDENE
BOEY NOEL	BOSDUIVENLAAN 38	8450 BREDENE
BOLLE ROGER	NOORDHOFSTRAAT 6	8450 BREDENE
BOLLENBERG ALBERT	SLUISVLIETLAAN 106	8450 BREDENE
BOLLENBERG CHRISTIANE	HOEFIJZERLAAN 6	8450 BREDENE
BOLLENBERGHE SIMONNE	TULKPENLAAN 1	8450 BREDENE
BONNEZ GUIDO	FR.ORBANSTRAAT 19	8400 OOSTENDE
BOONE FERNAND	VAN STEENESTRAAT 31	8310 ASSEBROEK
BORGHS BALDER	DRIFTWEG 99 B3	8450 BREDENE
BORIES LEON	BREENDONKLAAN 7	8450 BREDENE
BORREY RAYMOND	STUIVERSTRAAT 379	8400 OOSTENDE
BOSSAER RAYMOND	BATTERIJSTRAAT 40	8420 DE HAAN
BOUCQUEZ ROLAND	DRIFTWEG 59	8450 BREDENE
BOUDENGEN JEAN	SLUISVLIETLAAN 68	8450 BREDENE
BOYDENS NATHALIE	ROZENLAAN 1A	8450 BREDENE
BRACKX RENE	SLUISVLIETLAAN 73	8450 BREDENE
BRAEMS CAMIEL	MOLENSTRAAT 77	8450 BREDENE
BRANDTS ALICE	KEERWEG 51	8450 BREDENE

BREEMEERSCH MARTIN	KAPELLESTRAAT 269	8450 BREDENE
BROUCKAERT WALTER	ST. RIQUIERSTRAAT 19	8450 BREDENE
BROUCKE AIME	VELDSTRAAT 38	8450 BREDENE
BROUCKE LEON	LEFFINGESTRAAT 133	8400 OOSTENDE
BROUCKE THEODOOR	P. BREUGHELSTRAAT 1	8450 BREDENE
BROUX EDMOND	STEENSEDIJK 611	8400 OOSTENDE
BRUYNEEL BENNY	ZANDHEUVEL 4 A8	8450 BREDENE
BRUYNEEL ROGER	BRUSSELSTRAAT 14	8450 BREDENE
BRUYNINCKX FREDDY	PARKLAAN 49	8450 BREDENE
BRYSSSE JOHAN	ST. STREUVELLAAN 20	8421 VLISSEGEM
CAESTECKER HUBERT	PR. STEPHANIEPLEIN 37/3	8400 OOSTENDE
CAESTECKER SYLVAAN	MOLENSTRAAT 81	8450 BREDENE
CAFMEYER MADELEINE	VAARTSTRAAT 33	8450 BREDENE
CAMPE AUGUST	ZANDSTRAAT 63	8450 BREDENE
CARDON ROMAIN	BRENDONKLAAN 37	8450 BREDENE
CARETTE ELIE	BREUGHELPARK PAV8 B41	1731 ZELLIK
CASIER OSCAR	K. ASTRIDLAAN 29	8450 BREDENE
CATTEEUW MARC	LEOPOLD IILAAN 18 B7	8400 OOSTENDE
CATTELLION ROBERT	GRIETLAAN 26	.8460 OUDENBURG
CATTRYSSE WILLY	F. VINCKELAAN 106	8450 BREDENE
CHRISTIAEN GILBERTE	VREDESTRAAT 19C	8400 OOSTENDE
CHRISTIAEN M.R.	DE S.DE NAEYERLAAN 80	8400 OOSTENDE
CHRISTIAEN MONIQUE	XANTNERSTRASSE 126	D50735 KOLN
CLAEYS ALBERT	KAPELLESTRAAT 313	8450 BREDENE
CLAEYS DRIES	BOUWMEESTERSTRAAT 2	8400 OOSTENDE
CLAEYS GERARD	STATIONSTRAAT 25	8420 DE HAAN
CLAEYS LEON	GENTSTRAAT 48	8450 BREDENE
CLICTEUR OMER	DRIFTWEG 85	8450 BREDENE
COELUS ROBERT	VISSERSTRAAT 9	8420 DE HAAN
COENYE JOSEPH	ALBERT I WANDELING 77 B2	8400 OOSTENDE
COLLEMAN RONALD	STEENOVENSTRAAT 22	8450 BREDENE
COLPAERT MAURICE	KAPELLESTRAAT 33	8450 BREDENE
COLPAERT ROBERT	ZANDSTRAAT 101	8450 BREDENE
COLPAERT WILLY	ZUIDOOSTWIJK 12	8450 BREDENE
COLSOUL M.J.	ZANDHEUVEL 4 B E4	8450 BREDENE
COOL AMEDE	NUKKERSTRAAT 63	8450 BREDENE
COOLS GERMAINE	KOERSLAAN 32	8450 BREDENE
CORNEILLIE GUILLAUME	BLAUWKASTEELSTRAAT 56	8400 OOSTENDE
COULIER-GERMONPRE	LOODSENSTRAAT 18	8400 OOSTENDE
CROMBEZ DEROUS	H. VAN BLAERESTRAAT 5	8450 BREDENE
CROOS ROLAND	TOEKOMSTSTRAAT 30	8450 BREDENE
CRUCIFIX ANDRE	BREENDONKLAAN 39	8450 BREDENE
CUYPERS J.M.	OOSTSTRAAT 67	8400 OOSTENDE
D'HULST ROGER	DERBYLAAN 13	8450 BREDENE
DAMAN P- HUYSMANS	ZEGELAAN 16	8450 BREDENE
DAMMAN EDDY	BREENDONKLAAN 53	8450 BREDENE
DAMMAN JEANINE	BUURTSPoorWEGSTR. 87	8450 BREDENE
DANNEELS GEORGES	DERBYLAAN 44	8450 BREDENE
DAVID GUSTAAF	BREENDONKLAAN 22	8450 BREDENE

DAVID LUCIEN	NUKKERWIJKSTRAAT 6	8450 BREDENE
DAVID MARCEL	PARKLAAN 16	8450 BREDENE
DAVID RAYMOND	PR. ELISABETHLAAN 51	8450 BREDENE
DE COCK PAUL	JOZEF2STRAAT 44	8400 OOSTENDE
DE BETHUNE E	KASTEELDREEF 10	8510 MARKE
DE CEUNINCK DANNY	ETTELGEMSESTRAAT 46	8460 OUDENBURG
DE COCK SUZY	JOZEF 2 STRAAT 44	8400 OOSTENDE
DE GRIJSE ANDRIES	PERZIKENLAAN 28	8400 OOSTENDE
DE KEYSER WILLY	DR. VANDENWEGHEPLEIN 5	8450 BREDENE
DE LILLE GEORGES	E. FEYSPLEIN 15 B116	8400 OOSTENDE
DE MAN JO	SCHAARSTRAAT 50	8000 BRUGGE
DE MOL JEAN	FRANKRIJKLAAN 9	8450 BREDENE
DE PEPERBUSSE VZW	PR. BOUDEWIJNSTRAAT 7	8400 OOSTENDE
DE PUTTER mevrouw	MEEUWENLAAN 15	8450 BREDENE
DE ROOSE mevrouw	ALBERT1WANDELING 37 B4	8400 OOSTENDE
DE ROOY GUSTAAF	GOLFSTRAAT 64	8450 BREDENE
DE ROOY RENE	SLUISVLIETLAAN 96	8450 BREDENE
DE SMET GUIDO	NUKKERSTRAAT 27	8450 BREDENE
DE SMET VALERE	BELLEVUESTRAAT 13	9050 LEDEBERG
DE WISPELAERE Y	COPMANLAAN 13	8420 DE HAAN
DEBAILLIE WILLY	MONIKKENSTRAAT 17	8450 BREDENE
DEBEEN HENRI	POLDERSTRAAT 171	8450 BREDENE
DEBEEN OMER	ANTWERPENSTRAAT 32	8450 BREDENE
DEBEUCKELAERE RUDY	DUINENSTRAAT 311	8450 BREDENE
DEBLAUWE- SAMIJN	POLDERSTRAAT 69	8450 BREDENE
DEBROCK GERARD	GELIJKHEIDSTRAAT 142A	8400 OOSTENDE
DEBRUYNE ANDRE	STAESSENSTRAAT 2	8450 BREDENE
DEBRUYNE LUC	TABORALAAN 30	8400 OOSTENDE
DEBRUYNE STORME O	SLUIZENSTRAAT 238	8450 BREDENE
DEBRUYNE VALERE	J. BESAGESTRAAT 57	8400 OOSTENDE
DECLERCK ANDRE	JOOS D.T.BEERSTLAAN 22	8450 BREDENE
DECLERCQ ANDRE	VIOLIERENLAAN 49	8400 OOSTENDE
DECLERCQ J.P.	PAUWHOF LAAN 32	8450 BREDENE
DECLOEDT MAURICE	PR. KARELLAAN 6	8450 BREDENE
DECONYNCK ROGER	G. GEZELLESTRAAT 27	8450 BREDENE
DECOO MARGUERITE	DUINENSTRAAT 37	8450 BREDENE
DECOSTER FRANK	RUITERLAAN 18	8450 BREDENE
DEFEVER CYRIEL	DUINENSTRAAT 171	8450 BREDENE
DEFEVER FABIENNE	DUINENSTRAAT 13	8450 BREDENE
DEFEVER GERARD	FRITZ VINCKELAAN 174	8450 BREDENE
DEFEVER JULIA	ROZENLAAN 21	8450 BREDENE
DEFEVER ROBERT	PR. ELISABETHLAAN 45	8450 BREDENE
DEGEEST GASTON	PAUWHOF LAAN 35	8450 BREDENE
DEGOE WILLY	FAZANTENLAAN 4	8450 BREDENE
DEGROOTE J.P.	B. RUZETTELAAN 78 B22A	8320 BRUGGE4
DEHAESE MAURICE	VELDSTRAAT 1	8450 BREDENE
DEKETELAERE mevrouw	RUE DE VISE 34	4607 DALHEM
DEKEYSER-DECOO	DUINENSTRAAT 37	8450 BREDENE
DEKEYSER-DEWAELE	DUINENSTRAAT 33	8450 BREDENE

DEKNUYDT RAYMOND	DRUIVENLAAN 23	8400 OOSTENDE
DELEENHEER MARC	MOLENSTRAAT 22	8450 BREDENE
DELEU REDGY	POPULIERENLAAN 76	8450 BREDENE
DELLA FAILLE d'HUYSSSE	SINT JORISSTRAAT 15	8400 BRUGGE
DELODDER ERNA	KAPELLESTRAAT 12	8460 OUDENBURG
DEL RUE FRED	ZANDHEUVEL 4B B E10	8450 BREDENE
DEL RUE GEORGES	STAESSENSTRAAT 25	8450 BREDENE
DEMEERE HENRI	DRIFTWEG 135	8450 BREDENE
DENDOOVEN PYRA	HAUTEMSTRAAT 1	3320 HOEGAARDEN
DEPLANCKE LUC	ROGGESTRAAT 2	8460 OUDENBURG
DEPUIJDT ROGER	DUINENSTRAAT 335	8450 BREDENE
DERINCK URBAIN	KAPELLESTRAAT 7	8450 BREDENE
DEROO GILBERT	NUKKERSTRAAT 25	8450 BREDENE
DEROY JEAN	GENTSTRAAT 23	8450 BREDENE
DERUDDEN J	F. PROVOOSTPLEIN 7	8450 BREDENE
DERYNCK ALICIA	NOORDEDESTRAAT 72	8450 BREDENE
DERYNCK WELLECOMME	NUKKERWIJKSTRAAT 30	8450 BREDENE
DESCHACHT DANIEL	LOTUSLAAN 19	8400 OOSTENDE
DESCHACHT GUSTAAF	LARIKSENLAAN 14	8400 OOSTENDE
DESCHACHT JACKIE	SLUIZENSTRAAT 248	8450 BREDENE
DESCHAPPER EUGEN	MARIAKERKELAAN 8	8400 OOSTENDE
DESOPPER GEORGES	H. VANBLAERESTRAAT 9	8450 BREDENE
DESOPPER HUGO	KERAMIEKSTRAAT 3	8400 OOSTENDE
DEVENT GEORGES	GRAAF D'URSELLAAN 12/13	8301 KNOKE
DEVISCH LUC	H. HARTLAAN 15	8400 OOSTENDE
DEVISCH MARIA	DRIFTWEG 65	8450 BREDENE
DEVOS ANDRE	K. ASTRIDLAAN 18	8450 BREDENE
DEVOS FERNAND	RUITERLAAN 8	8450 BREDENE
DEVOS GILBERT	DANCKAERTSTRAAT 8	8450 BREDENE
DEVRIENDT WILLY	BRUGSESTEENWEG 53	8450 BREDENE
DEVRIESE MARIE-L	BUURTSPOORWEGSTR. 47	8450 BREDENE
DEWILDE GUSTAAF	PRINS LEOPOLDLEI 32	2640 MORTSEL
DEWULF DANIEL	KOERSLAAN 61	8450 BREDENE
DEWULF GEORGES	P.G.DEFEVERSTRAAT 1C	8450 BREDENE
DEWULF ROMAIN	GISTELSESTEENWEG 167	8200 ST ANDRIES
DILLEN RAYMOND	PONTONSTRAAT 14	8400 OOSTENDE
DIRICKX KAMIEL	TABORALAAN 182	8400 OOSTENDE
DOENS MARIE-LOUISE	NOORDZEESTRAAT 8	8450 BREDENE
DOOLAGE JEAN	SONATINESTRAAT 79	1080 BRUSSEL
DOOMS ROGER	MOLENSTRAAT 17	8450 BREDENE
DOUVERE ETIENNE	BREDENSESTEENWEG 4	8400 OOSTENDE
DREESSEN JAN	RODSE KRUISSTRAAT 4	8400 OOSTENDE
DRIESSEN ALBERT	WEZELLAAN 9	8400 OOSTENDE
DEVOS J.P.	KLAPROZENLAAN 9	8450 BREDENE
DUBOIS RENE	NIEUWSTRAAT 60	8450 BREDENE
DUBUY ANDRE	DR. MOREAUXLAAN 322	8400 OOSTENDE
DUBUY PIETER	ZIJDELING 16	8450 BREDENE
DUCHATEAU FRANCOIS	LEFFINGESTRAAT 56 B3	8400 OOSTENDE
DUFLOU BERNARD	OUD VLEGVELD 63	8400 OOSTENDE

DUFOUR MAURICE	SLUIZENSTRAAT 10	8450 BREDENE
DUMON ANDRE	ZEESTERLAAN 27	8450 BREDENE
DUMON MARIA	DRIFTWEG 1	8450 BREDENE
DUMON MICHELINE	PR. ALBERTLAAN 85	8400 OOSTENDE
EECKHOUT JAN	DRIFTWEG 57	8450 BREDENE
EECKHOUT RAOUL	WAGENMAKERSTRAAT 1	8450 BREDENE
ELEWAUT JOZEF	MARTELAARSLAAN 89	9000 GENT
ENEMAN JULES	DRIFTWEG 75	8450 BREDENE
EVERAERDT PIERRE	P.G.DEFEVERSTRAAT 18	8450 BREDENE
EVERAERT WILLY	DUINENSTRAAT 19	8450 BREDENE
FALIZE J.P.	H.SERRUYSLAAN 78 B19	8400 OOSTENDE
FARAZYN DANIEL	E. FEYSPLEIN 15 B85	8400 OOSTENDE
FERMANS ROGER	SGT. DEBRUYNESTRAAT 45	8400 OOSTENDE
FEYS HENRI	FR. VINCKELAAN 66	8450 BREDENE
FISCHER ANDRE	HALFWEGHUIS 36	8490 JABBEKE
FISCHER CARLOS	MOLENSTRAAT 92	8450 BREDENE
Fonteyne Jaak	ORCHIDEELAAN 10	8400 OOSTENDE
FRANCIER JAAK	TORHOUTSESTEENWEG 509	8400 OOSTENDE
GALAND ROGER	GLORANTLAAN 53/12	2050 ANTWERPEN
GALAND YVONNE	DUINENSTRAAT 25	8450 BREDENE
GELDHOF LOUIS	NUKKERSTRAAT 8	8450 BREDENE
GERIL RAYMONDA	PR. ELISABETHLAAN 44 B4	8450 BREDENE
GERIL ROGER	PLANTENSTRAAT 22	8400 OOSTENDE
GERRIS ERIC	A. RODENBACHSTRAAT 9	8450 BREDENE
GERYL ANDRE	BOSDUIVENSTRAAT 12	8450 BREDENE
GERYL AUGUST	NIEUWE DOKSTRAAT 38	8400 OOSTENDE
GESELLE ERNA	BOSDUIVENLAAN 20	8420 DE HAAN
GESELLE GUIDO	STROOBLOEMLAAN 33	8400 OOSTENDE
GEVAERT JONCKHEERE	PAUWHOF LAAN 68	8450 BREDENE
GEVAERT ROTSART	EKSTERSTRAAT 5	8450 BREDENE
GEYSSENS ALFRED	MEEUWENLAAN 15	8450 BREDENE
GILLIAERT ETIENNE	KAPELLESTRAAT 239	8450 BREDENE
GOES ALBERT	OUDENBURGSESTEENWEG 12	8400 OOSTENDE
GOMBERT LAURENT	DRIFTWEG 31	8450 BREDENE
GROENVYNCK FIRMIN	POLDERSTRAAT 21	8450 BREDENE
GROOTAERT ETIENNE	VISSERSSTRAAT 4	8450 BREDENE
GUNST LEOPOLD	KAPELLESTRAAT 105	8450 BREDENE
GUNST MARCEL	ZANDHEUVEL 1 C B12	8450 BREDENE
HALLEMEERSCH ANDRE	AALSTSTRAAT 10	8450 BREDENE
HALSBERGHE CAMIEL	MADLIEFJESLAAN 66	8400 OOSTENDE
HANDSCHOENWERKER E	MOLENSTRAAT 50	8450 BREDENE
HAUTEKIET J.P.	KERKHOFSTRAAT 4	8450 BREDENE
HELMOORTELO ROGER	DRIFTWEG 153	8450 BREDENE
HEMERYCK DANIEL	KERKSTRAAT 8	8450 BREDENE
HENDRICKX ALFRED	BATTERIJSTRAAT 22	8420 DE HAAN
HERRLING NADIA	PR. MARIE JOSELAAN 11	8450 BREDENE
HESCHBURG FERNAND	KEERWEG 30	8450 BREDENE
HOLLEVOET ALBERT	SLUIZENSTRAAT 117	8450 BREDENE
HOLLEVOET GASTON	ANTWERPENSTRAAT 14	8450 BREDENE

HOSTE ERNEST	MOLENSTRAAT 83	8450 BREDENE
HOSTEN ROGER	PR. ELISABETHLAAN 71	8450 BREDENE
HOSTYN JAN	ZWALUWENSTRAAT 118	8400 OOSTENDE
HOSTYN PAUL	BRUGGELAAN 12	8450 BREDENE
HUBERT GEORGES	VAN DYCKSTRAAT 66	8400 OOSTENDE
HUBRECHSEN FREDDY	GERSTSTRAAT 35A	8400 OOSTENDE
HUWEL MARIA	PR. MARIE JOSELAAN 11	8450 BREDENE
HUYGEBAERT ANDRE	VERBONDENENLAAN 8	8450 BREDENE
HUYGEBAERT FRANK	DUINENSTRAAT 338	8450 BREDENE
HUYGHE ROGER	ZANDHEUVEL 4 B19	8450 BREDENE
INGELAERE BETSY	DUINENSTRAAT 280	8450 BREDENE
INGHELBRECHT WILFRIED	K. ASTRIDLAAN 1	8450 BREDENE
IPPEL SIMON	VERENIGINGSTRAAT 161	8400 OOSTENDE
JANSSENS JUUL	WYDBOS 26	2440 GEEL
JONCKHEERE ROBERT	VELDSTRAAT 40	8450 BREDENE
JONCKHEERE ROGER	DRIFTWEG 131	8450 BREDENE
JOSEPH RUDY	KEERWEG 55	8450 BREDENE
KERCKHOF KAREL	PLASSENDALESTEENWEG 4	8450 BREDENE
KERCKHOF MARCEL	K. ASTRIDLAAN 55A	8450 BREDENE
KIMPE PIERRE	J. PEURQUARTSTRAAT 18/2	8400 OOSTENDE
KLAUSING JOSEPH	KONINGINNELAAN 34 B2	8400 OOSTENDE
KNOCKAERT CYRIEL	VREDESTRAAT 22	8450 BREDENE
KNOCKAERT CYRILLE	NOORDZEESTRAAT 30	8450 BREDENE
KYNDT OMER	GISTELSTEENWEG 11	8460 OUDENBURG
LACOERE ANDRE	VERENIGINGSTRAAT 20	8450 BREDENE
LACOERE WILFRIED	FAZANTENLAAN 37	8450 BREDENE
LAGA ROGER	BRABANTSTRAAT 2 B24	8400 OOSTENDE
LAGAST RAYMOND	DRIFTWEG 79	8450 BREDENE
LAGROU DESMET	KOOPVAARDIJSTRAAT 23	8400 OOSTENDE
LAGROU WILFRIED	GOLFSTRAAT 66	8450 BREDENE
LANTSOGHT JACQUES	A. PLOVIEPLEIN 22	8450 BREDENE
LASAT WILLY	SPAARZAAMHEIDSTRAAT 48	8450 BREDENE
LAUWEREYNS MICHEL	KREEKSTRAAT 2	8400 OOSTENDE
LAUWEREYNS ROLAND	BUURTSPoorWEGSTR. 91	8450 BREDENE
LEBBE LODEWIJK	P.G.DEFEVERSTRAAT 1A	8450 BREDENE
LECLUYSE DANIEL	STESSENSTRAAT 22	8450 BREDENE
LEMS ANDRE	NUKKERWIJKSTRAAT 2	8450 BREDENE
LERMYTE ALBERT	MARIAKERKELAAN 18	8400 OOSTENDE
LESCRAUWAET LEO	MOLENWALLEN 3	8200 BRUGGE
LEURS POL	DUINENSTRAAT 354	8450 BREDENE
LIETARD EDWIN	WAPENPLEIN 14 B3	8400 OOSTENDE
LIEVENS LAURENT	NOORDEDESTRAAT 114	8450 BREDENE
LINGIER DANIEL	WAGENMAKERSTRAAT 18	8450 BREDENE
LINGIER IRENE	DRIFTWEG 161	8420 DE HAAN
LINGIER JAAK	DORPSTRAAT 95	8450 BREDENE
LINGIER PAUL	DORPSTRAAT 128	8450 BREDENE
LINGIER R mevrouw	DORPSTRAAT 104	8450 BREDENE
LOMBREZ GREGOIRE	DUINENWEG 347	8430 MIDDELKERKE
LONCKE ROGER	VOORHAVENLAAN 151	8400 OOSTENDE

LOOSVELD JACQUES	L. PARETLAAN 28	8450 BREDENE
LOY ROBERT	BOSLAAN 14	2400 MOL WEZEL
LOY WALTER	VORSINKBAAN 21	9450 HALTERT
LUCA ROBERT mevrouw	PR. ALBERTLAAN 71	8400 OOSTENDE
LUCIDARME ALBERT	SLUISVLIETLAAN 67	8450 BREDENE
LUST DIRK	SPAARZAAMHEIDSTRAAT 56	8450 BREDENE
LUST GASTON	VINGERLINGSTRAAT 17 B16	8400 OOSTENDE
MAENE DANIEL	SALVIALAAN 40	8400 OOSTENDE
MAERTENS BERNARD	ST. PAULUSSTRAAT 40	8400 OOSTENDE
MAERTENS ERIC	GROENENDIJKSTRAAT 144	8450 BREDENE
MAES JACKIE	DUINENSTRAAT 264	8450 BREDENE
MAHIEU M.C.	DUINENSTRAAT 123	8450 BREDENE
MAHIEU RAYMOND	DUINENSTRAAT 186	8450 BREDENE
MAHIEU WILLY	ZANDSTRAAT 33	8450 BREDENE
MAKELBERGE JOHNNY	PR. ALBERTLAAN 13	8400 OOSTENDE
MAREST LEOPOLD	DORPSTRAAT 96	8450 BREDENE
MARLEIN WILLY	F. VINCKELAAN 97	8450 BREDENE
MASSCHELEYN ERIC	PAUWHOF LAAN 22	8450 BREDENE
MASSCHELEYN PATRICK	MOLENSTRAAT 58	8450 BREDENE
MASSENHOVE ALPHONSE	ZANDVOORDESTRAAT 58	8400 OOSTENDE
MATHAY KNOBL HEIDE	SLUIZENSTRAAT 127	8450 BREDENE
MAYAERT BERT	PLASSENDALESTEENWEG 6A	8450 BREDENE
MECHELAERE ALBERT	BRUGGEBAAAN 32	8470 GISTEL
MECHELE JULIEN	SPAARZAAMHEIDSTRAAT 38	8450 BREDENE
MEESSCHAERT- HOLLEVOET	AALSTSTRAAT 8	8450 BREDENE
MEEZE ROMAIN	PR. MARIE JOSELAAN 6	8450 BREDENE
MELIS ETIENNE	DUINENSTRAAT 345	8450 BREDENE
MELIS GODELIEVE	SLUISVLIETLAAN 104	8450 BREDENE
MESTDAGH FRANS	GOLFSTRAAT 23	8450 BREDENE
MESTDAGH MARTHA	GENTSTRAAT 10	8450 BREDENE
MESTDAGH MONIQUE	KAPELLESTRAAT 71	8450 BREDENE
METDEPENNINGEN FRANK	ZUIDOOSTWIJK 8	8450 BREDENE
METSU ROLAND	ZANDSTRAAT 91A	8450 BREDENE
METSU WALTER	K. ASTRIDLAAN 15 B	8450 BREDENE
METSU WILLY	DR.E. MOREAUXLAAN 263	8400 OOSTENDE
MEYSMAN ROLAND	BUURTSPOORWEGSTRAAT 52	8450 BREDEE
MEYSMAN WIM	STATIONSTRAAT 50	8470 GISTEL
MEYUS CARLOS	IJZERLAAN 2	8450 BREDENE
MINNE GERMAIN	ZANDSTRAAT 105	8450 BREDENE
MYNY ROSETTE	NUKKERSTRAAT 26	8450 BREDENE
NAASSENS MARCEL	TURKEYENLAAN 25	8450 BREDENE
NAESEN PIERRE	VIOLIERENAAAN 10	8450 BREDENE
NAESSENS HELENE	KEERWEG 23	8450 BREDENE
NASSEL CHARLES	ST ANTONIUSSTRAAT 15	8400 OOSTENDE
NASSEL RONNI	DUINHELM LAAN 8	8450 BREDENE
NEELS ERNA	EKSTERSTRAAT 3	8450 BREDENE
NEIRINCK ROBERT	DORPSTRAAT 86	8450 BREDENE
NOWAK MARIANUS	ZANDHEUVEL 1 B6	8450 BREDENE

OPSTAELE ROGER	L. PARETLAAN 24	8450 BREDENE
OSSTYN JEANNINE	VICOGNEDIJK 26	8400 OOSTENDE
PANCKOUCKE R	BLOEMENSTRAAT 11	8400 OOSTENDE
PATTYN WILLY	MOLENSTRAAT 60	8450 BREDENE
PHILIPS MAURICE	RUE E CAMBIER 5	7100 HAINE ST PIERRE
PIETERS GEORGETTE	NUKKERSTRAAT 9	8450 BREDENE
PIETERS MARTHA	FR. VINCKELAAN 76	8450 BREDENE
PIETERS WILLY	L. SPILLIAERTSTRAAT 45 B3	8400 OOSTENDE
PILLE BEUSELINCK	DUINENSTRAAT 15	8450 BREENE
PINCKET JOSEPH	GROENENDIJKSTRAAT 149	8450 BREDENE
PITTERY GILBERT	BUURTSPOORWEGSTR. 87	8450 BREDENE
PLOVIE ARIANE	KRIEKESTRAAT 54	8480 ICHTEGEM
PLOVIE MARCEL	EIGEN HAARDSTRAAT 9	8400 OOSTENDE
POITIER ESTHER	GROENENDIJKSTRAAT 80	8450 BREDENE
POLET NORBERT	PLANTENSTRAAT 75	8400 OOSTENDE
POLLET ANTHONY	DUINENSTRAAT 23	8450 BREDENE
POLLET FREDDY	DUINENSTRAAT 23	8450 BREDENE
POPPE MARCEL	JOZEF2STRAAT 29 B8	8400 OOSTENDE
POPPE MESTAGH	FRANKRIJKLAAN 8	8450 BREDENE
PRAET JOSEPH	BUURTSPOORWEGSTR. 58	8450 BREDENE
PRAET JOZEF	VERBONDENENLAAN 3	8450 BREDENE
PROVOOST EMIEL	P. MICHIELSLAAN 33	8400 OOSTENDE
PUYSTIENS FRANS	DERBIJLAAN 1	8450 BREDENE
PYRA CAMIEL	KAPELLESTRAAT 131	8450 BREDENE
PYRA GEORGES	DORPSTRAAT 74	8450 BREDENE
QUESTIER MARCEL	ST. RIQUIERSTRAAT 11	8450 BREDENE
QUESTIER ROGER	FRANKRIJKLAAN 16	8450 BREDENE
RAES MARIA	SLUIZENSTRAAT 186	8450 BREDENE
RAES SCHALLIER	PARKLAAN 20	8450 BREDENE
RAMMELAERE WILLY	DOPSTRAAT 158	8450 BREDENE
REUNBROUCK RENE	VOORHAVENLAAN 171	8400 OOSTENDE
REYBROUCK MAURICE	H. ZWAENEPOLSTRAAT 5	8450 BREDENE
RIGAUX FREDDY	TER HEYDELAAN 336	2100 DEURNE
ROMAN RICHARD	WAGENMAKERSTRAAT 6	8450 BREDENE
ROMMEL GABRIEL	WEG NAAR ZWARTBERG 241	3660 OPGLABBEEK
RO TSAERT DIRK	JOOS D.T.BEERSTLAAN 16	8450 BREDENE
RO TSAERT FREDDY	FRANKRIJKLAAN 6	8450 BREDENE
RO TSAERT THERESIA	FAZANTENLAAN 31	8450 BREDENE
ROUSELLE MARC	NOORDEDESTRAAT 91	8450 BREDENE
ROUSELLE ROBERT	DRIFTWEG 25	8450 BREDENE
ROUSSEEUW CHARLES	NOORDZEESTRAAT 21	8450 BREDENE
RO TSAERT RENE	DORPSTRAAT 4	8450 BREDENE
RUYSSCHAERT AIME	DUINENSTRAAT 153	8450 BREDENE
SAELENs MARIE	DUINENSTRAAT 106	8450 BREDENE
SAELENs WILFRIED	NIEUWESTEENWEG 203	8420 DE HAAN
SCHAMP EDMOND	DUINENSTRAAT 135	8450 BREDENE
SCHAMP YVAN	ZEESTERLAAN 40	8450 BREDENE
SCHILLEWAERT ARTHUR	GOLFSTRAAT 14	8450 BREDENE
SCHREUS LILIANE	ST. PIETERSTRAAT 42	8460 OUDENBURG

SCHUYESMANS ROBERT	HOFSTRAAT 28 B32	8400 OOSTENDE
SEGHES ALINE	PLASSENDALESTENWEG 15A	8400 OOSTENDE
SEYS GUILLAUME	OOSTSTRAAT 36	8400 OOSTENDE
SMETS FRANCOIS	KWARTELSTRAAT 6	8450 BREDENE
SMISSAERT EMIEL	H. SERRUYSLAAN 4 B9	8400 OOSTENDE
SMISSAERT RITA	NUKKERSTRAAT 97	8450 BREDENE
STADSBIBLIOTHEEK	WAPENPLEIN 1	8400 OOSTENDE
STAELENS MAURICE	JOZEF 2 STRAAT 29 B28	8400 OOSTENDE
STAFFE JEANNINE	IJZERLAAN 7	8450 BREDENE
STANDAERT R	DAHLIALAAN 54	8400 OOSTENDE
STRAUVEN JOSEPH	PR. ELISABETHLAAN 83	8450 BREDENE
STROBBE JACQUES	DRIFTWEG 41	8450 BREDENE
STUBBE JOZEF	SLUISVLIETLAAN 75	8450 BREDENE
T'JAMPENS HENDRIK	DUINENSTRAAT 244	8450 BREDENR
T'JAMPENS MESTAGH	GOLFSTRAAT 17	8450 BREDENE
TACK MARCEL	PR. ELISABETHLAAN 34	8450 BREDENE
TACQ JACQUES	PR. MARIEJOSELAAN 9	8450 BREDENE
TAILLAERT ROGER	ZEGELAAN 16B	8450 BREDENE
TEETAERT RAYMOND	DIKSMUIDESTRAAT 33	8370 BLANKENBERGE
TERRYN HENRIETTE	BUURTSPoorWEGSTRAAT 89	8450 BREDENE
TERRYN REDGY	FR. VINCKELAAN 50	8450 BREDENE
TEUNKENS MARIE	ZUIDSTRAAT 2	8450 BREDENE
THEYS RONNY	SLUISVLIETLAAN 41	8450 BREDENE
THOEN HUGO	ERFGOEDLAAN 7	9800 DEINZE
THYS GERARD	H.3 BAELSKAAI 22	8400 OOSTENDE
TIMMERMANS ROGER	ST. SEBASTIAANSTRAAT 24	8400 OOSTENDE
TOURLOUSSE HENRI	ZEESTERLAAN 35	8450 BREDENE
TROMONT HERVE	SCHAPENSTRAAT 54	8400 OOSTENDE
TULPIN MEDARD	NOORDEDESTRAAT 112	8450 BREDENE
VAN BUREN ROGER	PAUWHOF LAAN 52	8450 BREDENE
VAN CAILLIE ANDRE	VERENIGINGSTRAAT 36	8400 OOSTENDE
VAN CAUTER MARC	NUKKERSTRAAT 58	8450 BREDENE
VAN CRAEYNES R	BLAUWKASTEELSTRAAT 103	8400 OOSTENDE
VAN DROOGENBROECK G	KAPELLESTRAAT 22	8450 BREDENE
VAN EEGHEM ERNEST	SLUISVLIETLAAN 80	8450 BREDENE
VAN HUELE VIKTOR	CH. HUYSSTRAAT 5	8370 BLANKENBERGE
VAN HYFTE MARC	DUINENSTRAAT 168	8450 BREDENE
VAN ISACKER JACQUES	BREENDONKLAAN 49	8450 BREDENE
VAN ISEGHEM AUGUST	IJZERSTRAAT 1	8400 OOSTENDE
VAN LOO ROLAND	KASTEELLAAN 11	8450 BREDENE
VAN MEERBEECK DANY	VAARTSTRAAT 39	8460 OUDENBURG
VAN REEMST	L. PARETLAAN 15	8450 BREDENE
VAN RICKSTAL	ZWALUWENSTRAAT 63	8400 OOSTENDE
VAN WALLEGHEM HONORE	CALLAERTSWALLEDREEF 33	8470 GISTEL
VANACKER DECLERCK	DUINENSTRAAT 254	8450 BREDENE
VANDAMME PATRICK	SLUIZENSTRAAT 83	8450 BREDENE
VANDE CASTEELE LOUIS	ST. RIQUIERSTRAAT 17	8450 BREDENE
VANDEBUSSCHE M	BUURTSPoorWEGSTR. 53	8450 BREDENE
VANDECASTEELE CHARLES	BREENDONKLAAN 26	8450 BREDENE

VANDECASTEELE HENRI	MOLENSTRAAT 88	8450 BREDENE
VANDECASTEELE JEAN	SPAARZAAMHEIDSTRAAT 82	8450 BREDENE
VANDEILE ROGER	POLDERSTRAAT 85	8450 BREDENE
VANDEN BERGHE ANDRE	KERAMIEKSTRAAT 2	8400 OOSTENDE
VANDENABEELE HOSTE	FAZANTENLAAN 16	8450 BREDENE
VANDENBERGHE EDWIN	EIKHOFSTRAAT 19	8600 DIKSMUIDE
VANDENBERGHE ELISA	KONINGSTRAAT 16 B11	8400 OOSTENDE
VANDENBERGHE FLORIE	VELDSTRAAT 18	8450 BREDENE
VANDENBERGHE JOHNNY	BATTERIJSTRAAT 74	8450 BREDENE
VANDENBERGHE WILLY	BENEDIKTIJNERSTRAAT 17	8450 BREDENE
VANDENBOGAERDE C	SLUIZENSTRAAT 180	8450 BREDENE
VANDENBOGAERDE G	ANTWERPENSTRAAT 52	8450 BREDENE
VANDENBOGAERDE M	BRUGSE STEENWEG 176	8450 BREDENE
VANDENBROELE A mevrouw	PR. ELISABETHLAAN 82	8450 BREDENE
VANDENBUSSCHE WILLY	FR. VINCKELAAN 99	8450 BREDENE
VANDENWEGHE JAN	PR. ALBERTLAAN 70	8400 OOSTENDE
VANDEPITTE CYRIEL	NOORDEDESTRAAT 9	8400 OOSTENDE
VANDEPITTE GERMAIN	BLANKENBERGSESTWG.158	8000 BRUGGE
VANDERWAL DANIEL	TORHOUTSTEENWEG 130	8400 OOSTENDE
VANDEVELDE FRANÇOIS	CHRISTINASTRAAT 83	8400 OOSTENDE
VANDEWALLE ALOIS	STREEPSTRAAT 103	2950 KAPELLEN
VANDEWALLE GINO	DORPSTRAAT 82	8450 BREDENE
VANDEWALLE PAUL	ALBATROSSTRAAT 15	8400 OOSTENDE
VANDYCK DYMPHA	EUROPALAAN 1	2610 WILRIJK
VANHEE ROGER	GROENENDIJKSTRAAT 102	8450 BREDENE
VANHERCKE GEERT	PAUWHOF LAAN 11	8450 BREDENE
VANHOENACKER FERAND	PR. ALBERTLAAN 93	8400 OOSTENDE
VANHOOREN FREDDY	RINGLAAN ZUID 106	8420 DE HAAN
VANHOUCKE RENE	VREDESTRAAT 16	8450 BREDENE
VANHOUTTE CONSTANT	ZEGELAAN 15	8450 BREDENE
VANLAERE GERARD	BUURTSPoorWEGSTRAAT 63	8450 BREDENE
VANLEENHOVE FRANS	DUINENSTRAAT 35	8450 BREDENE
VANLEENHOVE GILBERT	BATTERIJSTRAAT 66	8450 BREDENE
VANLOO RENE	DUINENSTRAAT 333	8450 BREDENE
VANMASSENHOVE G.	KROONLAAN 19	2400 MOL
VANMASSENHOVE CAMIEL	K. ASTRIDLAAN 75	8450 BREDENE
VANMASSENHOVE R.	SLUISVLIETLAAN 33	8450 BREDENE
VANMOORTELO ROBERT	ZEESTERLAAN 23	8450 BREDENE
VANPRAET DESCHREVEL	PRIORYHOFSTRAAT 11	8450 BREDENE
VANREMOORTELE ERIC	TARWESTRAAT 57	8400 OOSTENDE
VANSLEMBROUCK JOZEF	VANDERSTICHELESTR. 109	8400 OOSTENDE
VANSTEENKISTE MAURICE	IJZERLAAN 5	8450 BREDENE
VANSTEENKISTE OSCAR	NUKKERSTRAAT 7	8450 BREDENE
VANSTEENKISTE ROGER	RUITERLAAN 4	8450 BREDENE
VANSTEENKISTE ROLAND	SLUISVLIETLAAN 100	8450 BREDENE
VEEKENS BRUNO	KAPELLESTRAAT 81	8450 BREDENE
VELGHE PYRA DIRK	K. ASTRIDLAAN 79	8450 BREDENE

VELLE MARCEL	POPULIERENLAAN 51	8450 BREDENE
VENMANS CORDIER	KEERWEG 63	8450 BREDENE
VERBANCK LOUIS	STAESSENSTRAAT 3	8450 BREDENE
VERBURGH ANDRE	ZWANENLAAN 75	8400 OOSTENDE
VEREECKE IGOR	ZEGELAAN 40	8450 BREDENE
VERHAEGHE ROLAND	ZUIDSTRAAT 6 B5	8450 BREDENE
VERLINDE ANDRE	BENEDIKTIJNERSTRAAT	8450 BREDENE
VERLINDE ROGER	NUKKERSTRAAT 86	8450 BREDENE
VERMEERSCH JUVENAL	FR. VINCKELAAN 151	8450 BREDENE
VERMEIRE HERMAN	KLEMSKERKESTRAAT 21	8450 BREDENE
VERMEULEN ARSENE	LEFFINGESTRAAT 135F B9	8400 OOSTENDE
VERMEULEN ROLAND	DUINENSTRAAT 219	8450 BREDENE
VERMEYLENFONDS	HOEFIJZERLAAN 1	8450 BREDENE
VERMOORTELO ANDRE	KAPELLESTRAAT 61	8450 BREDENE
VERSCHOOREN M.L.	PARKLAAN 24	8450 BREDENE
VERSLUYS KAMIEL	KAPELLESTRAAT 167	8450 BREDENE
VERSLUYS NOEL	BRUSSELSTRAAT 4	8450 BREDENE
VERSLUYS PIERRE	BRUSSELSTRAAT 10	8450 BREDENE
VERSLUYS REMY	ZANDSTRAAT 95	8450 BREDENE
VERSLUYS WILLY	KAPELLESTRAAT 167	8450 BREDENE
VERSLYCKEN ELZA	KAPELLESTRAAT 45	8450 BREDENE
VERSTRAETE FRANK	OVERVLOEDSTRAAT 59	8400 OOSTENDE
VERTONGEN JEAN	KOERSLAAN 34	8450 BREDENE
VIAENE GODELIEVE	FRANKRIJKLAAN 50	8450 BREDENE
VIAENE-VYVEY	KRAANVOGELSTRAAT 22	8400 OOSTENDE
VILAIN OMER	ROGIERLAAN 38 B11	8400 OOSTEDE
VINCKE WILLY	NOORDHOFSTRAAT 13	8450 BREDENE
VRAMBOUT EMILE	PR. ELISABETHLAAN 44 B2	8450 BREDENE
VRANCKEN WILLY	NIEUWPOORTSESTEENW. 304	8400 OOSTENDE
VYVEY ROLAND	ZANDVOORDESTRAAT 232	8400 OOSTENDE
WALTERS GUIDO	H. BORGERSTRAAT 107	8400 OOSTENDE
WAUTERS JULIENNE	TABORALAAN 130	8400 OOSTENDE
WEYEN EUGENE	BRUGSESTEENWEG 49	8450 BREDENE
WILLAERT EDMOND	PESCATORSTRAAT 27	8450 BREDENE
WILLAERT J.P.	CVANDYCKSTRAAT 22	8400 OOSTENDE
WILLEPUT ARSENE	POPULIERENLAAN 82	8450 BREDENE
WYNTIN DAG	ZARRENLINDESTRAAT 15A	8610 KORTEMARK
WYNTIN HERMAN	SLUIZENSTRAAT 130A	8450 BREDENE
Z.E.H. OLIVIER	DRIEKERKENSTRAAT 29	8501 BISSEGEM
ZWAENEPOL FERNAND	LINDENSTRAAT 8	8450 BREDENE
ZWAENEPOL WILLY	ZEGELAAN 2	8450 BREDENE
ZWART ARIE	VIOLIERENLAAN 33	8450 BREDENE

